

Trossamfund

Författningar

Regeringsform (1974:152) – utdrag	118
Trossamfund, lag (1998:1593)	119
Registrering	
Registrering av trossamfund, förordning (1999:731)	122
KAMFS 2001:1 Avgift vid registrering av trossamfund	125
Firmalag (1974:156)	89
Handelsregisterlag (1974:157)	102
Handelsregisterförordning (1974:188)	107
Identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl., lag (1974:174)	112
Personuppgiftslag (1998:204)	69
Personuppgiftsförordning (1998:1191)	81
Avgifter och stöd	
Särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m., lag (1965:269)	126
Avgift till registrerat trossamfund, lag (1999:291)	131
Avgift till registrerat trossamfund, förordning (1999:728)	133
Stöd till trossamfund, lag (1999:932)	133
Statsbidrag till trossamfund, förordning (1999:974)	134
Instruktion för Nämnden för statligt stöd till trossamfund, förordning (2007:1192)	137
Vigsel	
Äktenskapsbalk (1987:230) – utdrag	139
Rätt att förrätta vigsel inom trossamfund, lag (1993:305)	141
Begravning	
Begravningslag (1990:1144)	142
Begravningsförordning (1990:1147)	157
Behörig länsstyrelse i begravningsärenden, förordning (2012:358)	166
Begravningsavgift, förordning (1999:729)	169
KAMFS 2014:2 Taxa vid begravningsclearing 2015	170

Forts. nästa sida

Trossam-
fund

Regler särskilt för Svenska kyrkan

Svenska kyrkan , lag (1998:1591)	172
Införande av lagen om Svenska kyrkan , lag (1998:1592)	174
Personal	
Svenska kyrkans personal vid relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan den 1 januari 2000 , lag (1999:289)	176
Egendom	
Lagfart i vissa fall för Svenska kyrkan m.m. , lag (2002:385)	177
Kulturmiljölag (1988:950) – utdrag	178
Kulturmiljöförordning (1988:1188) – utdrag	181
Handlingars offentlighet	
Tryckfrihetsförordning (1949:105) – utdrag	181
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) – utdrag	182
Arkivlag (1990:782)	183
Överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m. , lag (1999:288)	186
Överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring , förordning (1999:976)	188
<i>Redovisning för Svenska kyrkan</i>	
Kyrkoordning för Svenska kyrkan – utdrag	190
KRED 2014:1 Redovisningsregler inom Svenska kyrkan	204
Mindre enheter	
Årsredovisningar för Svenska kyrkans församlingar och pastorat – 2014 års branschanpassning för mindre enheter	208
KRED 2004:1 Redovisning av gravskötsel	237
Redovisning av ändamålsbestämda gåvor	251
K3-enheter	
Årsredovisning för Svenska kyrkans församlingar och pastorat – 2014 års branschanpassning enligt reglerna i K3	260
KRED 2004:1 Redovisning av gravskötsel	237
KRED 2014:2 Gåvor och bidrag enligt K3	328
KRED 2014:3 Materiella anläggningstillgångar enligt K3	334

Registrering av trossamfund

Kammarkollegiet är den myndighet som ansvarar för registret över trossamfund. Registreringen innebär att ett trossamfund kan uppträda i ett formellt och rättsligt hänseende som ett trossamfund. Ett registrerat trossamfund ges bl.a. skydd för sitt namn och ska efter regeringens beslut kunna få hjälp av staten med att beräkna och ta in avgifter från sina medlemmar.

Bolagsverket registrerar näringsdrivande trossamfund. Alla trossamfund ska dock även vara registrerade hos Kammarkollegiet. Det är Kammarkollegiet som tilldelar organisationsnummer för trossamfund.

Kammarkollegiet

Birger Jarlsgatan 16
Box 2218
103 15 Stockholm
Tel: 08-700 08 00
registratur@kammarkollegiet.se
www.kammarkollegiet.se

Bolagsverket

851 81 Sundsvall
Tel: 0771-670 670
bolagsverket@bolagsverket.se
www.bolagsverket.se

Trossam-
fund

UTDRAG

Regeringsform (1974:152)

8 kap. Lagar och andra föreskrifter (2 §)

Föreskrifter som meddelas genom lag

2§ Föreskrifter ska meddelas genom lag om de avser

1. enskildas personliga ställning och deras personliga och ekonomiska förhållanden inbördes,
2. förhållandet mellan enskilda och det allmänna under förutsättning att föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden,
3. grunderna för kommunernas organisation och verksamhetsformer och för den kommunala beskattningen samt kommunernas befogenheter i övrigt och deras åligganden,
4. trossamfund och grunderna för Svenska kyrkan som trossamfund,
5. rådgivande folkomröstning i hela riket och förfarandet vid folkomröstning i en grundlagsfråga, eller
6. val till Europaparlamentet.

Även av andra bestämmelser i denna regeringsform och av annan grundlag följer att föreskrifter av visst innehåll ska meddelas genom lag. *Lag (2010:1408)*

12 kap. Förvaltningen (4 §)

Överlämnande av förvaltningsuppgifter

4§ Förvaltningsuppgifter kan överlämnas åt kommuner.

Förvaltningsuppgifter kan även överlämnas åt andra juridiska personer och enskilda individer. Innefattar uppgiften myndighetsutövning, får ett överlämnande göras endast med stöd av lag. *Lag (2010:1408)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2010:1408

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011.
2. För tiden längst fram till och med den 31 december 2015 behåller äldre föreskrifter, som innebär betydande intrång i den personliga integriteten, sin giltighet utan hinder av 2 kap. 6 § andra stycket. Sådana föreskrifter får fram till dess ändras även om ändringen innebär att intrånget består.
3. Utan hinder av 2 kap. 12 § behåller äldre föreskrifter, som innebär särbehandling på grund av sexuell läggning, sin giltighet tills vidare. Sådana föreskrifter får ändras även om ändringen innebär fortsatt särbehandling.
4. Utan hinder av 11 kap. 3 § behåller äldre föreskrifter om fördelning av dömande uppgifter mellan domare sin giltighet tills vidare.
5. Äldre föreskrifter och bemyndiganden gäller fortfarande utan hinder av att de inte har tillkommit i den ordning som anges i regeringsformen i dess nya lydelse.
6. Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i regeringsformen i dess nya lydelse, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

Lag (1998:1593) om trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2009:1236)

Allmänna bestämmelser om trossamfund

1 § Bestämmelser om religionsfrihet finns i regeringsformen och den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2 § Med trossamfund avses i denna lag en gemenskap för religiös verksamhet, i vilken det ingår att anordna gudstjänst.

3 § Ingen är skyldig att tillhöra något trossamfund. Ett avtal eller löfte som strider mot denna bestämmelse är ogiltigt.

4 § Barn som har fyllt 12 år kan inte inträda i eller utträda ur ett trossamfund utan eget samtycke.

Trossamfund

Registrerat trossamfund

5 § Med registrerat trossamfund avses

1. Svenska kyrkan, och
2. trossamfund som har registrerats enligt denna lag.

6 § Bestämmelser om grunderna för Svenska kyrkan som trossamfund finns i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

Bestämmelserna i 7–12 §§, 13 § första–tredje stycket och 17 § gäller inte för Svenska kyrkan.

Registrering

7 § Ett trossamfund skall på egen begäran registreras av den myndighet som regeringen bestämmer, om trossamfundet har

1. stadgar där det finns bestämmelser om trossamfundets ändamål och om hur det fattas beslut i trossamfundets angelägenheter, och
2. en styrelse eller motsvarande organ.

Ett trossamfund får registreras bara om dess namn är ägnat att särskilja trossamfundets verksamhet från andras. Bestämmelserna i 10 § firmalagen (1974:156) om hinder mot registrering av firma skall också tillämpas i fråga om trossamfunds namn.

Aktiebolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser får inte registreras enligt denna lag.

8 § Registreringen ska omfatta

1. trossamfundets namn och postadress,
2. trossamfundets stadgar,
3. en kontaktperson som är behörig att företräda trossamfundet i frågor om registrering samt kontaktpersonens namn, postadress och personnummer eller samordningsnummer eller, om sådana nummer saknas, födelsedatum.

Ändringar i något av dessa förhållanden ska genast anmälas för registrering.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden enligt denna lag. *Lag (2009:1236)*

9 § Ett trossamfund som har registrerats enligt 7 § får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter.

Trossamfundets rättsliga ställning enligt första stycket upphör när likvidation har avslutats enligt 11 §, när avregistrering sker enligt 12 § och, om trossamfundet har försatts i konkurs, när konkursen avslutas utan överskott.

10 § Ansvaret för de skyldigheter som har uppkommit för trossamfundet före registreringen övergår på det registrerade trossamfundet genom registreringsbeslutet, om trossamfundet har utgjort en ideell förening. Genom registreringen övergår även trossamfundets rättigheter till det registrerade trossamfundet.

11 § Registreringsmyndigheten skall besluta att trossamfundet skall träda i likvidation om

1. de krav som gäller för registrering enligt 7 § första stycket inte längre är uppfyllda,
2. likvidationsskyldighet föreligger enligt stadgarna, eller
3. samfundet har försatts i konkurs som har avslutats med överskott.

Likvidator förordnas av registreringsmyndigheten. Beslut om likvidation och förordnande av likvidator skall registreras. För likvidation gäller i övrigt 11 kap. 9–11 och 13 §§, 15 § tredje stycket samt 16 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

Likvidationen är avslutad när likvidatorerna har avgett slutredovisning. Detta förhållande skall genast anmälas för registrering.

12 § Ett trossamfund som uppfyller kraven i 7 § första stycket kan på egen begäran avregistreras av registreringsmyndigheten utan föregående likvidation.

Registreringsmyndigheten får också avregistrera ett trossamfund om det, trots påminnelse, inte betalar registerhållningsavgiften. Påminnelsen ska ha innehållit en upplysning om att trossamfundet kan komma att avregistreras.

Vid avregistrering övergår trossamfundet i en ideell förening, som övertar trossamfundets rättigheter och skyldigheter. *Lag (2009:1236)*

Organisatoriska delar

13 § Självständiga organisatoriska delar av ett trossamfund som har registrerats enligt denna lag får också registreras, om de uppfyller kraven i 7 §. För registrerade organisatoriska delar gäller bestämmelserna i 8 §, 9 § andra stycket och 10–12 §§.

Organisatoriska delar som har registrerats enligt denna lag får var för sig förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter.

Förlorar trossamfundet sin rättsliga ställning enligt 9 § andra stycket och begär dess organisatoriska delar inte avregistrering enligt 12 § inom en månad därefter eller avslås en sådan begäran, skall registreringsmyndigheten besluta att de organisatoriska delarna skall träda i likvidation.

Svenska kyrkans församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift är registrerade organisatoriska delar av Svenska kyrkan.

Registrerade trossamfunds namn

14 § Ett registrerat trossamfunds namn eller en benämning som är förväxlingsbar med detta namn får inte utan tillstånd offentligen användas av någon annan annat än som benämning på trossamfundet i fråga.

Vid överträdelse av första stycket tillämpas 15 och 18–20 §§ firmalagen (1974:156). Härvid skall vad som sägs om firmaintrång gälla intrång i trossamfundets namn. I fråga om registrerade trossamfunds namn skall även 16 § firmalagen tillämpas.

Första och andra styckena gäller också för registrerade organisatoriska delars namn.

Registrerade trossamfunds förhållande till tredje man

15 § För ett registrerat trossamfunds skyldigheter i förhållande till tredje man svarar endast trossamfundets tillgångar.

För skyldigheter i förhållande till tredje man som ett trossamfunds registrerade organisatoriska delar har ådragit sig svarar endast den organisatoriska delens tillgångar.

Statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund

16 § Svenska kyrkan har rätt till hjälp av staten med bestämmande, debitering och redovisning av avgifter från dem som tillhör Svenska kyrkan samt med att ta in avgifterna. Även andra registrerade trossamfund kan beviljas sådan hjälp. Bestämmelser om förfarandet meddelas i särskild lag.

Regeringen beslutar att ett annat registrerat trossamfund än Svenska kyrkan skall få sådan hjälp. Regeringen får besluta att ett trossamfund som har beviljats hjälp inte längre skall få det.

Hjälpen får lämnas endast till ett trossamfund som

1. bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, och
2. är stabilt och har egen livskraft. *Lag (1999:956)*

Överklagande

17 § Beslut av registreringsmyndigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag när det gäller

1. beslut att avskriva en ansökan om registrering eller att vägra registrering enligt 7 eller 13 §,
2. beslut i frågor om avregistrering enligt 12 §, och
3. beslut enligt 11 § eller 13 § tredje stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2009:1236)*

Propositioner

SFS 1998:1593

SFS 1999:956

SFS 2009:1236

Prop. 1997/98:116

Prop. 1998/99:124

Prop. 2009/10:6

Trossam-
fund

Förordning (1999:731) om registrering av trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2010:432)

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om sådan registrering av trossamfund som avses i lagen (1998:1593) om trossamfund och i lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

2 § Kammarkollegiet skall avgöra frågor om registrering av trossamfund och ansvara för registret över trossamfund.

3 § En ansökan eller anmälan som avses i denna förordning skall göras skriftligen hos Kammarkollegiet.

Ansökan om registrering eller avregistrering av ett trossamfund enligt 7 och 12 §§ lagen (1998:1593) om trossamfund skall undertecknas av samtliga personer som ingår i samfundets styrelse eller motsvarande organ. Anmälan om ändring av registrerade uppgifter skall undertecknas av en styrelseledamot eller en annan person som annars är behörig att företräda trossamfundet. Anmälan som görs av ett registrerat trossamfund i likvidation skall undertecknas av alla likvidatorerna.

Kopior av handlingar som ges in enligt denna förordning skall vara bestyrkta.

Registrering av ett trossamfund

4 § En ansökan om registrering av ett trossamfund enligt 7 § lagen (1998:1593) om trossamfund ska ange

1. trossamfundets namn och postadress,
2. namn, postadress och personnummer eller samordningsnummer eller, om sådana nummer saknas, födelsedatum för en kontaktperson som är behörig att företräda trossamfundet i frågor om registrering, och
3. hur trossamfundets namn tecknas. *Förordning (2010:432)*

5 § Till en ansökan skall följande handlingar fogas:

1. två kopior av trossamfundets stadgar eller liknande grunddokument,
2. en kopia av protokoll eller annan handling som visar att trossamfundet har antagit stadgarna eller grunddokumentet,
3. en kopia av protokoll eller annan handling som visar vilka som har valts att ingå i styrelsen eller motsvarande organ och vilka som annars är behöriga att företräda trossamfundet,
4. en kopia av protokoll eller annan handling som visar hur trossamfundets namn tecknas, samt
5. en kopia av protokoll eller annan handling som visar att trossamfundet i behörig ordning beslutat att ansöka om registrering.

Till en anmälan om ändring av lämnade uppgifter skall fogas handlingar enligt första stycket 1–4 som styrker den ändrade uppgiften. En anmälan om ändring skall även innehålla uppgift om organisationsnummer för trossamfundet eller den organisatoriska del som berörs av ändringen. *Förordning (2000:214)*

Likvidation

6 § Registrering av likvidationsbeslut och förordnande av likvidatorer skall ange

1. dagen när likvidationen skall inträda, om beslutet inte har omedelbar verkan,
2. fullständigt namn, personnummer och postadress för likvidatorer och deras ersättare,
3. hur trossamfundets namn tecknas under likvidationen.

Likvidatorerna skall till Kammarkollegiet ge in en handling på vilken varje likvidator och ersättare för likvidator har skrivit sin av två vittnen styrkta namnteckning.

7 § Till en anmälan för registrering enligt 11 § tredje stycket lagen (1998:1593) om trossamfund att likvidatorerna har lagt fram slutredovisning skall det fogas ett bevis om dagen för utfärdande av kallelsen på okända borgenärer.

8 § Vid anmälan för registrering att likvidationen skall fortsätta skall 4 § första stycket samt 5 § första stycket 3 tillämpas.

Avregistrering

9 § Till en anmälan om avregistrering av ett trossamfund enligt 12 § första stycket lagen (1998:1593) om trossamfund ska det fogas en kopia av protokoll som visar att trossamfundet har beslutat att ansöka om avregistrering. *Förordning (2010:432)*

Registrering av organisatoriska delar av ett trossamfund

10 § Vid registrering, ändring av registrerade uppgifter eller avregistrering av organisatoriska delar av ett registrerat trossamfund enligt 13 § första–tredje stycket lagen (1998:1593) om trossamfund skall 3–9 §§ tillämpas.

En ansökan om registrering av en självständig organisatorisk del av ett trossamfund skall innehålla uppgift om trossamfundets namn, adress och organisationsnummer. Uppgifter eller handlingar som getts in vid registreringen av trossamfundet behöver inte ges in på nytt vid registrering av den organisatoriska delen.

Trossamfund

Registrering av uppgifter om Svenska kyrkan

11 § Uppgifter som lämnas enligt 14 § första stycket lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan samt anmälningar om ändring av sådana uppgifter skall lämnas skriftligen till Kammarkollegiet. Av uppgifterna skall framgå hur Svenska kyrkans och dess organisatoriska delars namn tecknas.

Uppgifter som lämnas skall vara undertecknade av samtliga personer som ingår i styrelsen för Svenska kyrkan. En anmälan om ändring av en uppgift skall undertecknas av en styrelseledamot eller en annan person som är behörig att företräda Svenska kyrkan.

Förordning (2000:214)

12 § Till uppgifter som lämnas för registrering skall fogas handlingar enligt 5 § första stycket 1–4. Till en anmälan om ändring av lämnade uppgifter skall fogas handlingar som styrker den ändrade uppgiften. En anmälan om ändring skall även innehålla uppgift om organisationsnummer för trossamfundet eller den organisatoriska del som berörs av ändringen. *Förordning (2000:214)*

13 § Uppgifter som Svenska kyrkan lämnar om den territoriella indelningen i församlingar och om ändringar i denna indelning ska Kammarkollegiet utan dröjsmål lämna till Skatteverket, Riksarkivet, Domstolsverket, Lantmäteriet och den registeransvariga kommunala lantmäterimyndighet som berörs av en ändring. *Förordning (2010:432)*

Registret över trossamfund

14 § Registret över trossamfund får användas för handläggning av registreringsärenden och för framställning av registerutdrag.

Registret får innehålla de uppgifter som framgår av lagen (1998:1593) om trossamfund och 14 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

Registret får föras med hjälp av automatiserad behandling av personuppgifter.

Förordning (2010:432)

15 § Vid varje anteckning i registret skall Kammarkollegiet ange datum då den ansökan eller anmälan som anteckningen grundar sig på kom in samt datum för anteckningen.

16 § När ett trossamfund registreras, skall det ena exemplaret av stadgarna eller annat grunddokument fördes med ett bevis om registreringen och återställas till trossamfundet.

När en ändring av ett trossamfunds grunddokument registreras, skall det ena exemplaret av dokumentet i dess nya lydelse fördes med ett bevis om registreringen och återställas till trossamfundet.

16 a § Kammarkollegiet ska utan dröjsmål underrätta Bolagsverket om beslut enligt 11 § första stycket, 12 § eller 13 § tredje stycket lagen (1998:1593) om trossamfund.

Förordning (2008:110)

Avgifter

17 § Kammarkollegiet skall ta ut avgifter för registrering enligt denna förordning.

Avgifterna skall grundas på kostnaderna för tjänsterna och beräknas så att full kostnadstäckning uppnås i verksamheten. Kammarkollegiet skall meddela de föreskrifter om avgifterna som behövs. Av föreskrifterna skall de närmare grunderna för avgiftsberäkningen framgå.

KAMMARKOLLEGIETS FÖRESKRIFTER

KAMFS 2001:1 Avgift vid registrering av trossamfund

1 § Den avgift som Kammarkollegiet skall ta ut för registrering av trossamfund och organisatorisk del av trossamfund grundas på kollegiets kostnader för registerhållningen. Avgiften innefattar alla registreringsåtgärder som följer av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan och lagen (1998:1593) om trossamfund. Avgiften uppgår till 500 kronor per enhet och år.

2 § Skyldighet att erlägga hel årsavgift gäller dels för det år anmälan eller ansökan om registrering sker, dels för efterföljande år om enheten är registrerad den 1 januari det året.

3 § Avgiften skall första gången erläggas i samband med att anmälan eller ansökan om registrering ges in till Kammarkollegiet. För efterföljande år fakturerar kollegiet avgiften. Om inte annat har överenskommits, faktureras trossamfundet för den sammanlagda avgiften för såväl samfundet som dess organisatoriska delar.

Beträffande de trossamfund och organisatoriska delar av trossamfund som registrerats under år 2000 och för vilka avgift inte erlagts i samband med anmälan eller ansökan skall avgiften erläggas efter fakturering senast den 1 augusti 2000.

Trossam-
fund

Lag (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

(senast ändrad genom SFS 2013:377)

1 § Skattesatsen för kommuns uttag av kommunal inkomstskatt och landstings uttag av landstingsskatt samt avgiftssatsen för uttag av begravningsavgift enligt 9 kap. begravningslagen (1990:1144) ska bestämmas i förhållande till de av Skatteverket beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordelagen (2011:1244) det år skatte- och avgiftssatserna ska fastställas. Motsvarande gäller vid bestämmande av avgiftssatsen för ett trossamfunds uttag av avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Om enligt 8 kap. 9 § andra stycket kommunallagen (1991:900) någon annan skatte- eller avgiftssats slutligt fastställts än den som har bestämts tidigare, ska den nya skatte- eller avgiftssatsen om möjligt bestämmas med hänsyn till de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordelagen det år skatte- eller avgiftssatsen ska fastställas. *Lag (2011:1300)*

2 § har upphävts genom lag (1979:1161).

3 § Skatteverket ska senast den 8 mars till kommuner och landsting redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller landstinget. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skatteverket ska senast den 10 september varje år lämna kommuner och landsting uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

Skatteverket ska i fråga om avgifter till trossamfund lämna redovisning och uppgifter motsvarande dem som anges i första och andra styckena till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund, som enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund har beviljats statlig hjälp med att ta in avgifterna. Skatteverket ska lämna motsvarande redovisning och uppgifter i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144) till den församling, kyrkliga samfällighet eller kommun som är huvudman för begravningsverksamheten.

Skatteverket ska till kommuner lämna motsvarande redovisning som anges i första stycket i fråga om fastighetsavgiftsmedel. Senast samma dag ska Skatteverket till kommuner också lämna uppgift om de sammanlagda fastighetsavgifterna i kommunen enligt Skatteverkets senaste beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordelagen (2011:1244). *Lag (2011:1300)*

3 §¹ Skatteverket ska senast den 8 mars till kommuner och landsting redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller landstinget. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skatteverket ska senast den 10 september varje år lämna kommuner och landsting uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

Skatteverket ska i fråga om avgifter till trossamfund lämna redovisning och uppgifter motsvarande dem som anges i första och andra styckena till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund, som enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund har beviljats statlig hjälp med att ta in avgifterna. Skatteverket ska lämna motsvarande redovisning och uppgifter i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144) till den församling, kyrkliga samfällighet eller kommun som är huvudman för begravningsverksamheten. För den begravningsverksamhet som bedrivs under huvudmannaskap av en församling eller kyrklig samfällighet ska dock uppgifter som anges i

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:377) [red.anm.].

andra stycket lämnas till Kammarkollegiet och avse den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten i samtliga huvudmäns förvaltningsområden.

Skatteverket ska till kommuner lämna motsvarande redovisning som anges i första stycket i fråga om fastighetsavgiftsmedel. Senast samma dag ska Skatteverket till kommuner också lämna uppgift om de sammanlagda fastighetsavgifterna i kommunen enligt Skatteverkets senaste beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen (2011:1244). *Lag (2013:377)*

3 a § När en kommun eller ett landsting har fastställt budgeten, skall kommunstyrelsen respektive landstingsstyrelsen genast underrätta Skatteverket om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, skall styrelsen genast underrätta Skatteverket om styrelsens förslag till skattesats. Har någon annan skattesats än den föreslagna fastställts, skall styrelsen genast underrätta Skatteverket om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång, skall, så snart skattesatsen för den preliminära skatten har fastställts, Skatteverket underrättas om skattesatsen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även underrättelse om avgiftssats enligt begravningslagen (1990:1144). *Lag (2003:679)*

3 b § har upphävts genom lag (1999:298).

4 § Det som sägs i denna paragraf om kommun och kommunalskattemedel tillämpas också i fråga om landsting och landstingsskattemedel samt kommuns begravningsavgiftsmedel. I fråga om slutavräkning av begravningsavgiftsmedel gäller dock i stället bestämmelserna i sjätte stycket.

En kommun har rätt att under visst år (beskattningsåret) av staten uppbära kommunalskattemedel med ett belopp som motsvarar produkten av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i kommunen enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen (2011:1244) i fråga om kommunal inkomstskatt (skatteunderlaget) året före beskattningsåret, den skattesats som har beslutats för beskattningsåret och de uppräkningsfaktorer enligt tredje stycket som har fastställts senast i september året före beskattningsåret. En kommun har också rätt att under visst år (avgiftsåret) av staten uppbära fastighetsavgiftsmedel med belopp som motsvarar vad kommunen haft rätt att uppbära i sådana medel närmast föregående år med justering för skillnaden mellan de sammanlagda fastighetsavgifterna i kommunen enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen året före avgiftsåret och motsvarande summa andra året före avgiftsåret.

Senast i september varje år ska regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, fastställa två uppräkningsfaktorer som ska svara mot den uppskattade procentuella förändringen av skatteunderlaget i riket. Den ena ska avse förändringen mellan andra och första året före beskattningsåret. Den andra ska avse förändringen mellan året före beskattningsåret och beskattningsåret. Under år då riksdagsval hålls i september, får regeringen dock ändra redan fastställda uppräkningsfaktorer. Detta ska ske senast en vecka efter att regeringen avlämnat budgetpropositionen.

Innan Skatteverket betalar ut kommunalskattemedel och fastighetsavgiftsmedel till kommunerna ska avräkning och tillägg för bidrag göras enligt 19 § lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och 6 § lagen (2008:342) om utjämning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade. Vidare ska avräkning göras enligt 62 kap. 10 § skatteförordningen. Det belopp som framkommer ska betalas ut med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid dag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämställs med allmän helgdag inte ska medräknas. År kommunens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, ska utbetalningarna dessa månader grundas på samma belopp som utbetalningen i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får Skatteverket dock förordna att utbetalningen ska grundas på ett annat belopp. Om något av de belopp som utbetalningen i månaderna januari, februari och mars grundats

Trossamfund

på inte motsvarar en tolfedel av kommunens fordran, ska den jämkning som föranleds av detta ske i fråga om utbetalningen i april eller, om det är fråga om ett större belopp, fördelas på utbetalningarna i april, maj och juni månader.

En slutavräkning av kommunalskattemedlen ska ske när besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen under året efter beskattningsåret har fattats. Därvid ska en kommun som inte ingår i ett landsting behandlas som om den även utgjorde ett landsting. Produkten av skatteunderlaget enligt besluten om slutlig skatt och den skattesats som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga kommunalskattemedlen. Om summan av dessa överstiger summan av de preliminära kommunalskattemedlen enligt andra stycket ska skillnaden betalas ut till kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. I motsatt fall ska skillnaden återbetalas av kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. Utbetalning eller återbetalning ska göras i januari andra året efter beskattningsåret.

En slutavräkning av kommunens begravningsavgiftsmedel ska ske när besluten om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen under året efter beskattningsåret har fattats. Produkten av skatteunderlaget enligt besluten om slutlig skatt och den avgiftssats för begravningsavgiften som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga begravningsavgiftsmedlen. Om dessa överstiger de preliminära begravningsavgiftsmedlen enligt andra stycket ska skillnaden betalas ut till kommunen. I motsatt fall ska skillnaden återbetalas av kommunen. Utbetalning eller återbetalning ska göras i januari andra året efter beskattningsåret. *Lag (2011:1300)*

4 a § Ett registrerat trossamfund som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund är berättigat att under visst år (avgiftsåret) av staten uppbära avgift som avses i den lagen med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för de avgiftsskyldiga i trossamfundet enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen (2011:1244) som fattades året före avgiftsåret, beräknat efter den eller de avgiftssatser som har bestämts för andra året före avgiftsåret.

Trossamfund som avses i första stycket är berättigat att under ett visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar produkten av den eller de avgiftssatser som har beslutats för året och de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster, som enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförordningen som fattades det föregående året i fråga om kommunal inkomstskatt, har påförts de avgiftsskyldiga. Förskottet avräknas mot de avgifter, som trossamfundet har rätt att uppbära av staten på grundval av besluten om slutlig skatt under året efter det, då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör trossamfundets fordran hos staten enligt denna paragraf ska Skatteverket under samma år utanordna till trossamfundet med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid vardag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämställs med allmän helgdag inte ska medräknas. Är trossamfundets fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, ska vid dessa tillfällen utbetalas samma belopp som har utbetalats i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får Skatteverket dock förordna att utbetalning ska ske med annat belopp. Om något av de belopp som utbetalades i månaderna januari och februari inte motsvarar en tolfedel av trossamfundets fordran, ska den jämkning som föranleds härav ske i fråga om det belopp, som utbetalas i mars månad.

Vad som har sagts om avgift till registrerat trossamfund tillämpas på motsvarande sätt i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144). Det som sägs om trossamfund ska dock i stället gälla den församling eller kyrkliga samfällighet som är huvudman för begravningsverksamheten. *Lag (2012:134)*

4 a §² Ett registrerat trossamfund som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund är berättigat att under visst år (avgiftsåret) av staten uppbära avgift som avses i den lagen med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärsinkomsterna för de avgiftsskyldiga i trossamfundet enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförarandelagen (2011:1244) som fattades året före avgiftsåret, beräknat efter den eller de avgiftssatser som har bestämts för andra året före avgiftsåret.

Trossamfund som avses i första stycket är berättigat att under ett visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar produkten av den eller de avgiftssatser som har beslutats för året och de sammanlagda beskattningsbara förvärsinkomster, som enligt Skatteverkets beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförarandelagen som fattades det föregående året i fråga om kommunal inkomstskatt, har påförts de avgiftsskyldiga. Förskottet avräknas mot de avgifter, som trossamfundet har rätt att uppbära av staten på grundval av besluten om slutlig skatt under året efter det, då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör trossamfundets fordran hos staten enligt denna paragraf ska Skatteverket under samma år utanordna till trossamfundet med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid vardag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämställs med allmän helgdag inte ska medräknas. Är trossamfundets fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, ska vid dessa tillfällen utbetalas samma belopp som har utbetalats i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får Skatteverket dock förordna att utbetalning ska ske med annat belopp. Om något av de belopp som utbetalades i månaderna januari och februari inte motsvarar en tolfedel av trossamfundets fordran, ska den jämkning som föranleds härav ske i fråga om det belopp, som utbetalas i mars månad.

Vad som har sagts om avgift till registrerat trossamfund tillämpas på motsvarande sätt i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144). Det som sägs om trossamfund ska dock i stället gälla den församling eller kyrkliga samfällighet som är huvudman för begravningsverksamheten. Varje huvudman är berättigad att uppbära den del av de totala avgiftsintäkterna som motsvarar huvudmannens andel av de totala kostnaderna för begravningsverksamheten enligt de uppgifter om andelen som Kammarkollegiet har lämnat. *Lag (2013:377)*

Trossamfund

5 § Finner Skatteverket på grund av anmärkning eller eljest att av verket meddelat beslut enligt denna lag blivit uppenbart oriktigt till följd av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende, skall verket meddela beslut om rättelse. *Lag (2003:679)*

6 § Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen. *Lag (2003:679)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:1300

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för 2013 och tidigare års taxeringar.
3. Vid beräkning av fastighetsavgiftsmedel för avgiftsåret 2015 ska Skatteverkets beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) vid årlig taxering anses som beslut om slutlig skatt enligt 56 kap. 2 § skatteförarandelagen (2011:1244).
4. Sådant förskott som avses i 4 a § andra stycket för åren 2013 och 2014 avräknas med tillämpning av 4 a § andra stycket i dess nya lydelse.

2013:377

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Bestämmelserna i 4 a § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om begravningsavgifter och förskott på dessa för år 2017.

² Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:377) [red.anm.].

Propositioner

<i>SFS 1965:269</i> Prop. 1965:43	<i>SFS 1972:142</i> Prop. 1972:60	<i>SFS 1973:437</i> Prop. 1973:49	<i>SFS 1973:1124</i> Prop. 1973:182
<i>SFS 1975:330</i> Prop. 1975:98	<i>SFS 1976:198</i> Prop. 1975/76:147	<i>SFS 1976:335</i> Prop. 1975/76:193	<i>SFS 1976:1086</i> Prop. 1976/77:45
<i>SFS 1977:191</i> Prop. 1975/76:187	<i>SFS 1977:282</i> Prop. 1976/77:64	<i>SFS 1977:1076</i> Prop. 1977/78:49	<i>SFS 1979:392</i> Prop. 1978/79:160
<i>SFS 1979:1161</i> Prop. 1979/80:58	<i>SFS 1981:557</i> Prop. 1980/81:150	<i>SFS 1982:1054</i> Prop. 1982/83:19	<i>SFS 1985:534</i> Prop. 1984/85:150
<i>SFS 1986:1315</i> Prop. 1986/87:47	<i>SFS 1987:564</i> Prop. 1986/87:100	<i>SFS 1988:190</i> Prop. 1987/88:67	<i>SFS 1988:493</i> Prop. 1987/88:100
<i>SFS 1990:353</i> Prop. 1989/90:74	<i>SFS 1991:511</i> Prop. 1990/91:153	<i>SFS 1991:1152</i> Prop. 1990/91:150	<i>SFS 1991:1678</i> Prop. 1991/92:17
<i>SFS 1991:1945</i> Prop. 1991/92:38	<i>SFS 1992:341</i> Prop. 1991/92:85	<i>SFS 1992:652</i> Prop. 1991/92:93	<i>SFS 1992:1583</i> Prop. 1992/93:36
<i>SFS 1992:1584</i> Prop. 1992/93:36	<i>SFS 1994:314</i> Prop. 1993/94:173	<i>SFS 1994:964</i> Prop. 1993/94:100	<i>SFS 1995:1519</i> Prop. 1995/96:64
<i>SFS 1996:743</i> Prop. 1995/96:150	<i>SFS 1997:514</i> Prop. 1996/97:100	<i>SFS 1997:1257</i> Prop. 1997/98:1	<i>SFS 1998:647</i> Prop. 1997/98:150
<i>SFS 1999:298</i> Prop. 1998/99:38	<i>SFS 1999:1238</i> Prop. 1998/1999:124	<i>SFS 2002:673</i> Prop. 2001/02:112	<i>SFS 2003:679</i> Prop. 2002/03:99
<i>SFS 2003:888</i> Prop. 2002/03:151	<i>SFS 2004:774</i> Prop. 2003/04:155	<i>SFS 2007:1414</i> Prop. 2007/08:27	<i>SFS 2008:343</i> Prop. 2007/08:88
<i>SFS 2011:1300</i> Prop. 2010/11:166	<i>SFS 2012:134</i> Prop. 2011/12:51	<i>SFS 2013:377</i> Prop. 2012/13:120	

Lag (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2012:135)

1 § Bestämmelser om statlig hjälp med bestämmande, debitering och redovisning av avgifter till Svenska kyrkan samt med att ta in avgifterna finns i 16 § lagen (1998:1593) om trossamfund. Bestämmelser om kyrkoavgift finns i 7 och 8 §§ lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan. *Lag (1999:957)*

2 § har upphävts genom lag (2012:135).

3 § Avgifter som tas in med statlig hjälp beräknas på grundval av den till kommunal inkomstskatt beskattningsbara förvärsinkomsten. *Lag (1999:957)*

4 § Bestämmelser om förfarandet vid uttag av avgifter finns i skatteförfarandelagen (2011:1244). *Lag (2011:1394)*

5 § Trossamfundet ska senast den 3 december varje år på medium för automatisk databehandling till Skatteverket lämna de uppgifter som behövs för att ta ut avgifterna.

Uppgifterna ska gälla för visst beskattningsår och får endast avse personer som den 1 november året före det beskattningsår för vilket avgiften ska tas in

1. är skyldiga att betala kyrkoavgift enligt 7 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan, eller
2. har eller anses ha samtyckt enligt 6 § denna lag till att betala avgift till trossamfundet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om hur uppgifterna ska lämnas. *Lag (2011:1394)*

6 § Andra registrerade trossamfund än Svenska kyrkan ska innan uppgifter enligt 5 § lämnas skaffa skriftligt samtycke från de personer vilkas avgifter ska tas in med statlig hjälp. Samtycket ska avse avgiftsskyldigheten till trossamfundet och att avgifterna tas in med statlig hjälp.

Om trossamfundets stadgar innehåller regler om skyldighet för medlemmarna att betala avgift till trossamfundet i den ordning som gäller för skatter och avgifter enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), anses medlemmarna ha lämnat sådant samtycke som avses i första stycket. *Lag (2011:1394)*

7 § Den som utträtt ur trossamfundet eller på annan grund inte längre är betalningskyldig till trossamfundet skall genast få en skriftlig bekräftelse på detta från trossamfundet. *Lag (1999:957)*

8 § Om staten till följd av behandlingen av en uppgift som avses i 5 § betalar skadestånd till en person som är registrerad i beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet skall det trossamfund som lämnat uppgiften ersätta staten i motsvarande utsträckning. *Lag (2003:726)*

9 § Bestämmelser om beräkning av avgiftssats och utbetalning av avgifterna till trossamfundet finns i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. *Lag (1999:957)*

Trossamfund

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2011:1394

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
2. Lagen tillämpas första gången på avgifter som avser beskattningsår som börjar efter den 31 januari 2012.
3. Om ett trossamfunds stadgar innehåller regler om skyldighet för medlemmarna att betala avgift till trossamfundet i den ordning som gäller för skatter och avgifter enligt skattebetalningslagen (1997:483) ska stadgarna, vid tillämpning av denna lag, även anses innehålla regler om skyldighet för medlemmarna att betala avgift till trossamfundet i den ordning som gäller för skatter och avgifter enligt skatteförordningen (2011:1244).

Propositioner

SFS 1999:291

Prop. 1998/99:38

SFS 2011:1394

Prop. 2010/11:166

SFS 1999:957

Prop. 1998/99:124

SFS 2012:135

Prop. 2011/12:51

SFS 2001:190

Prop. 2000/01:33

SFS 2003:726

Prop. 2002/03:99

Förordning (1999:728) om avgift till registrerat trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2003:1007)

1 § Denna förordning gäller avgifter till registrerade trossamfund enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

2 § Skatteverket får meddela föreskrifter om hur de uppgifter som behövs för att bestämma, debitera, redovisa och ta in avgifter till registrerade trossamfund skall lämnas till verket. *Förordning (2003:1007)*

Lag (1999:932) om stöd till trossamfund

Trossam-
fund

Tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om statens stöd till trossamfunden. Stöd kan lämnas som statsbidrag och som statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund.

Mål för stödet

2 § Stödet skall bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg.

Förutsättningar för statsbidrag

3 § Statsbidrag får lämnas endast till ett trossamfund som

1. bidrar till att upprätthålla och stärka de grundläggande värderingar som samhället vilar på, och
2. är stabilt och har egen livskraft.

Beslut om statsbidrag

4 § Regeringen bestämmer vilka trossamfund som kan få statsbidrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fördelning av statsbidrag.

Vid fördelning av statsbidrag skall det beaktas om trossamfundet får sådant stöd som avses i 5 §.

Statlig hjälp med avgifter till registrerade trossamfund

5 § Bestämmelser om statlig hjälp med bestämmande, debitering och redovisning av avgifter till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund samt med att ta in avgifterna finns i 16 § lagen (1998:1593) om trossamfund och i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Propositioner

SFS 1999:932

Prop. 1998/99:124

Förordning (1999:974) om statsbidrag till trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2013:920)

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om sådant statsbidrag som avses i lagen (1999:932) om stöd till trossamfund.

Definitioner

2 § I förordningen avses med

- *trossamfund*: en sammanslutning för religiös verksamhet i vilken det ingår att anordna gudstjänst, eller en grupp av samverkande församlingar eller trossamfund (samverkansorgan),
- *församling*: en sammanslutning som bedriver lokal religiös verksamhet, i vilken det ingår att anordna gudstjänst,
- *betjänad*: medlem eller registrerad deltagare i verksamhet som organiseras av trossamfund eller församling.

Statsbidragsberättigade trossamfund

3 § Bidrag får lämnas till följande trossamfund, samverkansorgan och församlingar inom dessa:

1. Anglikanska kyrkan i Sverige,
2. Bibeltrogna Vänner,
3. Danska kyrkan i Sverige,
4. Equmeniakyrkan,
5. Estniska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige,
6. Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen,
7. Evangeliska Frikyrkan,
8. Frälsningsarmén,
9. Islamiska samarbetsrådet,
10. Isländska kyrkan i Sverige,
11. Judiska Centralrådet,
12. Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige,
13. Mandeiska Sabeiska samfundet i Sverige,
14. Norska kyrkan i Sverige,
15. Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd,
16. Pingströrelsen,
17. Romersk-Katolska kyrkan i Sverige,
18. Sjundedags Adventistsamfundet,
19. Svenska Alliansmissionen,
20. Sveriges Buddhistiska Samarbetsråd, och
21. Ungerska protestantiska kyrkan i Sverige. *Förordning (2013:920)*

4 § Bidrag får lämnas till teologisk utbildning som anordnas vid

1. Johannelunds teologiska högskola,
2. Korteboskolan – SAMs Missionsskola och Bibelinstitut,
3. Metodistkyrkans Nordiska Teologiska Seminarium,
4. Prästseminariet i Stockholms katolska stift,
5. Teologiska Högskolan, Stockholm, och
6. Örebro missionsskola.

Bidragsformer

5 § Bidrag till trossamfund lämnas i form av

1. organisationsbidrag,
2. verksamhetsbidrag, och
3. projektbidrag.

Organisationsbidrag

6 § Organisationsbidrag lämnas till trossamfund och församlingar för att de skall kunna bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet.

Organisationsbidrag får lämnas till lokal och central verksamhet.

7 § Bidrag till lokal verksamhet får lämnas till församlingar för att de skall kunna hålla gudstjänster, ge själavård samt bedriva undervisning och omsorg.

8 § Bidrag till central verksamhet får inte överstiga en tiondel av de sammanlagda organisationsbidrag som under ett verksamhetsår beviljats trossamfundet.

9 § Om trossamfundet får statlig hjälp att bestämma, debitera, redovisa och ta in avgifter, skall de årliga kostnaderna för hjälpen räknas av från organisationsbidraget i förhållande till det antal betjänade som omfattas av hjälpen. Kostnaderna för att förbereda hjälpen skall också avräknas från organisationsbidraget det första året som trossamfundet får avgiftshjälp.

Verksamhetsbidrag

10 § Verksamhetsbidrag får lämnas till sådan teologisk utbildning som anges i 4 §.

11 § Verksamhetsbidrag får lämnas till andlig vård inom sjukvården.

Projektbidrag

12 § Projektbidrag får lämnas till församlingar som behöver bidraget för att kunna hålla lokaler för religiös verksamhet (lokalbidrag).

Lokalbidrag får lämnas för att

1. skaffa lokaler genom nybyggnad eller köp,
2. bygga om eller rusta upp församlingens lokaler, och
3. anpassa församlingens lokaler till personer med funktionsnedsättning.

Lokalbidrag får inte lämnas för lokaler för vilka statsbidrag betalas enligt förordningen (1996:1593) om bidrag till allmänna samlingslokaler. *Förordning (2013:920)*

13 § Lokalbidrag för att skaffa, bygga om eller rusta upp en eller flera lokaler för en församling får lämnas med högst trettio procent av de kostnader som kan anses skäligen för åtgärderna, dock högst två miljoner kronor. *Förordning (2013:920)*

14 § Lokalbidrag för att anpassa en lokal till personer med funktionsnedsättning får lämnas med belopp som motsvarar kostnaden för åtgärden, dock högst 200.000 kronor. *Förordning (2013:920)*

15 § Projektbidrag får lämnas under högst tre år till ett trossamfund eller en församling som huvudsakligen betjänar till landet invandrade trosbekännare för att bygga upp en central eller lokal verksamhet.

16 § Projektbidrag får lämnas för utbildning och fortbildning av funktionärer i trossamfund som saknar egna utbildningsinstitutioner i Sverige.

Beslutande myndighet

17 § Frågor om statsbidrag enligt denna förordning prövas av Nämnden för statligt stöd till trossamfund.

Ansökan om statsbidrag görs hos nämnden. *Förordning (2008:41)*

18 § Nämnden får meddela närmare föreskrifter om förutsättningarna för bidrag enligt denna förordning. *Förordning (2008:41)*

Redovisning

19 § Ett trossamfund eller en församling som har tagit emot bidrag enligt denna förordning ska till nämnden lämna de redovisningshandlingar, verksamhetsberättelser och andra uppgifter som nämnden bestämmer. *Förordning (2008:41)*

20 § Nämnden får besluta att ett beviljat bidrag inte ska betalas ut, om det kan antas att bidraget har beviljats på grund av felaktiga uppgifter.

Nämnden får besluta att ett bidrag ska betalas tillbaka om,

1. det har beviljats på grund av felaktiga uppgifter,
2. det inte används för det ändamål det beviljats för, eller
3. trossamfundet eller församlingen inte lämnar sådana handlingar och andra uppgifter som avses i 19 §. *Förordning (2008:41)*

Överklagande

21 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 20 § första stycket får dock inte överklagas. *Förordning (2008:41)*

Förordning (2007:1192) med instruktion för Nämnden för statligt stöd till trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2013:921)

Uppgifter

1 § Nämnden för statligt stöd till trossamfund har till uppgift att pröva frågor om statsbidrag enligt lagen (1999:932) om stöd till trossamfund och förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund. Nämnden ska föra en fortlöpande dialog med bidragsberättigade trossamfund om förutsättningarna för stödet.

2 § Utöver de uppgifter som myndigheten har enligt 1 § ska den

1. handlägga frågor om trossamfundens roll i krisberedskapsamordning, och
2. ha kontakt med och samverka med andra myndigheter och organisationer i frågor som rör trossamfund.

2 a § Myndigheten ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Förordning (2009:753)

Trossamfund

Ledning

3 § Myndigheten leds av en nämnd.

4 § Nämnden ska bestå av högst nio ledamöter. För varje ledamot finns en personlig ersättare.

Organisation

5 § Vid nämnden finns ett kansli som leds av en generalsekreterare.

Särskilda organ

6 § Vid nämnden finns ett råd för samråd mellan nämnden och trossamfunden i frågor som rör nämndens arbete. Rådet har till uppgift att

1. nominera ledamöter och ersättare till nämnden inom ramen för de principer som anges i 8 §,
2. behandla principiella frågor om bidrag och tillämpningsföreskrifter för olika bidrag, och
3. behandla övriga frågor inom nämndens verksamhetsområde som är av gemensamt intresse för de bidragsberättigade trossamfunden.

7 § Rådet består av representanter för de trossamfund och de samverkansorgan som anges i 3 § förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund. Varje trossamfund har en representant i rådet. Samverkansorganen Islamiska samarbetsrådet och Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd har vardera två representanter i rådet. För varje representant ska det finnas en ersättare.

Ordföranden i nämnden ska vara ordförande i rådet.

Anställningar och uppdrag

8 § Ledamöter och ersättare i nämnden utses av regeringen efter nominering av rådet bland företrädare för de trossamfund och de samverkansorgan som anges i 3 § förordningen (1999:974) om statsbidrag till trossamfund. Av de nio ledamöterna nomineras en efter förslag av vardera Equemeniakyrkan, Islamiska samarbetsrådet, Judiska Centralrådet, Ortodoxa och österländska kyrkors ekumeniska råd, Pingst – fria församlingar i samverkan och Romersk-Katolska kyrkan i Sverige samt tre efter förslag av övriga trossamfund. *Förordning (2013:921)*

9 § Nämnden utser bland ledamöterna en vice ordförande för en bestämd tid.

10 § Rådets ledamöter och deras ersättare utses av de trossamfund och de samverkansorgan som ingår i rådet för en tid av två år.

Undantag från myndighetsförordningen

11 § Följande bestämmelse i myndighetsförordningen (2007:515) ska inte tillämpas på myndigheten:

- 29 § om ärendeförteckning.

UTDRAG

Äktenskapsbalk (1987:230)**Första avdelningen Allmänna bestämmelser****1 kap. Äktenskap**

1 § I denna balk finns bestämmelser om samlevnad i äktenskap.

De två som ingår i äktenskap med varandra blir makar. *Lag (2009:253)*

2 § Makar skall visa varandra trohet och hänsyn. De skall gemensamt vårda hem och barn och i samråd verka för familjens bästa.

3 § Varje make råder över sin egendom och svarar för sina skulder.

4 § Makar skall fördela utgifter och sysslor mellan sig. De skall lämna varandra de upplysningar som behövs för att familjens ekonomiska förhållanden skall kunna bedömas.

5 § Äktenskap upplöses genom den ena makens död eller genom äktenskapsskillnad.

Trossamfund

Andra avdelningen Äktenskaps ingående och upplösning**2 kap. Äktenskapshinder**

1 § Den som är under 18 år får inte ingå äktenskap. *Lag (2014:376)*

2 § har upphävts genom lag (1988:1254).

3 § Äktenskap får inte ingås mellan dem som är släkt med varandra i rätt upp- och nedstigande led eller är helsyskon.

Halvsyskon får inte ingå äktenskap med varandra utan tillstånd av myndighet som anges i 15 kap. 1 §.

Vid tillämpningen av första och andra styckena jämställs adoptivförhållande med släktskap. De som därvid anses som helsyskon får dock ingå äktenskap med varandra efter tillstånd av myndighet som anges i 15 kap. 1 §. *Lag (2004:763)*

4 § Den som är gift eller partner i ett registrerat partnerskap får inte ingå äktenskap.

Lag (1994:1118)

3 kap. Prövning av äktenskapshinder

1 § Innan ett äktenskap ingås ska det prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning ska göras av Skatteverket.

De två som avser att ingå äktenskap ska gemensamt begära hindersprövningen hos Skatteverket. *Lag (2009:253)*

2 § Den som varken är eller skall vara folkbokförd här i landet skall vid hindersprövningen visa upp ett intyg av utländsk myndighet om sin behörighet att ingå äktenskapet, om ett sådant intyg kan anskaffas.

Om det fordras tillstånd till äktenskapet, skall bevis om tillståndet visas upp vid hindersprövningen. *Lag (1991:495)*

3 § De som begär hindersprövning ska skriftligen försäkra på heder och samvete att de inte är släkt med varandra i rätt upp- och nedstigande led eller helsyskon. Har de inte tillstånd till äktenskapet enligt 2 kap. 3 § andra stycket, ska deras försäkran också avse att de inte är halvsyskon.

De som begär hindersprövning ska på heder och samvete skriftligen uppge om de tidigare har ingått äktenskap eller låtit registrera partnerskap. Den som tidigare har ingått äktenskap eller låtit registrera partnerskap ska styrka att äktenskapet eller partnerskapet har blivit upplöst, om inte detta framgår av folkbokföringen eller av intyg från utländsk myndighet. *Lag (2009:253)*

4 § Finner Skatteverket att det inte finns något hinder mot äktenskapet, ska verket utfärda intyg om detta. *Lag (2009:253)*

4 kap. Vigsel

1 § Äktenskap ingås genom vigsel i närvaro av släktingar eller andra vittnen.

2 § Vid vigseln ska de som ingår äktenskap vara närvarande samtidigt. De ska var för sig på fråga av vigsselförrättaren ge till känna att de samtycker till äktenskapet. Vigsselförrättaren ska därefter förklara att de är makar.

Har det inte gått till så som anges i första stycket eller var vigsselförrättaren inte behörig att förrätta vigsel, är förrättningen ogiltig som vigsel.

En förrättning som enligt andra stycket är ogiltig som vigsel får godkännas av regeringen, om det finns synnerliga skäl. Ärendet får tas upp endast på ansökan av en av dem som avsett att ingå äktenskap eller, om en av dem har avlidit, av arvingar till den avlidne.

Lag (2009:253)

3 § Behörig att vara vigsselförrättare är

1. sådan präst eller annan befattningshavare i ett trossamfund som har förordnande enligt lagen (1993:305) om rätt att förrätta vigsel inom trossamfund, eller
2. den som länsstyrelsen har förordnat.

Den som är behörig enligt första stycket 1 är inte skyldig att förrätta vigsel. *Lag (2009:253)*

4 § Innan någon förordnas till vigsselförrättare enligt 3 § första stycket 2 ska länsstyrelsen pröva att han eller hon har de kunskaper och kvalifikationer i övrigt som behövs för uppdraget.

Förordnandet ska gälla för en viss period, om det inte har begränsats att gälla till en angiven dag.

Uppfyller en vigsselförrättare inte längre kraven enligt första stycket eller missköter vigsselförrättaren sitt uppdrag, ska länsstyrelsen återkalla förordnandet att vara vigsselförrättare. *Lag (2009:253)*

5 § Innan vigsel förrättas skall vigsselförrättaren förvissa sig om att hindersprövning har skett inom fyra månader före den planerade vigseln och att inget hinder har framkommit.

Lag (1991:495)

6 § Vid vigsel gäller i övrigt

1. den ordning som gäller inom ett trossamfund, om vigseln förrättas av en präst eller någon annan befattningshavare i samfundet, och
2. föreskrifter som meddelas av regeringen för andra fall. *Lag (2009:253)*

7 § Vigsselförrättaren skall genast lämna makarna ett bevis om vigseln. Regeringen meddelar föreskrifter om i vilka fall särskilt protokoll skall föras över vigslar.

8 § Vigsselförrättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till Skatteverket.

Vid underrättelse om vigsel skall Skatteverket kontrollera att vigseln har föregåtts av hindersprövning och att vid denna prövning något hinder mot äktenskapet inte kommit fram. Om en sådan prövning inte har förekommit eller om vigseln har förrättats trots att det vid prövningen kommit fram hinder mot äktenskapet, skall Skatteverket sända underrättelse om förhållandet till den som skall anmäla eller pröva frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande eller entledigande beträffande vigsselförrättaren. I de fall som avses i 5 kap. 5 § första stycket skall Skatteverket även underrätta allmän åklagare. *Lag (2004:142)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:376

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.
2. Äldre bestämmelser gäller för ett äktenskap som har ingåtts före ikraftträdandet eller som ingås efter ikraftträdandet med stöd av ett tillstånd som har meddelats före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller också om en ansökan om tillstånd har kommit in till länsstyrelsen före ikraftträdandet och prövningen sker efter ikraftträdandet.

Lag (1993:305) om rätt att förrätta vigsel inom trossamfund

(senast ändrad genom SFS 2014:380)

1 § Ett trossamfund får ges tillstånd att förrätta vigsel, om samfundets verksamhet är varaktig och samfundet har en sådan organisation att det på goda grunder kan antas att äktenskapsbalkens bestämmelser om vigsel och därmed sammanhängande åtgärder kommer att tillämpas. Något tillstånd ska inte ges om det på goda grunder kan antas att befattningshavare inom samfundet kommer att genomföra ceremonier som ger upphov till sådana äktenskapsliknande förbindelser som avses i 4 kap. 4 c § andra stycket brottsbalken i fall där någon av parterna är under 18 år eller inte samtycker till att ingå förbindelsen.

Om tillstånd har getts, får vigsel inom samfundet förrättas av den som har förordnats enligt 2 § att vara vigselförrättare.

Frågor om tillstånd enligt första stycket prövas av Kammarkollegiet efter ansökan av samfundet. Ett tillstånd gäller tills vidare. *Lag (2014:380)*

Trossam-
fund

2 § Kammarkollegiet får, efter ansökan av ett trossamfund som har fått tillstånd att förrätta vigsel, förordna en präst eller någon annan befattningshavare inom samfundet att vara vigselförrättare.

Innan en person förordnas till vigselförrättare ska Kammarkollegiet pröva att han eller hon har de kunskaper som behövs för uppdraget. Kammarkollegiet får uppdra åt trossamfundet att utföra denna prövning. Något förordnande ska inte ges om det på goda grunder kan antas att personen kommer att genomföra ceremonier som ger upphov till sådana äktenskapsliknande förbindelser som avses i 4 kap. 4 c § andra stycket brottsbalken i fall där någon av parterna är under 18 år eller inte samtycker till att ingå förbindelsen.

Ett förordnande att vara vigselförrättare gäller tills vidare, om det inte har begränsats att gälla till en angiven dag. *Lag (2014:380)*

3 § Om Kammarkollegiet finner att ett trossamfund som fått tillstånd att förrätta vigsel inte längre uppfyller kraven enligt 1 §, skall Kammarkollegiet återkalla tillståndet.

Uppfyller en vigselförrättare inte längre kraven enligt 2 § andra stycket eller missköter vigselförrättaren sin uppgift, skall Kammarkollegiet återkalla förordnandet att vara vigselförrättare. I samband med en sådan återkallelse skall Kammarkollegiet utreda om det finns grund för att enligt första stycket återkalla samfundets tillstånd att förrätta vigsel.

Ett förordnande att vara vigselförrättare skall återkallas av Kammarkollegiet, om samfundet begär det.

Om en vigselförrättare avlider, skall samfundet snarast anmäla detta till Kammarkollegiet. *Lag (2004:145)*

4 § Ett trossamfund som har fått tillstånd att förrätta vigsel skall hålla Kammarkollegiet underrättat om vem som är behörig att företräda samfundet samt om samfundets postadress.

Den som har förordnats till vigselförrättare skall hålla Kammarkollegiet underrättat om sin postadress.

5 § Beslut av Kammarkollegiet enligt denna lag får inte överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:380

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.

Propositioner

SFS 1993:305
Prop. 1992/93:211

SFS 2004:145
Prop. 2003/04:48

SFS 2009:258
Prop. 2008/09:80

SFS 2014:380
Prop. 2013/14:208

Begravningslag (1990:1144)

(senast ändrad genom SFS 2014:753)

1 kap. Inledande bestämmelser	143
2 kap. Begravningsplatser	143
Allmänna begravningsplatser	143
Enskilda begravningsplatser	144
Gemensamma bestämmelser	145
3 kap. Krematorier	145
4 kap. Anmälan om dödsfall, dödsbevis, intyg om dödsorsaken m.m.	145
Anmälan om dödsfall	145
Dödsbevis och intyg om dödsorsaken	145
Tillstånd till gravsättning eller kremering när stoft har förts in till Sverige	146
Intyg för gravsättning eller kremering	146
Ytterligare föreskrifter om dödsbevis m.m.	146
5 kap. Gravesättning och kremering	146
Ordnandet med gravesättning m.m.	146
Tvister om kremering och om gravesättningen	147
Platsen för gravesättning m.m.	147
Villkor för kremering och gravesättning	147
Tiden för kremering och gravesättning	147
Förvaring av aska	148
Utlämnande av aska	148
Aska som har förts in till Sverige	148
6 kap. Flyttning av gravsatt stoft eller aska	148
7 kap. Gravrätt	148
Utövande av gravrätt m.m.	148
Gravrättsinnehavarens ansvar för gravplatsen	149
Upplåtelse av gravrätt	149
Förnyelse av upplåtelse	149
Överlåtelse och återlämnande av gravrätt	149
Övergång av gravrätt vid innehavarens död m.m.	149
Gravsättning inom gravplatsen	150
Gravanordningar m.m.	150
Ändringar på gravplatsen	151
Gravrättens upphörande	151
8 kap. Särskilda bestämmelser	151
Gravsättning utan upplåtelse av gravrätt	151
Utförelse och införelse av stoft eller aska	152
Beredskapsförberedelser m.m.	152
Gravsättning och kremering under krig	152
9 kap. Begravningsavgift	152
Avgiftsskyldighet	152
Avgiftsunderlag	152
Fastställande av begravningsavgift	152
Tjänster som ingår i begravningsavgiften	153
Avgift vid förnyelse av upplåtelse	153
Kostnadsansvar vid gravesättning m.m.	153
Bidrag till innehavare	154
Skyldighet att lämna uppgifter	154
10 kap. Tillsyn	154

11 kap. Ansvar, vite, överklagande	155
Ansvar	155
Vite	155
Överklagande	155
Handläggning av ärenden	156
I kraftträdande- och övergångsbestämmelser	156
Propositioner	156

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna lag avses med

- *begravningsverksamhet*: de olika åtgärder som har direkt samband med förvaltningen av allmänna begravningsplatser,
- *församling*: församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan,
- *huvudman*: församling inom Svenska kyrkan eller kommun som ska anordna och hålla allmänna begravningsplatser för dem som är folkbokförda inom ett visst geografiskt avgränsat förvaltningsområde,
- *begravningsplatser*: områden eller utrymmen som är behörigen anordnade för förvaring av avlidnas stoft eller aska och som har tagits i anspråk för detta ändamål, främst kyrkogårdar eller andra gravområden, minneslundar, kolumbarier eller urnmurar,
- *allmänna begravningsplatser*: sådana begravningsplatser som är anordnade av församlingar, av kommuner eller annars av det allmänna,
- *enskilda begravningsplatser*: andra begravningsplatser än allmänna,
- *gravrätt*: den rätt som uppkommer när en bestämd gravplats på en allmän begravningsplats upplåts av den som förvaltar begravningsplatsen till någon för gravsättning,
- *kremering*: förbränning av stoftet efter en avliden person,
- *gravsättning*: placering av stoft eller aska inom en bestämd gravplats eller inom ett gemensamt gravområde utan bestämda gravplatser eller utströende av aska i minneslund eller på någon annan plats än begravningsplats,
- *gravanordningar*: gravvårdar och andra gravöverbyggnader, stenramar, staket eller andra liknande anordningar på en gravplats. *Lag (2012:133)*

Trossamfund

2 § Regeringen meddelar föreskrifter om vilka länsstyrelser som ansvarar för uppgifter enligt denna lag. *Lag (2012:82)*

2 kap. Begravningsplatser

Allmänna begravningsplatser

Huvudmannaskapet

1 § Allmänna begravningsplatser med ett tillräckligt antal gravplatser och andra gravanläggningar av allmänt förekommande slag skall anordnas och hållas av de territoriella församlingarna inom Svenska kyrkan.

Regeringen får för särskilda fall besluta att en kommun i stället skall anordna och hålla allmänna begravningsplatser för dem som är folkbokförda inom kommunen. *Lag (1999:306)*

2 § Huvudmannen skall, inom det egna förvaltningsområdet eller inom ett närbeläget förvaltningsområde, tillhandahålla särskilda gravplatser för dem som inte tillhör något kristet trossamfund.

Församling som är huvudman bör samråda med och informera företrädare för dem inom förvaltningsområdet som inte tillhör något kristet trossamfund i frågor som rör förvaltningen av de särskilda gravplatserna. Vid anläggning, utvidgning eller väsentlig ändring av en allmän begravningsplats skall församlingen samråda med företrädare för andra trossamfund och övriga berörda parter. *Lag (1999:306)*

2 a § Den som, utan att vara huvudman för begravningsverksamheten, innehar en allmän begravningsplats, har rätt att utan kostnad lämna över förvaltningen av begravningsplatsen till huvudmannen för begravningsverksamheten i det förvaltningsområde där begravningsplatsen är belägen. *Lag (1999:306)*

Skyldigheten att tillhandahålla gravplats

3 § På en allmän begravningsplats ska gravplats beredas dem som vid dödsfallet var folkbokförda inom församlingen eller kommunen. Där ska gravplats också beredas en dödfödd som avlidit efter utgången av tjuogoandra havandeskapsveckan, om kvinnan är folkbokförd inom huvudmannens förvaltningsområde. Detsamma gäller i fråga om en dödfödd som avlidit före utgången av tjuogoandra havandeskapsveckan, om kvinnan begär det och ett läkarintyg om dödsfallet lämnas till huvudmannen.

Om tillgången på gravplatsmark medger det, får också andra beredas gravplats där.

Lag (2008:208)

3 §¹ På en allmän begravningsplats ska gravplats beredas dem som vid dödsfallet var folkbokförda på en fastighet inom församlingen eller kommunen. De som vid dödsfallet var folkbokförda enbart i kommunen och kommunen inte är begravningshuvudman, eller under rubriken utan känd hemvist, ska beredas gravplats på en allmän begravningsplats som tillhandahålls av den begravningshuvudman inom vars förvaltningsområde de senast var folkbokförda.

På en allmän begravningsplats ska gravplats också beredas en dödfödd som avlidit efter utgången av tjuogoandra havandeskapsveckan, om kvinnan är folkbokförd inom huvudmannens förvaltningsområde. Detsamma gäller i fråga om en dödfödd som avlidit före utgången av tjuogoandra havandeskapsveckan, om kvinnan begär det och ett läkarintyg om dödsfallet lämnas till huvudmannen.

Om tillgången på gravplatsmark medger det, får också andra beredas gravplats där.

Lag (2013:379)

4 § Rätten till gravsättning på en allmän begravningsplats skall inte vara beroende av att den avlidne tillhörde visst trossamfund.

Detta gäller dock inte för rätten till gravsättning på en sådan särskild gravplats som avses i 2 § första stycket. *Lag (1999:306)*

Gravkarta, gravbok, gravregister

5 § För varje allmän begravningsplats skall upprättas en gravkarta och föras gravbok eller gravregister enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Enskilda begravningsplatser

6 § Enskilda begravningsplatser får anordnas och hållas bara av trossamfund eller stiftelser som har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av länsstyrelsen. *Lag (2012:82)*

7 § Tillstånd att anordna och hålla en enskild begravningsplats får lämnas bara om det finns särskilda skäl för det och det kan antas att trossamfundet eller stiftelsen kan behålla begravningsplatsen och fullgöra de skyldigheter som ankommer på innehavare av begravningsplatser.

8 § Tillstånd att anordna eller hålla en enskild begravningsplats får förenas med särskilda villkor.

9 § Rätten till gravplats som har upplåtits på en enskild begravningsplats får inte pantsättas eller utmätas.

Första stycket gäller även i fråga om gravanordningar.

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:379) [red.anm.].

Gemensamma bestämmelser

Panträtt, andra rättigheter m.m.

10§ Ett område som skall tas i anspråk för begravningsplats får inte vara belastat av panträtt, nyttjanderätt, servitut eller andra rättigheter.

Om det inte medför någon olägenhet, får området dock vara belastat av rättigheter av sådant slag som kan upplåtas enligt ledningsrättslagen (1973:1144).

11§ En begravningsplats får inte utmätas och inte heller belastas med panträtt eller andra rättigheter som kan inskrivas enligt jordabalken.

Begravningsplatsers skick

12§ En begravningsplats skall hållas i ordnat och värdigt skick och den helgd som tillkommer de dödas vilorum skall alltid iakttas.

Gravöppning

13§ En grav får öppnas bara genom innehavarens av begravningsplatsen försorg.
Graven får inte öppnas på ett sådant sätt att stoft eller aska skadas.

Trossamfund

Överlåtelse, användning för annat ändamål, nedläggning

14§ En begravningsplats får överlätas eller användas för annat än det avsedda ändamålet bara efter länsstyrelsens tillstånd.

Även för nedläggning helt eller delvis av en begravningsplats krävs länsstyrelsens tillstånd. Ett sådant tillstånd får förenas med villkor för nedläggningen och områdets framtida användning.

3 kap. Krematorier

1§ Krematorier får anordnas och hållas bara av den som innehar en allmän begravningsplats eller av en församling. *Lag (1999:306)*

2§ Krematorier får inte utmätas eller belastas med panträtt.

3§ Kremering får ske bara i krematorier.

4§ Vid krematorierna skall föras kremationsjournaler enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

4 kap. Anmälan om dödsfall, dödsbevis, intyg om dödsorsaken m.m.

Anmälan om dödsfall

1§ När stoftet eller askan efter en person som har avlidit utomlands har förts in till Sverige, skall den som ordnar med gravsättningen snarast anmäla detta till Skatteverket.

Lag (2003:699)

Dödsbevis och intyg om dödsorsaken

2§ Vid dödsfall i Sverige skall bevis om dödsfallet (*dödsbevis*) och *intyg om dödsorsaken* utfärdas utan dröjsmål.

Beviset och intyget skall utfärdas av läkare. Denne får inte vara make, barn, förälder, syskon eller på något annat sätt närstående till den avlidne. *Lag (1991:496)*

3§ Om något annat inte följer av 4 § skall dödsbeviset utan dröjsmål lämnas till Skatteverket.

Om den avlidne vid dödsfallet vårdades på en sjukvårdsinrättning eller fördes dit i anslutning till dödsfallet, skall dödsbeviset lämnas av inrättningen. I andra fall skall beviset lämnas av den läkare som utfärdat handlingen. *Lag (2003:699)*

4 § Om förhållandena vid ett dödsfall är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m. ska den läkare som fastställt att döden har inträtt eller som i annat fall ska utfärda dödsbeviset snarast möjligt anmäla dödsfallet till Polismyndigheten.

I stället för vad som föreskrivs i 3 § första stycket ska dödsbeviset i ett sådant fall utan dröjsmål lämnas till Polismyndigheten. Polismyndigheten ska underrätta Skatteverket om dödsfallet och efter den utredning som kan behövas lämna dödsbeviset till Skatteverket tillsammans med ett tillstånd till gravsättning eller kremering.

Om det beslutas att någon rättsmedicinsk undersökning inte ska göras, ska Polismyndigheten underrätta den som har lämnat dödsbeviset om detta. *Lag (2014:753)*

5 § Intyget om dödsorsaken skall sändas till den myndighet som regeringen bestämmer av den läkare som utfärdat det. Om den avlidne vid dödsfallet vårdades på en sjukvårdsinsrättning eller fördes dit i anslutning till dödsfallet, skall intyget sändas in av insrättningen.

Efter rättsmedicinsk undersökning i fall som avses i 4 § skall intyget sändas in av den myndighet som regeringen bestämmer. *Lag (1995:834)*

Tillstånd till gravsättning eller kremering när stoft har förts in till Sverige

6 § När stoftet efter en person som har avlidit utomlands har förts in till Sverige, ska den som ordnar med gravsättningen begära tillstånd till gravsättning eller kremering.

Frågor om tillstånd prövas av Polismyndigheten. *Lag (2014:753)*

Intyg för gravsättning eller kremering

7 § Skatteverket ska utfärda ett intyg om att stoft får gravsättas eller kremeras.

Ett sådant intyg får utfärdas bara om

1. förhållandena vid dödsfallet enligt dödsbeviset inte är sådana att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning enligt lagen (1995:832) om obduktion m.m., eller
2. Polismyndigheten har meddelat tillstånd till gravsättning eller kremering i fall som avses i 4 eller 6 §.

Om det är känt för Skatteverket att det pågår eller har pågått medling om kremering eller om gravsättning enligt 5 kap. 3 §, får intyg inte utfärdas förrän tvisten är slutligt löst.

Lag (2014:753)

Ytterligare föreskrifter om dödsbevis m.m.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

- dödsbevis,
- intyg om dödsorsaken, och
- tillstånd till gravsättning eller kremering. *Lag (1991:496)*

5 kap. Grav­­sät­­ning och kremering

Ord­­nan­­det med gravsät­­ning m.m.

1 § När någon har avlidit, bör hans önskan om kremering och om gravsättningen såvitt möjligt följas av den som i egenskap av anhörig eller närstående eller annars ordnar med gravsättningen.

2 § Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, skall den ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

För kostnaderna har kommunen rätt till ersättning av dödsboet. *Lag (1991:496)*

Twister om kremering och om gravsättningen

3 § Om de efterlevande inte kan enas om kremering skall ske eller om gravsättningen, skall huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där den avlidne senast var folkbokförd på begäran medla mellan parterna.

Om parterna enas, skall huvudmannen fastställa deras överenskommelse. Om enighet inte kan uppnås, skall huvudmannen i stället med eget yttrande hänskjuta tvisten till länsstyrelsen. *Lag (1999:306)*

4 § Länsstyrelsen skall pröva vem som skall bestämma om kremering eller om gravsättningen.

Länsstyrelsen skall därvid särskilt beakta önskemål som den avlidne kan ha haft. Hänsyn skall också tas till parternas personliga förhållande till den avlidne, främst sammanlevnad, släktskap eller annan nära anknytning.

Platsen för gravsättning m.m.

5 § Stoft eller aska får gravsättas bara på allmän eller enskild begravningsplats.

Regeringen får dock meddela föreskrifter om att med askan får förfaras på något annat sätt. Beslut i sådana ärenden meddelas av länsstyrelsen.

6 § Sådana delar av stoftet som inte har förbränts vid kremeringen skall tillföras askurnan.

Om det inte kan ske, skall innehavaren av krematoriet låta förstöra delarna eller gravsätta dem inom en allmän begravningsplats. *Lag (1999:306)*

7 § Vid gravsättningen får inte förekomma något som strider mot förrättningens helgd och allvarliga innebörd.

8 § Regeringen får meddela sådana föreskrifter om gravsättning som behövs med hänsyn till hälsoskyddet.

Villkor för kremering och gravsättning

9 § Stoft får inte kremeras eller gravsättas utan att ett sådant intyg som avses i 2 kap. 3 § första stycket eller 4 kap. 7 § har lämnats till innehavaren av krematoriet eller den som förvaltar begravningsplatsen.

Regeringen får meddela föreskrifter om att kremering eller gravsättning i vissa fall får ske även utan ett sådant intyg. *Lag (1999:306)*

Tiden för kremering och gravsättning

10 § Stoftet efter en avliden eller en dödfödd som avses i 2 kap. 3 § första stycket ska kremeras eller gravsättas snarast möjligt och senast en månad efter dödsfallet.

Skatteverket får dock medge anstånd med kremeringen eller gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om stoftet inte har kremerats eller gravsatts inom föreskriven tid, ska Skatteverket undersöka anledningen till dröjsmålet och, om det behövs, underrätta den kommun som avses i 2 §. *Lag (2012:133)*

11 § Askan efter en avliden som har kremerats i Sverige skall gravsättas inom ett år från kremeringen.

Den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan får dock medge anstånd med gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det. *Lag (1999:306)*

12 § Om askan inte har gravsatts inom den tid som sägs i 11 §, skall den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan låta gravsätta den.

Dessförinnan skall den som skall ordna med gravsättningen lämnas tillfälle att själv låta gravsätta askan. *Lag (1999:306)*

Trossamfund

Förvaring av aska

13§ I avvaktan på gravsättningen skall askan förvaras av en innehavare av krematorium.

Askans får även förvaras av huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där askan skall gravsättas eller, om platsen för gravsättningen inte är bestämd, av huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där den avlidne senast var folkbokförd.

Lag (1999:306)

Utlämnande av aska

14§ Efter kremering får askan lämnas ut till någon enskild bara om denne skall

- föra över askan till en begravningsplats som inte är belägen vid krematoriet,
- gravsätta askan på någon annan plats än en begravningsplats, eller
- föra ut askan ur Sverige.

15§ Askans får lämnas ut bara om det finns betryggande säkerhet för att den kommer att hanteras på ett pietetsfullt sätt.

16§ Om det för den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan är känt att det råder tvist om platsen för gravsättningen, får askan inte lämnas ut eller på annat sätt föras bort förrän tvisten är slutligt löst.

Lag (1999:306)

Aska som har förts in till Sverige

17§ Aska som efter kremering har förts in till Sverige skall i avvaktan på gravsättningen lämnas över till förvaring i enlighet med föreskrifterna i 13 §. I fråga om utlämnande av askan skall föreskrifterna i 14–16 §§ tillämpas.

18§ Askans skall gravsättas inom ett år från det att den fördes in till Sverige.

Den huvudman för begravningsverksamheten eller den innehavare av krematorium som förvarar askan får dock medge anstånd med gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om askan inte har gravsatts inom den föreskrivna tiden, skall föreskrifterna i 12 § tillämpas. *Lag (1999:306)*

6 kap. Flyttning av gravsatt stoft eller aska

1§ Stoft eller aska som har gravsatts på en begravningsplats får inte flyttas från en gravplats för att gravsättas någon annanstans.

Tillstånd får dock ges till en sådan flyttning, om det finns särskilda skäl för det och om det är klarlagt var stoftet eller askan skall gravsättas på nytt.

2§ Frågor om tillstånd enligt 1 § andra stycket prövas av huvudmannen för begravningsverksamheten eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats, om flyttning skall ske från eller inom begravningsplatsen.

I andra fall prövas frågor om tillstånd av länsstyrelsen, som därvid skall höra innehavaren av begravningsplatsen. *Lag (1999:306)*

3§ Trots det som sägs i 1 § får huvudmannen för begravningsverksamheten eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats ta ut aska som har gravsatts i ett utrymme i ett kolumbarium eller en urnmur där gravrätten har upphört.

Askans skall i så fall grävas ned inom begravningsplatsen eller inom någon annan närbelägen begravningsplats. *Lag (1999:306)*

7 kap. Gravrätt

Utövande av gravrätt m.m.

1§ Gravrätten får utövas bara av den som i gravboken eller gravregistret är antecknad som innehavare av gravrätten.

När gravrättsinnehavaren har avlidit, får dock den som ordnar med gravsättningen utöva de befogenheter som tillkommer en gravrättsinnehavare och som har samband med gravsättningen av den avlidne.

2§ Gravrätten får inte pantsättas eller utmätas.

Gravrättsinnehavarens ansvar för gravplatsen

3 § Innehavaren av gravrätten skall hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick.

Upplåtelse av gravrätt

4 § En gravrätt får upplåtas till en juridisk person bara om det finns särskilda skäl för det.

5 § En gravrätt får upplåtas för viss tid, minst 15 och högst 50 år, eller för alltid.

Upplåtelse för alltid gäller bara så länge gravplatsen utgör en del av en allmän begravningsplats.

6 § Om någon upplåtelse tid inte har bestämts, varar upplåtelsen i 25 år.

7 § Upplåtaren skall utfärda gravbrev till bevis om att gravrätten upplåtits.

8 § En gravrätt får upplåtas med begränsningar som avser bestämmande över gravanordningens utseende och beskaffenhet samt gravplatsens utsmyckning och ordnande i övrigt.

Vid upplåtelse av en begränsad gravrätt ska upplåtaren ha ansvar för att gravplatsen hålls i ordnat och värdigt skick. *Lag (2012:133)*

Trossamfund

Förnyelse av upplåtelse

9 § När upplåtelse tiden för gravrätten går ut, har gravrättsinnehavaren rätt till en ny upplåtelse, om

- gravplatsen är väl vårdad,
- upplåtelsen inte medför något synnerligt men för begravningsplatsens ändamålsenliga ordnande och skötsel, och
- gravrättsinnehavaren dessförinnan har anmält att han vill få upplåtelsen förnyad.

10 § I god tid innan upplåtelse tiden går ut skall upplåtaren underrätta gravrättsinnehavaren om förutsättningarna för en ny upplåtelse.

Överlåtelse och återlämnande av gravrätt

11 § Gravrätten får överlätas bara till någon som genom släktskap eller på något annat sätt har nära anknytning antingen till överlåtaren eller till någon som är gravsatt inom gravplatsen.

Frågor om överlåtelse prövas av upplåtaren.

12 § Gravrätten får återlämnas till upplåtaren.

En gravrätt som har återlämnats får efter ansökan hos upplåtaren, inom 25 år efter senaste gravsättningen, återupptas och upplåtas till någon som tillhör den personkrets som anges i 11 §. *Lag (2012:133)*

13 § Gravrätten får inte överlätas eller återlämnas mot betalning.

Övergång av gravrätt vid innehavarens död m.m.

14 § När en gravrättsinnehavare avlider, får gravrätten gå över bara till

- någon som genom släktskap eller på något annat sätt har nära anknytning antingen till den avlidne gravrättsinnehavaren eller till någon som är gravsatt inom gravplatsen, eller
- allmänna arvsfonden.

Gravrätten får inte gå över till någon som inte är villig att överta den.

15 § Gravrätten går över till någon eller några av dem som anges i 14 § om det har förordnats om detta vid upplåtelsen eller genom ett senare skriftligt förordnande.

I andra fall bestämmer den avlidnes efterlevande make och arvingar till vem eller vilka av dem som gravrätten skall gå över.

16 § Den avlidne gravrättsinnehavarens dödsbo skall inom sex månader från dödsfallet till upplåtaren anmäla

- vem eller vilka gravrätten har gått över till enligt 15 §, eller
- att det inte finns någon som gravrätten har gått över till.

17 § Om dödsboet inte inom föreskriven tid gör en sådan anmälan som avses i 16 §, skall upplåtaren förelägga dödsboet att inom viss tid fullgöra denna skyldighet.

18 § Om ett föreläggande enligt 17 § inte följs eller om det inte finns någon som gravrätten har gått över till enligt 15 §, skall upplåtaren besluta att gravrätten skall gå över till någon som avses i 14 §.

19 § Om det inte finns någon som gravrätten kan gå över till enligt 14 §, skall gravrätten anses återlämnad till upplåtaren.

20 § När en gravrätt ska anses återlämnad enligt 19 § eller har återlämnats enligt 12 § första stycket är upplåtaren skyldig att behålla gravplatsen under minst 25 år från gravsättningen till förmån för den som senast har gravsatts där.

Gravanordning behöver behållas bara om kostnaden för skötseln av gravplatsen betalas. *Lag (2012:133)*

Gravsättning inom gravplatsen

21 § Gravrättsinnehavaren har rätt att bestämma vilka som skall gravsättas inom gravplatsen, om inte något annat följer av föreskrifterna i denna lag.

22 § Om det finns flera gravrättsinnehavare och de inte kan enas om vilka som skall gravsättas inom gravplatsen, beslutar upplåtaren om gravsättningen.

23 § När upplåtaren beslutar om gravsättning i fall som anges i 22 § skall företrädere ges enligt reglerna om avsrätt. Därvid skall dock beaktas att

- barn har företrädere framför barnbarn,
- föräldrar har företrädere framför syskon,
- syskon har företrädere framför syskonbarn,
- plats bör beredas för makar tillsammans.

Vid lika rätt enligt första stycket eller om det annars finns särskilda skäl för det får också beaktas

- närmare personlig anknytning till dem som har gravsatts inom gravplatsen eller till orten, och
- andra särskilda förhållanden.

I andra fall skall vid lika rätt företrädere ges åt den som avlider först.

24 § Upplåtaren får vägra gravsättning inom gravplatsen,

- om gravsättningen inte kan ske utan att stoft eller aska som har gravsatts inom gravplatsen skadas,
- om det är uppenbart att gravsättningen inte stämmer överens med tidigare gravrättsinnehavares önskan, eller
- om gravsättningen står i strid med pietetens krav.

Gravanordningar m.m.

25 § Gravplatsen får förses med gravanordning, om det inte strider mot vad som är avsett att gälla för den del av begravningsplatsen där gravplatsen är belägen.

26 § Gravrättsinnehavaren bestämmer gravanordningens utseende och beskaffenhet. Detsamma gäller gravplatsens utsmyckning och ordnande i övrigt. Upplåtaren får dock besluta de begränsningar i gravrättsinnehavarens bestämmanderätt som är nödvändiga för att tillgodose en god gravkultur.

Första stycket gäller inte en gravrätt som har upplåtits med begränsningar enligt 8 §. *Lag (2012:133)*

27 § Innan en gravanordning sätts upp, skall upplåtaren pröva om den är sådan att den kan tillåtas.

28 § När en gravanordning har blivit uppsatt, får den inte föras bort utan upplåtarens medgivande.

Medgivande skall lämnas, om det inte finns risk för att man förfar med gravanordningen på ett ovärdigt sätt.

29 § Gravplaner får inte pantsättas eller utmätas.

Ändringar på gravplatsen

30 § Upplåtaren får göra ändringar på gravplatsen bara om gravrättsinnehavaren medger det.

Ändringar som är nödvändiga för att tillgodose kraven på miljöskydd, hälsoskydd och arbetarskydd får dock genomföras, även om gravrättsinnehavaren motsätter sig ändringen.

31 § Om skador måste förebyggas, har upplåtaren rätt att genast genomföra nödvändiga åtgärder på gravplatsen.

Gravrättsinnehavaren skall snarast därefter underrättas om åtgärderna.

Gravrättens upphörande

32 § Gravrätten upphör när upplåtelsestiden går ut, när gravrätten återlämnas till upplåtaren, när den förverkas enligt 33 § och när den förklaras ha upphört enligt 34 §.

33 § Upplåtaren får förklara gravrätten förverkad, om gravplatsen är uppenbart vanvårdad och gravrättsinnehavaren inte avhjälper vanvården inom ett år efter det att han har delgetts föreläggande om att sätta gravplatsen i stånd. Föreläggandet skall innehålla upplysning om att gravrätten kan förverkas.

En gravrätt får inte förverkas, om det är en myndighet som svarar för gravplatsens vård och underhåll.

34 § Om en allmän begravningsplats helt eller delvis läggs ned eller om det skulle medföra synnerligt men för en begravningsplats ändamålsenliga ordnande och skötsel att ha kvar gravrätter på platsen, får länsstyrelsen besluta att de gravrätter som berörs skall flyttas över till andra platser. Om det inte är möjligt eller om ingen rättsinnehavare begär att få behålla gravrätten, får länsstyrelsen i stället besluta att rätten skall upphöra.

35 § När gravrätten har upphört, gäller om gravanordningar vad som föreskrivs i 28 §.

36 § Det som gravrättsinnehavaren inte har fört bort från gravplatsen inom sex månader efter gravrättens upphörande tillfaller upplåtaren.

Om det har uppstått tvist om bortförandet, räknas tiden från tvistens slutliga avgörande.

37 § Om en gravanordning har tillfallit upplåtaren och den är av kulturhistoriskt värde eller av något annat skäl bör bevaras för framtiden, ska upplåtaren om möjligt lämna kvar den på gravplatsen.

Om gravanordningen ändå måste föras bort från gravplatsen, ska den åter ställas upp inom begravningsplatsen eller på någon annan lämplig och därtill avsedd plats.

Ytterligare föreskrifter om hänsynen till kulturmiljöarbetets intressen finns i kulturmiljölagen (1988:950). *Lag (2013:552)*

8 kap. Särskilda bestämmelser

Gravsättning utan upplåtelse av gravrätt

1 § Om någon gravsätts inom en bestämd gravplats på en allmän begravningsplats och gravplatsen inte kan upplåtas till någon med gravrätt, skall gravplatsen förbehållas den avlidne under minst 25 år.

I fråga om gravanordningar tillämpas 7 kap. 25–29 och 35–37 §§. Med gravrättsinnehavare avses därvid den som ordnar med gravsättningen.

Som villkor för att förse gravplatsen med en gravanordning får den som förvaltar begravningsplatsen bestämma att kostnaderna för gravplatsens skötsel betalas.

Lag (1999:306)

Utförelse och införelse av stoft eller aska

2 § Föreskrifter om transport av stoft och aska till eller från Sverige får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Beredskapsförberedelser m.m.

3 § En församling som är huvudman för begravningsverksamheten skall vidta de beredskapsförberedelser som behövs för denna verksamhet under höjd beredskap.

Bestämmelser om vilket ansvar kommuner i detta sammanhang har inom det civila försvaret finns i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. *Lag (2006:633)*

4 § Skyldigheten att lämna upplysningar m.m. enligt 6 kap. 1 § andra stycket och 2 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap gäller för huvudman och annan församling som innehar en eller flera allmänna begravningsplatser. *Lag (2006:633)*

Gravsättning och kremering under krig

5 § Om Sverige är i krig, får stoftet efter en person vars död har orsakats av en krigs-åtgärd eller en smittsam sjukdom gravsättas eller kremeras trots att vad som sägs i denna lag eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen inte kan iakttas.

Lag (1999:943)

9 kap. Begravningsavgift*Avgiftsskyldighet*

1 § Den som är folkbokförd i Sverige skall betala en avgift för begravningsverksamheten (*begravningsavgift*). *Lag (1999:306)*

2 § Begravningsavgiften ska betalas till den huvudman inom vars förvaltningsområde den avgiftsskyldige är folkbokförd. *Lag (2012:133)*

2 §² Begravningsavgiften ska betalas till huvudmännen inom Svenska kyrkan eller, om den avgiftsskyldige är folkbokförd i en kommun som är begravningshuvudman, till den kommunen.

Begravningsavgiften för den som är folkbokförd under rubriken utan känd hemvist ska betalas enligt första stycket med utgångspunkt i var han eller hon senast var folkbokförd.

Lag (2013:379)

Avgiftsunderlag

3 § Begravningsavgiften beräknas på grundval av den avgiftsskyldiges till kommunal inkomstskatt beskattningsbara förvärvsinkomst. *Lag (1999:306)*

Fastställande av begravningsavgift

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får på förslag av huvudmannen meddela föreskrifter om den avgiftssats enligt vilken begravningsavgift ska betalas. I de fall en kommun är huvudman fastställer kommunen dock alltid avgiftssatsen. Avgiftssatsen ska grundas på en särredovisning av verksamhetens intäkter och kostnader.

Avgiftssatsen ska bestämmas på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för de avgiftsskyldiga på det sätt som anges i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. I den lagen finns också bestämmelser om beräkning och utbetalning av begravningsavgiften till huvudmännen. *Lag (2012:133)*

² Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:379) [red.anm.].

4 §³ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får på grundval av huvudmannens beräknade kostnader meddela föreskrifter om den avgiftssats enligt vilken begravningsavgift ska betalas. I de fall en kommun är huvudman fastställer kommunen dock alltid avgiftssatsen. Avgiftssatsen ska grundas på en särredovisning av verksamhetens intäkter och kostnader.

Avgiftssatsen ska bestämmas på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för de avgiftsskyldiga på det sätt som anges i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. I den lagen finns också bestämmelser om beräkning och utbetalning av begravningsavgiften till huvudmännen. *Lag (2013:379)*

5 § Bestämmelser om förfarandet vid uttag av begravningsavgiften finns i skatteförordelagen (2011:1244).

Vid tillämpningen av 1 och 2 §§ ska den avgiftsskyldiges folkbokföring den 1 november året före beskattningsåret anses gälla hela beskattningsåret. *Lag (2011:1339)*

Tjänster som ingår i begravningsavgiften

6 § För den som vid dödsfallet var folkbokförd inom en huvudmans förvaltningsområde skall huvudmannen utan kostnad för dödsboet tillhandahålla

- gravplats eller motsvarande på allmän begravningsplats under en tid av 25 år,
- gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnad grav,
- transporter från det att huvudmannen övertagit ansvaret för stoftet till dess att gravsättning har skett, med undantag av transport för gravsättning utanför huvudmannens område, om inte transporten beror på ett avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser,
- kremering,
- lokal för förvaring och visning av stoftet, samt
- lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler. *Lag (1999:306)*

7 § De tjänster som anges i 6 § skall utan kostnad för dödsboet tillhandahållas även av annan som förvaltar en allmän begravningsplats än den huvudman som avses i 6 §, om den avlidne kan beredas gravplats där. *Lag (1999:306)*

8 § För en dödfödd som enligt 2 kap. 3 § skall beredas gravplats på en allmän begravningsplats skall bestämmelserna i 6 och 7 §§ tillämpas. *Lag (1999:306)*

Avgift vid förnyelse av upplåtelse

9 § Vid förnyad upplåtelse av gravrätt får en särskild avgift tas ut av gravrättsinnehavaren, om förnyelsen inte har något samband med ny gravsättning. *Lag (1999:306)*

Kostnadsansvar vid gravsättning m.m.

10 § En huvudman som avses i 6 § skall ersätta den som har tillhandahållit tjänster enligt 7 §. Ersättningen skall betalas med de belopp som fastställs för varje tjänst i enlighet med 12 §. *Lag (1999:306)*

11 § Om de tjänster som anges i 6 § tillhandahålls av den som innehar en enskild begravningsplats skall den huvudman som avses i den bestämmelsen ersätta innehavaren av den enskilda begravningsplatsen med de belopp som fastställs för varje tjänst i enlighet med 12 §. *Lag (1999:306)*

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer årligen de belopp med vilka ersättning skall betalas för de tjänster som anges i 6 §. *Lag (1999:306)*

³ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:379) [red.anm.].

Bidrag till innehavare

13§ En huvudman har rätt att till den som innehar allmän begravningsplats inom huvudmannens förvaltningsområde lämna ett skäligen bidrag till förvaltningen av begravningsplatsen. *Lag (1999:306)*

Skyldighet att lämna uppgifter

14§ Svenska kyrkan ska på medium för automatisk databehandling underrätta regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om de avgiftssatser som föreslås gälla för det följande beskattningsåret. Sedan regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har fastställt avgiftssatserna ska regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, på samma sätt underrätta Skatteverket om de avgiftssatser som ska gälla för det följande beskattningsåret. Svenska kyrkan ska till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa en avgiftssats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om när och hur uppgifterna ska lämnas.

Bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter när kommun är huvudman finns i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. *Lag (2012:133)*

14§⁴ Svenska kyrkan ska på medium för automatisk databehandling underrätta regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om respektive huvudmans beräknade kostnader för det följande beskattningsåret. Sedan regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har fastställt avgiftssatsen ska regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, på samma sätt underrätta Skatteverket om den avgiftssats som ska gälla för det följande beskattningsåret och respektive huvudmans andel av de totala kostnaderna. Svenska kyrkan ska till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa en avgiftssats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om när och hur uppgifterna ska lämnas.

Bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter när kommun är huvudman finns i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. *Lag (2013:379)*

10 kap. Tillsyn

1§ Länsstyrelsen utövar tillsyn över begravningsverksamheten.

Länsstyrelsen har rätt att inspektera en verksamhet och på begäran få de upplysningar samt ta del av de handlingar och annat material som behövs för tillsynen. *Lag (2012:133)*

2§ När en församling är huvudman för begravningsverksamheten ska länsstyrelsen förordna ett eller flera begravningsombud att granska hur församlingen tar till vara de personers intressen som inte tillhör Svenska kyrkan.

Till begravningsombud ska förordnas en för uppdraget lämplig och kvalificerad person. Vid bedömningen ska hänsyn särskilt tas till kunskaper inom ekonomi samt till kunskap om och förståelse för olika religioner, livsåskådningar och begravnings seder.

Lag (2012:133)

3§ Församlingen ska låta begravningsombudet få tillgång till samtliga handlingar som avser begravningsverksamheten. *Lag (2012:133)*

4§ Begravningsombudet har rätt att närvara, ställa frågor och göra påpekanden vid sammanträden i församlingen, när frågor om begravningsverksamheten behandlas.

Lag (2012:133)

⁴ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt lag (2013:379) [red.anm.].

5 § Begravningsombudet ska kontrollera att sådant samråd som avses i 2 kap. 2 § andra stycket andra meningen sker. Begravningsombudet ska verka för att församlingen även i övrigt samråder med och informerar företrädare för dem som inte tillhör Svenska kyrkan. *Lag (2012:133)*

6 § Om begravningsombudet finner att det finns anledning att rikta någon anmärkning mot församlingens sätt att sköta begravningsverksamheten ska länsstyrelsen underlättas om detta. *Lag (2012:133)*

7 § Begravningsombudet har rätt till skälig ersättning för sitt arbete och sina kostnader. Ersättningen betalas av församlingen och utgör en kostnad för begravningsverksamheten. *Lag (2012:133)*

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om begravningsombuden och den ersättning som de har rätt till. *Lag (2012:133)*

11 kap. Ansvar, vite, överklagande

Ansvar

1 § Den som uppsåtligt bryter mot föreskrifterna i 3 kap. 3 § eller 5 kap. 5 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken. *Lag (1999:306)*

Vite

2 § Om en huvudman eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får länsstyrelsen vid vite förelägga huvudmannen eller innehavaren att fullgöra skyldigheterna. Detsamma gäller om den som innehar en enskild begravningsplats eller ett krematorium inte fullgör sina skyldigheter. *Lag (1999:306)*

3 § Den som underlåter att överlämna aska för förvaring i enlighet med 5 kap. 17 § får av länsstyrelsen vid vite föreläggas att fullgöra sin skyldighet. *Lag (1999:306)*

4 § En gravrättsinnehavare som har försett en gravplats med en gravanordning eller någon annan anordning i strid mot vad upplåtaren har beslutat får av länsstyrelsen vid vite föreläggas att ta bort anordningen.

Ett sådant föreläggande får meddelas även i andra fall, om det finns synnerliga skäl för det. *Lag (1999:306)*

5 § Om gravrättsinnehavaren inte följer ett vitesföreläggande enligt 4 §, får kronofogde-myndigheten meddela särskild handräckning för anordningens borttagande.

I fråga om sådan handräckning finns bestämmelser i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. *Lag (1999:306)*

Överklagande

6 § Beslut som en huvudman eller den som annars förvaltar en allmän begravningsplats eller ett krematorium fattat i ett enskilt ärende enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Detsamma gäller

- Polismyndighetens beslut om tillstånd till gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 6 §, och
- Skatteverkets beslut om intyg för gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 7 § eller anstånd enligt 5 kap. 10 § andra stycket. *Lag (2014:753)*

7 § Länsstyrelsens beslut i ett överklagat ärende får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes motpart skall därvid vara den som fattat beslut enligt 6 §.

Även länsstyrelsens beslut

- i ärende som avses i 5 kap. 4 §,
- om förfarande med aska enligt 5 kap. 5 § andra stycket,

- om flyttning av gravsatt stoft eller aska enligt 6 kap. 2 § andra stycket, och
- om överflyttning eller upphörande av gravrätt enligt 7 kap. 34 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2003:699)*

8 § Länsstyrelsens beslut om föreläggande som har förenats med vite enligt 2, 3 eller 4 § och länsstyrelsens beslut om förordnande av begravningsombud enligt 10 kap. 2 § får inte överklagas. *Lag (2012:133)*

9 § Länsstyrelsens beslut i andra ärenden enligt denna lag än som avses i 7 och 8 §§ får överklagas hos regeringen. *Lag (1999:306)*

Handläggning av ärenden

10 § Förvaltningslagen (1986:223) skall tillämpas när en församling handlägger enskilda ärenden enligt denna lag. *Lag (1999:306)*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2013:379

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2016.
2. Bestämmelserna i 9 kap. 2 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om begravningsavgifter för år 2017.

2014:753

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Propositioner

<i>SFS 1990:1144</i> Prop. 1990/91:10	<i>SFS 1991:496</i> Prop. 1990/91:153	<i>SFS 1991:873</i> Prop. 1990/91:126	<i>SFS 1991:878</i> Prop. Saknas
<i>SFS 1995:834</i> Prop. 1994/95:148	<i>SFS 1995:1718</i> Prop. saknas	<i>SFS 1997:996</i> Prop. 1997/98:9	<i>SFS 1999:306</i> Prop. 1998/99:38
<i>SFS 1999:943</i> Prop. 1998/99:124	<i>SFS 1999:1268</i> Prop. 1999/2000:2	<i>SFS 2000:1186</i> Prop. 2000/01:1	<i>SFS 2003:699</i> Prop. 2002/03:99
<i>SFS 2006:633</i> Prop. 2005/06:133	<i>SFS 2008:208</i> Prop. 2007/08:58	<i>SFS 2011:1339</i> Prop. 2010/11:166	<i>SFS 2012:82</i> Prop. 2011/12:31
<i>SFS 2012:133</i> Prop. 2011/12:51	<i>SFS 2013:379</i> Prop. 2012/13:120	<i>SFS 2013:552</i> Prop. 2012/13:96	<i>SFS 2014:753</i> Prop. 2013/14:110

Begravningsförordning (1990:1147)

(senast ändrad genom SFS 2014:1290)

Inledande bestämmelser	157
Gravkarta	157
Gravbok och gravregister	158
Gravbrev	158
Kremationsjournal	158
Gravar	158
Dödsbevis och intyg om dödsorsaken	159
Gemensamma bestämmelser	159
Dödsbevis	159
Intyg om dödsorsaken m.m.	159
Socialstyrelsens föreskrifter	160
Tillstånd till gravsättning eller kremering när stoft har förts in till Sverige	160
Intyg för gravsättning av stoft och kremering	160
Vissa meddelanden i begravningsärenden	160
Vid tvister om kremering eller om gravsättningen	160
Vid kremering och gravsättning	160
Vid överförande av aska	161
Gravsättning på någon annan plats än begravningsplats	161
Utströende av aska	161
Delning av aska	161
Gemensamma bestämmelser om utströende och delning av aska	161
Utförelse av stoft från Sverige	161
Passersedel	161
Kistans beskaffenhet m.m.	162
Utförelse av aska från Sverige	162
Reglering av kostnader vid gravsättning (s.k. begravningsclearing)	162
Begravningsombud	163
Begravningsombudets uppgifter	163
Hur begravningsombud utses och entledigas	164
Utbildning av begravningsombud	164
Begravningsombudens ersättning och redovisning	164
Överklagande	165
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	165

Trossam-
fund

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter som ansluter till begravningslagen (1990:1144).

I förordningen (2012:358) om behörig länsstyrelse i begravningsärenden finns det föreskrifter om behörig länsstyrelse i begravningsärenden enligt begravningslagen och denna förordning. *Förordning (2012:359)*

2 § De uttryck och benämningar som används i förordningen har samma betydelse som i begravningslagen (1990:1144). *Förordning (2003:947)*

Gravkarta

3 § På en gravkarta ska med nummer anges samtliga gravplatser inom begravningsplatsen.

Äldre gravplatser anges därvid så fullständigt som möjligt.

På gravkartan ska det även anges om det finns en minneslund eller ett annat gemensamt gravområde utan bestämda gravplatser. Om det finns områden av båda dessa slag, ska också detta anges. *Förordning (2012:137)*

Gravbok och gravregister

4 § En gravbok eller ett gravregister skall föras av den som förvaltar en allmän begravningsplats. *Förordning (1999:882)*

5 § I gravboken eller gravregistret skall för varje belagd eller upplåten gravplats anges

1. nummer enligt gravkartan,
2. namn, personnummer och adress på den eller dem som gravplatsen har upplåtits, överlåtit eller gått över till,
3. tiden för upplåtelsen,
4. namn och personnummer på den som har gravsatts inom gravplatsen samt dödsdag och hemort vid dödsfallet,
5. datum för gravsättning samt stoftets eller askans läge inom gravplatsen, och
6. datum när gravrätten har återlämnats, förverkats eller på något annat sätt upphört.

Äldre gravplatser och gravar anges därvid så fullständigt som möjligt.

6 § I fråga om en minneslund eller ett annat gemensamt gravområde utan bestämda gravplatser ska gravboken eller gravregistret innehålla uppgifter om

1. namn och personnummer på den som har gravsatts inom området samt dödsdag och hemort vid dödsfallet, och
2. datum för gravsättning. *Förordning (2012:137)*

Gravbrev

7 § Ett gravbrev ska innehålla uppgifter om

1. vem eller vilka gravrätten har upplåtits till,
2. vilken gravplats som upplåtelsen avser,
3. upplåtelseiden,
4. huruvida gravrätten är upplåten med begränsningar och övriga villkor som gäller för upplåtelsen, och
5. vem eller vilka gravrätten ska gå över till, om det har bestämts vid upplåtelsen.

I gravbrevet ska det också finnas en upplysning om den anmälningsskyldighet som den avlidne gravrättsinnehavarens dödsbo har enligt 7 kap. 16 § begravningslagen (1990:1144). *Förordning (2012:137)*

8 § Om gravrättsinnehavaren under upplåtelseiden genom ett skriftligt förordnande har bestämt vem eller vilka som gravrätten skall gå över till, bör upplåtaren låta anteckna det i gravbrevet.

Upplåtaren bör i gravbrevet också låta anteckna vem eller vilka som gravrätten har gått över eller överlåtit till.

Kremationsjournal

9 § I en kremationsjournal skall i löpande nummerföljd antecknas

1. de avlidnas fullständiga för- och efternamn, personnummer, dödsdag och hemort vid dödsfallet,
2. datum för utfärdandet av intyg för kremering,
3. datum för kremeringen, och
4. datum för gravsättningen, om askan gravsatts på en begravningsplats som är belägen vid krematoriet eller, i andra fall, när och till vem askan har översänts eller lämnats ut.

Detta gäller dock inte kremering av dödfödda som avses i 2 kap. 3 § första stycket tredje meningen begravningslagen (1990:1144). I sådana fall skall i stället datum för kremeringen antecknas på det där nämnda läkarintyget. *Förordning (1999:882)*

Gravar

10 § En kistgrav skall vara så djup att en kista som sätts ned i graven täcks av ett jordlager på minst en meter över kistans högsta del, gravkullen oräknad.

11 § Ett stoft får gravsättas i en kyrka, ett gravkor eller något annat särskilt anordnat gravrum bara om stoftet är balsamerat på ett lämpligt sätt och de ytterligare åtgärder har vidtagits som den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet kan komma att besluta till skydd mot olägenheter för människors hälsa med stöd av 2, 9 och 26 kap. miljöbalken eller föreskrifter meddelade med stöd av balken.

Stoftet skall vara inneslutet i en lufttät metallkista, när stoftet skall gravsättas i en kyrka där gudstjänst brukar hållas eller i ett gravkor som står i omedelbar förbindelse med en sådan kyrka. *Förordning (1999:882)*

12 § Före en gravsättning som avses i 11 § skall den som ordnar med gravsättningen visa att de åtgärder har vidtagits som krävs för gravsättningen.

Dödsbevis och intyg om dödsorsaken

Gemensamma bestämmelser

13 § Dödsbeviset och intyget om dödsorsaken skall innehålla den avlidnes namn och personnummer samt uppgift om tid och plats för dödsfallet.

Dödsbeviset skall dessutom innehålla läkarens uttalande i frågan om det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning av den döda kroppen.

Intyget om dödsorsaken skall innehålla läkarens uttalande om dödsorsaken och uppgift om de undersökningar som ligger till grund för uttalandet. *Förordning (1996:541)*

13 a–13 c §§ har upphävts genom förordning (1996:541).

14 § En läkare är skyldig att vid ett dödsfall skyndsamt lämna en annan läkare de uppgifter som denne behöver för att kunna utfärda dödsbeviset och intyget om dödsorsaken. *Förordning (1996:541)*

Dödsbevis

15 § Den läkare som vid ett dödsfall har fastställt att döden inträtt skall ansvara för att dödsbeviset utfärdas. Beviset skall lämnas senast första vardagen efter det att dödsfallet konstaterades.

Innan dödsbeviset utfärdas, skall en läkare göra en noggrann yttre undersökning av den döda kroppen om det inte står klart att en rättsmedicinsk undersökning skall göras.

Den yttre undersökningen får också underlätas om en läkare har undersökt den döde så kort tid före dödsfallet att det föreligger ett tillförlitligt underlag för att utesluta att det kan finnas skäl för en rättsmedicinsk undersökning. *Förordning (1996:541)*

Intyg om dödsorsaken m.m.

16 § Den läkare som har utfärdat dödsbeviset skall även ansvara för att intyget om dödsorsaken utfärdas. När denne begär det, är den läkare som har vårdat den avlidne för den sjukdom eller det tillstånd som ledde till dödsfallet skyldig att utfärda intyget. Den läkare som skall utfärda intyget skall, om det behövs, ta initiativ till en klinisk obduktion.

Intyget skall sändas till Socialstyrelsen inom tre veckor från det att dödsbeviset utfärdades. Denna tidsgräns får överskridas endast om det finns särskilda skäl. Socialstyrelsen skall i sådant fall skriftligen underrättas om förseningen och om skälen för denna.

Efter rättsmedicinsk undersökning svarar Rättsmedicinalverket för att intyget utfärdas och sänds in. *Förordning (1996:541)*

17 § Skatteverket skall lämna de uppgifter som Socialstyrelsen behöver för att, om intyget om dödsorsaken inte har kommit in inom den tidsgräns som anges i 16 §, kunna uppmana den som skall lämna intyget att genast göra det. *Förordning (2003:947)*

18 § Om Skatteverket har tagit emot en utländsk handling som anger att en här i landet folkbokförd person har avlidit i utlandet, skall verket sända handlingen till Socialstyrelsen. *Förordning (2003:947)*

Socialstyrelsens föreskrifter

19 § Socialstyrelsen får efter samråd med Skatteverket, Polismyndigheten och Rättsmedicinalverket

1. meddela föreskrifter om de undersökningar och den utredning i övrigt som dödsbevis och intyg om dödsorsaken ska grundas på,
2. meddela ytterligare föreskrifter om vad dödsbevis och intyg om dödsorsaken ska innehålla och fastställa formulär för dessa handlingar, och
3. meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för verkställigheten inom hälso- och sjukvården av 4 kap. 2–5 §§ begravningslagen (1990:1144) och 14–16 §§ denna förordning. *Förordning (2014:1290)*

Tillstånd till gravsättning eller kremering när stoft har förts in till Sverige

20 § Till en ansökan om tillstånd till gravsättning eller kremering enligt 4 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144) skall fogas ett intyg om dödsfallet av behörig myndighet eller behörig läkare i det land där dödsfallet inträffade.

Intyget skall innehålla uppgift om dödsdagen. Om det är möjligt, skall intyget också innehålla uppgift om dödsorsaken. *Förordning (1991:802)*

21 § När Polismyndigheten meddelat tillstånd till gravsättning eller kremering ska myndigheten sända tillståndet till Skatteverket.

Polismyndigheten ska sända sådana intyg som avses i 20 § till Socialstyrelsen.

Förordning (2014:1290)

Intyg för gravsättning av stoft och kremering

22 § Ett intyg för gravsättning av stoft eller kremering skall utfärdas på en blankett som fastställs av Skatteverket. *Förordning (2003:947)*

23 § har upphävts genom förordning (1999:882).

Vissa meddelanden i begravningsärenden*Vid tvister om kremering eller om gravsättningen*

24 § När medling enligt 5 kap. 3 § första stycket begravningslagen (1990:1144) har begärts, skall huvudmannen för begravningsverksamheten på den ort där den avlidne senast var folkbokförd genast meddela det till Skatteverket.

Om ett intyg för gravsättning eller kremering redan har utfärdats, skall meddelande lämnas också till de förvaltare av begravningsplatser och innehavare av krematorier som kan bli berörda. *Förordning (2003:947)*

25 § Om medlingen leder till enighet mellan parterna eller ärendet återkallas hos huvudmannen för begravningsverksamheten, skall denne meddela detta till dem som har underrättats enligt 24 §. *Förordning (1999:882)*

26 § När länsstyrelsens beslut enligt 5 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144) har vunnit laga kraft, skall länsstyrelsen genast sända beslutet till den huvudman som har hänskjutit ärendet. Om länsstyrelsens beslut har överklagats, skall i stället den domstol som senast handlagt ärendet sända beslutet.

Huvudmannen skall därefter meddela dem som har underrättats enligt 24 § att ärendet är slutbehandlat. *Förordning (1999:882)*

Vid kremering och gravsättning

27 § När stoftet efter en avlidne har kremerats eller när askan eller stoftet har gravsatts på en begravningsplats i Sverige, skall den som innehar krematoriet eller den som förvaltar begravningsplatsen genast meddela det till Skatteverket.

Till sådant meddelande från den som innehar krematoriet skall ett utdrag ur kremationsjournalen fogas.

Första och andra styckena gäller dock inte i fall som avses i 2 kap. 3 § första stycket tredje meningen begravningslagen (1990:1144). *Förordning (2003:947)*

Vid överförande av aska

28 § När aska lämnas ut för att gravsättas på en begravningsplats i Sverige, skall den som innehar krematoriet genast sända ett utdrag ur kremationsjournalen om den avlidne till den som förvaltar begravningsplatsen. Ett sådant utdrag skall också genast sändas till den som skall förvara askan enligt 5 kap. 13 § begravningslagen (1990:1144).

I fall som avses i 2 kap. 3 § första stycket tredje meningen begravningslagen (1990:1144) skall i stället det där nämnda läkarintyget sändas. *Förordning (1999:882)*

29 § Den som har tagit emot utdraget ur kremationsjournalen eller läkarintyget enligt 28 § skall se till att askan utan dröjsmål blir gravsatt eller omhändertagen för förvaring.

Gravsättning på någon annan plats än begravningsplats

Utströende av aska

30 § Askan efter en avliden får strös ut på någon annan plats än en begravningsplats, om länsstyrelsen ger tillstånd till det.

Ett sådant tillstånd får ges endast om den plats där askan ska strös ut är lämplig för ändamålet och om det är uppenbart att man kommer att hantera askan på ett pietetsfullt sätt. *Förordning (2012:359)*

Trossam-
fund

Delning av aska

31 § Askan efter en avliden får delas, om länsstyrelsen ger tillstånd till det. Ett sådant tillstånd får ges endast om

1. det finns synnerliga skäl för det,
2. en del av askan ska gravsättas utomlands, och
3. det är uppenbart att man kommer att hantera askan på ett pietetsfullt sätt.

Förordning (2012:359)

Gemensamma bestämmelser om utströende och delning av aska

32 § Ansökan om tillstånd enligt 30 eller 31 § skall göras av den som ordnar med gravsättningen.

33 § Om tillstånd meddelas, skall länsstyrelsen i beslutet ange de villkor för förfarandet med askan som länsstyrelsen anser nödvändiga.

34 § Den som har fått tillstånd enligt 30 eller 31 § skall inom den tid som länsstyrelsen bestämmer lämna in ett intyg till länsstyrelsen om att det har förfarit med askan i enlighet med beslutet om tillstånd.

35 § När ett intyg som avses i 34 § har kommit in till länsstyrelsen, skall länsstyrelsen genast meddela det till Skatteverket. *Förordning (2003:947)*

Utförsel av stoft från Sverige

Passersedel

36 § Stoftet efter en person som har avlidit i Sverige får föras ut ur landet om Skatteverket har utfärdat en passersedel.

Passersedeln ska följa med stoftet under transporten. *Förordning (2008:1251)*

37 § Passersedel får utfärdas bara om

1. intyg för gravsättning av stoft eller kremering kan utfärdas enligt 4 kap. 7 § begravningslagen (1990:1144), och
2. ett intyg från begravningsentreprenör visar
 - att föreskrifterna i 40, 41 och 43 §§ är uppfyllda, och
 - att kistan inte innehåller något annat än stoftet och sådana personliga tillhörigheter som skall gravsättas eller kremeras tillsammans med det.

Första stycket 2 gäller dock inte vid utförsel till Danmark, Finland, Island eller Norge.

Förordning (1991:802)

38 § Passersedeln skall utfärdas på en blankett som fastställs av Skatteverket. Den skall avfattas på svenska och engelska eller svenska och franska.

Vid utförelse till Danmark, Finland, Island eller Norge behöver dock passersedeln avfattas bara på svenska. *Förordning (2003:947)*

39 § Sedan stoftet har förts ut ur Sverige ska den som ordnat med transporten över gränsen intyga på en kopia av passersedeln att stoftet har förts ut och återsända kopian till Skatteverket. Kopian ska ha kommit in till Skatteverket inom två veckor från den dag då stoftet fördes ut. *Förordning (2008:1251)*

Kistans beskaffenhet m.m.

40 § En kista som används för transport från Sverige av en avlidens stoft skall vara ogenomtränglig för fukt och invändigt innehålla ett absorberande material.

Kistan kan bestå av

1. en yttre träkista med minst 2 cm tjocka sidor och en inre kista av zink eller något annat självförstörande material, eller
2. en träkista med minst 3 cm tjocka sidor som invändigt är klädd med zink eller något annat självförstörande material.

Vid transport med flyg gäller dessutom att kistan skall vara försedd med en reningsanordning som utjämnar trycket. Om en reningsanordning saknas, skall kistan vara så hållbar att den kan motstå den tryckförändring som kan uppkomma under transporten.

41 § Om dödsfallet har orsakats av en smittsam sjukdom, skall kroppen vid transporten vara klädd i en svepning som är indränkt med en antiseptisk lösning.

42 § Vid transport till Danmark, Finland, Island eller Norge tillämpas föreskrifterna i 40 och 41 §§ bara om

1. den som sköter transporten kräver det, eller
2. dödsfallet har orsakats av en smittsam sjukdom och en läkare bestämmer att föreskrifterna skall tillämpas.

Kistan skall dock vara tät och tillräckligt solid.

43 § En kista som transporteras med vanlig frakt skall förpackas så att det inte framgår att det är en kista.

På förpackningen skall anges att den skall hanteras med varsamhet.

Utförelse av aska från Sverige

44 § Om askan efter en avlidne som har kremerats i Sverige ska föras ut ur landet, måste ett utdrag ur kremationsjournalen om den avlidne först inhämtas.

Utdraget ska tillhandahållas av den som innehar krematoriet. *Förordning (2008:1251)*

45 § Sedan askan har förts ut ur Sverige ska den som ordnat med transporten över gränsen intyga på utdraget ur kremationsjournalen att askan har förts ut och återsända utdraget till innehavaren av krematoriet. Utdraget ska ha kommit in till krematoriet inom två veckor från den dag då askan fördes ut.

Innehavaren av krematoriet ska därefter genast sända ett meddelande till Skatteverket om att askan enligt mottaget bevis har förts ut ur Sverige. *Förordning (2008:1251)*

Reglering av kostnader vid gravsättning (s.k. begravningsclearing)

46 § Kammarkollegiet skall årligen fastställa en taxa enligt vilken ersättning skall betalas för tjänster som avses i 9 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144) när en huvudman enligt 9 kap. 10 och 11 §§ begravningslagen skall ersätta någon som tillhandahållit dessa tjänster. *Förordning (1999:882)*

47 § Taxan skall grundas på ett underlag som visar den beräknade kostnaden för de olika tjänsterna. Kammarkollegiet skall samråda med huvudmännen i fråga om underlaget.

Om den faktiska kostnaden för en viss tjänst regelmässigt överstiger den beräknade kostnaden i väsentlig mån till följd av geografiska faktorer, särskilda begravnings seder eller andra förhållanden, får detta beaktas när taxan för tjänsten fastställs.

Förordning (1999:882)

48 § Kammarkollegiet skall senast den 1 september fastställa den taxa som skall tillämpas under det följande kalenderåret. Huvudmännen för begravningsverksamheten skall på lämpligt sätt informeras om taxan. *Förordning (1999:882)*

Begravningsombud

Begravningsombudets uppgifter

49 § Grundläggande bestämmelser om ett begravningsombuds uppgifter finns i 10 kap. begravningslagen (1990:1144). Vid fullgörande av sitt uppdrag ska begravningsombudet inom sitt verksamhetsområde

1. skaffa sig kännedom om hur begravningsverksamheten är organiserad och utförs för dem som inte tillhör Svenska kyrkan och om deras önskemål rörande verksamheten,
2. informera dem som inte tillhör Svenska kyrkan om sin verksamhet och hålla kontakt med företrädare för andra trossamfund än Svenska kyrkan och andra berörda parter,
3. hos huvudmannen för begravningsverksamheten föreslå de åtgärder som behövs för att tillgodose beaktansvärda önskemål som kommer till begravningsombudets kännedom,
4. skriftligen meddela Kammarkollegiet om han eller hon tillstyrker eller avstyrker huvudmannens förslag till begravningsavgift. Meddelandet ska lämnas i omedelbar anslutning till att Svenska kyrkan lämnat underrättelse om avgiftssatser för begravningsavgift enligt 3 § första stycket förordningen (1999:729) om begravningsavgift. Om förslaget avstyrks ska begravningsombudet skriftligen motivera det och lämna ett eget förslag till begravningsavgift.

Trossamfund

Begravningsombudet ska senast den 15 maj varje år samråda med den av huvudmannen utsedde godkände eller auktoriserade revisorn i frågor som rör huvudmannens årsredovisning och kravet på särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader. Om huvudmannen har utsett två eller flera godkända eller auktoriserade revisorer är det tillräckligt att samrådet sker med en av dem.

Är flera begravningsombud förordnade för samma huvudman ska länsstyrelsen besluta om arbetsfördelningen mellan ombuden. *Förordning (2012:137)*

49 §¹ Grundläggande bestämmelser om ett begravningsombuds uppgifter finns i 10 kap. begravningslagen (1990:1144). Vid fullgörande av sitt uppdrag ska begravningsombudet inom sitt verksamhetsområde

1. skaffa sig kännedom om hur begravningsverksamheten är organiserad och utförs för dem som inte tillhör Svenska kyrkan och om deras önskemål rörande verksamheten,
2. informera dem som inte tillhör Svenska kyrkan om sin verksamhet och hålla kontakt med företrädare för andra trossamfund än Svenska kyrkan och andra berörda parter,
3. hos huvudmannen för begravningsverksamheten föreslå de åtgärder som behövs för att tillgodose beaktansvärda önskemål som kommer till begravningsombudets kännedom,
4. skriftligen meddela Kammarkollegiet om han eller hon tillstyrker eller avstyrker huvudmannens kostnadsberäkningar avseende begravningsverksamheten. Meddelandet ska lämnas i omedelbar anslutning till att Svenska kyrkan lämnat underrättelse om samtliga sina huvudmäns kostnader för begravningsverksamheten enligt 3 § första stycket förordningen (1999:729) om begravningsavgift. Om förslaget avstyrks ska begravningsombudet skriftligen motivera det och lämna en egen beräkning av kostnaderna.

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt förordning (2013:804) [red.anm.].

Begravningsombudet ska senast den 15 maj varje år samråda med den av huvudmannen utsedde godkände eller auktoriserade revisorn i frågor som rör huvudmannens årsredovisning och kravet på särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader. Om huvudmannen har utsett två eller flera godkända eller auktoriserade revisorer är det tillräckligt att samrådet sker med en av dem.

Är flera begravningsombud förordnade för samma huvudman ska länsstyrelsen besluta om arbetsfördelningen mellan ombuden. *Förordning (2013:804)*

Hur begravningsombud utses och entledigas

50 § Verksamhetsområdet för ett begravningsombud omfattar församlingarna inom en kommun. Länsstyrelsen får besluta om ett annat verksamhetsområde om det finns skäl för det.

Länsstyrelsen ska ge kommunen tillfälle att föreslå personer som är lämpliga för uppdraget som begravningsombud. Länsstyrelsen ska också ge andra trossamfund än Svenska kyrkan samt livsåskådningsorganisationer som är verksamma inom kommunens område tillfälle att föreslå lämpliga personer. De förslag på lämpliga begravningsombud som lämnas till länsstyrelsen ska vara skriftligen motiverade.

Förordning (2012:137)

51 § Ett begravningsombud ska utses för en tid av fyra kalenderår, räknat från och med den 1 januari året efter det år då det hållits val till kommunfullmäktige. *Förordning (2012:137)*

52 § Om ett begravningsombud inte fullgör sin uppgift på ett tillfredsställande sätt får länsstyrelsen entlediga ombudet.

Länsstyrelsen får också entlediga begravningsombudet om denne inte längre kan anses lämplig för uppdraget eller efter dennes egen begäran. *Förordning (2012:137)*

Utbildning av begravningsombud

52 a § Ett begravningsombud ska medverka i sådan utbildning som krävs för fullgörande av uppdraget. *Förordning (2012:137)*

52 b § Länsstyrelsen ska stödja begravningsombuden med råd i deras verksamhet samt främja erfarenhetsutbyte mellan ombuden. *Förordning (2012:137)*

Begravningsombudens ersättning och redovisning

53 § Ett begravningsombud har enligt 10 kap. 7 § begravningslagen (1990:1144) rätt till skälig ersättning av huvudmannen för sitt arbete. Ersättningen ska bestå av ett årligt grundarvode och ett belopp per sammanträde som begravningsombudet är närvarande vid. Sammanträdesersättning betalas ut endast för protokollförda sammanträden hos en huvudman och sammanträden för samråd enligt 2 kap. 2 § andra stycket begravningslagen. *Förordning (2012:137)*

54 § Det årliga grundarvodet betalas i förhållande till folkmängden den 1 januari i den kommun eller annat verksamhetsområde som begravningsombudet utsetts i enligt följande.

<i>Folkmängd den 1 januari</i>	<i>Grundarvode, kronor</i>
–24.999	8.500
25.000–74.999	11.500
75.000–	17.000

Sammanträdesarvodet ska vara 450 kronor per sammanträde som begravningsombudet är närvarande vid. *Förordning (2012:137)*

55 § Ett begravningsombud som får vidkännas löneavdrag eller annan inkomstförlust på grund av sammanträden som anges i 53 § eller på grund av utbildning har rätt till ersättning för sådan inkomstförlust.

Ersättning till ett begravningsombud som driver egen verksamhet betalas högst med det belopp per sammanträdesdag eller utbildningsdag som motsvarar 75 procent av egenföretagarens fastställda sjukpenninggrundande inkomst enligt 25 kap. socialförsäkringsbalken, delad med 365. *Förordning (2012:137)*

56 § Ett begravningsombud har enligt 10 kap. 7 § begravningslagen (1990:1144) rätt till skäligen ersättning för sina kostnader. Ersättning ska betalas för sådana kostnader som varit nödvändiga för fullgörande av uppdraget.

Reseersättning och traktamente betalas enligt de bestämmelser om reseförmåner som enligt kollektivavtal gäller för statstjänstemän i allmänhet. *Förordning (2012:137)*

57 § Ett begravningsombud ska begära ersättning hos var och en av huvudmännen inom verksamhetsområdet. Därvid ska grundarvodet fördelas lika mellan huvudmännen inom verksamhetsområdet.

I en begäran om ersättning ska de sammanträden som begravningsombudet varit närvarande vid redovisas. Har begravningsombudet deltagit i sammanträden som avsett flera huvudmäns verksamhet, ska det av begäran framgå enligt vilka grunder ersättningsanspråket har fördelats mellan huvudmännen. *Förordning (2012:137)*

Trossamfund

58 § Ett begravningsombud ska senast den 31 maj varje år ge in en årsberättelse till länsstyrelsen. Om begravningsombudet har flera huvudmän ska en årsberättelse ges in för varje huvudman. Om det finns flera begravningsombud för en huvudman ska varje ombud ge in en egen årsberättelse.

En årsberättelse ska innehålla en redogörelse för verksamheten under det närmast föregående kalenderåret. Till årsberättelsen ska fogas en redogörelse för det samråd som begravningsombudet enligt 49 § har haft med huvudmannens revisor. Av redogörelsen ska det särskilt framgå hur kravet på särredovisning har uppfyllts. Årsberättelsen ska också innehålla en redovisning av den tid som lagts ned på sammanträden och annat arbete, uppgift om genomgången utbildning samt kostnaderna för begravningsombudets arbete. *Förordning (2012:137)*

58 a § Länsstyrelsen ska kontrollera att begravningsombudets årsberättelse är fullständig och uppfyller de krav som anges i begravningslagen (1990:1144) och i denna förordning. Om årsberättelsen är bristfällig ska länsstyrelsen förelägga begravningsombudet att inkomma med komplettering. *Förordning (2012:137)*

Överklagande

59 § Skatteverkets beslut om passersedel enligt 36 § får överklagas hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsens beslut får inte överklagas. *Förordning (2003:947)*

I kraftträdande- och övergångsbestämmelser

2013:804

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2016.

2014:1290

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2015.

Förordning (2012:358) om behörig länsstyrelse i begravningsärenden

1 § Denna förordning innehåller föreskrifter om behörig länsstyrelse i begravningsärenden enligt begravningslagen (1990:1144) och begravningsförordningen (1990:1147).

2 § Frågor om tillstånd till anordnande och hållande av enskild begravningsplats enligt 2 kap. 6–8 §§ begravningslagen (1990:1144) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när begravningsplatsen är eller avses bli anordnad i Norrbottens eller Västerbottens län.

3 § Frågor om tillstånd till överlåtelse, användning för annat ändamål eller nedläggning av begravningsplats enligt 2 kap. 14 §, tillstånd till flyttning av gravsatt stoft eller aska enligt 6 kap. 2 § andra stycket, flyttning eller upphörande av gravrätt enligt 7 kap. 34 § samt om att förelägga någon vid vite enligt 11 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när begravningsplatsen är anordnad i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när begravningsplatsen är anordnad i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när begravningsplatsen är anordnad i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när begravningsplatsen är anordnad i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när begravningsplatsen är anordnad i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när begravningsplatsen är anordnad i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när begravningsplatsen är anordnad i Norrbottens eller Västerbottens län.

4 § Tvister om kremering eller gravsättning enligt 5 kap. 3 § andra stycket och 4 § begravningslagen (1990:1144) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när den avlidne senast var folkbokförd i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när den avlidne senast var folkbokförd i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när den avlidne senast var folkbokförd i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när den avlidne senast var folkbokförd i Västra Götalands eller Hallands län,

5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när den avlidne senast var folkbokförd i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när den avlidne senast var folkbokförd i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när den avlidne senast var folkbokförd i Norrbottens eller Västerbottens län.

5 § Tillsyn enligt 10 kap. 1 § begravningslagen (1990:1144) utövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Norrbottens eller Västerbottens län.

Trossam-
fund

6 § Frågor om förordnande av begravningsombud enligt 10 kap. 2 §, att förelägga någon vid vite enligt 11 kap. 2 § samt överklaganden av beslut enligt 11 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när huvudmannen eller en annan innehavare är verksam i Norrbottens eller Västerbottens län.

7 § Frågor om att förelägga någon vid vite enligt 11 kap. 3 § begravningslagen (1990:1144) prövas av Länsstyrelsen i Stockholms län.

8 § Frågor om hantering av aska enligt 5 kap. 5 § andra stycket begravningslagen (1990:1144) och 30 § begravningsförordningen (1990:1147) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när avsikten är att askan ska strös ut i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när avsikten är att askan ska strös ut i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när avsikten är att askan ska strös ut i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när avsikten är att askan ska strös ut i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när avsikten är att askan ska strös ut i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,

6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när avsikten är att askan ska strös ut i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när avsikten är att askan ska strös ut i Norrbottens eller Västerbottens län.

9§ Frågor om delning av aska enligt 31 § begravningsförordningen (1990:1147) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när kremering skett i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när kremering skett i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när kremering skett i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när kremering skett i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när kremering skett i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när kremering skett i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när kremering skett i Norrbottens eller Västerbottens län.

10§ Överklaganden enligt 59 § begravningsförordningen (1990:1147) prövas av

1. Länsstyrelsen i Stockholms län, när dödsfallet inträffat i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands eller Västmanlands län,
2. Länsstyrelsen i Östergötlands län, när dödsfallet inträffat i Östergötlands, Jönköpings eller Kalmar län,
3. Länsstyrelsen i Skåne län, när dödsfallet inträffat i Skåne, Kronobergs eller Blekinge län,
4. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, när dödsfallet inträffat i Västra Götalands eller Hallands län,
5. Länsstyrelsen i Dalarnas län, när dödsfallet inträffat i Dalarnas, Värmlands, Örebro eller Gävleborgs län,
6. Länsstyrelsen i Västernorrlands län, när dödsfallet inträffat i Västernorrlands eller Jämtlands län, och
7. Länsstyrelsen i Norrbottens län, när dödsfallet inträffat i Norrbottens eller Västerbottens län.

Förordning (1999:729) om begravningsavgift

(senast ändrad genom SFS 2013:807)

1 § Denna förordning gäller begravningsavgift enligt 9 kap. 1 § begravningslagen (1990:1144).

2 § Kammarkollegiet ska fastställa avgiftssatserna för begravningsavgift enligt 9 kap. 14 § begravningslagen (1990:1144). *Förordning (2012:138)*

2 §¹ Kammarkollegiet får meddela föreskrifter om avgiftssatsen för begravningsavgift enligt 9 kap. 4 § begravningslagen (1990:1144). *Förordning (2013:807)*

3 § Svenska kyrkan ska senast den 1 november underrätta Kammarkollegiet om de avgiftssatser för begravningsavgift som föreslås gälla för det följande beskattningsåret. Om en församling eller kyrklig samfällighet vid denna tidpunkt inte beslutat om förslag till avgiftssats, ska Svenska kyrkan i stället underrätta Kammarkollegiet om den avgiftssats som framgår av upprättat förslag till budget. I sådana fall ska Svenska kyrkan senast den 15 november underrätta Kammarkollegiet om den beslutade avgiftssatsen, om denna avviker från den som framgår av förslaget till budget.

Kammarkollegiet ska senast den 1 december underrätta Skatteverket och Svenska kyrkan om de avgiftssatser för begravningsavgiften som ska gälla för det följande beskattningsåret. *Förordning (2012:138)*

3 §¹ Svenska kyrkan ska senast den 1 november underrätta Kammarkollegiet om respektive huvudmans kostnadsberäkningar avseende begravningsverksamheten under det följande beskattningsåret. Om en församling eller kyrklig samfällighet vid denna tidpunkt inte beslutat om sin budget, ska Svenska kyrkan i stället underrätta Kammarkollegiet om den kostnadsberäkning som framgår av upprättat förslag till budget. I sådana fall ska Svenska kyrkan senast den 15 november underrätta Kammarkollegiet om den fastlagda kostnadsberäkningen, om denna avviker från den som framgår av förslaget till budget.

Kammarkollegiet ska senast den 1 december underrätta Skatteverket och Svenska kyrkan om den avgiftssats för begravningsavgiften som ska gälla för det följande beskattningsåret och respektive huvudmans andel av de totala kostnaderna.

Förordning (2013:807)

4 § Svenska kyrkan skall till Kammarkollegiet lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa en avgiftssats. Kammarkollegiet får meddela närmare föreskrifter om hur uppgifterna skall lämnas till kollegiet.

4 §¹ Svenska kyrkan ska till Kammarkollegiet lämna de ytterligare uppgifter som behövs för att fastställa avgiftssatsen. Kammarkollegiet får meddela närmare föreskrifter om hur uppgifterna ska lämnas till kollegiet. *Förordning (2013:807)*

5 § har upphävts genom förordning (2012:138).

6 § Kammarkollegiets beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2013:807

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2016.

¹ Denna lydelse träder i kraft den 1 januari 2016 enligt förordning (2013:807) [red.anm.].

KAMMARKOLLEGIETS FÖRESKRIFTER

**KAMFS 2014:2 Taxa vid begravningsclearing
2015****Gravplats eller motsvarande på allmän eller enskild begravningsplats
under en tid av 25 år***Tillhandahållande av gravplats*

Kistgravplats	6.400 kr
Urnggravplats	1.700 kr

Förlängning av tid för gravplats

Om gravsättning sker i en redan upplåten grav ska upplåtelse tiden förlängas så att den uppgår till 25 år för den aktuella gravsättningen.

Förlängningsavgift kistgravplats	250 kr/år
Förlängningsavgift urngravplats	70 kr/år

Transport

Beloppen avser ersättning för samtliga transporter från det att huvudmannen övertagit ansvaret för stoffet till dess att gravsättning har skett. Undantag görs av transport för gravsättning utanför huvudmannens område, om inte transporten beror på ett avtal om tillhandahållande av särskilda gravplatser.

Kistbegravning

Ersättning för transporter fram till gravsättning på

- begravningsplats i anslutning till lokalen för begravningsceremonin 1.000 kr
- begravningsplats som inte ligger i anslutning till lokalen för begravningsceremonin 1.500 kr

Begravning med kremering

Ersättning för transporter av kistan fram till krematoriet när

- begravningsceremonin sker i lokal som inte ligger i anslutning till krematoriet men inom förvaltningsområdet 1.500 kr
- ett krematorium utanför förvaltningsområdet anlitas 2.000 kr

Ersättning utgår inte för kisttransport när begravningsceremonin sker i en lokal som ligger i anslutning till krematoriet.

Urnbegravning

Ersättning för transport av urna från krematorium till separat begravningsplats 400 kr

Ersättning utgår inte för urntransport när gravsättning sker på en begravningsplats i anslutning till krematoriet.

Gravsättning

Beloppen avser gravsättning inklusive gravöppning, återfyllning och iordningställande av öppnade gravar.

Kistgrav	4.600 kr
Urngrav	700 kr

Taxan för urngrav tillämpas också vid annan gravsättning där anhörig eller annan närstående har rätt att närvara. Den tillämpas oberoende av om annan än huvudmannen helt eller delvis svarar för placeringen av stoftet eller askan i graven.

Placering eller utströende av aska i minneslund	200 kr
---	--------

Taxan tillämpas för gravsättning i minneslund eller motsvarande gravskick om anhörig eller annan närstående inte får närvara vid gravsättningen.

Tjältining vid extremt tjäldjup	700 kr
---------------------------------	--------

Extremt tjäldjup betyder att marken är frusen till ett djup av minst 1,2 meter. Taxan kan endast användas i kombination med taxan för gravöppning av kistgrav.

Särskild lokal för förvaring och visning av stoft	300 kr
--	--------

Lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler	600 kr
--	--------

Kremering	2.500 kr
------------------	----------

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2014:2

Den fastställda taxan ska gälla för dödsfall som inträffar under 2015. För dödsfall dessförinnan gäller äldre taxa.

Trossam-
fund

Lag (1998:1591) om Svenska kyrkan

(senast ändrad genom SFS 2009:1234)

Svenska kyrkan som trossamfund

1 § Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Svenska kyrkan har också nationella organ.

2 § Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka, som i samverkan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete bedriver en rikstäckande verksamhet.

3 § Svenska kyrkan får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter.

Samma rätt har var för sig Svenska kyrkans församlingar, sammanslutningar av församlingar (kyrkliga samfälligheter) och stift.

Organisatorisk uppbyggnad

4 § Församlingen är lokal enhet inom Svenska kyrkan och omfattar de personer som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta inom församlingens område.

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Det kan också finnas icke-territoriella församlingar.

5 § Stiftet är regional enhet inom Svenska kyrkan och omfattar församlingarna inom stiftets område.

Stiftets grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingslivet.

För varje stift skall det finnas en biskop.

6 § Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ.

Kyrkomötet får inte besluta i sådana enskilda frågor som det är en församlings eller ett stifts uppgift att besluta i.

Kyrkoavgift

7 § Den som tillhör Svenska kyrkan skall betala lokal och regional kyrkoavgift.

8 § Församlingen beslutar om lokal kyrkoavgift. Om församlingen ingår i en kyrklig samfällighet, får samfälligheten besluta om hela eller del av avgiften.

Stiftet beslutar om regional kyrkoavgift.

Kyrklig egendom

9 § Prästlönefastigheter och prästlönefonder (prästlönetillgångar) har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Prästlönetillgångarna skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.

Förmögenheten skall vara placerad på ett godtagbart sätt.

Rätten att ta del av handlingar

10 § Bestämmelser om rätten att ta del av Svenska kyrkans handlingar när det gäller vissa verksamheter finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:478)*

11 § Även utöver vad som följer av 10 § skall var och en ha rätt att ta del av Svenska kyrkans handlingar. Denna rätt får begränsas bara om det är särskilt motiverat med hänsyn till

1. skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden,
2. Svenska kyrkans ekonomiska intresse, eller
3. något synnerligen väsentligt intresse.

Kyrkans arkiv

12§ Svenska kyrkans arkiv bildas av de handlingar från Svenska kyrkans verksamhet som avses i 11 §.

Svenska kyrkans arkiv skall bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten enligt 11 § att ta del av kyrkans handlingar,
2. behovet av information för rättskipning och förvaltning, och
3. forskningens behov.

Vid arkivbildningen och arkivvården skall beaktas att Svenska kyrkans arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Överprövning

13§ Beslut som innebär att någon inte får ta del av sådana handlingar som avses i 11 § överprövas på det sätt som Svenska kyrkan bestämmer. I den utsträckning som Svenska kyrkan bestämmer får också andra beslut överprövas.

För att inom Svenska kyrkan ytterst pröva frågor enligt första stycket skall ett särskilt organ inrättas. Ordföranden i detta organ skall vara eller ha varit ordinarie domare.

Trossam-
fund

Skyldighet att lämna uppgifter

14§ Svenska kyrkan ska till det register som avses i 7 § lagen (1998:1593) om trossamfund lämna uppgifter om

1. stadgar,
2. indelning i församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift, och
3. en kontaktperson som är behörig att företräda Svenska kyrkan i frågor om registrering samt kontaktpersonens namn, postadress och personnummer eller samordningsnummer eller, om sådana nummer saknas, födelsedatum. Motsvarande uppgifter får lämnas för varje församling, kyrklig samfällighet eller stift.

Ändringar i något av dessa förhållanden ska genast anmälas för registrering.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden enligt denna bestämmelse. *Lag (2009:1234)*

Propositioner

SFS 1998:1591

Prop. 1997/98:116

SFS 2009:478

Prop. 2008/09:150

SFS 2009:1234

Prop. 2009/10:6

Lag (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan

Allmänna föreskrifter

1 § Lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan och denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

Bestämmelserna i 6 och 7 §§ i denna lag träder dock i kraft den 1 maj 1999.

2 § Genom lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan upphävs

1. lagen (1951:691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som icke tillhör svenska kyrkan,
2. lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigval, m.m.,
3. lagen (1992:288) om medlemskap i icke-territoriella församlingar,
4. kyrkolagen (1992:300),
5. lagen (1992:301) om införande av kyrkolagen.

Bestämmelserna om tystnadsplikt i 36 kap. 1 § kyrkolagen gäller dock fortfarande i fråga om uppgifter som har anförtrotts före den 1 januari 2000.

3 § Ansvar för de skyldigheter som har uppkommit för en församling eller kyrklig samfällighet före den 1 januari 2000 övergår vid den tidpunkten till motsvarande församling, kyrkliga samfällighet eller stift inom Svenska kyrkan. Den 1 januari 2000 övergår också en församlings eller kyrklig samfällighets rättigheter till motsvarande församling, kyrkliga samfällighet eller stift inom Svenska kyrkan.

4 § En stiftelse som vid utgången av år 1999 förvaltas av en församling eller en kyrklig samfällighet skall från och med den 1 januari 2000 förvaltas av motsvarande församling, kyrkliga samfällighet eller stift.

Motsvarande skall gälla om en församling eller en kyrklig samfällighet skall utse en styrelseledamot i en stiftelse.

5 § De ärenden som i enlighet med lag eller förordning handläggs hos pastor, pastorsämbetet, kyrkoherde, kontraktsprost, biskop, domkapitel, Domkyrkorådet i Lund, Kyrkofondens styrelse, Kyrkomötets besvärsnämnd, Ansvarsnämnden för biskopar eller Svenska kyrkans centralstyrelse vid utgången av år 1999 skall överlämnas till Svenska kyrkan för fortsatt handläggning.

6 § Vid sammanträde under år 1999 har kyrkomötet med avseende på tiden från och med den 1 januari 2000 de befogenheter som följer av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan trots bestämmelserna i kyrkolagen (1992:300).

7 § Den skyldighet att lämna uppgifter som följer av 14 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan skall fullgöras första gången senast den 1 oktober 1999.

De församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift som det har lämnats uppgifter om enligt första stycket har med avseende på tiden efter den 1 januari 2000 de befogenheter som följer av lagen om Svenska kyrkan trots bestämmelserna i kyrkolagen (1992:300).

8 § Ledamöter och ersättare i beslutande församlingar hos Svenska kyrkans organisatoriska delar samt ledamöter och ersättare i kyrkomötet har till och med den 31 december 2009 rätt till den ledighet från sina anställningar som behövs för uppdragen. Det samma gäller de personer som ingår i styrelse eller motsvarande organ inom Svenska kyrkan.

Egendomsfrågor

9 § Från och med den 1 januari 2000 skall Svenska kyrkan eller församling eller kyrklig samfällighet som avses i 3 § ha äganderätten till sådan egendom som avses i 38 kap. 1 § och 2 § 3, 39 kap. 1 §, 41 kap. 1 § första stycket 2–6 samt 24 och 26 §§ kyrkolagen (1992:300). Därvid skall gälla att

1. kyrkofondens tillgångar och kyrklig jord vars avkastning tillförs kyrkofonden (kyrkofondsfastighet) skall ägas av Svenska kyrkan och användas för kyrkliga ändamål,

2. kyrkor och domkyrkor med tillhörande inventarier, kyrkotomt och kyrkogård, uppförda före år 1817 på landet eller före år 1843 i stad, skall ägas av den församling där kyrkan är belägen och, tills annat beslutas av Svenska kyrkan, användas för samma ändamål som tidigare,
3. kyrklig jord vars avkastning är avsedd för församlingskyrkas behov (församlingskyrkas fastighet) och för domkyrkas behov (domkyrkas fastighet) skall ägas av den församling där kyrkan är belägen och, om inte annat beslutas enligt andra stycket, användas för samma ändamål som tidigare,
4. ersättning för församlingskyrkas fastighet eller domkyrkas fastighet som har fonderats och vars avkastning skall användas för församlingskyrkas respektive domkyrkas behov (församlingskyrkors och domkyrkors fastighetsfonder) skall ägas av den församling där kyrkan är belägen och, om inte annat beslutas enligt andra stycket, användas för samma ändamål som tidigare,
5. kyrklig jord där tjänstebostad är anvisad åt en kyrkoherde eller komminister (prästgård) skall ägas av den kyrkliga samfällighet eller, om sådan inte finns, den församling där egendomen är belägen,
6. kyrklig jord där tjänstebostad är anvisad åt en biskop (biskopsgård) skall, med undantag av sådan tjänstebostad som hyrs enligt särskilt avtal, ägas av Svenska kyrkan.

Trossamfund

För att ändra ändamålet för egendom som avses i första stycket 3 och 4 krävs tillstånd av Kammarkollegiet. Därvid skall tillämpas de grunder för ändring som anges i 1 § permutationslagen (1972:205) samt 3 och 4 §§ samma lag.

Första stycket 2–4 gäller inte Lunds domkyrka och dess fastigheter och fastighetsfond. Denna egendom skall också i fortsättningen förvaltas som en självständig förmögenhet. Lunds domkyrka utgör ett särskilt rättssubjekt som får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter. För Lunds domkyrkas skyldigheter svarar endast domkyrkans tillgångar. Egendomen skall användas för samma ändamål som tidigare och förvaltas av Svenska kyrkan. Egendom som skall ge avkastning skall vara placerad på ett godtagbart sätt. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.

10§ Egendom som avses i 41 kap. 1 § första stycket 1 kyrkolagen (1992:300) (prästlönefastigheter) och 41 kap. 23 § kyrkolagen (prästlönefonder) utgör prästlönetillgångar som från och med den 1 januari 2000 skall förvaltas såsom självständiga förmögenheter enligt 9 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan. De utgör särskilda rättssubjekt som får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter. För ett sådant rättssubjekts skyldigheter svarar endast dess tillgångar. Prästlönefastigheter och prästlönefonder skall ägas av dessa rättssubjekt.

En församling eller kyrklig samfällighet som avses i 3 § och som den 31 december 1999 enligt bestämmelserna i 41 kap. 11 och 28 §§ kyrkolagen hade rätt till andel i avkastningen av prästlönetillgångarna, skall ha samma rätt, om inte annat beslutas enligt tredje stycket. Därvid skall fortfarande gälla att högst hälften av egendomens avkastning får användas för andra kyrkliga ändamål.

För att göra ändringar i fråga om rätten till andel i avkastningen av prästlönetillgångarna krävs tillstånd av Kammarkollegiet. Därvid skall tillämpas de grunder för ändring som anges i 1 § permutationslagen (1972:205) samt 3 och 4 §§ samma lag.

11§ Den som före ikraftträdandet av denna lag var ägare till kyrklig egendom som avses i lagen och lider förlust genom att egendom överförs enligt 9 och 10 §§ har rätt till skälig ersättning av staten. Detsamma gäller den som före ikraftträdandet hade särskild rätt till egendomen.

Propositioner

SFS 1998:1592

Prop. 1997/98:116

Lag (1999:289) om Svenska kyrkans personal vid relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan den 1 januari 2000

1 § De rättigheter och skyldigheter som Svenska kyrkans församlingar och kyrkliga samfälligheter har övergår enligt 3 § lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan till motsvarande församlingar, kyrkliga samfälligheter eller stift inom Svenska kyrkan vid relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan den 1 januari 2000. Detta gäller också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för relationsändringen, om inte arbetstagaren väljer att frånträda anställningen. Arbetstagaren skall senast den 31 december 1999 till arbetsgivaren anmäla om han eller hon inte vill att anställningsavtalet skall övergå till den nya arbetsgivaren. Anställningen skall i så fall anses upphöra den 1 januari 2000.

2 § De rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och anställningsförhållanden som gäller för innehavare av biskopstjänst vid tidpunkten för relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan den 1 januari 2000 övergår då till det stift inom Svenska kyrkan i vilket biskopstjänsten är inrättad, om inte biskopen väljer att frånträda anställningen. Biskopen skall senast den 31 december 1999 till arbetsgivaren anmäla om han eller hon inte vill att anställningsavtalet skall övergå till den nya arbetsgivaren. Anställningen skall i så fall anses upphöra den 1 januari 2000.

3 § De rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och anställningsförhållanden som gäller för dem som är anställda vid Årkebiskopsämbetet vid tidpunkten för relationsändringen mellan staten och Svenska kyrkan den 1 januari 2000 övergår då på Svenska kyrkan, om inte arbetstagaren väljer att frånträda anställningen. Arbetstagaren skall senast den 31 december 1999 till arbetsgivaren anmäla om han eller hon inte vill att anställningsavtalet skall övergå till den nya arbetsgivaren. Anställningen skall i så fall anses upphöra den 1 januari 2000.

4 § Vid tillämpningen av 28 § lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet skall de anställningsavtal och anställningsförhållanden som avses i 1–3 §§ anses ha övergått enligt 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd.

5 § En arbetsgivare inom Svenska kyrkan skall trygga sina åtaganden avseende pensionsrättigheter som är intjänade före den 1 januari 2000. Detta skall arbetsgivaren göra genom pensionsförsäkring eller på något av de sätt som anvisas i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. Efter utgången av år 2009 skall dock tryggandet ske genom pensionsförsäkring eller på det sätt som anvisas i 9–22 §§ nämnda lag.

6 § Svenska kyrkan svarar solidariskt med sina organisatoriska delar för sådana åtaganden som avser pensionsrättigheter som är intjänade före den 1 januari 2000 och som inte har tryggats enligt 5 §.

Propositioner

SFS 1999:289

Prop. 1998/99:38

Lag (2002:385) om lagfart i vissa fall för Svenska kyrkan m.m.

1 § I fråga om lagfart för förvärv av fast egendom som Svenska kyrkan eller en församling eller en kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan har gjort enligt 9 § första stycket lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan gäller följande.

1. Bestämmelserna i 20 kap. 1, 2, 6 och 7 §§ jordabalken samt bestämmelsen om in-givande av fångeshandling i 20 kap. 5 § första stycket samma balk skall inte tillläm-pas.
2. Den till vilken äganderätten har övergått skall ansöka om lagfart före utgången av juni 2004.
3. Ansökan skall avslås, om sökanden inte förmår styrka sin äganderätt till egendo-men.
4. Ansökan skall förklaras vilande, om den avser visst område av en fastighet och sö-kanden inte har lagfart på återstoden av fastigheten.

2 § De särskilda rättssubjekt som vid ingången av år 2000 ägde sådan fast egendom som avses i 9 § tredje stycket och 10 § första stycket lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan kan beviljas lagfart på egendomen även om det förvärv på vilket äganderätten grundas inte kan anges.

Vad som sägs i 1 § gäller även för lagfart på egendom som avses i första stycket.

3 § Bestämmelserna i 1 och 2 §§ tillämpas inte om lagfart på egendomen har beviljats efter utgången av år 1999.

4 § Den vars rätt berörs skall ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som avses i 1 eller 2 §. Om det behövs skall yttrande inhämtas från Kammarkollegiet.

Inskrivningsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i 1 eller 2 § får överklagas, förutom av den som sägs i 19 kap. 32 § första stycket jordabalken, av Kammarkollegiet.

Propositioner

SFS 2002:385

Prop. 2001/02:136

Trossam-
fund

UTDRAG

Kulturmiljölag (1988:950)

1 kap. Inledande bestämmelser	178
God ortnamnsed	178
4 kap. Kyrkliga kulturminnen	178
Kyrkobyggnader och kyrkotomter	178
Kyrkliga inventarier	179
Begravningsplatser	180
Beredskapsförberedelser	180
Ersättning till Svenska kyrkan	180
Ingripande för att åstadkomma rättelse	180
Överklagande	180

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön.

Ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.

Bestämmelserna i denna lag syftar till att tillförsäkra nuvarande och kommande generationer tillgång till en mångfald av kulturmiljöer. *Lag (2013:548)*

2 § I denna lag finns bestämmelser om ortnamn, formminnen, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen samt om utförelse och återlämnande av kulturföremål.

Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet.

Riksantikvarieämbetet har överinseende över kulturmiljöarbetet i landet. Riksantikvarieämbetet får överklaga beslut av domstol eller annan myndighet enligt 1–5 kap.

Bestämmelser om kulturmiljön finns också i bland annat miljöbalken, plan- och bygglagen (2010:900) och skogsvårdslagen (1979:429). *Lag (2013:548)*

3 § Vad som föreskrivs i denna lag om ägare av fastighet eller byggnad skall, då fastigheten eller byggnaden innehåller som fideikommiss eller under därmed jämförliga förhållanden eller med ständigt besittningsrätt, gälla innehavaren.

God ortnamnsed

4 § Vid statlig och kommunal verksamhet ska god ortnamnsed iakttas. Det innebär att

- hävdvunna ortnamn inte ändras utan starka skäl,
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, och
- namn på svenska, samiska, finska och meänkieli så långt möjligt används samtidigt på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.

Namn som godkänts av Lantmäteriet ska i statlig och kommunal verksamhet användas i sin godkända form. *Lag (2013:548)*

4 kap. Kyrkliga kulturminnen

1 § Kulturhistoriska värden i kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser är skyddade enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Kyrkobyggnader och kyrkotomter

2 § Kyrkobyggnader och kyrkotomter skall vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas och deras utseende och karaktär inte förvanskas.

Kyrkobyggnader enligt denna lag är byggnader som före den 1 januari 2000 har invigts för Svenska kyrkans gudstjänst och den 1 januari 2000 ägdes eller förvaltades av Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar.

Kyrkotomt är ett område kring en kyrkobyggnad som hör samman med byggnadens funktion och miljö och som inte är begravningsplats. *Lag (1999:304)*

3 § Kyrkobyggnader som är uppförda och kyrkotomter som har tillkommit före utgången av år 1939 får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd av länsstyrelsen.

I fråga om en kyrkobyggnad krävs alltid tillstånd för rivning, flyttning eller ombyggnad av byggnaden liksom för ingrepp i eller ändring av dess exteriör och interiör med dess fasta inredning och konstnärliga utsmyckning samt för ändring av dess färgsättning.

I fråga om en kyrkotomt krävs alltid tillstånd för utvidgning av tomten samt för uppförande eller väsentlig ändring av byggnader, murar, portaler eller andra fasta anordningar på tomten.

Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs. *Lag (1995:560)*

4 § Om länsstyrelsen beslutar det, ska 3 § om tillståndsprövning tillämpas också i fråga om en kyrkobyggnad eller en kyrkotomt som har tillkommit efter utgången av år 1939 och som har ett högt kulturhistoriskt värde. *Lag (2013:548)*

5 § Sedvanliga underhållsarbeten eller brådskande reparationsåtgärder får utföras utan tillstånd. Sådana åtgärder skall utföras med material och metoder som är lämpliga med hänsyn till byggnadens eller anläggningens kulturhistoriska värde.

Kyrkliga inventarier

6 § Inventarier av kulturhistoriskt värde, som hör till kyrkobyggnad eller annan kyrklig byggnad, kyrkotomt eller begravningsplats, skall förvaras och vårdas väl. *Lag (1999:304)*

7 § För varje församling skall det finnas en förteckning över inventarier som avses i 6 §. I förteckningen skall anges om ett föremål ägs eller förvaltas av någon annan än församlingen och om det förvaras på någon annan plats än i kyrkan.

I varje församling skall det utses två personer som har ansvar för att föra förteckningen. De skall också se till att föremålen förvaras och vårdas väl. Församlingen skall anmäla till länsstyrelsen vilka som har utsetts. *Lag (1999:304)*

8 § Stiftet skall minst vart sjätte år kontrollera att alla föremål i förteckningen finns kvar. Sådan kontroll skall också göras vid byte av någon av de personer som har utsetts enligt 7 § andra stycket. Efter varje kontroll skall en kopia av förteckningen sändas till länsstyrelsen. *Lag (1999:304)*

9 § I fråga om ett föremål i förteckningen, som inte ägs av någon enskild person eller släkt, krävs tillstånd från länsstyrelsen

1. för att avyttra det,
2. för att avföra det från förteckningen,
3. för att reparera eller ändra det, eller
4. för att flytta det från den plats där det sedan gammalt hör hemma.

Länsstyrelsen får, i fråga om första stycket 3 och 4, ställa de villkor för tillståndet som är skäliga med hänsyn till de förhållanden som föranleder åtgärden. Villkoren får avse hur åtgärden skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Tillstånd krävs inte för mera obetydliga reparationer. Sådana reparationer får inte utföras så, att föremålets kulturhistoriska värde minskas. *Lag (1999:304)*

10 § Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet får besikta kyrkliga inventarier.

Länsstyrelsen får också besluta att ett föremål skall tas upp i förteckningen.

Om det finns allvarlig fara för att ett föremål skadas, får länsstyrelsen tills vidare ta hand om det eller vidta någon annan nödvändig åtgärd för att skydda eller vårda det. Innan en sådan åtgärd vidtas, skall samråd ske med stiftet och, om föremålet ägs av någon enskild, med denne. *Lag (1999:304)*

Trossamfund

Begravningsplatser

11 § I vården av en begravningsplats skall dess betydelse som en del av vår kulturmiljö beaktas. Begravningsplatserna skall vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas eller förvanskas.

12 § Begravningsplatser enligt detta kapitel är sådana områden eller utrymmen som avses i 1 kap. 1 § begravningslagen (1990:1144).

Bestämmelserna om begravningsplatser omfattar också sådana byggnader på begravningsplatsen som inte är kyrkobyggnader samt fasta anordningar såsom murar och portaler. *Lag (1990:1146)*

13 § I fråga om en begravningsplats som anlagts före utgången av år 1939 krävs tillstånd av länsstyrelsen

1. för att utvidga eller på något annat sätt väsentligt ändra begravningsplatsen,
2. för att där uppföra någon ny byggnad eller fast anordning eller riva eller väsentligt ändra befintlig byggnad eller fast anordning.

Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs. *Lag (1999:304)*

14 § Om länsstyrelsen beslutar det, ska 13 § tillämpas också i fråga om en begravningsplats som tillkommit efter utgången av år 1939, om begravningsplatsen ligger invid en kyrkobyggnad som uppförts dessförinnan eller har ett högt kulturhistoriskt värde.

Lag (2013:548)

15 § Om det på en begravningsplats eller i en byggnad på en begravningsplats som ägs och förvaltas av en borgerlig kommun finns föremål av kulturhistoriskt värde, tillämpas bestämmelserna i 6, 7, 9 och 10 §§ också på sådana föremål. Kommunen skall därvid ansvara för förteckningen samt förvaringen och vården av föremålen. I stället för vad som sägs i 7 § skall i förteckningen anges om ett föremål ägs eller förvaltas av någon annan än kommunen.

Beredskapsförberedelser

15 a § Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar skall vidta de beredskapsförberedelser som under höjd beredskap behövs för vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. *Lag (1999:942)*

Ersättning till Svenska kyrkan

16 § Svenska kyrkan har rätt till viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena.

Svenska kyrkan beslutar om fördelning av ersättningen mellan stiftet. Stiftet beslutar om fördelning inom sitt område.

Riksantikvarieämbetet skall ges tillfälle att yttra sig över fördelningen i landet. Länsstyrelsen skall ges tillfälle att yttra sig över fördelningen i länet. *Lag (1999:304)*

Ingripande för att åstadkomma rättelse

17 § Länsstyrelsen får förelägga den som är ansvarig för förvaltningen av ett kyrkligt kulturminne att vidta rättelse eller avbryta pågående åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av föreskrifter och beslut enligt detta kapitel. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

I de fall som avses i första stycket får länsstyrelsen i stället hos kronofogdemyndigheten begära särskild handräckning enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning mot den som ansvarar för förvaltningen av ett kyrkligt kulturminne.

Lag (1999:304)

Överklagande

18 § Beslut som anges i 3, 4, 9, 10, 13 och 14 §§ samt 17 § första stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (1999:304)*

UTDRAG

Kulturmiljöförordning (1988:1188)**Kyrkliga kulturminnen (18–22 §§)**

18§ I ärenden enligt 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950) ska Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna samråda med stiftet, om det behövs. *Förordning (2013:554)*

19§ Till kyrkliga inventarier som avses i 4 kap. 6 § kulturmiljölagen (1988:950) hör bland annat äldre skrudar, rökelsekar, kärl, böcker, altartavlor, kors och krucifix, dopfuntar, andra målningar och konstarbeten, avlatsskrin, förvaringskistor, fattigbössor, ljuskronor och ljusstakar, epitafier, vapensköldar, banér, sorgfanor, vapen, rustningar, votivskepp, kyrkklockor, musikinstrument samt vissa äldre gravvårdar. *Förordning (2013:554)*

20 § har upphävts genom förordning (1999:881).

21 § När länsstyrelsen har fattat beslut eller vidtagit någon åtgärd enligt 4 kap. 10 § andra och tredje styckena kulturmiljölagen (1988:950) ska stiftet underrättas om beslutet eller åtgärden. *Förordning (2013:554)*

Trossamfund

22 § Riksantikvarieämbetet får meddela föreskrifter om verkställigheten av 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950). *Förordning (2013:554)*

UTDRAG

Tryckfrihetsförordning (1949:105)**2 kap. Om allmänna handlingars offentlighet (17 §)**

17 § I lag får föreskrivas att regeringen eller beslutande kommunal församling får besluta att allmänna handlingar som hänför sig till myndighets verksamhet, vilken skall övertas av enskilt organ, får överlämnas till det organet för förvaring, om detta behöver handlingarna i verksamheten, utan att handlingarna därigenom upphör att vara allmänna. Ett sådant organ skall i fråga om överlämnade handlingar jämföras med myndighet vid tillämpningen av 12–16 §§.

I lag får även föreskrivas att regeringen får besluta att allmänna handlingar får överlämnas till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, utan att handlingarna därigenom upphör att vara allmänna. Detta gäller handlingar som senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos

1. myndigheter som har upphört och som har haft uppgifter som hänför sig till Svenska kyrkans verksamhet, eller
2. Svenska kyrkans beslutande församlingar.

Vid tillämpningen av 12–16 §§ skall Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar jämföras med myndighet i fråga om överlämnade handlingar. *Lag (1998:1701)*

UTDRAG

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)**Avdelning I Inledande bestämmelser****2 kap. Lagens tillämpningsområde (5 §)**

5 § Ett enskilt organ ska vid tillämpningen av denna lag jämföras med en myndighet när det hanterar sådana allmänna handlingar som det förvarar med stöd av lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring. Detsamma gäller Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar vid hanteringen av allmänna handlingar som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

Avdelning III Allmänna bestämmelser om sekretess**11 kap. Överföring av sekretess (7 §)***Bestämmelser om överföring av sekretess*

Enskilda organ som förvarar allmänna handlingar

7 § Får ett enskilt organ för förvaring enligt lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring en allmän handling som innehåller en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos det enskilda organet.

Får Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring en allmän handling enligt lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m. som innehåller en sekretessreglerad uppgift, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar.

Bilaga

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Organ

Bolag, föreningar, samfälligheter, registrerade trossamfund och organisatoriska delar av sådana samfund eller andra enskilda där totalförsvarspiktiga fullgör civilplikt

Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar

Verksamhet

prövning av frågor om ledighet och för-
måner för totalförsvarspiktiga som fullgör
civilplikt (SFS 1994:1809)

verksamhet som bedrivs enligt begravningslagen (1990:1144) samt fördelning och användning av den statliga ersättning som Svenska kyrkan erhåller enligt 4 kap. 16 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.

Arkivlag (1990:782)

(senast ändrad genom SFS 2013:553)

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag ges bestämmelser om myndigheternas och vissa andra organs arkiv samt om arkivmyndigheterna.

Bestämmelserna i 3–6 och 10 §§ skall tillämpas också på statliga och kommunala beslutande församlingar.

Bestämmelserna i 3–6 samt 9 och 10 §§ skall i tillämpliga delar gälla också

1. sådana enskilda organ hos vilka allmänna handlingar förvaras med stöd av lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring, och
2. Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar vid förvaring av allmänna handlingar med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m. *Lag (1999:305)*

2 § Det som enligt denna lag gäller för statliga myndigheters arkiv ska gälla även för arkiv hos sådana organ som avses i 2 kap. 4 § första meningen offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) till den del arkivet härrör från den verksamhet som avses i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen. *Lag (2009:445)*

2 a § Det som enligt denna lag gäller för kommunala myndigheters arkiv ska gälla även för arkiv hos sådana juridiska personer som avses i 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:445)*

Arkivbildningen och dess syften

3 § En myndighets arkiv bildas av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet och sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen och som myndigheten beslutar skall tas om hand för arkivering. Upptagningar för automatisk databehandling som är tillgängliga för flera myndigheter, så att de där utgör allmänna handlingar, skall dock bilda arkiv endast hos en av dessa myndigheter, i första hand den myndighet som svarar för huvuddelen av upptagningen.

Myndigheternas arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Myndigheternas arkiv skall bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten att ta del av allmänna handlingar,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

Arkivvården

4 § Varje myndighet skall svara för vården av sitt arkiv, om inte en arkivmyndighet med stöd av 9 § har övertagit detta ansvar.

5 § Som grund för arkivvården skall myndigheterna

1. vid registreringen av allmänna handlingar ta vederbörlig hänsyn till dess betydelse för en ändamålsenlig arkivvård, och
2. vid framställningen av handlingar använda materiel och metoder som är lämpliga med hänsyn till behovet av arkivbeständighet.

6 § I arkivvården ingår att myndigheten skall

1. organisera arkivet på ett sådant sätt att rätten att ta del av allmänna handlingar underlättas,
2. upprätta dels en arkivbeskrivning som ger information om vilka slag av handlingar som kan finnas i myndighetens arkiv och hur arkivet är organiserat, dels en systematisk arkivförteckning,
3. skydda arkivet mot förstörelse, skada, tillgrepp och obehörig åtkomst,

Trossam-
fund

4. avgränsa arkivet genom att fastställa vilka handlingar som skall vara arkivhandlingar, och
5. verkställa föreskriven gallring i arkivet.

Arkivmyndigheterna och deras uppgifter

7 § För tillsynen av att myndigheterna och sådana organ som avses i 1 § tredje stycket fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ska det finnas arkivmyndigheter inom den statliga och den kommunala förvaltningen.

Arkivmyndigheterna ska dock inte ha tillsyn över riksdagens myndigheter, regeringen, myndigheter inom Regeringskansliet eller utrikesrepresentationen. *Lag (2010:1999)*

8 § Regeringen bestämmer vilken arkivmyndighet som ska finnas för tillsynen över de statliga myndigheterna. Tillsynen över att sådana organ som avses i 2 § fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ska skötas av den statliga arkivmyndigheten.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i kommunen och landstingsstyrelsen i landstinget, om inte kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige har utsett någon annan nämnd eller styrelse till arkivmyndighet.

Den kommunala arkivmyndigheten ska se till att sådana juridiska personer som avses i 2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ denna lag. I de fall flera kommuner eller flera landsting bestämmer tillsammans i ett sådant företag fullgörs uppgiften av arkivmyndigheten i den kommun eller det landsting som kommunerna eller landstingen kommer överens om.

Tillsynen över att sådana enskilda organ som avses i 1 § tredje stycket 1 fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ska skötas av den statliga arkivmyndigheten i de fall det enskilda organet förvarar ett statligt arkiv och av de kommunala arkivmyndigheterna i de fall det enskilda organet förvarar ett kommunalt arkiv.

Den statliga arkivmyndigheten ska också sköta tillsynen över att Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ avseende handlingar som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

Lag (2010:1999)

9 § En arkivmyndighet har rätt att överta arkivmaterial från en myndighet som står under dess tillsyn. Övertagande kan ske både efter överenskommelse och på grund av ett ensidigt beslut från arkivmyndigheten.

En arkivmyndighet övertar också arkivmaterial i sådana fall som beskrivs i 11 och 14 §§.

När en arkivmyndighet har övertagit arkivmaterial från en annan myndighet övergår hela ansvaret för det materialet till arkivmyndigheten.

Gallring

10 § Allmänna handlingar får gallras.

Vid gallring skall dock alltid beaktas att arkiven utgör en del av kulturarvet och att det arkivmaterial som återstår skall kunna tillgodose de ändamål som anges i 3 § tredje stycket.

Om det finns avvikande bestämmelser om gallring av vissa allmänna handlingar i annan lag eller i förordning gäller dessa bestämmelser. *Lag (1998:774)*

Särskilt om statliga arkiv

11 § Om en statlig myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan statlig myndighet, ska myndighetens arkiv överlämnas till den statliga arkivmyndigheten inom tre månader, såvida inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver något annat.

I lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring finns bestämmelser om förvaring av statliga myndigheters arkiv hos enskilda organ i vissa fall. Bestämmelser om förvaring av allmänna handlingar finns också i lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m. *Lag (2010:1999)*

12§ Utöver vad som följer av bestämmelserna i 9, 10 och 11 §§ får en statlig myndighet avhända sig allmänna handlingar endast genom sådant återlämnande eller överlämnande som sker med stöd av

1. lag eller föreskrift som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, eller
2. särskilt beslut av regeringen.

Första stycket gäller inte handlingar som en myndighet har fått som lån.

För myndigheter under riksdagen finns särskilda bestämmelser om när de får avhända sig allmänna handlingar. *Lag (2012:889)*

13§ Den statliga arkivmyndigheten får ta emot arkivmaterial också från enskilda.

Lag (2010:1999)

Särskilt om kommunala arkiv

14§ Om en kommunal myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan kommunal myndighet, skall myndighetens arkiv överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader, såvida inte kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige har beslutat något annat.

I lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring finns bestämmelser om förvaring av kommunala myndigheters arkiv hos enskilda organ i vissa fall. *Lag (1994:1386)*

15§ Utöver vad som följer av bestämmelserna i 9, 10 och 14 §§ får en kommunal myndighet avhända sig allmänna handlingar endast genom sådant återlämnande eller överlämnande som sker med stöd av

1. lag, eller
2. särskilt beslut av kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige.

Första stycket gäller inte handlingar som en myndighet har fått som lån. *Lag (1993:1296)*

16§ Kommunfullmäktige eller landstingsfullmäktige får meddela föreskrifter om arkivvården inom kommunen, i den utsträckning något annat inte är särskilt föreskrivet.

Lag (1993:1296)

Särskilda arkivuppgifter för vissa kommunala arkivmyndigheter

17§ Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa kommunala arkivmyndigheter får fullgöra arkivuppgifter avseende handlingar från statliga myndigheter och sådana organ som står under tillsyn av den statliga arkivmyndigheten.

När en kommunal arkivmyndighet fullgör sådana uppgifter som avses i första stycket tillämpas denna lags bestämmelser om den statliga arkivmyndigheten. Detta gäller dock inte i fråga om tillsyn.

Den myndighet som regeringen bestämmer utövar tillsyn över kommunala arkivmyndigheter när de fullgör arkivuppgifter enligt första stycket. *Lag (2013:553)*

Propositioner

<i>SFS 1990:782</i>	<i>SFS 1993:1296</i>	<i>SFS 1994:1385</i>	<i>SFS 1994:1386</i>
Prop. 1989/90:72	Prop. 1993/94:48	Prop. 1993/94:113	Prop. 1993/94:113
<i>SFS 1998:774</i>	<i>SFS 1999:75</i>	<i>SFS 1999:305</i>	<i>SFS 2004:787</i>
Prop. 1997/98:97	Prop. saknas	Prop. 1998/99:38	Prop. 2003/04:152
<i>SFS 2009:445</i>	<i>SFS 2010:1999</i>	<i>SFS 2012:889</i>	<i>SFS 2013:553</i>
Prop. 2008/09:150	Prop. 2010/11:1	Prop. saknas	Prop. 2012/13:96

Lag (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

(senast ändrad genom SFS 2009:480)

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om överlämnande av vissa arkiv till arkivmyndighet och om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar i enlighet med vad som anges i 2 kap. 17 § andra stycket tryckfrihetsförordningen samt om förvaring av dessa handlingar sedan de har överlämnats. I lagen finns också bestämmelser om skyldigheten att pröva framställningar om utlämnande av sådana allmänna handlingar enligt reglerna i tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:480)*

Överlämnande av vissa arkiv till arkivmyndighet

2 § Allmänna handlingar som senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos Svenska kyrkans beslutande församlingar skall senast den 31 mars 2000 överlämnas till en statlig arkivmyndighet.

I arkivlagen (1990:782) finns bestämmelser om överlämnande i vissa fall av kyrkokommunala myndigheters arkiv till arkivmyndighet.

Förvaring av allmänna handlingar hos Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar

3 § Regeringen får föreskriva att allmänna handlingar får överlämnas till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar och förvaras där under viss tid utan att handlingarna upphör att vara allmänna. Detta gäller handlingar som senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos

1. myndigheter som har upphört och som har haft uppgifter som hänför sig till Svenska kyrkans verksamhet, eller
2. Svenska kyrkans beslutande församlingar.

Vård och tillsyn av de allmänna handlingarna

4 § Bestämmelser om vården av allmänna handlingar och om arkivmyndigheternas tillsyn finns i arkivlagen (1990:782).

5 § Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar skall vid förvaring och handhavande av de allmänna handlingarna se till att dessa lätt kan särskiljas från andra handlingar.

Om Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för sin verksamhet behöver göra tillägg i allmänna handlingar skall tilläggen utföras så att det tydligt framgår när och av vem de har gjorts, om det inte av omständigheterna klart framgår att tilläggen har gjorts efter den 31 december 1999.

Skyldigheter mot allmänheten

6 § Bestämmelser om rätten att ta del av allmänna handlingar finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Bestämmelser om begränsningar i rätten att ta del av allmänna handlingar och om skyldigheten att iakttä sekretess finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Av 2 kap. 17 § andra stycket tryckfrihetsförordningen och 2 kap. 5 § andra meningen offentlighets- och sekretesslagen framgår att Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar ska jämföras med myndighet i fråga om befattningen med allmänna handlingar som de förvarar enligt denna lag. *Lag (2009:480)*

7 § Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar är skyldiga att lämna ut eget material, om detta är en nödvändig förutsättning för att en allmän handling skall kunna lämnas ut med hänsyn till det sätt på vilket materialet tillförts den handlingen.

Propositioner

SFS 1999:288

Prop. 1998/99:38

SFS 2009:480

Prop. 2008/09:150

Trossam-
fund

Förordning (1999:976) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring

(senast ändrad genom SFS 2009:1595)

1 § Allmänna handlingar får utan att de upphör att vara allmänna överlämnas till och tills vidare förvaras hos Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar i enlighet med vad som anges i bilagan till denna förordning under förutsättning att handlingarna senast den 31 december 1999 har kommit in till eller upprättats hos

1. myndigheter som har upphört och som har haft uppgifter som hänför sig till Svenska kyrkans verksamhet, eller
2. Svenska kyrkans beslutande församlingar.

Riksarkivet ska efter att ha inhämtat synpunkter från mottagande organ inom Svenska kyrkan göra en sammanställning över de handlingar som överlämnas.

Förordning (2009:1595)

2 § Riksarkivet får meddela ytterligare föreskrifter om verkställigheten av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

Bilaga

<i>Myndighet eller beslutande församling</i>	<i>Mottagande organ inom Svenska kyrkan</i>
Kyrkokommunala myndigheter på lokal nivå	Motsvarande församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan
Kyrkokommunala myndigheter på regional nivå	Motsvarande stift inom Svenska kyrkan
Svenska kyrkans beslutande församlingar:	
– på lokal nivå	Motsvarande församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan
– på regional nivå	Motsvarande stift inom Svenska kyrkan
– kyrkomötet	Svenska kyrkan
Pastor	Församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan som motsvarar den där pastor funnits
Pastorsämbetet	Församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan som motsvarar den där pastorsämbetet funnits
Kyrkoherde	Församling eller kyrklig samfällighet inom Svenska kyrkan som motsvarar den där kyrkoherden funnits
Kontraktsprost	Församling, kyrklig samfällighet eller stift inom Svenska kyrkan som motsvarar den församling eller kyrkliga samfällighet eller det stift där kontraktsposten funnits

<i>Myndighet eller beslutande församling</i>	<i>Mottagande organ inom Svenska kyrkan</i>
Biskop	Stift inom Svenska kyrkan som motsvarar det där biskopen funnits
Domkapitel	Stift inom Svenska kyrkan som motsvarar det där domkapitlet funnits
Domkyrkorådet i Lund	Svenska kyrkan
Kyrkofondens styrelse	Svenska kyrkan
Kyrkomötets besvärnämnd	Svenska kyrkan
Ansvarsnämnden för biskopar	Svenska kyrkan
Svenska kyrkans centralstyrelse	Svenska kyrkan

Trossam-
fund

UTDRAG

SvKB 1999:1 Kyrkoordning för Svenska kyrkan

Elfte avdelningen: Ekonomi och egendom	191
Inledning	191
42 kap. Kyrkoavgift och ersättning för kyrkliga handlingar	191
Inledande bestämmelse	191
Kyrkoavgift	191
Avgifter för kyrkliga handlingar	192
Ersättning för kostnader för kyrkliga handlingar	192
Närmare bestämmelser	192
43 kap. Kollekt	193
Allmänt	193
Rikskollekter	193
Stiftskollekter	193
Församlingskollekt	193
Ändring av kollekt dagar	193
Offentliggörande av kollekt dagar	193
Redovisning av kollekt	194
Ytterligare bestämmelser	194
44 kap. Ekonomisk utjämning	194
Inledande bestämmelser	194
Definitioner	194
Allmän och särskild utjämningsavgift	194
Inkomstutjämning	195
Kostnadsutjämning	195
Kostnadsutjämningskonstant	195
Hur avgifter och bidrag fastställs, m.m.	196
Extra utjämningsbidrag	196
Stiftsbidrag	196
Uppgiftsskyldighet	196
46 kap. Prästlönetillgångar och annan ändamålsbestämd egendom ..	196
Prästlönetillgångar	196
Prästlönefastigheter	197
Prästlönefonder	197
Församlingskyrkors och domkyrkors fastigheter och fastighetsfonder, m.m.	197
47 kap. Ekonomisk förvaltning för församlingar och pastorat	198
Mål för den ekonomiska förvaltningen	198
Medelsförvaltning	198
Budgetens innehåll	198
Målsatt kapital	198
Budgetprocessen	198
Utgiftsbeslut under budgetåret	198
Förbud mot pantsättning	198
Räkenskaper och redovisning	198
48 kap. Revision och granskning av församlingar och pastorat	199
Inledande bestämmelser	199
Val av revisorer	199
Valbarhet	199
Valbarhetshinder	199
Revisorernas uppgifter	199
Revisionsberättelsen	199

49 kap. Ekonomisk förvaltning för stiftet	200	
Mål för den ekonomiska förvaltningen	200	
Medelsförvaltning	200	
Budgetens innehåll	200	
Målsatt kapital	200	
Budgetprocessen	200	
Utgiftsbeslut under budgetåret	200	
Räkenskaper och redovisning	200	
50 kap. Revision och granskning av stiftet	201	
Val av revisorer	201	
Valbarhet	201	
Valbarhetshinder	201	
Revisoreernas uppgifter	201	
Revisionsberättelsen	201	
51 kap. Ekonomisk förvaltning för den nationella nivån	201	
Mål för den ekonomiska förvaltningen	201	
Medelsförvaltningen	201	
Budgeten	202	
Räkenskaper och redovisning	202	
52 kap. Revision och granskning av den nationella nivån	202	
Val av revisorer	202	
Valbarhet	202	
Valbarhetshinder	202	
Revisoreernas uppgifter	202	
Revisionsberättelsen	202	
Övergångsbestämmelser	203	

Trossamfund

Elfte avdelningen: Ekonomi och egendom

Inledning

Det är ett gemensamt ansvar för alla som tillhör kyrkan att efter sin förmåga bidra till de ekonomiska förutsättningarna för kyrkans verksamhet. Därför finns en kyrkoavgift som tas ut i förhållande till vars och ens inkomst.

Svenska kyrkan har ett ärende till hela folket. Genom utjämningen av de ekonomiska förutsättningarna visar församlingarna en ömsesidig solidaritet. På så sätt blir det möjligt att uppehålla en rikstäckande verksamhet.

De som har hand om kyrkans ekonomi och egendom svarar för sin förvaltning inför både Gud och människor. Förvaltarskapet måste utövas med hänsyn till hela Guds skapelse. En förvaltare måste vara pålitlig och klok och kunna svara för sin förvaltning när den granskas. *SvKB (2005:7)*

42 kap. Kyrkoavgift och ersättning för kyrkliga handlingar

Inledande bestämmelse

1 § Det som sägs i detta kapitel om församlingar ska för en församling som ingår i ett pastorat i stället gälla pastoratet. *SvKB (2012:14)*

Kyrkoavgift

2 § Av 7–8 §§ lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan framgår att den som tillhör Svenska kyrkan ska betala lokal och regional kyrkoavgift samt vem som ska besluta om kyrkoavgift.

Av 3 § lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund framgår att kyrkoavgiften ska beräknas på samma underlag som den kyrkotillhöriges kommunala inkomstskatt beräknas på. *SvKB (2014:7)*

3 § När en församling har fastställt budgeten, ska kyrkorådet genast underrätta kyrkostyrelsen om den avgiftssats för kyrkoavgift som har bestämts för det följande året. Avgiftssatsen ska bestämmas som ett procenttal av den kyrkotillhöriges inkomst.

Om församlingen inte senast den 14 november har underrättat kyrkostyrelsen om avgiftssatsen för det kommande året, förblir den oförändrad. Om stiftet inte senast den 30 november har underrättat kyrkostyrelsen om avgiftssatsen för det kommande året, förblir den oförändrad. *SvKB (2012:14)*

4 § Kyrkostyrelsen ska senast den 8 mars informera församlingar och stift om den kyrkoavgift som församlingen eller stiftet kommer att få under året.

Kyrkostyrelsen ska senast den 10 september varje år preliminärt informera församlingar och stift om de kommunalt beskattningsbara inkomsterna för dem som tillhör Svenska kyrkan inom församlingen eller stiftet. *SvKB (2012:14)*

5 § Kyrkostyrelsen ska genast överföra intäkterna från kyrkoavgiften till församlingarna och stiften. Bestämmelser om avräkning mot intäkterna finns i 44 kap. 13 §. *SvKB (2012:14)*

6 § Kyrkostyrelsen får besluta om rättelse, om ett meddelande från något kyrkligt organ till Skatteverket angående kyrkoavgiften till följd av ett skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende innehåller en uppenbar oriktighet. *SvKB (2012:14)*

Avgifter för kyrkliga handlingar

7 § Någon avgift för dop får inte tas ut från enskilda personer. Inte heller får någon avgift tas ut för konfirmation när konfirmanden tillhör Svenska kyrkan, för vigsel när någon av makarna tillhör Svenska kyrkan eller för en begravningsgudstjänst när den avlidne vid dödsfallet tillhörde Svenska kyrkan. *SvKB (2012:14)*

Ersättning för kostnader för kyrkliga handlingar

8 § Om ett dop har ordnats av en annan församling än den som den döpta tillhör har den församling som har ordnat dopet rätt till ersättning från den församling som den döpta tillhör.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där dopet har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket. *SvKB (2012:14)*

9 § Om en annan församling än den som konfirmanden tillhör eller ett stift har ordnat konfirmationen, själv eller i samverkan med någon annan, har den församlingen eller stiftet rätt till konfirmationsersättning från den församling som konfirmanden tillhör.

Om konfirmanden tillhör Svenska kyrkan och inte har någon hemförsamling i Sverige har den församling eller det stift som ordnar konfirmationen rätt till konfirmationsersättning från Svenska kyrkans nationella nivå. *SvKB (2012:14)*

10 § Om en vigsel har ordnats av en annan församling än den som någon av makarna tillhör, har den församling som har ordnat vigseln rätt till ersättning från den församling som den äldre av makarna tillhör. Om den äldre av makarna inte tillhör någon församling i Svenska kyrkan svarar den församling som den yngre av makarna tillhör för ersättningen.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där vigseln har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket. *SvKB (2012:14)*

11 § Om en begravningsgudstjänst har ordnats av en annan församling än den som den avlidna tillhörde vid dödsfallet har den församling som har ordnat begravningsgudstjänsten rätt till ersättning från den församling som den avlidna tillhörde.

Om en präst har anlitats från en annan församling än den där begravningsgudstjänsten har skett har den församlingen rätt till ersättning som i första stycket. *SvKB (2012:14)*

Närmare bestämmelser

12 § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om den ersättning som utgår enligt 8–11 §§ och ska fastställa ersättningsbeloppens storlek. *SvKB (2012:14)*

43 kap. Kollekt

Allmänt

1 § I samband med offentlig gudstjänst och andaktsstund får kollekt tas upp för att stödja Svenska kyrkans verksamhet eller någon annan verksamhet som kan anses angelägen för Svenska kyrkan.

2 § Kollekten är en rikskollekt om den ska tas upp i landets alla församlingar, en stiftskollekt om den ska tas upp i alla församlingar inom ett stift och en församlingskollekt om den ska tas upp inom en församling.

När rikskollekt eller stiftskollekt har beslutats för viss dag, ska sådan kollekt tas upp vid huvudgudstjänsten eller, om någon sådan gudstjänst inte firas den dagen, en annan gudstjänst denna dag. *SvKB (2002:9)*

3 § Beslut om rikskollekter och stiftskollekter får fattas för högst tre år framåt i tiden.

Rikskollekter

4 § Rikskollekter får tas upp högst trettio dagar varje år.

Kyrkostyrelsen bestämmer kollektändamålen och vilka dagar som rikskollekter för de olika ändamålen ska tas upp.

Stiftskollekter

5 § Stiftskollekt får tas upp högst tio dagar varje år.

Domkapitlet bestämmer kollektändamålen och vilka dagar som stiftskollekt för de olika ändamålen ska tas upp. En stiftskollekt får inte beslutas för någon dag då kyrkostyrelsen har beslutat att en rikskollekt ska tas upp.

Församlingskollekt

6 § Församlingens kyrkoråd eller församlingsråd beslutar om församlingskollekt och bestämmer i samband med det såväl ändamålet med kollekten som vid vilket gudstjänstillfälle kollekten ska tas upp. En församlingskollekt får inte beslutas för någon dag eller något gudstjänstillfälle då kyrkostyrelsen har beslutat att en rikskollekt ska tas upp eller domkapitlet har beslutat att en stiftskollekt ska tas upp. Av 7 § framgår att kollektdag i vissa fall kan ändras.

Kyrkoherden får för en viss gudstjänst besluta om kollekten, om någon kollekt inte har blivit bestämd och kyrkorådet eller församlingsrådet inte hinner besluta i frågan. Om kyrkoherden inte har beslutat något, får den präst som tjänstgör vid gudstjänsten besluta i frågan. Innan kyrkoherden eller någon annan präst i sådant fall beslutar om kollekt ska de tjänstgörande kyrkvårdarna först få säga sin mening. Ett sådant beslut ska anmälas vid kyrkorådets eller församlingsrådets nästa sammanträde. *SvKB (2012:14)*

Ändring av kollekt dagar

7 § En rikskollekt eller stiftskollekt som har bestämts till en viss dag får av församlingens kyrkoråd eller församlingsråd flyttas till en annan dag under året, om det finns synnerliga skäl och domkapitlet medger det. *SvKB (2012:14)*

Offentliggörande av kollekt dagar

8 § Rikskollekter ska beslutas i sådan tid att de kan offentliggöras senast den 30 juni året före det år under vilket kollekterna ska tas upp. Stiftskollekter ska beslutas i sådan tid att de kan offentliggöras senast den 30 september året före det år under vilket kollekterna ska tas upp.

För högst fyra kollekt dagar per år får dock kollektändamålen för rikskollekter beslutas vid en senare tidpunkt. För en kollekt dag per år får kollektändamålet för stiftskollekt beslutas vid en senare tidpunkt.

Om det inför en viss kollekt dag inte har beslutats något ändamål för rikskollekten eller stiftskollekten, får i stället en församlingskollekt tas upp.

Redovisning av kollekt

9 § Kyrkostyrelsen ska upprätta ett årssammandrag över rikskollekter och stiftskollekter. Årssammandraget ska överlämnas till kyrkomötet.

10 § har upphävts genom SvKB (2011:2).

Ytterligare bestämmelser

11 § Kyrkostyrelsen får utfärda ytterligare bestämmelser om kollekt.

44 kap. Ekonomisk utjämning*Inledande bestämmelser*

1 § Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för det ekonomiska utjämnings-systemet.

Det som sägs i detta kapitel om församlingar ska för en församling som ingår i ett pastorat i stället gälla pastoratet. Det finns särskilda bestämmelser i 7 a § om den samfällighet som avses i 2 kap. 10 §.

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas på Hovförsamlingen. SvKB (2012:14)

Definitioner

2 § I detta kapitel används följande uttryck med den betydelse som anges nedan:

Avgiftsunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomster som de kyrkotillhöriga i en församling har enligt skattemyndigheternas beslut om taxering till kommunal inkomstskatt enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) året före bidragsåret.

Bidragsår: Det år under vilket ett bidrag betalas ut eller en avgift ska betalas.

Egentlig verksamhet: Kostnaderna för gemensam administration, fastighets- och kyrkogårdsförvaltning samt församlingsverksamhet.

Genomsnittskostnad: De totala löpande kostnaderna som alla församlingar i hela landet sammanlagt har för driften av en viss verksamhet eller för ett visst utgiftsslag och som framgår av statistik över boksluten för året före det år som föregår bidragsåret, dividerade med antalet kyrkotillhöriga den 1 januari året före bidragsåret.

Medelavgiftsunderlag: Medelavgiftskraften multiplicerad med antalet kyrkotillhöriga i församlingen den 1 januari året före bidragsåret. Medelavgiftskraften är avgiftsunderlaget för de kyrkotillhöriga i hela landet, dividerat med antalet kyrkotillhöriga i landet den 1 januari året före bidragsåret. SvKB (2010:6)

Allmän och särskild utjämningsavgift

3 § Församlingarna ska varje år betala en allmän utjämningsavgift. Avgiften beräknas på avgiftsunderlaget och är sju öre per etthundra kronor av avgiftsunderlaget. SvKB (2005:7)

4 § Från prästlönetillgångarnas avkastning uttas årligen en särskild utjämningsavgift. Avgiften är femtio procent av den nettovinst som uppkommer under räkenskapsåret på förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Nettovinsten på förvaltningen av prästlönetillgångarna utgörs av vad som återstår av vinsten från den samlade förvaltningen av denna egendom efter det att stiftet har avsatt de medel som behövs för förvaltningen av egendomen. Nettovinsten av prästlönefondens förvaltning utgörs av avkastningen under räkenskapsåret, minskad med det belopp som enligt 46 kap. 11 § har avsatts för att säkra fondkapitalet mot inflationen.

Samtidigt som vinstmedel av förvaltningen betalas ut till församlingarna får stiftet tillgodogöra sig särskild utjämningsavgift med högst samma belopp. Om avgiften överstiger stiftets bruttobidrag inom ramen för det nationella utjämningsystemet, ska prästlönetillgångarna betala in den överskjutande delen av avgiften till den nationella nivån. SvKB (2012:16)

5 § har upphävts genom SvKB (2003:7).

Inkomstutjämning

6 § Församlingarnas inkomster utjämnas genom avgifter och bidrag. De församlingar vars avgiftsunderlag överstiger medelavgiftsunderlaget ska betala en inkomstutjämningsavgift. De församlingar vars avgiftsunderlag understiger medelavgiftsunderlaget ska få ett inkomstutjämningsbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och är femtio procent av skillnaden mellan församlingens avgiftsunderlag och medelavgiftsunderlaget, multiplicerad med en avgiftssats som beslutas av kyrkostyrelsen. *SvKB (2005:7)*

Kostnadsutjämning

7 § Församlingarnas kostnader för kyrkunderhåll utjämnas genom avgifter och bidrag. De församlingar som den 1 januari året före bidragsåret hade fler kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad än medeltalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i landet vid samma tidpunkt ska betala en kyrkunderhållsavgift. De församlingar som hade färre kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad än medeltalet ska i stället få ett kyrkunderhållsbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och beräknas för varje kyrkobyggnad på grundval av skillnaden mellan antalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i församlingen och medeltalet kyrkotillhöriga per kyrkobyggnad i landet. Skillnaden multipliceras med genomsnittskostnaden för kyrkunderhåll i hela landet och en procentsats som beslutas av kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen får höja eller sänka avgifter och bidrag med hänsyn till en kyrkobyggnads storlek, byggnadsmaterial och nyttjandegrad. *SvKB (2005:7)*

7 a § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om hur de avgifter och bidrag som enligt 7 § gäller för församlingarna i Visby stift ska fördelas mellan församlingarna och den samfällighet som avses i 2 kap. 10 §. *SvKB (2012:14)*

8 § Församlingens kostnader med anledning av andelen kyrkotillhöriga inom församlingens område utjämnas genom avgifter och bidrag. Om de kyrkotillhörigas andel av de folkbokförda invånarna i en församling den 1 januari året före bidragsåret överstiger medeltalet för de kyrkotillhöriga i landet vid samma tidpunkt, ska församlingen betala en kyrkotillhörigavgift. Om de kyrkotillhörigas andel understiger medeltalet kyrkotillhöriga i landet, ska församlingen i stället få ett kyrkotillhörigbidrag.

Avgiften eller bidraget fastställs varje år och beräknas på grundval av skillnaden mellan andelen kyrkotillhöriga i församlingen och medeltalet kyrkotillhöriga i landet. Skillnaden multipliceras med antalet folkbokförda invånare i församlingen den 1 januari året före bidragsåret, en genomsnittskostnad för egentlig verksamhet och en procentsats som beslutas av kyrkostyrelsen. Styrelsen får besluta om minskning av procentsatsen vid låg andel kyrkotillhöriga.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller endast territoriella församlingar. *SvKB (2005:18)*

Kostnadsutjämningskonstant

9 § Församlingen betalar en avgift eller erhåller bidrag efter en kostnadsutjämningskonstant.

Kostnadsutjämningskonstanten för varje församling motsvarar det belopp som fastställdes av Kyrkofondens styrelse för bidragsåret 2003 i enlighet med 8 § i detta kapitel i dess lydelse före den 1 januari 2005.

Kyrkostyrelsen ska besluta om kostnadsutjämningskonstantens belopp för respektive församling med hänsyn till den allmänna pris- och löneutvecklingen. *SvKB (2005:7)*

10–11 §§ har upphävts genom *SvKB (2003:7)*.

Trossamfund

Hur avgifter och bidrag fastställs, m.m.

12 § Kyrkostyrelsen fastställer för varje församling avgifter och bidrag enligt 3, 6, 7, 8 och 9 §§. Avgifterna betalas av församlingarna och bidragen tillförs församlingarna genom avräkning mot intäkterna från kyrkoavgiften.

Kyrkostyrelsen ska meddela församlingarna dessa uppgifter senast den 25 januari bidragsåret.

Till ledning för församlingarnas budgetarbete ska kyrkostyrelsen senast den 10 september året före bidragsåret meddela församlingarna preliminära uppgifter om avgifterna och bidragen. *SvKB (2006:12)*

13 § Avgifter och bidrag enligt 3, 6, 7, 8 och 9 §§ påförs församlingarna med en tolfedel varje kalendermånad och räknas av mot det förskott på intäkterna av kyrkoavgiften som församlingarna erhåller. *SvKB (2006:12)*

14 § Under januari och februari månad kan regleringen av avgifter och bidrag vara preliminär. Från och med mars månad ska den vara slutlig. Under mars månad ska även de regleringar rättas som gjorts under januari och februari månad.

Extra utjämningsbidrag

15 § Församlingar och stift kan få extra utjämningsbidrag om övriga avgifter och bidrag inte ger en tillfredsställande utjämnings effekt.

Ansökan om extra utjämningsbidrag ska göras skriftligen hos kyrkostyrelsen. Om det finns särskilda skäl får extra utjämningsbidrag beviljas även utan ansökan.

En församling som ansöker om extra utjämningsbidrag ska bifoga ett yttrande från stiftsstyrelsen. *SvKB (2005:7)*

Stiftsbidrag

16 § Stiftet kan få medel för sin verksamhet (stiftsbidrag). Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om bidragen. *SvKB (2003:7)*

17–19 §§ har upphävts genom *SvKB (2006:12)*.

20 § har upphävts genom *SvKB (2005:7)*.

Uppgiftsskyldighet

21 § Församlingar och stift är skyldiga att lämna de ekonomiska och statistiska uppgifter som behövs för den ekonomiska utjämnningen. Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om dessa uppgifter och om förseningsavgift för den som inte lämnar uppgifterna i rätt tid.

45 kap. har upphävts genom *SvKB (2005:7)*.

46 kap. Prästlönetillgångar och annan ändamålsbestämd egendom*Prästlönetillgångar*

1 § Prästlönetillgångarna består av fast egendom och tomträtter (prästlönefastigheter) samt andra tillgångar (prästlönefond). Av 9 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan framgår att prästlönetillgångarna har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse.

2 § Stiftet ska förvalta prästlönetillgångarna.

Församlingarna har andelar i avkastningen av prästlönetillgångarna allt efter hur stor del av tillgångarna som kommer från den församlingen. Om en församling ingår i ett pastorat ska det som i detta kapitel sägs om församlingar i stället gälla pastoratet.

SvKB (2012:14)

3 § Prästlönetillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om förvaltningen av prästlönetillgångarna. *SvKB (2009:6)*

4 § Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna ska betalas med inkomsterna från denna förvaltning.

5 § Den nettovinst som uppkommer vid förvaltningen av prästlönetillgångarna och som tillkommer församlingarna ska stiftet fördela på dessa i förhållande till deras andelar i prästlönetillgångarna.

Stiftet får dock av vinsten behålla de medel som behövs för förvaltningen.

5 a § Kyrkostyrelsen har tillsyn över stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna. I tillsynen ingår råd, stöd och hjälp i frågor som rör förvaltningen. *SvKB (2009:6)*

5 b § Ett stift är skyldigt att på begäran av kyrkostyrelsen tillhandahålla handlingar och annat material som rör förvaltningen, samt att ge kyrkostyrelsen de upplysningar som behövs för tillsynen. *SvKB (2009:6)*

5 c § Om kyrkostyrelsen i sin tillsyn uppmärksammar allvarliga brister i ett stifts förvaltning av prästlönetillgångarna, ska kyrkostyrelsen genom en skrivelse till kyrkomötet föreslå de åtgärder som föranleds av stiftets agerande. Till skrivelsen ska fogas ett yttrande från stiftet. *SvKB (2009:6)*

5 d § Kyrkostyrelsen ska minst en gång varje år kalla till överläggningar med företrädare för stiftet för samråd om förvaltningen av prästlönetillgångarna. *SvKB (2009:6)*

6 § Årsredovisningen för prästlönetillgångarnas förvaltning ska senast den 1 juli varje år överlämnas till församlingarna och kyrkostyrelsen.

I redovisningen ska det för varje församling anges hur stort belopp som motsvarar församlingens andel i nettovinsten. *SvKB (2005:7)*

7 § Senast i samband med att stiftet lämnar sin årsredovisning för prästlönetillgångarnas förvaltning ska stiftet betala ut församlingarnas andelar av nettovinsten på denna förvaltning.

Prästlönefastigheter

8 § Vid förvaltningen av prästlönefastigheterna ska naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen beaktas i skälighets omfattning.

9 § Om stiftet avser att sälja en prästlönefastighet, ska församlingen där fastigheten är belägen ges tillfälle att yttra sig i frågan.

10 § Om en prästlönefastighet säljs eller exproprieras, om en naturtillgång upplåts eller något annat liknande görs i fråga om fastigheten, ska ersättningen för detta tillföras stiftets prästlönefond.

Prästlönefonder

11 § Varje år ska ett belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen avsättas från fondens avkastning till kapitalet.

12 § Fast egendom eller tomträtt som inköpts av medel ur en prästlönefond blir då en prästlönefastighet.

Församlingskyrkors och domkyrkors fastigheter och fastighetsfonder, m.m.

13 § Stiftet får besluta att förvaltningen av församlingskyrkors och domkyrkors fastigheter och fastighetsfonder ska stå under tillsyn. Stiftet får också reglera detaljer omkring tillsynen.

14 § har upphävts genom SvKB (2013:7).

15 § Lunds domkyrkas fastigheter och fastighetsfond ska förvaltas av Domkyrkorådet i Lund. För förvaltningen av fastigheterna och fastighetsfonden gäller det som sägs om prästlönefastigheter och prästlönefonder i 3, 4, 8 och 10–12 §§.

16 § har upphävts genom SvKB (2005:7).

47 kap. Ekonomisk förvaltning för församlingar och pastorat

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Församlingen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Församlingen ska ha en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

Om en församling ingår i ett pastorat ska det som sägs i detta kapitel om församlingar i stället gälla pastoratet. *SvKB (2012:14)*

Medelsförvaltning

2 § Församlingen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Kyrkofullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas.

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgetens innehåll

4 § Församlingen ska varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt uppgift om kyrkoavgiften. Av planen ska det vidare framgå hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. *SvKB (2006:12)*

Målsatt kapital

5 § Kyrkofullmäktige ska fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek. Måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningen.

I det fall eget kapital understiger målsatt nivå ska fullmäktige årligen fastställa ett åtgärdsprogram för hur målet ska nås. I detta fall ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om det inte finns synnerliga skäl mot det. *SvKB (2006:12)*

Budgetprocessen

6 § Kyrkorådet ska upprätta ett förslag till budget senast den 31 oktober.

Kyrkofullmäktige ska fastställa budgeten senast den 14 november. *SvKB (2008:5)*

Utgiftsbeslut under budgetåret

7 § Om kyrkofullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår, ska beslutet också innefatta en anvisning om hur utgiften ska finansieras.

Förbud mot pantsättning

8 § Församlingen får inte som säkerhet för en fordran upplåta panträtt i fast egendom på vilken en kyrkobyggnad är uppförd.

I begravningslagen (1990:1144) finns föreskrifter om att en begravningsplats inte får utmätas eller belastas med panträtt eller andra rättigheter som kan inskrivas enligt jordabalken.

Räkenskaper och redovisning

9 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

Samtliga församlingar ska vid räkenskapsårets utgång avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. *SvKB (2007:3)*

10 § Om församlingen har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

11 § Ytterligare bestämmelser om församlingarnas bokföring och redovisning får utfärdas av kyrkostyrelsen.

12–13 §§ har upphävts genom SvKB (2012:14).

48 kap. Revision och granskning av församlingar och pastorat

Inledande bestämmelser

1 § Om en församling ingår i ett pastorat gäller det som sägs i detta kapitel om församlingar i stället pastoratet. SvKB (2012:14)

Val av revisorer

2 § Kyrkofullmäktige ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Kyrkofullmäktige ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare två revisorer. Valet ska förrättas av nyvalda kyrkofullmäktige det år ordinarie kyrkoval har ägt rum, för att granska verksamheten under de fyra följande åren.

Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för dotterföretag. SvKB (2014:7)

Valbarhet

3 § Valbar till uppdrag som revisor i en församling är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtilfället. Bestämmelsen gäller ej auktoriserad revisor. SvKB (2014:7)

Valbarhetshinder

4 § Valbar till uppdrag som revisor i en församling är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i kyrkofullmäktige, kyrkorådet eller valnämnden i församlingen eller, om församlingen ingår i ett pastorat, i ett församlingsråd inom pastoratet,
2. är ledamot eller ersättare i domkapitlet i det stift som församlingen ligger i,
3. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. SvKB (2014:7)

Revisorernas uppgifter

5 § I revisionslagen (1999:1079) finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om församlingens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. SvKB (2012:14)

Revisionsberättelsen

6 § I revisionslagen (1999:1079) finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till kyrkofullmäktige.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning, ett modifierat uttalande eller upplysningar av särskild betydelse ska revisorerna lämna sin berättelse även till stiftet.

SvKB (2012:14)

49 kap. Ekonomisk förvaltning för stiftet

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Stiftet ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Stiftet ska ha en ekonomisk ställning som utgör en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar.

SvKB (2006:12)

Medelsförvaltning

2 § Stiftet ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

Stiftsfullmäktige ska utfärda närmare bestämmelser om hur medlen ska förvaltas.

För prästlönetillgångarna gäller särskilda bestämmelser.

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudsökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgetens innehåll

4 § Stiftet ska varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt uppgift om kyrkoavgiften. Av planen ska det vidare framgå hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. *SvKB (2006:12)*

Målsatt kapital

5 § Stiftsfullmäktige ska fastställa ett långsiktigt mål för det egna kapitalets storlek. Måluppfyllelsen ska redovisas i årsredovisningen.

I det fall eget kapital understiger målsatt nivå ska fullmäktige årligen fastställa ett åtgärdsprogram för hur målet ska nås. I detta fall ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, om det inte finns synnerliga skäl mot det. *SvKB (2006:12)*

Budgetprocessen

6 § Stiftsstyrelsen ska upprätta ett förslag till budget senast den 31 oktober. Om stiftsfullmäktige har uppdragit åt en särskild nämnd att förvalta prästlönetillgångarna ska budgeten när det gäller denna förvaltning upprättas av nämnden.

Stiftsfullmäktige ska fastställa budgeten senast den 30 november.

Utgiftsbeslut under budgetåret

7 § Om stiftsfullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår, ska beslutet också innefatta en anvisning om hur utgiften ska finansieras.

Räkenskaper och redovisning

8 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

Samtliga stift ska vid räkenskapsårets utgång avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning. *SvKB (2007:3)*

9 § Om stiftet har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

10 § Ytterligare bestämmelser om stiftens bokföring och redovisning får utfärdas av kyrkostyrelsen.

50 kap. Revision och granskning av stiftet

Val av revisorer

1 § Stiftsfullmäktige ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Stiftsfullmäktige ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare två revisorer. Valet ska förrättas av nyvalda stiftsfullmäktige det år ordinarie kyrkoval har ägt rum, för att granska verksamheten under de fyra följande åren.

Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för prästlönetillgångar och dotterföretag. *SvKB (2011:2)*

Valbarhet

2 § Valbar till uppdrag som revisor i ett stift är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtillfället. Bestämmelsen avser inte auktoriserad revisor.

SvKB (2011:2)

Trossamfund

Valbarhetskinder

3 § Valbar till uppdrag som revisor i ett stift är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen eller i en nämnd i stiftet,
2. är ledamot eller ersättare i domkapitlet i stiftet,
3. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. *SvKB (2011:2)*

Revisorernas uppgifter

4 § I revisionslagen finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om stiftets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. *SvKB (2011:2)*

Revisionsberättelsen

5 § I revisionslagen finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till stiftsfullmäktige. *SvKB (2011:2)*

6 § har upphävts genom *SvKB (2011:2)*.

51 kap. Ekonomisk förvaltning för den nationella nivån

Mål för den ekonomiska förvaltningen

1 § Trossamfundet Svenska kyrkan ska på den nationella nivån ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Medelsförvaltningen

2 § Trossamfundet Svenska kyrkan ska på den nationella nivån förvalta sitt kapital på ett sådant sätt att detta bevaras till sin reella (värdesäkrade) nivå mätt över rullande tioårsperioder.

Kapitalet ska förvaltas så effektivt som möjligt. Det ska vara placerat på ett sådant sätt att riskerna sprids och att bästa möjliga uthålliga totalavkastning uppnås. Kapitalet ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. *SvKB (2005:7)*

2 a § Mål för storleken på den nationella nivåns kapital fastställs av kyrkomötet.

SvKB (2008:5)

3 § När en upphandling görs ska man utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföra den affärsmässigt. Vid upphandling ska alla anbudsgivare, anbudssökande och anbud behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Budgeten

4 § För trossamfundets Svenska kyrkans nationella nivå ska kyrkostyrelsen varje år upprätta ett förslag till budget för nästa budgetår. Budgetåret löper per kalenderår.

Kyrkomötet ska fastställa budgeten vid årets andra sammanträde. *SvKB (2010:6)*

5 § Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret.

I planen ska intäkternas och kostnadernas storlek anges. Av planen ska vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år. *SvKB (2005:7)*

6 § har upphävts genom SvKB (2010:6).

Räkenskaper och redovisning

7 § Föreskrifter om bokföring och årsredovisning finns i lag.

8 § Om trossamfundet Svenska kyrkans nationella nivå har placerat medel ideellt ska denna placering redovisas särskilt i balansräkningen. I anslutning till detta ska anges hur stor placeringens avkastning har varit.

52 kap. Revision och granskning av den nationella nivån

Val av revisorer

1 § Kyrkomötet ska utse en auktoriserad revisor för att granska verksamheten under en tidsperiod om längst fyra år. Till sådan revisor får även ett registrerat revisionsbolag utses.

Kyrkomötet ska, utöver den revisor som ska utses enligt första stycket, välja ytterligare sex revisorer. Bland dessa ska kyrkomötet välja en ordförande och en vice ordförande. Den revisor som utses enligt första stycket ska även utses till revisor för dotterföretag.

Valet ska förrättas av det nyvalda kyrkomötet och avse tiden från den 1 januari året efter valåret. Uppdraget för de tidigare valda revisorerna avser dock verksamheten för hela mandatperioden. *SvKB (2012:9)*

Valbarhet

2 § Valbar till uppdrag som revisor på den nationella nivån är den som tillhör Svenska kyrkan, är döpt och fyller 18 år senast vid valtillfället. Bestämmelsen avser inte auktoriserad revisor. *SvKB (2011:2)*

Valbarhetshinder

3 § Valbar till uppdrag som revisor på den nationella nivån är inte den som

1. är ledamot eller ersättare i kyrkomötet eller kyrkostyrelsen,
2. är ledamot eller ersättare i Svenska kyrkans överklagandenämnd. *SvKB (2012:11)*

Revisorernas uppgifter

4 § I revisionslagen finns föreskrifter om revisorernas granskning. Utöver det som anges där ska revisorerna även granska om den nationella nivåns verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. *SvKB (2011:2)*

Revisionsberättelsen

5 § I revisionslagen finns bestämmelser om revisionsberättelsens innehåll.

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas och ett uttalande om huruvida ansvarsfrihet bör beviljas.

Revisorerna ska överlämna sin berättelse till kyrkomötet. *SvKB (2011:2)*

Övergångsbestämmelser

2011:9

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2014. Beslutet ska dock tillämpas redan vid det val som avser den mandatperiod som inleddes den 1 januari 2014.

2012:14

1. Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2014 med undantag för ändringarna i 38 kap., som träder i kraft den 1 januari 2013. Äldre bestämmelser i 38 kap. gäller dock fortfarande när nya ledamöter och ersättare ska utses i direktvalda kyrkoråd och samfällda kyrkofullmäktige under år 2013. Hänvisningen avseende valnämnder i 38 kap. 5 § ska under 2013 avse 4 kap. 14–20 och 22–23 §§.
2. Pastoratssamfälligheter och flerpastoratssamfälligheter blir den 1 januari 2014 pastorat. Det samma gäller de pastoratssamfälligheter och flerpastoratssamfälligheter om vilka det har fattats beslut med ikraftträdande den 1 januari 2014. Om det i pastoratens namn ingår orden "kyrkliga samfällighet" ska detta istället ersättas av ordet "pastorat".
3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 får Göteborgs kyrkliga samfällighet finnas kvar fram till och med den 31 december 2017. Kyrkostyrelsen får utfärda bestämmelser gällande Göteborgs kyrkliga samfällighet och dess församlingar under övergångstiden, samt särskilda bestämmelser avseende kyrkovalet 2013 till samfälligheten och dess församlingar.
För att vara valbar i ett direktval i en församling som ingår i samfälligheten krävs att man tillhör den församlingen.
4. Kyrkovalet år 2013 ska för andra samfälligheter än Göteborgs kyrkliga samfällighet avse kyrkofullmäktige i pastorat. Kyrkofullmäktige och samfällda kyrkofullmäktige ska vid beslut om antalet ledamöter i det kommande pastoratets kyrkofullmäktige tillämpa bestämmelserna i den lydelse av 3 kap. 5 § som träder i kraft den 1 januari 2014.
5. Kyrkonämnden i en flerpastoratssamfällighet ska utse den som ska vara kyrkoherde när samfälligheten blir ett pastorat.
6. När en befattning som domprost ska tillsättas för anställning i ett pastorat som har varit en flerpastoratssamfällighet ska samfällighetens kyrkonämnd utse de tre ledamöter och ersättare i tillsättningsnämnden som enligt 34 kap. 12 § annars utses av domkyrkoförsamlingens kyrkoråd, av en kyrkonämnd eller av en pastoratsnämnd.
7. Trots bestämmelserna i 36 kap. 5 § får kontrakt enligt den indelning som gäller den 1 januari 2014 finnas kvar till den 1 januari 2016, även om de då inte uppfyller dessa bestämmelser.
8. Gruppbeteckningar som den 1 januari 2013 är registrerade för val till samfällda kyrkofullmäktige blir registrerade för val till kyrkofullmäktige. Då ska gruppbeteckningarna ändras i enlighet med bestämmelserna i nya 38 kap. 25 §. Stiftsstyrelserna ska informera berörda nomineringsgrupper om ändringen av gruppbeteckningarna.
9. När församlingsråd ska väljas första gången efter 2013 års kyrkovalet ska kyrkonämnden i de samfälligheter som blir pastorat kalla till församlingsmöte enligt 4 kap. 23 §. Om det sker en indelningsändring som innebär att ett helt nytt pastorat bildas, ska i stället indelningsdelegerades arbetsutskott kalla till församlingsmöte.
10. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för överklaganden och begäran om beslutsprövningar beträffande beslut som har fattats av en flerpastoratssamfällighet före den 1 januari 2014.

Trossamfund

2014:7

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2015.

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITÉ

KRED 2014:1 Redovisningsregler inom Svenska kyrkan

1 Redovisningsregler inom Svenska kyrkan	204
1.1 Tillämpning och ikraftträdande	204
1.2 Förändring av regelverket	204
1.3 Om rekommendationen	204
2 God redovisningssed i Svenska kyrkan	205
3 Större och mindre företag	205
4 Tillämpning av redovisningsregler inom Svenska kyrkan	205
4.1 Allmänt	205
4.2 Redovisningsregler som ska tillämpas inom hela Svenska kyrkan ...	206
4.3 Redovisningsregler för stift	206
4.4 Redovisningsregler för prästlönetillgångar	207

1 Redovisningsregler inom Svenska kyrkan

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) har utifrån den goda redovisningsseden som den uttrycks genom lagar, förordningar, allmänna råd samt inomkyrklig reglering identifierat konsekvenser i redovisning och årsredovisning för Svenska kyrkan. I denna rekommendation redovisas vilka redovisningsregler som ska tillämpas för olika ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan samt för de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna.

1.1 Tillämpning och ikraftträdande

Denna rekommendation ska tillämpas av alla ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan samt av de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Av förenklings skull benämns härnäst församling, pastorat och stift som enhet och de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna som PLT. Rekommendationen träder i kraft 1 januari 2014 och ska tillämpas från och med räkenskapsåret 2014.

1.2 Förändring av regelverket

Fram till och med år 2013 har årsredovisningens utformning huvudsakligen varit enhetlig inom Svenska kyrkan utifrån årliga *Branschrapportering av årsredovisningen för Svenska kyrkans enheter*, utfärdade av KRED (Svenska kyrkans redovisningskommitté).

Nya redovisningsregler har trätt ikraft från 2014 som innebär att alla företag som definieras som större och som inte tillämpar IFRS (International Financial Reporting Standards) ska redovisa enligt Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* med tillhörande vägledning, allmänt kallat K3. K3 reglerar utformningen av årsredovisningen samt hur poster i resultat- och balansräkningen ska värderas. I K3 kapitel 37, återfinns särskilt utformade regler för ideella föreningar, trossamfund m.fl.

För mindre företag som är aktiebolag eller ekonomisk förening finns K2-regelverk framtagna. För de mindre företag, bland annat inom ideella sektorn, där BFN ännu inte gett ut ett K-regelverk gäller tills vidare äldre normgivning från BFN och Redovisningsrådet.

1.3 Om rekommendationen

Denna rekommendation är ingen uttömmande handbok kring gällande redovisningsregler för Svenska kyrkan utan ska ses som ett stöd för varje enhet/PLT att uppmärksamma vilka lagar och regler som man har att rätta sig efter. Därutöver kan en enskild enhet/PLT omfattas av kompletterande lagstiftning eller redovisningsregler på grund av exempelvis näringsverksamhet eller att man ingår i en koncern.

2 God redovisningssed i Svenska kyrkan

KRED beskriver den goda redovisningsseden ur ett kyrkligt perspektiv och har till syfte att informera om tillämpningen av god redovisningssed inom Svenska kyrkan.

God redovisningssed innebär en branschvis tolkning av bokföringslag och årsredovisningslag samt hur övriga anvisningar såsom BFNs allmänna råd, men även andra anvisningar ska tolkas. Detta görs i huvudsak genom de rekommendationer som KRED utger. KRED utfärdar också årligen Branschpassningar av årsredovisningen som ska följas av Svenska kyrkans olika enheter samt av PLT.

I de fall en enskild enhet/PLT väljer att tillämpa en annan tolkning, ett annat regelverk eller en egenformulerad tillämpning som avviker från KREDs rekommendationer eller tillämplig Branschpassning är det viktigt att detta förklaras under punkten Redovisningsprinciper i årsredovisningen. Risk föreligger annars att läsaren kan göra en felaktig tolkning av enskilda poster i årsredovisningen.

3 Större och mindre företag

Årsredovisningslagen använder begreppet företag för juridiska personer oavsett associationsform, vilket av många kan uppfattas främmande för den verksamhet som Svenska kyrkan bedriver.

Redan före 2014 fanns en viss skillnad exempelvis upplysningsplikt i årsredovisningen mellan större och mindre företag, men dessa skillnader är nu tydligare då det rör sig om olika regelverk.

Större företag definieras på följande sätt:

- Medelantalet anställda har uppgått till mer än 50
- Balansomslutningen har uppgått till mer än 40 miljoner kronor
- Nettoomsättningen har uppgått till mer än 80 miljoner kronor

Minst två av dessa kriterier ska ha uppfyllts två år i följd vilket leder till att enheten/PLT definieras som större företag från och med det tredje året. Observera att samma två kriterier ska uppfyllas båda åren.

Vid bedömning av kriteriet nettoomsättning ska för trossamfund intäkter i form av bidrag, gåvor och medlemsavgifter läggas till. De rörelseintäkter som PLT redovisar i form av Intäkter prästlönefond samt Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter är däremot inte att betrakta som nettoomsättning i bokföringslagens mening.

De företag som inte definieras som större företag är definitionsmässigt mindre företag.

4 Tillämpning av redovisningsregler inom Svenska kyrkan

4.1 Allmänt

Svenska kyrkan tillämpar samma redovisningsregler som flertalet övriga organisationer och företag i Sverige och har att följa bokföringslagens (1999:1078) och årsredovisningslagens (1995:1554) bestämmelser. Utöver lag tillkommer särskilda inomkyrkliga bestämmelser om ekonomisk redovisning m.m. Stadganden i kyrkoordningen utgör kompletteringar till lagstiftning och innebär bland annat en skyldighet för alla ekonomiska enheter, oavsett storlek, att upprätta årsredovisning (KO 47:9, 49:8).

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed (2:2 ÅRL). BFN har enligt bokföringslagen ansvaret för att utveckla denna sed. Detta sker genom utfärdande av allmänna råd och rekommendationer.

Nedan redogörs för vilka redovisningsregler och rekommendationer som ska tillämpas inom Svenska kyrkan.

Trossamfund

4.2 Redovisningsregler som ska tillämpas inom hela Svenska kyrkan

Oavsett storlek finns ett flertal lagar och regler som ska tillämpas av alla:

- Bokföringslag (1999:1078)
- Årsredovisningslag (1995:1554)
- Införande av lagen om Svenska kyrkan (1998:1592)
- Kyrkoordningen
- Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR)

4.2.1 Redovisningsregler för mindre församlingar och pastorat

I avvaktan på framtagandet av ett K2-regelverk för ideella organisationer samt ett inomkyrkligt ställningstagande kring val av framtida redovisningsregelverk för de enheter som definieras som mindre företag gäller tills vidare nuvarande regler vid upprättandet av årsredovisning. Utöver de regler och rekommendationer som är redovisade i avsnitt 4.2 ska mindre församlingar och pastorat tillämpa följande:

- Kyrk-BAS
- KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*
- *Särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader* (2008)
- KRED 2004:1 *Redovisning av gravskötsel*
- KREDs branschpassning av årsredovisningen för Svenska kyrkans mindre församlingar/pastorat, för aktuellt räkenskapsår

KREDs branschpassning 2014 av årsredovisning för Svenska kyrkans mindre församlingar/pastorat är en uppdatering av tidigare branschpassning, byggd på äldre normgivning från BFN och Redovisningsrådet.

4.2.2 Specifika redovisningsregler för större församlingar och pastorat

Samtliga enheter som definieras som större ska tillämpa BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3). Utöver de regler och rekommendationer som är redovisade i avsnitt 4.2 ska större församlingar och pastorat tillämpa följande:

- Kyrk-BAS 2006
- KRED 2014:2 *Materiella anläggningstillgångar*
- KRED 2014:3 *Gåvor och bidrag*
- *Särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader* (2008)
- KRED 2004:1 *Redovisning av gravskötsel*
- KREDs branschpassning av årsredovisningen för Svenska kyrkans större församlingar/pastorat, för aktuellt räkenskapsår

KREDs branschpassning 2014 av årsredovisning för Svenska kyrkans större församlingar/pastorat beskriver årsredovisningen utifrån K3-regelverket.

4.3 Redovisningsregler för stift

Samtliga 13 stift ska tillämpa BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3) oavsett storlek. Utöver de regler och rekommendationer som är redovisade i avsnitt 4.2 ska stift tillämpa följande:

- Stifts-BAS
- KRED 2014:2 *Materiella anläggningstillgångar*
- KRED 2014:3 *Gåvor och bidrag*
- KREDs branschpassning av årsredovisningen för Svenska kyrkans stift, för aktuellt räkenskapsår

KREDs branschpassning 2014 av årsredovisning för Svenska kyrkans stift beskriver årsredovisningen utifrån K3-regelverket.

4.4 Redovisningsregler för prästlönetillgångar

De stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna ska tillämpa BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3) för de PLT som definieras som större, se ovan. Övriga "mindre" PLT kan frivilligt tillämpa K3 eller välja att tills vidare fortsätta att tillämpa nuvarande regelverk och branschpassning. Den senare lösningen motiveras av osäkerhet kring prästlönetillgångarnas framtida status med hänvisning till pågående diskussioner med lagstiftaren kring äganderätsfrågan.

Utöver de regler och rekommendationer som är redovisade i avsnitt 4.2 ska de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna tillämpa följande:

- Stifts-BAS
- KREDs branschpassning av årsredovisningen för de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna, version större alternativt mindre företag, för aktuellt räkenskapsår

KREDs branschpassning 2014 av årsredovisning för de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna har utfärdats i två versioner där den ena versionen beskriver årsredovisningen utifrån K3-regelverket och den andra versionen är en uppdatering av tidigare branschpassning, byggd på äldre normgivning från BFN och Redovisningsrådet.

Trossamfund

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITTÉ – KRED

Årsredovisning för Svenska kyrkans församlingar och pastorat – mindre enheter

2014 års branschanpassning för mindre enheter

1 Inledning	208
Måste alla upprätta en årsredovisning?	208
Nyheter i 2014 års branschanpassning	209
Dokumentets disposition	209
2 Årsredovisningen	209
2.1 Regelverket	209
2.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp	210
2.3 Årsredovisningens delar	210
2.4 Upprättande och undertecknande	210
2.5 Fastställande	211
2.6 Publicering av årsredovisningen	211
2.7 Revision	211
2.8 Verksamhetsuppföljning	212
2.9 Ekonomisk redogörelse och inkomstdeklaration	212
3 Branschanpassning av årsredovisningen	213
3.1 Förvaltningsberättelsen	213
3.2 Resultaträkning	219
3.3 Balansräkning	220
3.4 Tilläggsupplysningar	222
Undertecknande	236

1 Inledning

Detta dokument är framtaget i syfte att utgöra ett stöd vid upprättandet av årsredovisning för mindre församlingar och pastorat inom Svenska kyrkan. Från och med 2014 upprättas även en branschanpassning för de enheter som definieras såsom större enligt årsredovisningslagen.

Enligt nya redovisningsregler som har trätt i kraft 2014 ska alla församlingar och pastorat som definieras som större upprätta årsredovisning enligt BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* med tillhörande vägledning, allmänt kallad K3. För ytterligare information se KRED 2014:1 *Redovisningsregler inom Svenska kyrkan* samt *Branschanpassning för större församlingar och pastorat*.

Måste alla upprätta en årsredovisning?

Kriterierna för vilka organisationer som enligt lag ska upprätta en årsredovisning finns i årsredovisningslagen och bokföringslagen. Enligt dessa lagar är inte alla församlingar och pastorat skyldiga att upprätta en årsredovisning. Mot bakgrund av detta finns det därför krav i kyrkoordningen som innebär att alla församlingar och pastorat, oavsett storlek, är skyldiga att upprätta en årsredovisning.

Dokumentet behandlar enbart årsredovisningen i juridisk person. Branschanpassningen utgår från de vanligast förekommande posterna i församlingens årsredovisning vilket innebär att i vissa fall måste församlingen ta in andra poster är de som presenteras i publikationen.

För den församling som innehar andelar i koncern- och/eller intresseföretag finns utökade krav på information i årsredovisningen och hänvisning sker här till gällande regler i årsredovisningslagen.

Enligt Bokföringsnämndens allmänna råd om årsbokslut och årsredovisning (BFNAR 2002:6) ska alla organisationer som frivilligt väljer att upprätta en årsredovisning fullt ut

följa lagens krav. De lagrum och rekommendationer som ska följas måste dock anpassas till Svenska kyrkans särskilda verksamhet. Den anpassning av årsredovisningen till Svenska kyrkans verksamhet som presenteras i denna publikation ska följas av mindre församlingar och pastorat.

Ett ytterligare skäl för att tillämpa denna branschanpassning är att den ekonomiska statistik som Svenska kyrkans nationella nivå samlar in varje år är utformad i enlighet med de mallar som presenteras i detta dokument.

Nyheter i 2014 års branschanpassning

Branschanpassningen uppdateras årligen för att fånga upp ändringar i lagstiftning eller för att på annat sätt förbättra innehållet i församlingarnas och pastoratens årsredovisningar.

Under 2014 har inga ändringar i lagstiftning eller föreskrifter gjorts som påverkar årsredovisningen för mindre företag. Men som en konsekvens av de ändringar övergången till K3 medför för de större enheterna har metoden att redovisa begravningsverksamhetens resultat förändrats. För att få en enhetlig redovisning inom Svenska kyrkan av begravningsverksamheten görs denna förändring även för mindre enheter. Detta gäller även den nya raden och noten för Nettoomsättning samt vissa förändringar i förvaltningsberättelsen.

- Raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat utgår i resultaträkningen. Elimineringsposten ligger nu istället som en intäktsjustering i posten Begravningsavgift. Effekten är den samma som tidigare, det vill säga att församlingens resultat är opåverkat av begravningsverksamhetens resultat.
- Noterna Byggnader och mark samt Inventarier, verktyg och installationer har utökats. Erhållna bidrag redovisas på egen rad i sammanställningen.
- Nya rader i balansräkningen för koncern- och intresseföretag. Nothänvisning till annan normgivning.
- Ny rad i resultaträkningen och not för Nettoomsättning.
- Nytt avsnitt i förvaltningsberättelsen, Främjande av ändamålet.
- Smärre ändringar i textförslag i förvaltningsberättelsen.

I övrigt har Branschanpassningen för 2014 endast genomgått redaktionella förändringar vilket innebär att vissa belopp och begrepp har uppdaterats.

Dokumentets disposition

Detta dokument är indelat i kapitel. I kapitel 2 ges en allmän beskrivning av årsredovisningen och hanteringen av denna. I kapitel 3 redogörs för hur förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och tilläggsupplysningar ska utformas.

2 Årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för regelverket och formalia i och kring årsredovisningen för Svenska kyrkans församlingar och pastorat.

2.1 Regelverket

Lagstiftning och kyrkkoordningen

Svenska kyrkans församlingar och pastorat ska följa bokföringslagens (1999:1078), BFL, och årsredovisningslagens (1995:1554), ÅRL, bestämmelser. Det innebär att Svenska kyrkan tillämpar samma redovisningsregler som flertalet övriga organisationer och företag i Sverige.

Utöver lag tillkommer för församlingar och pastorat särskilda inomkyrkliga bestämmelser om ekonomisk redovisning. Stadgandet i kyrkkoordningen utgör kompletteringar till lagstiftning och innebär bl.a. en skyldighet för alla församlingar och pastorat att upprätta årsredovisning oavsett storlek (KO 47:9).

Trossamfund

Allmänna råd och god redovisningssed i övrigt

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed (2:2 ÅRL). BFN har enligt bokföringslagen ansvaret för att utveckla denna sed. Detta sker genom att de utfärdar allmänna råd och rekommendationer. BFNs tolkning av god redovisningssed har stor inverkan på den kyrkliga redovisningen.¹ Vid sidan av BFN finns även branschorganisationen FAR som utfärdar olika typer av redovisningsrelaterade rekommendationer.

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) beskriver den goda redovisningssedden ur ett kyrkligt perspektiv. KRED har till syfte att informera om tillämpningen av god redovisningssed inom Svenska kyrkan. Kommitténs verksamhetsområde är redovisningsfrågor som är av allmänt intresse för Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar. Målsättningen är en enhetlig redovisning som beaktar ett brett intressentperspektiv. Kommittén svarar under kyrkostyrelsen som också utser ledamöterna. Minst en ledamot ska vara eller ha varit auktoriserad revisor.

Information från KRED samt annan information med koppling till redovisningsområdet finns tillgänglig på KREDs hemsida.

2.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp

Syftet med en årsredovisning är att ge en rättvisande bild av organisationens resultat och ställning. Med detta förstås att intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder ska beskrivas så att läsaren får en god uppfattning om det gångna årets ekonomiska utfall, men även om de ekonomiska förutsättningarna för framtiden.

Årsredovisningen vänder sig till olika målgrupper, t.ex. anställda, massmedia, andra församlingar, begravningsombud och kreditgivare. Eftersom olika intressenter har olika kunskap om Svenska kyrkan är det viktigt att informationen presenteras på ett sådant sätt att så många som möjligt kan tillgodogöra sig innehållet i årsredovisningen. Årsredovisningen har en viktig roll att bidra till att intressenter kan få information om hur kyrkoavgiften och andra medel används i verksamheten.

2.3 Årsredovisningens delar

Årsredovisningens form och innehåll regleras i ÅRL. Årsredovisningen består av:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Tilläggsupplysningar/noter

I enlighet med praxis bör årsredovisningens delar komma i samma ordning som ovan. Därutöver är det vanligt att till årsredovisningen även foga en revisionsberättelse.

Enligt ÅRL ska årsredovisningen vara överskådlig. Exempelvis bör posterna i resultaträkning och balansräkning avrundas till tusental kronor så att läsaren lätt ska kunna se trender i materialet. Ett annat exempel på överskådlighet är att årsredovisningen inte ska innehålla allt för mycket ”bra att ha”-information. Det väsentliga ska framgå. I normalfallet bör därför inte mer information lämnas än vad som framgår av denna bransch Anpassning.

Församlingens/pastoratets namn och organisationsnummer ska framgå i sidhuvudet på samtliga sidor i årsredovisningen och det är också lämpligt att årsredovisningen har en innehållsförteckning.

2.4 Upprättande och undertecknande

Årsredovisningen är kyrkorådets ekonomiska beskrivning över det gångna året där de informerar fullmäktige och övriga intressenter om hur ekonomi och verksamhet har utvecklats under året.

¹ Svenska kyrkan kan hämta vägledning i Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer i de fall BFN inte uttalat sig om det aktuella redovisningsområdet.

Samtliga ordinarie kyrkorådsledamöter ska underteckna årsredovisningen oavsett om de är närvarande vid sammanträdet när årsredovisningen behandlas eller inte.

En ledamot kan inte vägra att underteckna årsredovisningen. Ledamöter som ifrågasätter årsredovisningens riktighet har istället möjlighet att anmäla en avvikande mening. Utnyttjandet av denna rättighet ska ses som en extraordinär åtgärd. Den avvikande meningen utgör en del av årsredovisningsdokumentet (2:7 ÅRL).

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång (8:2 ÅRL). Årsredovisningen ska därmed vara färdigbehandlad och undertecknad av kyrkorådet senast 30 april året efter räkenskapsåret. Uppgift ska lämnas om vilken dag årsredovisningen undertecknades (2:7 ÅRL).

2.4.1 Konsekvenser av indelnings- och strukturändringar

De enheter som genomgår indelningsändringar 2015 får en speciell situation vid upp-rättandet av 2014 års årsredovisning eftersom årsredovisningen avser den ekonomiska enhet som fanns 2014. I de fall där flera församlingar och/eller pastorat slås samman till en ny församling eller ett nytt pastorat innebär det att det nya kyrkorådet får underteckna ett flertal årsredovisningar, en för varje ekonomisk enhet som upphört den 31 december 2014. Varje enhets resultat- och balansräkning ska därefter fastställas av kyrkofullmäktige. Detsamma gäller att frågan om ansvarsfrihet ska behandlas för varje upphörd enhet.

För principer om namnändring, se avsnitt 3.1 Förvaltningsberättelse.

Trossam-
fund

2.5 Fastställande

Fullmäktige är det organ som fastställer årsredovisningen (KO 3:2). Detta ska ske senast den 30 juni året efter räkenskapsåret (8:3 ÅRL). Fullmäktige beslutar även om ansvarsfrihet för kyrkoråd. På fullmäktiges sammanträde är en god ordning att ärendena föredras i nedan angiven ordning:

1. Behandling av verksamhetsuppföljningen
2. Kyrkorådets genomgång av årsredovisningen
3. Uppläsning av revisionsberättelsen
4. Fastställelse av årsredovisningens resultat- och balansräkning
5. Beslut om ansvarsfrihet

2.6 Publicering av årsredovisningen

När årsredovisningen publiceras ska det göras i den form och med det innehåll som legat till grund för revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen ska alltid bifogas årsredovisningen.

2.7 Revision

Bestämmelser om revision inom Svenska kyrkans finns i revisionslagen och i kyrkoordningens kapitel 48. Revisorernas uppgifter är att granska årsredovisning och bokföring samt ledningens förvaltning. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.

Revisionen ska utföras i enlighet med god revisionssed vilket för den auktoriserade revisorn innebär att den ska utföras enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Revisorerna ska lämna sin revisionsberättelse till kyrkofullmäktige. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med ÅRL samt ett uttalande om huruvida resultat- och balansräkning bör fastställas. Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande angående ansvarsfrihet. Om revisorerna vid granskningen har funnit att en ledamot i kyrkorådet företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet, ska detta anges i revisionsberättelsen. Revisorerna ska på årsredovisningen teckna en hänvisning till revisionsberättelsen.

Vid sidan av revisionsberättelsen är det vanligt att revisorerna lämnar en revisionsrapport till kyrkorådet där de presenterar iakttagelser som gjorts i samband med revisionen.

I de fall revisorerna lämnar en revisionsberättelse som innehåller anmärkning, ett modifierat uttalande eller upplysningar av särskild betydelse ska kopia av revisionsberättelsen överlämnas till stiftet.

Ny lagstiftning för revisorer från den 1 juli 2013

Från den 1 juli 2013 finns inte längre begreppet godkänd revisor med revisorsexamen. Dessa revisorer benämns numera auktoriserade revisorer.

Nya bestämmelser i kyrkoordningen för 2013

Valbarhetskrav för revisorer infördes den 1 januari 2013 innebärande att revisorer måste uppfylla följande krav:

- vara medlem i Svenska kyrkan,
- vara döpt, och
- vara minst 18 år vid valtilfället.

De nya bestämmelserna gäller inte för auktoriserad revisor.

Det finns inga krav på att revisor ska vara folkbokförd i församlingen.

Vald revisor kan hädanefter inte samtidigt sitta i kyrkofullmäktige, varken som ordinarie eller ersättare.

2.8 Verksamhetsuppföljning

Årsredovisningens innehåll regleras i lag och syftar primärt till att ge information till organisationens olika externa intressenter. Inom Svenska kyrkan finns behov av mer verksamhetsnära och detaljerad information än vad som framgår av årsredovisningen. Genom kyrkoordningens krav på att församlingar och pastorat i budgeten ska upprätta en plan för verksamhet och ekonomi förutsätts även att planen följs upp, det vill säga att det sker en verksamhetsuppföljning. Den verksamhetsplanering som kommer till uttryck i budgeten och den uppföljning som sker under och efter budgetårets utgång, utgör kärnan i Svenska kyrkans verksamhetsstyrning. Verksamhetsuppföljningen är således ett självständigt dokument, vid sidan av årsredovisningen, med syfte att utvärdera det gångna året utifrån de intentioner som funnits i budgeten. KRED har i januari 2001 utgivit skriften *KRED informerar: Årsredovisning och verksamhetsuppföljning* där innehållen i de två dokumenten beskrivs.

2.9 Ekonomisk redogörelse och inkomstdeklaration

De sista stegen i den ekonomiska uppföljningen av föregående räkenskapsår är den årliga inrapporteringen av ekonomisk redogörelse till Kyrkostyrelsen, via Statistiska Centralbyrån (SCB) samt inkomstdeklaration och eventuell mervärdesskattedeclaration till Skatteverket.

Den ekonomiska redogörelsen innebär att kyrkostyrelsen årligen, med hjälp av SCB, elektroniskt samlar in ekonomisk information från samtliga ekonomiska enheter. Det övergripande syftet är att kartlägga och få en helhetsbild av Svenska kyrkans totala ekonomi. Materialet ligger också till grund för utjämningsystemet och används i bl.a. utredningar. Resultatet redovisas dels i skriften *Nyckeln till Svenska kyrkan* och dels i tabellform, som presenteras på KREDs intranät.

Formuläret för ekonomisk redogörelse är anpassat till branschanpassningen, Kyrk-BAS 2006, Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader 2008 samt Modell för verksamhetsindelning 2011.

En god ordning är att en reviderad årsredovisning finns klar innan deklaration/ekonomisk redogörelse lämnas. Detta för att säkerställa att samtliga räkenskapsuppgifter är korrekta och i överensstämmelse med årsredovisningen. Detta är dock inget krav. Den ekonomiska statistiken ska lämnas senast den 30 april.

Ny tidpunkt för inkomstdeklarationen

Sedan 2014 har Skatteverket infört nya deklARATIONSTIDPUNKTER för företag, föreningar och stiftelser. För Svenska kyrkan innebär detta att inkomstdeklarationen ska vara inlämnad senast den 1 juli. Detta gäller både församlingar, pastorat och stiftelser.

3 Branschanpassning av årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för innehållet i förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och tilläggsupplysningar/noter.

3.1 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen avges av kyrkorådet och ska utformas så att den kompletterar informationen i resultaträkning, balansräkning och i noter. Målet är att den ska spegla församlingens/pastoratets verkliga förhållanden och tillsammans med övrig information i årsredovisningen ge en så rättvisande och allsidig bild som möjligt. Nedan beskrivs de områden som ska behandlas i förvaltningsberättelsen.

Samtliga rubriker i förvaltningsberättelsen nedan ska kommenteras. Om exempelvis inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång ska det anges under rubriken.

Trossam-
fund

Särskilt om namnbyte

Vid namnbyte bör följande princip följas. Vid upprättandet av årsredovisningen benämns enheten med sitt nya namn med det gamla namnet inom parentes, t.ex. X pastorat (f.d. Y pastorat). Samma sak gäller om ett pastorat ombildats till församling.

Information om verksamheten

I förvaltningsberättelsen ska församlingen upplysa om sådana förhållanden som inte redovisas i resultaträkning, balansräkning eller noter, men som är viktiga för att bedöma utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat. Upplysningar ska t.ex. lämnas om verksamhetens art och inriktning. Det är även lämpligt att i inledning upplysa om att uppgifterna lämnas i tusentals kronor (tkr) där ej särskilt anges.

Här ska upplysningar lämnas om verksamheten och dess inriktning och förutsättningar samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden. Församlingens organisationsnummer ska anges i förvaltningsberättelsen.

I punkterna nedan ges exempel på uppgifter som ska finnas med.

- **Organisationsnummer:** Organisationsnummer ska alltid framgå – även för de församlingar som ingår i ett pastorat.
- **Uppgift och verksamhet:** Beskrivning av församlingens/pastoratets huvuduppgifter samt verksamhetens inriktning och förutsättningar.

Exempel

Uppgift och verksamhet

Exempel för församling: X församlings (xxxxx-xxxx) grundläggande uppgift är, enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan, att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Förutom denna grundläggande uppgift ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Exempel för pastorat: I X pastorat (xxxxxx-xxxx) samverkar Y församling (yyyyyy-yyyy) och Z församling (zzzzzz-zzzz) och utgör en kyrklig samfällighet enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan. Församlingarnas grundläggande uppgift är att "fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

- *Den kyrkliga indelningen:* Beskrivning av t.ex. rollfördelning i pastoratet och församlingen kontra församlingsrådet samt en beskrivning av pastoratets respektive församlingens uppgifter enligt kyrkoordningen.

Exempel – särskilt för pastorat

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift, och

- har det ekonomiska ansvaret för alla församlingens uppgifter,
 - ska anställa och avlöna den personal som behövs,
 - anskaffar och underhåller den egendom som behövs,
 - får lämna bidrag till internationell diakoni och mission,
 - får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften, och
 - har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen.
- *Organisation:* I församlingar och pastorat beskrivs kyrkorådets arbetssätt och arbetsfördelning med eventuella utskott. I pastoratet beskrivs både kyrkorådets och församlingsrådets arbetssätt samt arbetsfördelning. Här redovisas även kyrkospecifika styrdokument och andra verktyg väsentliga för styrningen.

Exempel

Organisation

Exempel för församling: Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är församlingens verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder xx gånger per år. Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar församlingen inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet.

Exempel för pastorat: Kyrkofullmäktige är pastoratets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder xx gånger per år. I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap. Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar pastoratet Svenska kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet.

- *Främjande av ändamål:* För ideella föreningar och registrerade trossamfund har det i K3 (p. 37.2) införts en ny upplysning i förvaltningsberättelsen om "hur föreningens ändamål har främjats under räkenskapsåret". Denna uppgift är inte tvingande för mindre enheter men den ger information om församlingens verksamheter och prioriterade satsningar/utvecklingsområden som generellt inte återspeglas i årsredovisningen. Hittills har årsredovisningen enbart fokuserat på redovisat resultat och ställning i resultat- och balansräkningarna.

Observera att uppgifterna i förvaltningsberättelsen ska vara kortfattade och möjliga för revisorn att kontrollera och revidera.

Två frågor som kan vara en hjälp i sambandet med redovisningen av hur församlingens syfte uppfyllts:

- Vad vill församlingen uppnå?
- Vad har församlingen uppnått?

Jämförelsetalen ska i normalfallet omfatta en femårsperiod. Om jämförelsetalen är tidskrävande att sammanställa är det, vid övergången, möjligt att starta med de senaste tre åren för att under kommande år utöka till fem år.

Exempel att fylla på med eget innehåll, relevanta nyckeltal och/eller exempel på verksamhet

Verksamhetsinformation

Ändamålet främjas genom att det i församlingen firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, leva vidare-grupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen.

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal gudstjänstbesökare					
Antal besökare i kyrkliga handlingar					
Antal döpta					
Antal konfirmander					
Antal deltagare i barn och ungdomsverksamhet					
Antal deltagare i vuxenverksamhet					
Antal aktiva inträden					
Antal aktiva utträden					

Trossamfund

Resultat och ställning

För att ge en god inblick i församlingen/pastoratet och dess ekonomiska utveckling ska ledningen kommentera resultat och ställning. I kommentarerna om resultatet bör uppgift lämnas om hur årets resultat överensstämmer med det budgeterade och väsentliga avvikelser kommenteras. Exempelvis ska större avvikelser mellan budgeterade och faktiska kostnader för fastighetsunderhåll, personalkostnader etc. kommenteras. Även avvikelser mot ett eventuellt åtgärdsprogram, med syfte att uppnå målsatt kapital, bör kortfattat kommenteras.

Målkapital

Kyrkoordningen innehåller regler om målkapital (KO 47:5). Uppgift ska lämnas om fastställt mål för det egna kapitalets storlek och hur målet förhåller sig till eget kapital. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till xx tkr (yy tkr). Eget kapital överstiger fastställt målkapital med xx tkr (yy tkr).

I de fall församlingens/pastoratets egna kapital understiger målsatt kapital ska uppgift lämnas om att fullmäktige har fastställt ett åtgärdsprogram (KO 47:5). Åtgärdsprogrammet ska även innehålla en tidsplan. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalet har fastställts till xx tkr (yy tkr). Eget kapital understiger fastställt målkapital med xx tkr (yy tkr). Fullmäktige har därför fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Flerårsöversikt

Beskrivningen över resultat och ställning ska även innehålla en ekonomisk flerårsöversikt. Följande exempel beskriver den information som ska ingå i den ekonomiska flerårsöversikten.

Uppgiften om kyrkoavgift och slutavräkning i kronor kan hämtas från respektive års redovisningsräkning. Redovisningsräkningarna finns i Svenska kyrkans kollekt- och betalssystem (KOB).

Exempel

	2014	2013	2012	2011	2010
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	9.286	9.364	9.335	9.302	9.320
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	89,7	90,1	90,0	89,8	89,9
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift (%)	1,20	1,20	1,20	1,20	1,50
Begravningsavgift (%)	0,20	0,23	0,23	0,23	0,23
Medelantalet anställda	18	18	17	18	18
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	13.796	13.329	13.601	13.078	12.575
Verksamhetens resultat	1.680	939	8.768	7.857	3.276
Resultat från finansiella investeringar	76	210	110	30	21
Årets resultat	2.441	3.032	9.863	8.154	3.485
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift (tkr)	9.105	8.753	9.017	8.667	8.219
– varav slutavräkning (tkr)	586	– 314	123	– 258	179
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	61,0	59,0	55,0	61,0	62,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	11,3	10,0	11,7	11,3	11,0
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	18.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Eget kapital (tkr)	15.374	15.180	14.877	13.915	13.136
Soliditet (%)	94,8	95,3	94,4	89,1	85,2
Värdesäkring av eget kapital (%)	1,3	2,0	6,6	6,2	3,0
Likviditet (%)	349,6	403,3	401,0	395,4	380,1

Definitioner

- *Kyrko- och begravningsavgift (%)* – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- *Varav slutavräkning* – För förklaring se redovisningsprinciper.
- *Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)* – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- *Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)* – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- *Soliditet (%)* – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
- *Värdesäkring av eget kapital (%)* – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- *Likviditet (%)* – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bedömning av vad som är "väsentlig händelse" görs i huvudsak utifrån händelsernas betydelse för församlingens/pastoratets ekonomiska resultat och ställning. Det behöver dock inte vara fråga om direkta ekonomiska konsekvenser för att upplysning ska vara motiverad. Beskrivning av väsentliga händelser är t.ex.:

- Indelningsändringar.
- Större verksamhetsförändringar (nya verksamheter, nedläggning av verksamheter).
- Större genomförda eller beslutade organisationsförändringar.
- Större genomförda eller beslutade investeringar eller försäljningar.

- Större gåvor och bidrag.
- Större samverkansprojekt med stift, andra församlingar eller pastorat, t.ex. gemensam IT-plattform (GIP) eller gemensamt administrativt stöd (GAS).
- Andra viktiga händelser som intressenterna bör få kännedom om.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det är viktigt att årsredovisningen är så aktuell som möjligt när den fastställs. Därför finns krav på att även väsentliga händelser som inträffar efter räkenskapsårets utgång ska beskrivas. Vad som är väsentliga händelser beskrivs i stycket ovan.

Finansiella instrument

Enligt kyrkoordningen (KO 47:2) ska fullmäktige utfärda bestämmelser om hur församlingens medel ska förvaltas i ett så kallat medelsförvaltningsreglemente. Om det är väsentligt för bedömningen av ställning och resultat ska förvaltningsberättelsen innehålla information om medelsförvaltningsreglementet och om mål och tillämpade principer för finansiell riskstyrning samt exponering.

Trossamfund

Exempel

Finansiella instrument

Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under år XX och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2014 hade församlingens långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om xx tkr (yy) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till xx tkr (yy), totalt xx tkr (yy). Församlingen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument.

Framtida utveckling

Information ska lämnas om vad som är känt om framtiden samt om förväntningar baserade på kända förhållanden. Informationen ska inkludera en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som församlingen/pastoratet står inför (6:1 ÅRL).

Ett exempel på information som vid tiden för upprättandet av årsredovisningen är känd är den huvudsakliga intäkten kyrkoavgiften samt den ekonomiska utjämningen för kommande år. Dessa uppgifter ska därför lämnas under denna rubrik. Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer kan vara stora framtida kostnader enligt upprättade vård- och underhållsplaner eller minskande framtida intäkter på grund av en negativ utveckling av skatteunderlaget.

Nedan följer ett exempel. Fyll i de prognostiserade intäkterna tre år framåt. Uppgifterna bör vid behov kommenteras av kyrkorådet och kompletteras med övrig information enligt ovan.

Exempel

(tkr)	Plan 2017	Plan 2016	Beslutade för 2015	Utfall 2014	Förändring mellan 2014 och 2015 (%)
Kyrkoavgift	xx	xx	xx	xx	xx
Ekonomisk utjämning	xx	xx	xx	xx	xx
	xx	xx	xx	xx	xx

Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

- Under de närmaste tre åren kommer två av församlingens kyrkor att genomgå totalrenoveringar beräknade till xx tkr. På grund av kyrkornas ålder finns risk för att oförutsedda kostnader kan tillkomma.
- Antalet personer som lämnat församlingen har under de senaste åren ökat och förväntas fortsätta så. Utträdena innebär att kyrkoavgiften årligen bedöms minska med xx tkr.

- Församlingen har en stor andel äldre medlemmar och därtill låga födelsetal. Generationsväxlingen i församlingen gör att antalet medlemmar och kyrkoavgiften minskar över tiden.
- Församlingen verkar i en utflyttningsbygd och befolkningen minskar årligen och därmed minskar kyrkoavgiftsintäkterna över tiden.

Miljöinformation (BFN U 98:2 och RedR 1)

Information ska lämnas om verksamhet som påverkar den yttre miljön om:

- verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken, eller
- verksamheten utgör en väsentlig del av församlingens/pastoratets totala verksamhet.

Krematorieverksamheten är ett av de ytterst få exempel på sådana verksamheter inom Svenska kyrkan. De församlingar/pastorat som inte har krematorieverksamhet eller annan starkt miljöpåverkande verksamhet ska ange detta (se exempel nedan).

Exempel: Församling med krematorium

Miljöinformation

Församlingen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser krematorieverksamhet. Den tillståndspliktiga verksamheten motsvarar xx % (yy) av församlingens intäkter.

Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp av rökgaser och stoft i luften. Under år 20XX kommer tillståndet att behöva förnyas eftersom rökgasrening installeras.

Exempel: Församling utan anmälningspliktig eller tillståndspliktig verksamhet

Miljöinformation

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

I Bokföringsnämndens uttalande (BFN U 98:2) *Miljöinformation i förvaltningsberättelsen* finns ytterligare information om hur miljöinformationen kan redovisas.

Kollekter

Kollekter är viktiga för Svenska kyrkans verksamhet. Därför ska uppgift lämnas om upp- tagna kollekt fördelat enligt nedan.

Exempel

Kollekter (tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Förmedlade rikskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade stiftskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade församlingsskollekt	xx	xx	xx	xx	xx
Församlingsskollekt till egen verksamhet	xx	xx	xx	xx	xx
Summa kollekt	xx	xx	xx	xx	xx

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av kyrkostyrelsen respektive domkapitlet. Församlingsskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingsskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens/pastoratets resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Församlingen/pastoratet ska lämna uppgifter om förvaltade stiftelser. Uppgifterna ska avse antalet stiftelser och stiftelsernas totala egna kapital vid räkenskapsårets utgång för innevarande och föregående år. Under rubriken ska även kommenteras om stiftelser saknas.

Exempel

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar x (y) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om xx tkr (yy tkr).

3.2 Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Not	2014	2013	BAS-konto ²
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Kyrkoavgift		xx	xx	3110
Begravningsavgift	1	xx	xx	3120
Ekonomisk utjämning	2	xx	xx	3130
Utdelning från prästlönetillgångar	3	xx	xx	3140
Erhållna gåvor och bidrag	4	xx	xx	32xx
Nettoomsättning	5	xx	xx	3400-3899
Övriga verksamhetsintäkter		xx	xx	3900-3999
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		xx	xx	49xx
Summa verksamhetens intäkter		xx	xx	
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		xx	xx	4000-4699
Övriga externa kostnader	6	xx	xx	5000-6999
Personalkostnader	7	xx	xx	7000-7699
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		xx	xx	7700-7899
Övriga verksamhetskostnader		xx	xx	7970-7979
Summa verksamhetens kostnader		xx	xx	
Förändring av ändamålsbestämda medel	4	xx	xx	7980-7989
Verksamhetens resultat		xx	xx	
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>	8			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		xx	xx	82xx
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		xx	xx	83xx
Räntekostnader och liknande resultatposter		xx	xx	84xx
Resultat efter finansiella poster		xx	xx	
Skattemässiga bokslutsdispositioner	9	xx	xx	881x
Skatt på näringsverksamhet		xx	xx	8910
ÅRETS RESULTAT		xx	xx	8999

Trossamfund

² Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

3.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31	BAS-konto ³
<i>Anläggningstillgångar</i>				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Byggnader och mark	10	xx	xx	1100–1179, 1190–1199
Inventarier, verktyg och installationer	11	xx	xx	1200–1279, 1290–1299
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	xx	xx	1180–1189, 1280–1289
		xx	xx	
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Andelar i koncernföretag	13	xx	xx	1310–1319
Fordringar hos koncernföretag	13	xx	xx	1320–1329
Andelar i intresseföretag	13	xx	xx	1330–1339
Fordringar hos intresseföretag	13	xx	xx	1340–1379
Långfristiga värdepappersinnehav	14	xx	xx	1350–1379
Långfristiga fordringar	15	xx	xx	1380–1389
		xx	xx	
Summa anläggningstillgångar		xx	xx	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Varulager		xx	xx	14xx
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar		xx	xx	15xx
Fordran på begravningsverksamheten	1	xx	xx	1670
Övriga fordringar		xx	xx	1600–1669, 1680–1699
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		xx	xx	17xx
		xx	xx	
Kortfristiga placeringar	14	xx	xx	18xx
Kassa och bank	16	xx	xx	19xx
Summa omsättningstillgångar		xx	xx	
Summa tillgångar		xx	xx	

³ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

EGET KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31	BAS-konto⁴
<i>Eget kapital</i>				
Balanserat resultat		xx	xx	2067
Församlingskyrkans fastighetsfond	17	xx	xx	2064
Årets resultat		xx	xx	2069
Summa eget kapital		xx	xx	
Obeskattade reserver	18	xx	xx	2100–2189
Ändamålsbestämda medel	4	xx	xx	2190–2199
Avsättningar		xx	xx	22xx
<i>Långfristiga skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut	19	xx	xx	2300–2329, 2350–2359
Checkräkningskredit	20	xx	xx	2330–2349
Gravskötselskuld	21	xx	xx	238x
Övriga skulder		xx	xx	239x
Summa långfristiga skulder		xx	xx	
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut		xx	xx	2400–2419
Skuld till begravningsverksamheten	1	xx	xx	2880
Leverantörsskulder		xx	xx	244x
Gravskötselskuld	21	xx	xx	248x
Skulder till koncernföretag	13			
Skulder till intresseföretag	13			
Skatteskulder		xx	xx	25xx
Övriga skulder		xx	xx	242x, 249x, 26xx–2869, 289x
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		xx	xx	29xx
Summa kortfristiga skulder		xx	xx	
Summa eget kapital och skulder		xx	xx	
Ställda säkerheter	22	xx	xx	
Ansvarsförbindelser	23	xx	xx	

Trossamfund

⁴ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

3.4 Tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar i årsredovisningen syftar till att skapa en tydlig och korrekt bild av det ekonomiska resultatet och ställningen. I vissa fall utgör tilläggsupplysningen en specifikation av en resultat- eller balanspost, och i andra fall ger den kompletterande information. Tilläggsupplysningarna ska presenteras som noter till resultat- och balansräkning. Noterna ska innehålla jämförelsetal med föregående räkenskapsår. De noter som anges i denna branschanpassning är obligatoriska enligt god redovisningssed. Om det som behandlas i en not saknas i församlingen ska noten utelämnas.

Nedan följer kommentarer till tilläggsupplysningarna. De färgade fälten innehåller exempel på tilläggsupplysningar.

Rättvisande bild – poster som stör jämförelsen mellan åren

En jämförelsestörande post är en intäkt eller kostnad som är av väsentligt belopp och av engångskaraktär. Sådana poster är viktiga att uppmärksamma när periodens resultat jämförs med andra perioder. Exempel på händelser och transaktioner vilkas resultat effekter kan vara viktiga att uppmärksamma är nedskrivningar, försäljning av betydande anläggningstillgångar, förändringar i uppskattningar/bedömningar och rättelse av fel i tidigare års räkenskaper. Jämförelsestörande poster kan förekomma bland alla poster i resultaträkningen. Återkommande stora avvikelser är inte en jämförelsestörande post utan avvikelser bör kommenteras under Resultat och ställning.

Upplysningar om jämförelsestörande poster ska lämnas i not till berörd rad i resultaträkningen. Om raden redan har en obligatorisk not ska informationen infogas och lämnas i denna not. Detta innebär t.ex. att avgångsvederlag ska beskrivas i personalnoten.

Exempel

Not 7 Personal

	2014	2013
Avgångsvederlag	xx	xx
	xx	xx

Nedan ges exempel på not om rad saknar obligatorisk not.

Exempel

Not x Övriga verksamhetskostnader

Jämförelsestörande poster	2014	2013
Realisationsförlust vid försäljning av prästgård	xx	xx
	xx	xx

Redovisningsprinciper (5:2 ÅRL)

Som inledning till tilläggsupplysningarna ska församlingens redovisningsprinciper anges. Uppgifterna ska beskriva de tillämpade principerna vid värdering av tillgångar, ändamålsbestämda medel, avsättningar och skulder. Nedan ges först ett exempel med de vanligast förekommande principerna och därefter följer exempel på principer som kan vara tillämpliga i vissa församlingar. Om församlingen har andra poster än de som ingår i exemplen ska även redovisningsprinciperna för dessa poster anges.

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Trossamfund

Erhållna gåvor

Erhållna gåvor redovisas enligt BFNAR 2002:10 *Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund*, vilket innebär att de intäktsredovisas i den period de har mottagits. Intäkten motsvarar tillgångens anskaffningsvärde.

För ändamålsbestämda gåvor tillämpas KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*, vilket innebär att under året erhållna men ej förbrukade gåvor, tillsammans med under året förbrukade gåvor erhållna under tidigare år, redovisas i resultaträkningen på raden Förändring av ändamålsbestämda medel. Se vidare under rubriken Ändamålsbestämda medel.

En ändamålsbestämd gåva innehåller ett av givaren, i samband med överlämnandet av gåvan, angivet villkor för användningen, vilket innebär att den har ett rättsligt skydd och inte får användas till annat ändamål.

Erhållna bidrag

Erhållna bidrag redovisas enligt BFNAR 2002:11 *Redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligt rättsliga organ*, vilket innebär att intäkten ställs mot den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Till anskaffningsvärdet räknas även in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt genom linjär avskrivning över den bedömda nyttjandeperioden.

Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjande perioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	X–Y år
Byggnader	X–Y år
Bilar	X–Y år
Datautrustning	X–Y år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	X–Y år

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Statlig stöd

Statligt stöd som avser förvärv av anläggningstillgång och omsättningstillgång redovisas enligt BFN R 5 *Redovisning av statliga stöd*, vilket innebär att de reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Tillgången redovisas följaktligen till nettoanskaffningsvärde, vilket även utgör grund för beräkning av avskrivningarnas storlek.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet. Denna typ av värdering får dock inte ske i de fall en sådan värdering skulle ge ett icke tillförlitligt värde på den kortfristiga placeringen.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel redovisas enligt KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*.

Enligt BFNAR 2002:10 *Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund* ska ej förbrukade ändamålsbestämda medel ingå i årets resultat och eget kapital. Svenska kyrkan finner det dock angeläget att gentemot givare och andra intressenter tydligt visa att erhållna medel hålls åtskilda från övriga medel och inte är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå detta görs en avvikelse från BFNAR 2002:10 som består i att ej förbrukade ändamålsbestämda medel redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas i resultaträkningen. Anpassningen av uppställningsformen för balans- och resultaträkningen har skett med stöd i årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st.

Genom den tillämpade redovisningsprincipen anser Svenska kyrkan att arten av ej förbrukade ändamålsbestämda medel tydligare markeras och att redovisningen av förändringen av ej förbrukade ändamålsbestämda medel i resultaträkningen ger bättre information till en läsare än om BFNAR 2002:10 tillämpas.

Redovisningsprinciper tillämpliga i vissa fall

Nedanstående redovisningsprinciper ska tas med endast ifall de är tillämpliga för verksamheten.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Leasing

Leasingavgifter redovisas som en kostnad i resultaträkningen och fördelas linjärt över leasingperioden. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Skatt

Inkomstskatt är skatt som grundas på näringsverksamhetens skattepliktiga resultat. Aktuell skatt redovisas som intäkt eller kostnad och inkluderas i årets resultat.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men osvissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar församlingens in- och utbetalningar hänförliga till den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten under en period. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod, vilket innebär att nettoresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader, där kassaflödeseffekt hänförs till investerings- eller finansieringsverksamheten.

Pro forma

Pro forma används vid indelningsförändringar. För att få en jämförbar redovisning mellan åren sammanräknas de indelningsändrade enheterna, exklusive eventuella externa mellanhavanden dem emellan, åren före indelningsförändringen. Pro forma beräknas för poster i resultaträkning, balansräkning och flerårsöversikt i förvaltningsberättelsen samt noter.

Trossamfund

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Till anskaffningsvärdet räknas även in kostnader som är direkt hänförliga till förvävet. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt genom linjär avskrivning över den bedömda nyttjandeperioden.

En tillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig redovisas och avskrivs som separata enheter eftersom de har olika nyttjandeperioder.

Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	X–Y år
Byggnader	X–Y år
Bilar	X–Y år
Datautrustning	X–Y år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	X–Y år

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Not 1 Begravningsverksamhet (begravningslagen)

Av begravningslagen (1990:1144) framgår att begravningsavgiften endast får användas till den i lagen definierade begravningsverksamheten. Begravningsavgiftens användning redovisas därför i en särskild resultatsammanställning för begravningsverksamheten. Resultatsammanställning beskrivs i publikationen *Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader* (2008).

En nyhet för i år är att raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat utgår i resultaträkningen. Elimineringsposten redovisas istället som en intäktsjustering av erhållen begravningsavgift. Effekten av detta blir att den i resultaträkningen redovisade begravningsavgiften är den summa som erfordras för att bedriva årets begravningsverksamhet. I begravningsverksamhetens resultatsammanställning redovisas som tidigare den under året erhållna begravningsavgiften.

Huvudprincipen är att begravningsverksamhetens intäkter ska täcka kostnaderna. Större avvikelser både mot denna princip och mot budget ska kommenteras i resultatsammanställningen. Noten är kopplad både till resultat- och balansräkningen.

I noten ska kyrkorådet kommentera begravningsverksamhetens resultat. I förvaltningsberättelsen kommenteras begravningsverksamhetens resultat och ställning på en mer övergripande nivå än i noten.

Begravningsverksamhetens resultatsammanställning

	2014	2013	BAS-konto ⁵
<i>Verksamhetens intäkter</i>			
Begravningsavgift	xx	xx	3120
Övriga intäkter	xx	xx	32xx–3999, 9210, 9310, 9710
Summa verksamhetens intäkter	xx	xx	
<i>Verksamhetens kostnader</i>			
Personalkostnader	xx	xx	7000–7699, 9220
Övriga kostnader	xx	xx	5000–6990, 7970, 9120, 9320, 9720
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	7700–7899
Summa verksamhetens kostnader	xx	xx	
<i>Finansiella poster</i>			
Ränteintäkter	xx	xx	9812, 9813
Räntekostnader	xx	xx	9821, 9823
Begravningsverksamhetens överskott/ underskott	xx	xx	3129

Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen

	2014	2013
Begravningsavgift – erhållet under året	xx	xx
Avgående överskott/tillkommande underskott enligt resultatsammanställningen	xx	xx
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	xx	xx

Kommentarer till årets verksamhet

Väsentliga avvikelser i jämförelse mellan åren respektive mot budgeten kommenteras här.

Församlingens fordran på/skuld till begravningsverksamheten

	2014	2013
Ingående fordran/skuld	+/- yy	+/- zz
Begravningsverksamhetens över-/underskott	+/- xx	+/- xx
Utgående fordran/skuld	+/- ww	+/- yy

Kommentar till väsentlig fordran på/skuld till begravningsverksamheten

Exempel:

- Församlingens fordran kommer att regleras kommande år genom beslutad höjning av begravningsavgiften.
- Församlingens skuld kommer att regleras kommande år genom ökade underhållskostnader för kyrkogårdsmur och parkeringsplatser.

⁵ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

Not 2 Ekonomisk utjämning (KO 44 kap.)

I noten ges en kort beskrivning av utjämningsystemet.

Exempel

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämnningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämnningen.

Not 3 Utdelning från prästlönetillgångar (10 § lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan)

I noten anges det antal andelar som församlingen har i prästlönetillgångarnas avkastning. Det är även lämpligt att ge en kort beskrivning av prästlönetillgångarna.

Exempel

Församlingen har x (y) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Trossamfund

Not 4 Erhållna gåvor och bidrag (BFNAR 2002:10, BFNAR 2002:11, KRED rekommendation)

Tabellen nedan är en specifikation av resultaträkningens rad Erhållna gåvor och bidrag.

Exempel

	2014	2013
Gåvor		
Församlingskollektor till egen verksamhet	xx	xx
Ändamålsbestämda gåvor	xx	xx
Övriga gåvor	xx	xx
	xx	xx
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	xx	xx
Kyrkobyggnadsbidrag	xx	xx
Övriga bidrag från stiftet	xx	xx
Driftbidrag till kyrkans förskola	xx	xx
Övriga bidrag	xx	xx
	xx	xx

I balansposten Ändamålsbestämda medel redovisas värdet av ännu ej använda gåvor och andra medel som erhållits till ett visst ändamål. Förändringen av balansposten, dvs. under året tillkomna och/eller använda medel, redovisas på egen rad i resultaträkningen, Förändring av ändamålsbestämda medel. I not till dessa poster lämnas upplysningar enligt tabellen nedan. Enskilda ändamål ska specificeras om de uppgår till väsentliga belopp.

Exempel

Ändamålsbestämda medel	2014	2013
Ingående värde	xx	xx
Erhållna gåvor under året lansspråktaga gåvor	xx - xx	xx - xx
Utgående värde	xx	xx
Specifikation av utgående värde		
Insamling till ny orgel	xx	xx
Kyrkokörens jubileumskonsert	xx	xx
Övrigt	xx	xx
Belopp vid årets utgång	xx	xx

I tabellen ovan ska summan av raderna Erhållna gåvor under året samt lanspråktagna gåvor motsvara raden Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen och raden Utgående värde i noten ska motsvaras av balansräkningens rad Ändamålsbestämda medel.

Not 5 Nettoomsättning (5:6 ÅRL)

Tidigare har nettoomsättning och övriga verksamhetskostnader redovisats på samma rad i resultaträkningen men enligt ÅRL ska de intäkter som församlingen redovisar på baskonto 3400–3899 benämnas Nettoomsättning.

Exempel på intäkter är hyresintäkter, gravskötselintäkter, deltagaravgifter och intäkter från näringsverksamhet. De mest väsentliga posterna ska specificeras i not.

Exempel

	2014	2013
Gravskötselintäkter	xx	xx
Hyresintäkter	xx	xx
Deltagaravgifter	xx	xx
Intäkter näringsverksamhet	xx	xx
Övriga intäkter	xx	xx
Summa	xx	xx

Not 6 Leasing (BFNAR 2000:4)

Församlingar som leasar tillgångar i mer än ringa omfattning ska ange årets totala leasingkostnader. Syftet med upplysningen är att tillsammans med upplysningarna om avskrivningar visa församlingens totala kostnader för materiella anläggningstillgångar.

Exempel

Församlingen har under året haft leasingkostnader om x tkr (y tkr).

Not 7 Personal (5:18–20, 22–25 ÅRL, BFN R 4, BFNAR 2002:9)

I noten ska anges

1. medelantalet anställda,
2. könsfördelning i kyrkorådet eller kyrkonämnden,
3. löner, arvoden och andra ersättningar samt pensionskostnader och andra sociala avgifter fördelat mellan ledamöter i verkställande organ och anställda,
4. lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, samt
5. avgångsvederlag eller liknande förmån till personer i ledande ställning.

Observera att löneskatt ska ingå i specifikationen för pensionskostnader på raden Andra sociala avgifter enligt lag och avtal.

Enligt Kyrk-BAS 2006 ska arvoden till förtroendevalda bokföras i kontogrupp 7, Personalkostnader. Upplysning ska lämnas om att arvoden redovisas som personalkostnad.

Uppgift ska lämnas om lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, kyrkorådets ordförande i församlingar och pastorat. Beloppen kan hämtas från kontrolluppgiften. Vid behov kan uppgiften kompletteras med beskrivning av uppdragets omfattning eller liknande.

Under 2014 har faktura erhållits på förmånsbestämd ålderspension intjänad t.o.m. den 31 december 2013. Om skillnaden mellan fakturerat och avsatt belopp är väsentlig och årets pensionskostnad därmed är betydligt högre eller lägre än ett normalår, bör detta kommenteras i noten.

Nedan ges ett exempel på uppställning av noten.

Exempel

Medelantalet anställda	2014	2013
Kvinnor	xx	xx
Män	xx	xx
	xx	xx

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22.200 kr (22.250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Könsfördelning i kyrkoråd	2014-12-31	2013-12-31
Kvinnor	xx %	xx %
Män	xx %	xx %

Löner, arvoden och andra ersättningar	2014	2013
Ledamöter i kyrkoråd*	xx	xx
Anställda	xx	xx
	xx	xx

I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22.200 kr (22.250 kr). Församlingen har betalt ut sådan ersättning med totalt x tkr (y tkr) vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Ersättning till ordföranden kyrkoråd

*Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med x tkr (y tkr).

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2014	2013
Pensionskostnader	xx	xx
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	xx	xx
	xx	xx

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

I not ska väsentliga delposter specificeras. Summan av nedskrivningar och återföring av nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar ska alltid anges.

Exempel

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2014	2013
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2014	2013
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Trossamfund

Not 9 Skattemässiga bokslutsdispositioner (ÅRL bilaga 1–3, RedR 1)

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten till skattemässiga bokslutsdispositioner ska specificera dessa i not.

Exempel

	2014	2013
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Förändring av periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 10 Byggnader och mark (4:3–5, 5:3–4 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om byggnader och mark.

Exempel

		2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	+	xx	xx
Inköp	+	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	-	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	=	xx	xx
Ingående bidrag och offentliga bidrag	-	xx	xx
Årets bidrag och offentliga bidrag	-	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	=	xx	xx
Netto anskaffningsvärde	=	xx	xx
Ingående avskrivningar	-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Årets avskrivningar	-	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	=	xx	xx
Ingående nedskrivningar	-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Årets nedskrivningar	-	xx	xx
Återföringar av nedskrivningar	+	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	=	xx	xx
Utgående redovisat värde	=	xx	xx

I de fall församlingen erhållit bidrag och/eller statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd ska upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Uppställningen i noten har ändrats gentemot tidigare genom att erhållna bidrag redovisas i egen kolumn.

Exempel på statliga stöd är kyrkoantikvarisk ersättning, stöd för energieffektiviseringar, handikappanpassningar etc.

Enligt KRED bör inte församlingen utnyttja möjligheten att låta ränteutgifter för lånat kapital, som är hänförligt till tillverkningsperioden, inräknas i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar.

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer (4:3–5, 5:3 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om inventarier, verktyg och installationer.

Exempel

		2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	+	xx	xx
Inköp	+	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	-	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	=	xx	xx
Ingående bidrag och offentliga bidrag	-	xx	xx
Årets bidrag och offentliga bidrag	-	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	=	xx	xx
Netto anskaffningsvärde	=	xx	xx
Ingående avskrivningar	-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Årets avskrivningar	-	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	=	xx	xx
Ingående nedskrivningar	-	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	+	xx	xx
Årets nedskrivningar	-	xx	xx
Återföringar av nedskrivningar	+	xx	xx
Omklassificeringar	+/-	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	=	xx	xx
Utgående redovisat värde	=	xx	xx

Trossamfund

I de fall församlingen erhållit bidrag och/eller statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd ska upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Uppställningen i noten har ändrats gentemot tidigare genom att erhållna bidrag redovisas i egen kolumn.

Exempel på statliga stöd är kyrkoantikvarisk ersättning, stöd för energieffektiviseringar, handikappanpassningar etc.

Not 12 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar (5:3 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

Exempel

	2014	2013
Ingående balans	xx	xx
Utgifter under året	xx	xx
Under året erhållna statliga stöd	xx	xx
Under året färdigställda tillgångar	xx	xx
Utgående balans	xx	xx

Pågående nyanläggning avser xx (t.ex. tillbyggnad av begravningskapell) och beräknas vara färdigställd under 20XX. Under året har xx färdigställts.

Not 13 Andelar i koncernföretag/intresseföretag samt fordringar på/skulder till koncernföretag/intresseföretag (5:3, 5:8–9 ÅRL)

En församling/pastorat som innehar andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag samt fordringar på och/eller skulder till sådana företag ska redovisa detta på egna rader i balansräkningen.

Innehav av andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag medför utökade krav på information i årsredovisningen. Där församling är moderföretag i en koncern ska också, under vissa omständigheter, en koncernredovisning upprättas.

Innehav av andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag är sällan förekommande för församlingar inom Svenska kyrkan. Av den anledningen behandlar denna bransch-anpassning inte upplysningskrav och redovisningsregler kring sådana innehav. Hänvisning sker i stället till gällande regler i ÅRL.

Not 14 Värdepappersinnehav (5:3 ÅRL, KO 47:10, RedR 5)

Noten utgör en specifikation av långfristiga värdepappersinnehav och kortfristiga placeringar. Börsnoterade värdepapper ska redovisas som antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper. I de fall församlingen har värdepapper som utgör en blandning av både aktier och räntebärande värdepapper ska en huvudsaklighetsbedömning göras och därefter ska hela värdepappersinnehavet hänföras till antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper.

Värdepapper som är onoterade anges på egen rad (t.ex. aktier i Kyrkans Försäkring AB, bostadsrättsinnehav och andelar i vindkraftspark).

I not ska anges nedanstående uppgifter.

Exempel

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
<i>Långfristiga värdepappersinnehav</i>			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade långfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Summa värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på x tkr (y tkr) i xx (exempelvis Oikocredit). Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som xx (ett långfristigt värdepappersinnehav/en kortfristig placering). Avkastningen på den ideella placeringen var x tkr för räkenskapsåret (y tkr).

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2014	2013
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Investeringar under året	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Försäljningar/Avyttringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar/Avyttringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

Långfristiga värdepappersinnehav får skrivas ned om värdet på balansdagen är lägre än bokfört värde även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående. År värdenedgången bestående ska den skrivas ned. KRED rekommenderar att nedskrivning sker om värdenedgången är väsentlig även om nedgången inte kan antas vara bestående.

I det fall en sådan nedskrivning inte görs, och det bokförda värdet därmed är högre än det verkliga värdet, ska upplysningar lämnas om skälen till att det bokförda värdet inte har skrivits ned och det stöd som finns för antagandet att det bokförda värdet kommer att återvinnas.

Återföring av tidigare nedskrivning ska ske om marknadsvärdet, på balansdagen, överstiger det bokförda värdet. Värdet får dock aldrig överstiga anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument får i vissa fall tas upp till sitt verkliga värde i stället för till anskaffningsvärdet, dvs. värderas över anskaffningsvärdet (4:14 ÅRL).

Enligt KRED bör församlingen inte utnyttja denna möjlighet till verkligt värde-värdering.

Not 15 Långfristiga fordringar (5:3 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om långfristiga fordringar.

Exempel

	2014	2013
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Tillkommande fordringar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

I de fall församlingen har fordringar på koncern- eller intresseföretag ska dessa redovisas på egen rad i balansräkningen med specifikation i not enligt ovan.

Trossamfund

Not 16 Kassa och bank (RedU 5)

KRED rekommenderar att behållningen på kyrkkontot redovisas som bankmedel i årsredovisningen. I not ska anges att behållningen i juridisk mening utgör en fordran.

Exempel

Av behållningen på kassa och bank utgör x tkr (y tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinarie banktillgodohavande.

Församlingar/pastorat som har en beviljad men helt outnyttjad checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som nyttjar krediten ska ange kreditens storlek i not till posten checkräkningskredit (not 20).

Exempel

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 17 Församlingskyrkas fastighetsfond

Församlingskyrkas fastighetsfond är en stiftelselik förmögenhetsmassa med ändamål att tillgodose församlingskyrkas behov. Fastighetsfonden består i regel av medel från försäljning av församlingskyrkas fastighet. Församlingskyrkas fastighet är fast egendom eller tomträtt vars avkastning tidigare var avsedd för bestämd församlingskyrkas behov.

Exempel

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråktagits ur fonden för xxx (t.ex. drift och underhåll av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

Not 18 Obeskattade reserver

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten att skapa obeskattade reserver ska specificera dessa i not.

Exempel

	2014	2013
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 19 Långfristig skuld (5:10 ÅRL)

För varje långfristig skuldpost ska anges den del som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen. I de fall gravskötselsskulden är den enda långfristiga skulden kan uppgiften istället lämnas i not 21, Gravskötselsskuld.

Exempel

Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2014	2013
Skulder till kreditinstitut	xx	xx
Gravskötselsskuld	xx	xx
Övriga skulder	xx	xx
	xx	xx

Not 20 Checkräkningskredit (RR 22)

Församlingar som använder checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad kredit ska ange kreditens storlek i not till posten Kassa och bank (not 16).

Exempel

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 21 Gravskötselskuld (begravningslagen, 2:3 ÅRL)

Gravskötselskuldens sammansättning ska anges i not. Uppgiften ska fördelas mellan begravningsverksamhetens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats före år 2000) och församlingens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats från och med år 2000). Den del av gravskötselskulden som förfaller senare än fem år efter balansdagen ska anges särskilt.

Exempel

	2014	2013
<i>Långfristig gravskötselskuld</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
<i>Kortfristig gravskötselskuld</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
<i>Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör församlingens åtaganden (serviceverksamhet).

Not 22 Ställda säkerheter (5:11 ÅRL)

I de fall säkerhet har ställts för skuldposter ska uppgift lämnas om säkerhetens omfattning, art och form.

Exempel

Ställda säkerheter för skuld till kreditinstitut	2014	2013
Fastighetsinteckningar	xx	xx
	xx	xx

Fastighetsinteckningen avser församlingshemmet Liljan (Liljan 3:3).

Not 23 Ansvarsförbindelser

Om församlingen har ansvarsförbindelser ska dessa specificeras i not.

Trossamfund

Undertecknande

Årsredovisningen ska skrivas under av samtliga ordinarie ledamöter i kyrkorådet. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats i kyrkorådets protokoll, ska yttrandet fogas till redovisningen. Årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.

Exempel

Ort 2015-0X-XX

Svanhild Pettersson,
kyrkorådets ordförande

Ceasar Ceasarsson

Elsa Elsasdotter

Berit Blid,
kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-0X-XX

Arvid Arvidsson

Agneta Ask,
auktoriserad revisor

Bertil Bertilsson

David Davidsson

Fredrika Fredriksson

Bodil Bengtsson

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITTÉ

KRED 2004:1 Redovisning av gravskötsel

1 Inledning	237
Sammanfattning	238
Ikraftträdande	238
2 Gravskötsel och gravskötselavgift	238
2.1 Gravskötsel och blomstersmyckning	238
2.2 Gravskötselavgift	238
2.3 Tecknandetidpunkt för nya avtal	239
3 Avtalstyper	239
3.1 Fasttidsavtal	239
3.2 Avräkningsavtal – så länge kapitalet räcker	239
3.3 Allframtidavtal	240
3.4 Särskilt om banksamverkan och stiftelser	240
4 Till vilken verksamhet hör åtagandet?	240
5 Redovisning – begravningsverksamhet	241
5.1 Fasttidsavtal	241
5.2 Avräkningsavtal	242
5.3 Allframtidavtal	242
6 Redovisning – serviceverksamhet	242
6.1 Fasttidsavtal upp till 3 år	243
6.2 Fasttidsavtal över 3 år	243
6.3 Avräkningsavtal	245
7 Årsredovisning och bokslut	245
7.1 Årsredovisning	245
7.2 Särskild förteckning över gravskötselskulden	245
7.3 Övrig räkenskapsinformation	246
Bilaga 1 Församlingsförbundets standardavtal	247
Bilaga 2 Inventering av ingångna åtaganden	249
Bilaga 3 Konton enligt Kyrk-BAS	250

Trossam-
fund**1 Inledning**

Rutinerna för gravskötseladministrationen inom Svenska kyrkan varierar över landet och över tiden. I samband med de nya krav som ställs på kyrkan efter relationsändringen med staten beträffande bland annat bokföring har behovet av enhetliga avtal, rutiner och regelverk blivit påtagligt.

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) beskriver i denna rekommendation hur olika typer av gravskötselavtal skall hanteras i bokföringen. Rutinerna har anpassats till bokföringslagen (1999:1078), årsredovisningslagen (1995:1554) och god redovisningssed. Utgångspunkten vid beskrivningen av olika avtalstyper är det standardavtal som Svenska kyrkans Församlingsförbund utarbetat. Standardavtalet bifogas som bilaga 1.

Rekommendationen är disponerad så att inledningsvis beskrivs innebörden i begreppet gravskötsel samt olika huvudtyper av gravskötselavtal. Därefter beskrivs hur olika avtalstyper skall hanteras redovisningsmässigt.

I rekommendationen används av förenklings skull genomgående begreppet församling för såväl församlingar som samfälligheter som är huvudmän för begravningsverksamheten.

Sammanfattning

- Föreliggande rekommendation bygger på Församlingsförbundets standardavtal för gravskötsel.
- Skillnader finns i redovisningsprinciper för avtal som tillhör begravningsverksamheten respektive församlingens serviceverksamhet.
- Serviceverksamhetens fasttidsavtal där löptiden är längre än 3 år uppräknas med en schablonmässigt fastställd kostnadsökning. Detta gäller både avseende den periodiserade skötselavgiften och kvarvarande skuld.
- Förteckning över vilka avtal som ingår i gravskötselaskulden skall finnas som dokumentation till bokslutet.

Ikraftträdande

Denna rekommendation skall tillämpas av alla församlingar och samfälligheter senast från och med räkenskapsåret 2004.

2 Gravskötsel och gravskötselavgift

2.1 Gravskötsel och blomstersmyckning

Enligt 7 kap. 3 § begravningslagen (1990:1144) skall en gravrättsinnehavare "hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick". I en del fall fullgör gravrättsinnehavaren sin skyldighet genom att köpa en gravskötseljänst av församlingen. Enligt Församlingsförbundets standardavtal för gravskötsel åtar sig församlingen just att gravplatsen "hålls i ordnat och värdigt skick". Gravskötseln skall enligt standardavtalet utföras i den omfattning som behövs med avseende på gravplatsens utformning. Avtalet innehåller två olika skötselalternativ:

1. vårstädning, klippning av gräsyta alternativt ogrärensning i grusytor och riktning av gravvård, och/eller
2. klippning av häck, beskärning av växter inom gravplatsen och ogrärensning inkl. puts av blommor i gravrabatt.

Ofta kompletteras skötselavtalet med ett avtal om blomstersmyckning av gravplatsen. I den fortsatta framställningen benämns samtliga dessa åtaganden, oavsett om de innehåller bestämmelser om blomstersmyckning eller ej, för gravskötselavtal.

I de fall församlingen säljer gravskötseljänster tecknas ett avtal med gravrättsinnehavaren. Alla avtal och förändringar av avtal skall vara skriftliga som stöd vid en eventuell tvist. Detta är av särskild vikt inom gravskötselområdet eftersom många avtal avser långa avtalsperioder. Ett ingånget avtal kan endast ändras om båda avtalsparterna är överens om ändringen. Gravskötselavtal kan emellertid även upphöra genom att församlingen återtar gravrätten. Motivet till detta är att vid återtagande av gravrätter har församlingen inte längre någon avtalspart vilket får till följd att avtalet faller.

2.2 Gravskötselavgift

Fastställande av gravskötselavgifter är en principiell fråga som kyrkofullmäktige beslutar om. Avgifterna fastställs årligen, vanligtvis i samband med budgetbeslutet.

Beräkning av avgift för gravskötsel och blomstersmyckning är en viktig uppgift som skall föregås av en noggrann kalkyl. I prop. 1998/99:38 *Staten och trossamfundet* påpekar regeringen att kostnaden för skötsel av enskilda gravplatser som församlingen tar på sig efter relationsändringen inte får belasta de medel som tas in genom den obligatoriska begravningsavgiften. Regeringen konstaterar mot bakgrund av detta att avgifter för gravskötseljänster därför måste baseras på "en noggrann kalkyl så att de särskilda avgifter som tas ut ger full kostnadstäckning" (prop. 1998/99:38 s.115). Full kostnadstäckning innebär att kostnadskalkylen innehåller samtliga kostnader för exempelvis

arbetskraft, material, administration och kapitalkostnader. I de fall församlingen har en felaktig prissättning som innebär förluster kommer dessa förluster att drabba församlingsverksamheten.¹

2.3 Tecknandetidpunkt för nya avtal

Huvudregeln för tecknande av nya avtal är att avtalet tecknas i nära anslutning till att tjänsten skall börja levereras. Det förekommer dock att gravrättsinnehavare vill teckna avtal långt före skötselåsongen börjar. Varje församling måste därför ta ställning till vilka regler som skall tillämpas för avtalstecknande, exempelvis om det är möjligt att i oktober år 1 teckna ett avtal som skall gälla från och med skötselåsongen år 2.

Det är här viktigt att påpeka att avtal självklart inte kan tecknas förrän skötselavgiften är fastställd för den önskade avtalsperioden.

3 Avtalstyper

Det finns två huvudtyper av gravskötselavtal: fasttidsavtal och avräkningsavtal. (Församlingsförbundets standardavtal för dessa två typer av avtal finns som bilaga 1.) Tidigare användes även en tredje avtalstyp, nämligen allframtidsavtal. Samtliga dessa tre avtalstyper beskrivs nedan.

Trossam-
fund

Det förekommer att församlingar tecknat vilande fasttids- eller avräkningsavtal. Ett vilande avtal är ett avtal där tidpunkten för när tjänsten skall börja levereras inte har fastställts eller där gravskötseln skall börja utföras vid en given tidpunkt i framtiden. *Det är direkt olämpligt att tillåta vilande gravskötselavtal* eftersom det inte går att förutse vilka kostnadsförhållanden som råder när tjänsten skall börja levereras. Det är särskilt olämpligt att acceptera avtal där gravrättsinnehavaren själv skall bestämma när tjänsten skall börja tillhandahållas. Detta särskilt med hänsyn till att det inte är ovanligt att gravrättsinnehavare avlider innan han/hon hunnit aktivera tjänsten.

3.1 Fasttidsavtal

Fasttidsavtal delas ofta in i ettårsavtal och flerårsavtal.

Ettårsavtal

Ettårsavtal är, precis som framgår av namnet, ett gravskötselavtal som gäller ett år. Gravskötselavgiften faktureras i förskott.

Församlingsförbundets standardvillkor för ettårsavtal (alternativ A) har en förlängningsklausul. Detta innebär att avtalet förlängs med ett år i taget om det inte sägs upp. Rätten till förlängning bortfaller vid gravrättstidens utgång.

Flerårsavtal

Flerårsavtal är avtal om gravskötsel för ett i avtalet bestämt antal år. Avgiften för hela avtalsperioden faktureras i förskott. Avtalskonstruktionen bygger på antagandet att räntan på inbetalda medel motsvarar kostnadsökningen under avtalsperioden.

Församlingsförbundets flerårsavtal gäller tre år (alternativ B). För längre avtalsperioder hänvisas till avräkningsavtal (se nedan). Motivet till detta är den osäkerhet som uppstår rörande ränte- och kostnadsutvecklingen under längre avtalsperioder. Treårsgränsen påverkar även hur nya gravskötselavtal (tecknande eller påbörjade från och med 2000) skall bokföras, se vidare avsnitt 6.2.

3.2 Avräkningsavtal – så länge kapitalet räcker

Avtal om gravskötsel så länge inbetalda medel räcker benämns avräkningsavtal. Församlingen fastställer för denna avtalstyp ett maximibelopp som får inbetalas av gravrättsinnehavaren. Avräkningsbeloppet faktureras i förskott.

Varje år *avräknas* årets skötselavgift (avgiften för ettårsavtal) från de inbetalda medlen. Avräkningsavtal utgör alternativ C i Församlingsförbundets standardavtal. Enligt konsumentlagstiftningen måste avräkningsavtal alltid innehålla en garanterad minimitid för

¹ För de åtaganden som tecknades och påbörjades före Svenska kyrkans relationsändring med staten svarar dock begravningsverksamheten för eventuella underskott.

skötsel av gravplatsen. Avtalet gäller dock alltid, enligt Församlingsförbundets standardavtal, längst till och med gravrättstidens utgång. Vid fastställandet av minimiskötseliden rekommenderar Församlingsförbundet att församlingen har en mycket god säkerhetsmarginal i sina beräkningar.

Enligt Församlingsförbundets standardavtal skall inte ränta beräknas på avräkningsavtal. Tidigare avtal innehöll ofta bestämmelse om ränteberäkning. Befintliga avtal som innehåller räntebestämmelser skall även fortsättningsvis ränteberäknas.

3.3 Allframtidensavtal

Fram till en bit in på 1960-talet tecknade många församlingar gravskötselavtal för "evinrerlig tid". Avtalet innebär att gravplatsen sköts till dess att gravrättsinnehavaren säger upp avtalet eller så länge gravrätten består. Allframtidensavtal tecknas inte längre.

3.4 Särskilt om banksamverkan och stiftelser

Gävlemodellen

Den så kallade "Gävlemodellen" bygger på en överenskommelse mellan en gravrättsinnehavare och en bank. Banken förbinder sig att för gravrättsinnehavarens räkning förvalta medel för betalning av gravskötseljänster. Banken kommer sedan överens med församlingen om hur exempelvis fakturering och redovisning av gravskötselkonton skall ske.

Den praktiska hanteringen är sådan att banken öppnar ett räntebärande bankkonto i *gravrättsinnehavarens* namn och personnummer. Församlingen fakturerar banken gravskötselavgiften och banken belastar kontot med fakturerat belopp. Gävlemodellen är *en service som banken tillhandahåller en gravrättsinnehavare*.

Sett ur församlingens perspektiv faktureras vanliga ettårsavtal till banken istället för direkt till gravrättsinnehavaren. Ettårsavtalen faktureras så länge det finns pengar på bankkontot. Gävlemodellen kan aldrig ge upphov till någon gravskötselsskuld i församlingens bokföring.

Det förekommer att banker felaktigt har registrerat församlingens organisationsnummer på de särskilda bankkontona som skall användas för betalning av gravskötseljänster. Om så har skett måste församlingen kontakta banken och begära rättelse av uppgifterna så att gravrättsinnehavaren åter blir innehavare av bankkontot.

Stiftelser

Många församlingar förvaltar stiftelser som har till ändamål att finansiera underhåll och/eller smyckning av en eller flera gravplatser. Sådana förvaltade stiftelser är egna juridiska personer med egen ekonomi. Stiftelser kan som ombud för en gravrättsinnehavare teckna ett gravskötselavtal med församlingen. Församlingen skall då upprätta ett avtal med stiftelsen på samma sätt som med övriga gravskötselkunder.

4 Till vilken verksamhet hör åtagandet?

Årsredovisningen och bokföringen skall ge en rättvisande beskrivning av församlingens ekonomiska ställning och resultat. För att få en korrekt bild av årets gravskötselintäkter och utestående gravskötselåtaganden (gravskötselsskulden) skall inbetalda avgifter periodiseras över avtalsperioden. Beroende på om gravskötselåtagandet tillhör begravningsverksamheten eller serviceverksamheten gäller delvis olika redovisningsmetoder.

I begravningslagens förarbeten (prop. 1998/99:38 s. 115) konstateras att skötselåtagandena som tecknats före relationsändringen har gjorts under en tid "då andra förutsättningar gällde för församlingarnas ekonomi". Vad som åsyftades var att Svenska kyrkans församlingar tidigare haft en beskattningsrätt som garanterat nödvändiga verksamhetsintäkter. Tack vare denna ekonomiska trygghet fanns det enligt den kyrkokommunala redovisningsseden inget behov av att periodisera intäkter. Rent praktiskt innebär detta att många församlingar valde att bokföra alla gravskötselavgifter som intäkter det år som de inbetalades, oavsett om avgiften avsåg ettårsavtal eller flerårsavtal. Regeringen ansåg att denna kyrkokommunala redovisningssed varit försvarbar mot

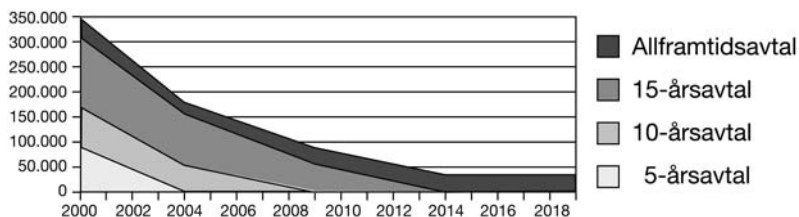
bakgrund av de förhållanden som rådde på den kyrkokommunala tiden. Riksdagen slog därför fast att kostnader för alla äldre skötselåtaganden som inte täcks av en vid relationsändringen bokförd gravskötselsskuld skall betraktas som verksamhetskostnader i begravningsverksamheten. Genom detta beslut garanterar begravningsverksamheten finansieringen av gamla gravskötselåtaganden.

Med utgångspunkt från ovanstående uppstår två typer av gravskötselåtaganden. Den ena typen av åtaganden utgör begravningsverksamhet och den andra typen utgör församlingsverksamhet (benämnd serviceverksamhet). Gränsdragningen mellan vilka åtaganden som tillhör vilken verksamhet går vid relationsändringen. Gravskötselåtaganden som är tecknade och påbörjade före 1 januari 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden som avtalats eller påbörjats senare utgör den frivilliga serviceverksamhet som församlingen svarar för. Kostnaden för åtaganden i form av skötsel av enskilda gravplatser som församlingen åtar sig efter relationsändringen får härigenom inte belasta de medel som tas in genom den obligatoriska begravningsavgiften. Dessa åtaganden måste därför baseras på en noggrann kalkyl så att de särskilda avgifter som tas ut ger full kostnadstäckning.

Trossamfund

5 Redovisning – begravningsverksamhet

Avtal ingångna och påbörjade före 1 januari 2000 tillhör begravningsverksamheten.² Som en konsekvens av att alla nytecknade avtal utgör serviceverksamhet kommer begravningsverksamhetens gravskötselsskuld fortlöpande att minska. Efter en period kommer skulden enbart att bestå av åtagande för all framtid (se figur 1 nedan).

Figur 1: Exempel på utvecklingen av begravningsverksamhetens gravskötselsskuld under 20 år.

5.1 Fasttidsavtal

För begravningsverksamhetens fasttidsavtal har det varit god redovisningssed sedan 1993 att periodisera inbetalda medel över avtalets löptid. Periodiseringen är *linjär*, dvs. inbetalda avgifter fördelas över avtalstiden med lika stora belopp varje år. Den periodisering som tidigare gjorts kommer även i fortsättningen att accepteras för denna skuld. Församlingen kan således fortsätta att använda hittillsvarande periodiseringsprinciper även för den kvarvarande avtalsperioden.

Årets gravskötselavgift (årets minskning av gravskötselsskulden) redovisas som intäkt i begravningsverksamheten. Detta innebär att gravskötselsskulden fortlöpande kommer att minska för att efter ett antal år helt försvinna.

Exempel: Årets skötselavgift

	Debet	Program	Kredit	Program
Årets skötselavgift	2381		3650	51

² Avtal som var vilande vid relationsändring, dvs. som ännu ej var påbörjade, utgör genom denna beskrivning serviceverksamhet eftersom de påbörjas först efter relationsändringen.

I de fall församlingen inte har gjort någon intäktsperiodisering (det finns ingen bokförd gravskötselsskuld) skall ingen åtgärd vidtas. Kostnaden för gravskötseln kommer i detta fall ingå som en verksamhetskostnad i begravningsverksamheten och därmed finansieras av begravningsavgiften.

5.2 Avräkningsavtal

Avräkningsavtal innebär att gravskötselsskulden minskar varje år med årets skötselavgift och ökar med eventuellt avtalad ränta. Med tiden kommer gravskötselsskulden för denna typ av avtal helt försvinna ur begravningsverksamheten. Metoden med avräkningsavtal ger en "automatisk" periodisering av inbetalda medel. Metoden är lika oavsett om avräkningsavtalen tillhör begravnings- eller serviceverksamheten.

Årets avgift redovisas som intäkt i begravningsverksamheten och skulden minskar med motsvarande belopp. Därefter beräknas eventuell ränta enligt avtal och skulden ökas med motsvarande belopp.

Exempel: Årets skötselavgift

	Debet	Program	Kredit	Program
Årets skötselavgift	2382		3650	51
Ev. ränta enligt avtal	6032	51	2382	

5.3 Allframtidavtal

Enligt begravningslagen (1990:1144) får inte inbetalda medel för allframtidavtal ingångna före 1964 förbrukas. Medlen skall istället bilda en "gravfond". Numera benämns detta åtagande för "gravskötselsskuld för allframtidavtal". För dessa åtaganden förekommer normalt inga bokföringstransaktioner, varken under året eller i samband med bokslut. I de fall ett allframtidavtal upphör genom att gravrätten upphör skall dock gravskötselsskulden för den berörda gravplatsen intäktsföras i begravningsverksamheten.

Exempel: Upphörande av allframtidåtagande

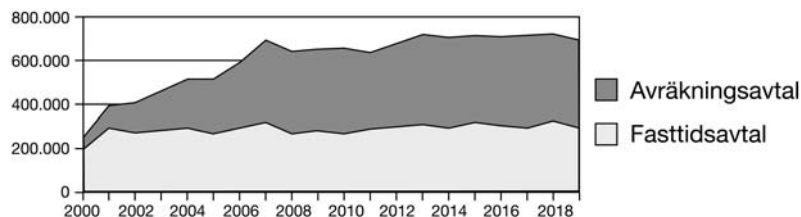
	Debet	Program	Kredit	Program
Upphört åtagande	2383		3659	51

Kan inte gravskötselsskulden hänföras till enskilda gravplatser kan församlingen välja att intäktsföra en så stor andel av gravskötselsskulden som gravplatsen motsvarar.

Exempel: En gravplats återtas under året. Gravplatsen är en av 50 med gravskötselåtaganden för all framtid. Det innebär att 2 % (1/50) av gravskötselsskulden skall intäktsföras.

6 Redovisning – serviceverksamhet

Avtal ingångna och påbörjade från och med 1 januari 2000 tillhör församlingens serviceverksamhet. Denna verksamhet skall i sin helhet finansieras med gravskötselavgifter. Serviceverksamhetens gravskötselsskuld är i inledningsskedet år 2000 blygsam eller noll. Skulden växer därefter årligen med årets nytecknade avtal (se figur 2 nedan).

Figur 2: Exempel på utvecklingen av serviceverksamhetens gravskötselsskuld under 20 år.

6.1 Fasttidsavtal upp till 3 år

6.1.1 Ettårsavtal

Intäkterna som faktureras årligen redovisas i serviceverksamheten som intäkt under aktuellt redovisningsår.

Exempel: Kontering av årets skötselavgift

	Debet	Program	Kredit	Program
Årets skötselavgift	Bank		3650	59

6.1.2 Fasttidsavtal 3 år

I de fall gravskötselavtal tecknas på tre år periodiseras den inbetalda avgiften *linjärt* över avtalets löptid, dvs. med lika stort belopp varje år.³ Ett treårsavtal periodiseras i inbetalningsårets bokföring så att 1/3-del redovisas som intäkt, 1/3-del som kortfristig skuld och resterande 1/3-del som långfristig skuld.

Avgiftsmodellen bygger på att kostnadsökningen under avtalsperioden motsvaras av ränteeffekten på inbetald avgift. Redovisningsmodellen är försvarbar endast när fasttidsavtal skrivs på max 3 år. I annat fall kräver god redovisningssed att åtagandet uppräknas.

Trossamfund

Exempel: Kontering av nytt åtagande med uppdelning i intäkt och skuld

	Debet	Program	Kredit	Program
Inbetalning	Bank		3650	59
			2384	

6.2 Fasttidsavtal över 3 år

I de fall fasttidsavtal på längre period än tre år har tecknats från och med 1 januari 2000 krävs en uppräkningsfaktor för att erhålla en rättvisande bild av aktuell skuld. I dessa fall blir avtalskonstruktionen med antagandet om "ränta på ränta" och förväntad kostnadsökning en typ av avtal med dold räntekompensation. Detta gör att periodiseringen måste ta hänsyn till den dolda räntekompensationen.

Redovisningsmetoden innebär att gravskötselavgiften och skötselavgiften årligen räknas upp för att möta kostnadsökningen. Uppräkningsfaktorn meddelas årligen av Församlingsförbundet. Modellen bygger på att alla avtal behandlas som om de var inbetalda 1 januari inbetalningsåret och att den årligt fastställda skötselavgiften tas ut vid årets början. Beräkningen sker i tre steg:

1. Beräkning av årets gravskötselavgift genom att ingående gravskötselavgift divideras med kvarvarande antal skötselår.
2. Avräkning av årets gravskötselavgift från ingående skuld (beräkning av kvarvarande skuld).
3. Fastställande av utgående gravskötselavgift. Detta sker genom att den kvarvarande gravskötselavgiften uppräknas med uppräkningsfaktorn.

Uppräkning och fastställande av skötselavgiften för respektive år måste göras separat för varje inbetalningsår och löptid på avtal.

Exempel

År 1 tecknar en gravrättsinnehavare ett 10-årigt skötselavtal för 20.000 kr. Uppräkningsfaktorn är 5 % för både år 1 och 2.

Hantering år 1

1. Beräkning av årets skötselavgift
 $20.000 \div 10 \text{ år} = 2.000$
2. Avräkning av årets skötselavgift från ingående skuld
 $20.000 - 2.000 = 18.000$
3. Fastställande av utgående gravskötselavgift
 $18.000 + 5 \% = 18.900 (18.000 + 900)$

³ Jämför Bokföringsnämndens uttalande BFN U 89:10 Resultatavräkning av fleråriga serviceavtal.

Kontering	Debet	Program	Kredit	Program
Inbetalning (20.000 kr)	Bank		2386	
Årets skötselavgift (2.000 kr)	2386		3650	59
Uppräkning av skuld (900 kr)	6031	59	2386	

Hantering år 2

- Beräkning av årets skötselavgift
 $18.900 \div 9 \text{ år} = 2.100$
- Avräkning av årets skötselavgift
 $18.900 - 2.100 = 16.800$
- Fastställande av utgående gravskötselsskuld
 $16.800 + 5 \% = 17.640 (16.800 + 840)$

Kontering	Debet	Program	Kredit	Program
Årets skötselavgift (2.100 kr)	2386		3650	59
Uppräkning av skuld (840 kr)	6031	59	2386	

6.2.1 Engångsuppräkning av fasttidsavtal över 3 år tecknade mellan år 2000 och 2002

Fasttidsavtal på över 3 år tecknade mellan 2000 och 2002 skall som en konsekvens av denna rekommendation räknas upp till 2003 års kostnadsnivå *om de berörda avtalen sammanlagt uppgår till ett väsentligt skuldbelopp!* Uppräkning görs av 2003 års ingående bokförda skuld med 4 % per år från och med det år avtalet tecknades. 2003 års gravskötselintäkt beräknas genom att den uppräknade skulden divideras med avtalens återstående löptid. Därefter beräknas den utgående skulden på samma sätt som enligt den vanliga modellen.

Exempel*Förutsättningar:*

- År 2000 tecknar gravrättsinnehavare 10-åriga skötselavtal för 10.000 kr. Intäkten har periodiserats med lika stora belopp varje år. Ingående skuld 2003 uppgår till 7.000 kr.
- År 2001 tecknar gravrättsinnehavare 10-åriga skötselavtal för 40.000 kr. Intäkten har periodiserats med lika stora belopp varje år. Ingående skuld 2003 uppgår till 32.000 kr.
- År 2002 tecknar gravrättsinnehavare 10-åriga skötselavtal för 30.000 kr. Intäkten har periodiserats med lika stora belopp varje år. Ingående skuld 2003 uppgår till 27.000 kr.

Beräkning:

Uppräkning av gravskötselsskuld för avtal tecknade 2000

- Ingående skuld 2003 uppräknas med 12 %
 $7.000 + 12 \% = 7.840 (7.000 + 840)$
- Beräkning av årsavgift 2003
 $7.840 \div 7 \text{ kvarvarande skötselår} = 1.120$
- Avräkning av årets skötselavgift från gravskötselsskulden
 $7.840 - 1.120 = 6.720$
- Fastställande av utgående gravskötselsskuld (uppräkningsfaktor för 2003 används)
 $6.720 + 5,15 \% = 7.066 (6.720 + 346)$

Kontering	Debet	Program	Kredit	Program
Engångsuppräkning (840 kr)	6031	59	2386	
Årets skötselavgift (1.120 kr)	2386		3650	59
Uppräkning av skuld (X kr)	6031	59	2386	

Uppräkning av gravskötselsskuld för avtal tecknade 2001

- Ingående skuld 2003 uppräknas med 8 %
 $32.000 + 8 \% = 34.560 (32.000 + 2.560)$
- Enligt ovan...
osv.

Uppräkning av gravskötselsskuld för avtal tecknade 2002

- Ingående skuld 2003 uppräknas med 4 %
 $27.000 + 4 \% = 28.080 (27.000 + 1.080)$
- Enligt ovan...
osv.

6.2.2 Vilande fasttidsavtal

Alla vilande fasttidsavtal måste uppräknas med uppräkningsfaktorn fram till dess att tjänsten börjar levereras oavsett om avtalsperioden är kortare eller längre än 3 år. Därefter behandlas den på samma sätt som ett vanligt fasttidsavtal.

Exempel: Kontering av årlig transaktion under tiden avtalet är vilande

	Debet	Program	Kredit	Program
Inbetalning	6031	59	2384/2386	

6.3 Avräkningsavtal

Avräkningsavtal innebär att gravskötselns skulden varje år minskar med aktuellt års skötselavgift och ökar med eventuellt avtalad ränta och nytecknade avtal. Metoden med avräkningsavtal ger automatiskt en periodisering av inbetalda medel. Metoden är lika oavsett om avräkningsavtalen tillhör service- eller begravningsverksamheten.

Årets avgift redovisas som intäkt i serviceverksamheten och skulden minskar med motsvarande belopp. Därefter beräknas eventuell ränta enligt avtal och skulden ökar med motsvarande belopp.

Trossamfund

Exempel Kontering	Debet	Program	Kredit	Program
Nytt avtal	Bank		2383	
<i>Årliga transaktioner</i>				
Årets skötselavgift	2383/2385		3650	59
Ev. ränta enligt avtal	6032	59	2382/2385	
<i>Årliga transaktioner vilande avräkningsavtal</i>				
Ev. ränta enligt avtal	6032	59	2382/2385	

7 Årsredovisning och bokslut

7.1 Årsredovisning

Gravskötselns skulden skall i årsredovisningen delas upp i dels en långfristig och dels en kortfristig skuld (ÅRL 5:10). Detta görs på samma sätt som för övriga skulder i årsredovisningen. Förutom denna uppdelning skall årsredovisningen även innehålla följande tilläggsupplysningar om församlingens gravskötselns skuld:

- Begravningsverksamhetens respektive serviceverksamhetens gravskötselns skuld.
- Hur stor del av skulden som förfaller senare än fem (5) år efter räkenskapsårets utgång (ÅRL 5:10).

Efter relationsändringen har inte längre församlingarna några ansvarsförbindelser avseende gravskötsel som skall redovisas i årsredovisningen.

För ytterligare information om årsredovisningen se *Årsredovisning för Svenska kyrkans församlingar och samfund* ("branschpassningen").

7.2 Särskild förteckning över gravskötselns skulden

Enligt bokföringslagen skall alla sammansatta poster som ingår i årsredovisningens balansräkning, om inte postens sammansättning klart framgår av bokföringen i övrigt, specificeras i en särskild förteckning (BFL 6:11). För gravskötselns skulden innebär detta att det skall finnas förteckningar över vilka avtal som ingår i gravskötselns skulden och respektive avtals del av gravskötselns skulden.

I de fall gravskötselns skulden för allframtidssavtal inte går att specificera per avtal förtecknas gällande avtal utan belopp.

För att den särskilda förteckningen skall vara aktuell krävs löpande inventeringar av gravskötselns skulden. I bilaga 2 ges en kort beskrivning av hur en sådan inventering kan ske.

7.3 Övrig räkenskapsinformation

Enligt bokföringslagen skall räkenskapsinformation arkiveras i 10 år efter räkenskapsårets utgång (BFL 7:2). Bokföringsnämnden har gett ut en vägledning och ett allmänt råd avseende räkenskapsinformation och dess arkivering (BFNAR 2000:5). Bokföringsnämnden anger att det finns tre typer av räkenskapsinformation:

1. *Primär räkenskapsinformation* – exempelvis verifikationer, grundbok, årsredovisning, specifikationer till balansposter i årsredovisningen, systemdokumentation och behandlingshistorik.
2. *Avtal och andra viktiga handlingar* – avtal och andra handlingar som är av särskild betydelse för att belysa verksamhetens ekonomiska förhållanden.
3. *Övrig räkenskapsinformation* – uppgifter som är av betydelse för att det ska gå att följa enskilda bokföringsposters behandling. Exempel på detta är attestregler, värderingsnormer, prissättningsregler och inventeringslistor.

Utifrån denna uppräknig förekommer olika typer av räkenskapsinformation inom gravskötseladministrationen, exempelvis:

- avtal om gravskötsel,
- gravskötselfakturor,
- årsavräkningar för fasttids- och avräkningsavtal,
- ränteberäkning av gravskötsskuld,
- specifikationer till balansräkningens gravskötsskuld,
- prislister för gravskötsel,
- systemdokumentation och behandlingshistorik över gravskötssystemet.

Räkenskapsinformationen skall arkiveras enligt bokföringslagens regler. För mer information om hantering av räkenskapsinformation se BFNs vägledning om räkenskapsinformation och dess arkivering (BFNAR 2000:5).

Bilaga 1 Församlingsförbundets standardavtal

1(2)

Plats för förvaltningens stämpel

GRAVSKÖTSELAVTAL

Handläggare	Diarienummer
-------------	--------------

Avtal träffat mellan

Församlingen/Kyrkliga samfundet, namn och adress (nedan kallat församlingen)	Gravrättsinnehavaren, namn, personnummer, adress och telefonnummer
--	--

Ombud för gravrättsinnehavare	
Avtalet gäller gravplats, nummer	Kyrkogård

Trossamfund

Avtalstid/Avgift

<p>Alternativ A</p> <p>☐ Ettårsavtal.</p> <p>Avtalet gäller ett år (kalenderår) med automatisk förlängning med ett år i taget under gravrättstiden. Gravrättsinnehavaren åtar sig att årligen till församlingen erlägga en avgift för uppdraget genom att betala faktura som församlingen sänder till gravrättsinnehavaren. Årsavgiften (inklusive administrativ avgift) är för närvarande kronor.</p>
<p>Alternativ B</p> <p>☐ Avtalet gäller för 3 år. Med början den , upphör den .</p> <p>Gravrättsinnehavaren erlägger en avgift för hela avtalsperioden i förskott mot faktura. Församlingen skall underrätta gravrättsinnehavaren i god tid innan avtalet löper ut.</p>
<p>Alternativ C (används vid skötsel mer än 3 år)</p> <p>☐ Avtalet gäller för en minsta tid av år och så länge kapitalet räcker dock längst till gravrättstidens utgång.</p> <p>Gravrättsinnehavaren erlägger till församlingen ett belopp om, kronor mot faktura. Församlingen gör varje år avräkningar mot erlagt belopp med årsavgiften för uppdraget, denna årsavgift (inklusive administrativ avgift) är för närvarande, kronor.</p> <p>Församlingen skall underrätta gravrättsinnehavaren i god tid innan kapitalet är förbrukat annars förlängs avtalet automatiskt med 1 år i taget. Uppsägning skall ske senast 3 månader före avtalets utgång.</p> <p>Det erlagda beloppet avser skötsel av i avtalet angiven gravplats och disponeras endast för detta ändamål.</p>

Grundskötsel - vård och underhåll

Grundskötsel innebär att gravplatsen hålls i ordnat och värdigt skick. I grundskötelsen ingår i den omfattning som behövs med avseende på gravplatsens utformning:

- I. Vårstädning, klippning av gräsytan alternativt ogräsrensning i grusyta och riktning av gravvård.
- II. Klippning av häck, beskärning av växter inom gravplatsen och ogräsrensning inkl. puts av blommor i gravrabatt.

Plantering och andra arbeten utöver grundskötsel

Församlingen åtar sig följande arbeten
--

Församlingen utför skötelsen fackmässigt och tar med tillbörlig omsorg till vara gravrättsinnehavarens intressen och samråder med denne i den utsträckning som det behövs och är möjligt.

Avhjälpande av fel

Gravrättsinnehavaren har rätt att kräva att församlingen avhjälpel fel hos tjänsten, om det inte medför olägenheter eller kostnader för församlingen som är oskäligt stora i förhållande till felets betydelse för gravrättsinnehavaren.

Även om gravrättsinnehavaren inte kräver det, får församlingen avhjälpel felet om församlingen genast efter det att reklamation har kommit församlingen tillhanda erbjuder sig att göra detta och gravrättsinnehavaren inte har något särskilt skäl att avvisa erbjudandet.

Avhjälpande skall ske utan kostnad för gravrättsinnehavaren.

Avhjälps ej felet enligt vad som sägs här ovan har gravrättsinnehavaren rätt till ersättning som motsvarar vad det kostar att få felet avhjälpt.

Hävning och uppsägning av avtalet

Gravrättsinnehavaren får häva avtalet, om församlingen i väsentlig omfattning åsidosätter avtalsenliga skyldigheter eller om förutsättningarna för avtalet väsentligt ändrats. Vid bedömning om förutsättningarna för avtalet väsentligt ändrats skall den ursprungliga gravrättsinnehavarens intressen beaktas.

Församlingen får häva avtalet om gravrättsinnehavaren i väsentligt avseende bryter mot av församlingen utfärdade ordnings- och säkerhetsföreskrifter eller i väsentlig omfattning åsidosätter avtalsenliga skyldigheter. Sådana fall är exempelvis att gravrättsinnehavaren inte erlägger avgiften för skötsel inom skälig tid efter det att han påmint om betalningen eller om gravrättsinnehavaren utan att meddelsamråda med församlingen utfört väsentliga förändringar på gravplats och dess överbyggnad.

För 1 och 3 årsavtal gäller att:

- uppsägning av avtalet ska ske senast 3 månader före avtalstidens utgång,
- vid ändring av avgiften får gravrättsinnehavaren säga upp avtalet med omedelbar verkan.

Församlingens skadeståndsansvar

Församlingen är skyldig att ersätta gravrättsinnehavaren skada som denne tillfogats på grund av felaktig gravskötsel, om inte församlingen visar att skadan beror på ett hinder utanför församlingens kontroll som församlingen inte skäligt kunde förväntas räkna med vid avtalets ingående och vars följderna församlingen inte heller skäligt kunde ha undvikit eller övervunnit (**kontrollansvar**).

Församlingens skadeståndsskyldighet på grund av fel omfattar även ersättning för skada på föremålet för tjänsten eller annan egendom som tillhör gravrättsinnehavaren eller någon medlem av hans hushåll.

Konsumenttjänstlagen (1985:716) innehåller regler om skadeståndsskyldighet.

Gravrättsinnehavarens ansvar vid skada

Gravrättsinnehavaren ansvarar för sakskada inklusive skada på tredje mans egendom för vilken församlingen hålls ansvarig om församlingen kan visa att gravrättsinnehavaren orsakat skadan genom vårdslöshet.

Vårdslöshet anses föreligga där skadan orsakats av gravrättsinnehavaren genom till exempel:

- olämplig åtgärd på gravvård eller annan gravöverbyggnad,
- otillfredsställande anordningar i övrigt på gravplats.

Gravrättsinnehavarens informationsskyldighet

Gravrättsinnehavaren skall så snart som möjligt underrätta församlingen om omständigheter av betydelse för skötselavtalet såsom:

- ny innehavare av rätten till gravplats,
- nytt ombud för innehavare av rätten till gravplats,
- adressändring.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit var sitt

Församling, namnteckning	
Namnförtydligande	Ort och datum
Gravrättsinnehavare/Ombud, namnteckning	
Namnförtydligande	Ort och datum

Bilaga 2 Inventering av ingångna åtaganden

För att erhålla en korrekt bild av vilka gravskötselåtaganden som finns inom ramen för begravnings- och serviceverksamheten måste regelbundna inventeringar göras.

Inventeringsmetod och dokumentation

De församlingar som har gravskötselinformationen registrerad i ett ADB-baserat gravsystem kan göra inventeringen genom att skriva ut en lista på registrerade åtaganden och stämma av mot verkligheten genom en fysisk inventering av de gravar som sköts. Dessutom kopplas sammanställningen med ingångna avtal. I de fall skillnader finns mellan de gravplatser som sköts och de avtal som är tecknade måste varje enskilt fall utredas och åtgärdas.

Avtalens utformning kan variera och kan i vissa fall enbart finnas som noteringar i protokoll. Även muntliga avtal om gravskötsel gäller. I de fall muntliga avtal ingåtts måste avtalsvillkoren dokumenteras i samband med inventeringen. I de fall avtal med stiftelser som köper gravskötsel inte har upprättats bör det göras i samband med inventeringen.

I de fall administrationen av gravskötselåtaganden sköts manuellt måste de personer som utför arbetet (vaktmästare/kyrkogårdsarbetare) göra en sammanställning över vilka gravplatser som sköts. Sammanställningen kopplas sedan till ingångna avtal.

Uppgifterna som erfordras för inventeringen:

- identitet på gravplats och avtal,
- avtalstyp (fasttids-, avräknings- eller allframtidsavtal),
- avtalets löptid,
- uppgift om avtalet utgör begravnings- eller serviceverksamhet,
- inbetalt belopp.

Nedan finns en hjälpblankett för manuell inventering.

Hjälpblankett för manuell inventering av gravskötselåtaganden

Gravplats	Avtals-identitet	Avtalstyp	Avtalstid fr.o.m.–t.o.m.	Inbetalt belopp	Begravnings- ait. serviceverksamhet	Anmärkning

Trossamfund

Bilaga 3 Konton enligt Kyrk-BAS

3650 Gravskötselintäkter*	2380 Långfristig gravskötsel-skuld	2480 Kortfristig gravskötsel-skuld
3651 Begravningsverksamhet fasttidsavtal	2381 Begravningsverksamhet fasttidsavtal	2481 Begravningsverksamhet fasttidsavtal
3652 Begravningsverksamhet avräkningsavtal	2382 Begravningsverksamhet avräkningsavtal	2482 Begravningsverksamhet avräkningsavtal
3653 Begravningsverksamhet allframtidavtal	2383 Begravningsverksamhet allframtidavtal	2484 3-årsavtal
3654 3-årsavtal	2384 3-årsavtal	2485 Avräkningsavtal
3655 Avräkningsavtal	2385 Avräkningsavtal	2486 Fasttidsavtal x år
3656 Fasttidsavtal x år	2386 Fasttidsavtal x år	2489 Övriga kortfristiga gravskötselsskulder
3658 Ettårsavtal	2389 Övriga långfristiga gravskötselsskulder	
3659 Övriga gravskötselintäkter		
6030 Speciella orderkostnader		
6031 Uppräkning av kostnad för fasttidsavtal		
6032 Ränta enligt gravskötselavtal		
3690 Övriga sidoinkomster		
3691 Gravrättsavgift (tidigare 3655)		

* I allmänhet bokförs gravskötselintäkterna på 3650. I de fall information önskas om hur mycket av årets gravskötselintäkter som härrör från de olika typerna av avtal kan underindelning göras.

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITTÉ – KRED

Redovisning av ändamålsbestämda gåvor

Sammanfattning	251
Ikraftträdande	251
Bakgrund	251
Vad innebär ändamålsbestämt?	252
Redovisning av ändamålsbestämda gåvor	253
Metod	253
Redovisning av ändamålsbestämda gåvor i form av materiella anläggningstillgångar t.ex. inventarier	255
Redovisning av ändamålsbestämda gåvor som används till investeringar	256
Gåvor erhållna före 2005	257
Redovisningsprinciper i årsredovisningen	259
Konto för gåvor och ändamålsbestämda medel enligt Kyrk-BAS	259

Trossam-
fund**Sammanfattning**

KRED rekommenderar att en anpassning görs av uppställningsformen för balans- och resultaträkning för att få en rättvisande bild av församlingens resultat och ställning. Anpassningen sker med stöd av årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st. Avvikelsen består i att ändamålsbestämda gåvor som ej förbrukats under året, redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas på egen rad i resultaträkningen.

Ikraftträdande

Denna rekommendation skall tillämpas av Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar från och med räkenskapsåret 2005.

I rekommendationen används av förenklings-skäl genomgående begreppet församling för såväl församlingar, samfälligheter som stift.

Bakgrund

Bokföringsnämnden, BFN, kom under 2002 med ett allmänt råd om hur gåvor skall redovisas i ideella föreningar och registrerade trossamfund (BFNAR 2002:10). I korthet innebär detta allmänna råd att gåvor från och med 1 januari 2004 skall intäktsföras vid mottagandet. Detta gäller oavsett om gåvan är en omsättningstillgång eller en anläggningstillgång. Anskaffningsvärdet, och därmed den bokförda intäkten, skall motsvaras av marknadsvärdet.

Med gåva avses en tillgång som överlämnas utan krav på ekonomisk motprestation. Gåvor kan däremot vara villkorade dvs. givaren anger ett villkor för användningen. Dessa benämns i fortsättningen ändamålsbestämda gåvor. Gåvan har ett rättsligt skydd genom att mottagaren är skyldig att uppfylla gåvogivarens intentioner.

I BFNAR 2002:10 särskiljer man inte på olika typer av gåvor utan alla skall intäktsredovisas vid mottagandet. Det medför att intäkter och kostnader kan komma att redovisas på olika verksamhetsår och att ej förbrukade ändamålsbestämda gåvor kommer att ingå i eget kapital. KRED anser att detta inte ger en rättvisande bild av församlingens eget kapital. Det är angeläget att Svenska kyrkan, gentemot givaren, tydligt visar att erhållna medel hålls åtskilda från eget kapital och inte är möjliga att använda för andra ändamål samt att det återspeglas i redovisningen.¹ Det är även viktigt att gåvans roll synlig- och

¹ KRED gjorde med anledning av ovanstående en hemställan till Bokföringsnämnden om ändring av BFNAR 2002:10 för Svenska kyrkans del avseende redovisning av ändamålsbestämda gåvor. Bokföringsnämnden ansåg inte att det fanns skäl för någon ändring av BFNAR 2002:10.

tydliggörs för alla kyrkans intressenter. Gåvans betydelse som finansieringskälla för Svenska kyrkan kommer att öka och det blir allt viktigare att på olika sätt uppmuntra till generositet.

KRED rekommenderar mot bakgrund av ovanstående att en anpassning görs av uppställningsformen för balans- och resultaträkning för att få en rättvisande bild av församlingens resultat och ställning. Anpassningen sker med stöd av årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st. Avvikelsen består i att ändamålsbestämda gåvor som ej förbrukats under året, redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas på egen rad i resultaträkningen. Detta innebär att församlingar från och med 2005 skall tillämpa samma redovisningsprincip för ändamålsbestämda gåvor som sedan två år tillämpas av Svenska kyrkan på nationell nivå.

Med gåva jämställs även övriga bidrag av likvida medel från andra givare än offentlig-rättsliga organ.

Avvikelsen gentemot BFNAR 2002:10 gäller endast ändamålsbestämda gåvor.

Vad innebär ändamålsbestämt?

En gåva som är ändamålsbestämd innehåller ett villkor för användningen. Givaren anger i samband med överlämnandet av gåvan att den skall användas till ett särskilt ändamål. Gåvan kan vara både finansiell och materiell. En materiell gåva är ändamålsbestämd om den varaktigt innehas.

Den ändamålsbestämda gåvan har ett rättsligt skydd och i princip är mottagaren skyldig att återlämna gåvan om villkoren för den inte kan uppfyllas. Enligt permutationslagen krävs tillstånd från Kammarkollegiet för att ändra, upphäva eller åsidosätta bestämmelser i ett gåvobrev. Således bör en församling noga pröva om det finns en rimlig möjlighet att uppfylla ändamålet före mottagandet av gåvan. Finns det en minsta tvekan skall församlingen i första hand, om det är möjligt, be givaren att ändra eller förtydliga ändamålsbeskrivningen och där det inte är möjligt, överväga att inte ta emot gåvan.

Exempel på ändamålsbestämda gåvor:

- Medel för specifik verksamhet eller specifik inventarie:
 - Ridläger för konfirmander, instrument till ungdomsverksamheten, utbildningsresa för kören, utflykt för pensionärer, ljusbärare, konst m.m.
- Insamlingar:
 - Insamling för orgelreparation, nytt tak till församlingshemmet, ny dopfont m.m.
- Anläggningstillgångar som varaktigt innehas:
 - Ljusbärare, konst, fastigheter m.m.

Kännetecken på ändamålsbestämda gåvor:

- Uttalat ändamål.
- Ändamålet går att identifiera.
- Kostnaden för uppfyllandet av ändamålet går att avgränsa.

Redovisning av ändamålsbestämda gåvor

Denna rekommendation avser endast gåvor där ändamålet *inte varit möjligt* att uppfylla under året. Övriga gåvor redovisas enligt BFNAR 2002:10.

Skillnaden mellan denna rekommendation och BFNAR 2002:10 är att värdet av ej använda ändamålsbestämda gåvor inte skall påverka årets resultat. Detta görs genom att beloppet redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att den årliga förändringen av denna post redovisas på egen rad i resultaträkningen, se figur nedan.

Resultaträkning
<i>Summa verksamhetens intäkter</i>
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>
Förändring av ändamålsbestämda medel
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat
Verksamhetens resultat

Trossamfund

Balansräkning	
Tillgångar	Eget kapital
	Ändamålsbestämda medel
	Avsättningar
	Skulder

Metod

Gåvan skall intäktsredovisas när den erhålls. Vid mottagandet måste en prövning göras om gåvan har givits till ett bestämt ändamål. De gåvor som är ändamålsbestämda redovisas på intäktskonto *3242 Gåvor, ändamålsbestämda*. Övriga gåvor redovisas på konto *3241 Gåvor, fria*.

Vid periodens slut skall värdet motsvarande den del av gåvan som inte förbrukats vara bokförd på balanskonto *2190 Ändamålsbestämda medel*. Man kan välja mellan två olika metoder för att redovisa förändringen av konto 2190. Det ena sättet, bruttometoden, innebär att samtidigt som alla transaktioner, såväl intäkter som kostnader, som avser ändamålsbestämda gåvor bokförs, görs en omföring av motsvarande belopp mellan konto *2190 Ändamålsbestämda medel* och *7980 Förändring ändamålsbestämda medel*. Denna metod förordas av KRED.

Det andra sättet, nettometoden, innebär att i samband med periodboks slut, alternativt senast i samband med årsboks slut, identifieras vilka av periodens intäkter och kostnader som avser ändamålsbestämda medel. Därefter görs en omföring av mellanskillnaden till balanskontot *2190 Ändamålsbestämda medel* med konto *7980 Förändring ändamålsbestämda medel* som motkonto.

Bruttometod

Samtidigt som alla transaktioner, såväl intäkter som kostnader, som avser ändamålsbestämda gåvor bokförs, görs en omföring av motsvarande belopp mellan konto *2190 Ändamålsbestämda medel* och *7980 Förändring ändamålsbestämda medel*.

Exempel

Församlingen har vid ingången av året 50.000 kr i icke ianspråktagna medel. Under 2005 får församlingen ytterligare ändamålsbestämda gåvor om totalt 80.000 kr under året.

Under 2005 använder församlingen 100.000 kr till verksamhet som skall finansieras med ändamålsbestämda medel, resa och julgåvor till hemlösa.

Mottagande av gåva

Debet	Kredit	Belopp
1940 Bank	3432 Gåvor, ändamålsbestämda	80.000
7980 Förändring ändamålsbestämda medel	2190 Ändamålsbestämda medel	80.000

Ianspråktagna medel

Debet	Kredit	Belopp
69XX Researrangemang, diakonala gåvor	1940 Bank	100.000
2190 Ändamålsbestämda medel	7980 Förändring ändamålsbestämda medel	100.000

Saldot på konto 7980 blir – 20.000 kr. Detta innebär att resultatet har reglerats så att årets intäkter av ändamålsbestämda gåvor motsvaras av lika stora kostnader, med hjälp av regleringsposten *Förändring ändamålsbestämda medel*.

2190 Ändamålsbestämda medel

IB Ändamålsbestämda medel	+	50.000
Under året erhållna ändamålsbestämda medel	+	80.000
Ianspråktagna medel	–	100.000
UB Ändamålsbestämda medel	+	30.000

Nettoförändringen på konto 2190 blir – 20.000 kr. Den utgående balansen på kontot *2190 Ändamålsbestämda medel* motsvarar värdet av de ännu ej uppfyllda ändamålsbestämda gåvorna. Därmed tydliggörs det både internt och externt att det finns ett åtagande för församlingen motsvarande värdet på kontot *Ändamålsbestämda medel*. Eget kapital kommer därmed, såsom avsikten är, endast att visa församlingens ekonomiska ställning, dvs. det ackumulerade resultatet över åren.

Nettometod

I samband med periodbokslut, alternativt senast i samband med årsbokslut, identifieras vilka av periodens intäkter och kostnader som avser ändamålsbestämda gåvor. Därefter görs en omfördning av mellanskillnaden till balanskontot *2190 Ändamålsbestämda medel* med konto *7980 Förändring ändamålsbestämda medel* som motkonto.

Den information man behöver för att fastställa posten *Förändring ändamålsbestämda medel* samt utgående balans på *Ändamålsbestämda medel* är

1. Hur mycket ändamålsenliga medel har kommit in under året? Om konto 3242 används hämtas informationen därifrån.
2. Vilka kostnader har församlingen haft för att uppfylla ändamål, oavsett om det avser nya eller gamla gåvor? Informationen inhämtas från flerdimensionell redovisning (projekt) eller från ett sidoordnat system.
3. Hur stort är beloppet vi fått in i år enligt punkt 1 i förhållande till kostnaderna enligt punkt 2?
 - Intäkten enligt punkt 1 överstiger kostnaderna enligt punkt 2. Mellanskillnaden bokförs Debet 7980/Kredit 2190.
 - Intäkten enligt punkt 1 understiger kostnaderna enligt punkt 2. Mellanskillnaden bokförs Debet 2190/Kredit 7980.

Exempel

Församlingen har vid ingången av året 50.000 kr i icke ianspråktagna medel. Under 2005 får församlingen ytterligare ändamålsbestämda gåvor om totalt 80.000 kr under året.

Under 2005 använder församlingen 100.000 kr till verksamhet som skall finansieras med ändamålsbestämda medel, resa och julgåvor till hemlösa.

Mottagande och ianspråktagande av gåva

Debet	Kredit	Belopp
1940 Bank	3242 Gåva, ändamålsbestämd	80.000
69XX Researrangemang, diakonala gåvor	1940 Bank	100.000

Resultatreglering i samband med bokslut

Debet	Kredit	Belopp
2190 Ändamålsbestämda medel	7980 Förändring ändamålsbestämda medel	20.000

Saldot på konto 7980 blir – 20.000 kr. Detta innebär att resultatet har reglerats så att årets intäkter av ändamålsbestämda gåvor motsvaras att lika stora kostnader, med hjälp av regleringsposten *Förändring ändamålsbestämda medel*.

IB Ändamålsbestämda medel	+ 50.000
Förändring av ändamålsbestämda medel	– 20.000
UB Ändamålsbestämda medel	+ 30.000

Trossamfund

Nettoförändringen på konto 2190 blir – 20.000 kr. Den utgående balansen på kontot *2190 Ändamålsbestämda medel* motsvarar värdet av de ännu ej uppfyllda ändamålsbestämda gåvorna. Därmed tydliggörs det både internt och externt att det finns ett åtagande för församlingen motsvarande värdet på kontot *Ändamålsbestämda medel*. Eget kapital kommer därmed, såsom avsikten är, endast att visa församlingens ekonomiska ställning dvs. det ackumulerade resultatet över åren.

Redovisning av ändamålsbestämda gåvor i form av materiella anläggningstillgångar t.ex. inventarier

När församlingen erhåller materiella anläggningstillgångar, t.ex. inventarier, för stadigvarande bruk skall gåvans värde beräknas (se BFNAR 2002:10) och beloppet bokförs som en intäkt. Vid periodens slut skall värdet motsvarande den del av gåvan som inte förbrukats vara bokförd på balanskonto *2190 Ändamålsbestämda medel*.

Kostnaden för inventarier motsvaras av de årliga avskrivningarna. Reglerna om avskrivningar påverkas inte av hur tillgången är finansierad. Nyttjandetiden skall prövas individuellt och reglerna om *Inventarier av mindre värde* skall tillämpas. Enligt dessa regler skall församlingen kostnadsföra hela anskaffningsvärdet om det understiger 5.000, 10.000 eller 20.000 kr + moms, beroende på församlingens storlek. (Riksskatteverkets allmänna råd om inventarier av mindre värde, RSV 2003:9.)

Exempel

Församlingen erhåller en ljusbärande värd 35.000 kr. Antag 10 års avskrivningstid.

Bruttometoden

Gåvans mottagande

Debet	Kredit	Belopp
1290 Övriga maskiner och inventarier	3242 Gåvor, ändamålsbestämda	35.000
7980 Förändring ändamålsbestämda medel	2190 Ändamålsbestämda medel	35.000

Årets avskrivning

Debet	Kredit	Belopp
7839 Avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	1299 Ackumulerade avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	3.500
2190 Ändamålsbestämda medel	7980 Förändring ändamålsbestämda medel	3.500

Nettometoden

Gåvans mottagande

Debet	Kredit	Belopp
1290 Övriga maskiner och inventarier	3242 Gåvor, ändamålsbestämda	35.000

Årets avskrivning

Debet	Kredit	Belopp
7839 Avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	1299 Ackumulerade avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	3.500

Resultatreglering i samband med bokslut

Debet	Kredit	Belopp
7980 Förändring ändamålsbestämda medel	2190 Ändamålsbestämda medel	31.500

Redovisning av ändamålsbestämda gåvor som används till investeringar

I de fall församlingen erhåller kontanta medel för inköp av en specifik materiell anläggningstillgång, t.ex. en inventarie, så intäktsförs gåvan vid erhållandet för att sedan användas för inköp av avsedd inventarie. På balansräkningens tillgångssida innebär det endast att en omsättningstillgång istället blir en anläggningstillgång.

Kostnaden för inventarier motsvaras av de årliga avskrivningarna. Reglerna om avskrivningar påverkas inte av hur tillgången är finansierad.

Vid periodens slut skall värdet motsvarande den del av gåvan som inte förbrukats vara bokförd på balanskonto *2190 Ändamålsbestämda medel*.

Den resultatmässiga effekten blir densamma som om församlingen fått en inventarie i gåva.

Exempel

Församlingen köper en ljusbärare för 35.000 kr som finansieras med kontanta ändamålsbestämda medel. Antag 10 års avskrivningstid.

Bruttometoden

Gåvans mottagande

Debet	Kredit	Belopp
1940 Bank	3242 Gåvor, ändamålsbestämda	35.000
7980 Förändring ändamålsbestämda medel	2190 Ändamålsbestämda medel	35.000

Inköp av inventarie

Debet	Kredit	Belopp
1290 Övriga maskiner och inventarier	1940 Bank	35.000

Årets avskrivning

Debet	Kredit	Belopp
7839 Avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	1299 Ackumulerade avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	3.500
2190 Ändamålsbestämda medel	7980 Förändring ändamålsbestämda medel	3.500

Nettometoden

Gåvans mottagande

Debet	Kredit	Belopp
1940 Bank	3242 Gåvor, ändamålsbestämda	35.000

Inköp av inventarie

Debet	Kredit	Belopp
1290 Övriga maskiner och inventarier	1940 Bank	35.000

Årets avskrivning

Debet	Kredit	Belopp
7839 Avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	1299 Ackumulerade avskrivningar på övriga maskiner och inventarier	3.500

Resultatreglering i samband med bokslut

Debet	Kredit	Belopp
7980 Förändring ändamålsbestämda medel	2190 Ändamålsbestämda medel	31.500

Gåvor erhållna före 2005

De församlingar som har gåvomedel skuldförda sedan tidigare skall göra en specifikation på vilka gåvor som finns i den ingående balansen per 2005-01-01 och särskilja vilka gåvor som är ändamålsbestämda. De ändamålsbestämda gåvorna överförs till konto 2190 *Ändamålsbestämda medel* där de kommer att utgöra ingående balans. Värdet av resterande gåvor förs mot eget kapital där det ingående värdet justeras och förändringen redovisas som en korrigeringspost i ingående kapital, i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation RR 5. Noterna till eget kapital, ändamålsbestämda medel och övriga skulder kommer därmed att få följande utseende i årsredovisningen för 2005.

Trossamfund

Not x Eget kapital

	Balanserat resultat	Församlingskyrkas fastighetsfond	Årets resultat
Ingående kapital enligt fastställd balansräkning	xx	xx	xx
Effekt av byte av redovisningsprincip	+ xx		
Ingående kapital i enlighet med ny princip	= xx		
Omföring av föregående års resultat	+ xx		- xx
Ianspråkstagna medel ur fastighetsfonden	+ xx	- xx	
Årets resultat			= xx
Belopp vid årets utgång	xx	xx	xx

Gåvor som ej är ändamålsbestämda, tidigare redovisade som kortfristig skuld, har förts om till eget kapital i enlighet med BFNAR 2002:10 och KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*.

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet skall användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråkstagits ur fonden för xxx (exempelvis målning av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

Not x Ändamålsbestämda medel

	2005
Ingående balans enligt fastställd balansräkning	-
Effekt av byte av redovisningsprincip	xx
Ingående balans i enlighet med ny princip	= xx
Årets förändring	xx
Belopp vid årets utgång	xx
Fördelning per ändamål	
Insamling till ny orgel	xx
Kyrkokörens jubileumskonsert	xx
Övrigt	xx
Summa vid årets utgång	xx

Ändamålsbestämda gåvor har tidigare år redovisats under övriga kortfristiga skulder. Dessa gåvor har 2005 omfört till ändamålsbestämda gåvor i enlighet med KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*.

Not x Övriga skulder

	2005
Ingående balans enligt fastställd balansräkning	xx
Effekt av byte av redovisningsprincip	– xx
<hr/>	
Ingående balans i enlighet med ny princip	xx

Gåvor erhållna före 2004 och ändamålsbestämda gåvor erhållna före 2005 har, tills de tagits i anspråk, tidigare redovisats under övriga kortfristiga skulder. Dessa gåvor har 2005 omfört till eget kapital respektive ändamålsbestämda gåvor i enlighet med BFNAR 2002:10 och KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*.

För att sammanfatta effekten av de omföringar som görs skall även nedanstående not finnas med i årsredovisningen för 2005.

Not x Effekt av byte av redovisningsprincip

Som framgår under "Allmänna redovisningsprinciper" har församlingen före 2005 redovisat ej förbrukade ändamålsbestämda gåvor som skuld. Från och med 2005 skall KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor* tillämpas vilket innebär att ej förbrukade ändamålsbestämda gåvor redovisas på egen rad i balansräkningen. I de fall att tidigare skuldbokförda gåvomedel avser gåvomedel som inte är ändamålsbestämda skall dessa gåvomedel anses utgöra resultat från tidigare år och tillföras det egna kapitalet i enlighet med BFNAR 2002:10.

Effekterna av bytet av redovisningsprincip redovisas som korrigeringsposter i ingående balanserna för de berörda balansposterna enligt nedan:

Ändamålsbestämda medel	xx
Eget kapital	xx
Övriga skulder	– xx
<hr/>	
	0

Jämförelseuppgifterna i årsredovisningen har inte omräknats då värdet av sådan information inte ansetts vara väsentlig i förhållande till den insats som fordras för att ta fram informationen.

Exempel på kontering

På kontot 2870 Gåvor finns gåvomedel motsvarande 50.000 kr varav 35.000 kr avser ändamålsbestämda medel.

Debet	Kredit	Belopp
2870 Gåvor	2190 Ändamålsbestämda medel	35.000
2870 Gåvor	2060 Eget kapital	15.000

Omföringen av gåvor som ej är ändamålsbestämda till eget kapital innebär inte de "försvinner". Gåvan finns kvar tills den används även om den inte är synlig som egen post i balansräkningen. När gåvomedlen sedan används, så uppstår en kostnad för församlingen som påverkar församlingens resultat och därmed det egna kapitalet.

Redovisningsprinciper i årsredovisningen

KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor* är ett avsteg från BFNAR 2002:10. I årsredovisningen måste denna avvikelse anges under rubriken Redovisningsprinciper. I *Årsredovisning för Svenska kyrkans församlingar och samfund* ("branschpassningen") rekommenderas följande text:

Svenska kyrkan har före 2005 redovisat ej förbrukade ändamålsbestämda medel som skuld. Efter ikraftträdandet av BFNs allmänna råd 2002:10 bedöms förutsättningar inte föreligga för fortsatt skuldredovisning. Huvudregeln enligt BFNAR 2002:10 är att ej förbrukade ändamålsbestämda medel skall ingå i årets resultat och eget kapital. Emellertid finner Svenska kyrkan det angeläget att gentemot givare och andra intressenter tydligt visa att erhållna medel hålls åtskilda från övriga medel och inte är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå detta har en anpassning av uppställningsformen för balans- och resultaträkningen skett med stöd i årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st. Avvikelsen från BFNAR 2002:10 består i att ändamålsbestämda medel redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas i resultaträkningen. Genom den tillämpade redovisningsprincipen anser Svenska kyrkan att arten av ej förbrukade ändamålsbestämda medel tydligare markeras och att redovisningen av förändringen av ej förbrukade ändamålsbestämda medel i resultaträkningen ger bättre information till en läsare än om BFNAR 2002:10 tillämpas.

Trossam-
fund

Konto för gåvor och ändamålsbestämda medel enligt Kyrk-BAS

3240 Gåvor

Vid behov kan kontot delas in i följande underkonton.

3241 Gåvor, fria

3242 Gåvor, ändamålsbestämda

7980 Förändring ändamålsbestämda medel

Vid behov kan kontot delas in i följande underkonton.

7981 Tillkomna ändamålsbestämda medel

7982 Lansspråktagna ändamålsbestämda medel

2190 Ändamålsbestämda medel

Vid behov av särskilda konton för olika ändamål kan följande underkonton användas.

2191 Ändamål 1

2192 Ändamål 2

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITTÉ – KRED

Årsredovisning för Svenska kyrkans församlingar och pastorat – K3

2014 års branschanpassning enligt reglerna i K3

1 Inledning	260
2014 års branschanpassning för K3-årsredovisningar	261
2 Årsredovisningen	262
2.1 Regelverket	262
2.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp	262
2.3 Årsredovisningens delar enligt K3	262
2.4 Upprättande och undertecknande	263
2.5 Fastställande	263
2.6 Publicering av årsredovisningen	263
2.7 Revision	263
2.8 Verksamhetsuppföljning	264
2.9 Ekonomisk redogörelse	264
3 Branschanpassning av årsredovisningen	264
3.1 Förvaltningsberättelsen (6:1–4 ÅRL, K3 3 kap.)	264
3.2 Resultaträkning	272
3.3 Balansräkning	273
3.4 Kassaflödesanalys	275
3.5 Tilläggsupplysningar	276
Undertecknande (2:7 ÅRL, K3 p. 3.4)	304
Revisorspåteckning (27 § 2 st revisionslagen)	304
Bilaga 1 Anvisningar till kassaflödesanalysen	305
Bilaga 2 Inrapportering till Bolagsverket	307
Bilaga 3 Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergången	308
Bilaga 4 Övergång till redovisning enligt K3 – vägledning och exempel	315

1 Inledning

Detta dokument är framtaget i syfte att utgöra ett stöd vid upprättandet av årsredovisning enligt BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3) för de församlingar och pastorat inom Svenska kyrkan som definieras som större enheter enligt reglerna i 1:3 årsredovisningslagen (ÅRL).

I det fortsatta dokumentet menas med församling såväl församling som pastorat. Pastorat har använts i ett fåtal fall där upplysningskraven är avvikande för de organisatoriska delarna.

Dokumentet behandlar enbart årsredovisningen i juridisk person. Branschanpassningen utgår från de vanligast förekommande posterna i församlingens årsredovisning vilket innebär att församlingen i vissa fall måste ta in andra poster än de som presenteras i publikationen.

För den församling som innehar andelar i koncern- och/eller intresseföretag finns utökade krav på information i årsredovisningen och hänvisning sker här till gällande regler i K3 och ÅRL. Detsamma gäller för mindre församling som frivilligt väljer att tillämpa K3.

I bilaga 4 presenteras de speciella noter och hjälpdokument som ska användas första gången en församling tillämpar K3. Exempel på omräkningsförutsättningar presenteras i bilaga 3. Observera att dessa enbart får användas en gång och aldrig mer.

Enligt Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (K3) ska alla organisationer som upprättar en årsredovisning enligt K3 tillämpa det allmänna rådet fullt ut. De lagrum och rekommendationer som ska följas måste dock anpassas till Svenska kyrkans särskilda verksamhet. Den anpassning av årsredovisningen till Svenska kyrkans verksamhet som presenteras i denna publikation ska följas av alla större församlingar¹, se även KRED 2014:1 *Redovisningsregler inom Svenska kyrkan*.

2014 års branschanpassning för K3-årsredovisningar

2014 års årsredovisning skiljer sig på flera punkter från tidigare årsredovisningar. Grunden för hela årsredovisningen har förändrats till följd av ikraftträdandet av BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. För att åskådliggöra förändringarna har ett exempel på en årsredovisning för ett pastorat inom Svenska kyrkan, Testberga pastorat, som tillämpar K3, tagits fram.

Huvudsakliga förändringar i 2014 års årsredovisning

De största förändringarna föranledda av övergången till K3 som torde omfatta de flesta av Svenska kyrkans större enheter gäller K3s regler kring materiella anläggningstillgångar samt redovisning av gåvor och bidrag. Dessa förändringar behandlas särskilt i KREDs rekommendationer 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3* samt 2014:3 *Materiella anläggningstillgångar enligt K3*.

Andra väsentliga förändringar är bland annat följande:

1. I förvaltningsberättelsen ska lämnas upplysningar om hur församlingens ändamål har uppfyllts under året.
2. Raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat utgår ur resultaträkningen. Elimineringen ligger hädanefter som en intäktsjustering i posten Begravningsavgift.
3. Raden Förändring av ändamålsbestämda medel utgår ur resultaträkningen.
4. Ny rad i balansräkningen för Villkorade bidrag.
5. Raden Ändamålsbestämda medel utgår ur balansräkningen.
6. Redovisnings- och värderingsprinciper ska redovisas i not 1.
7. Gåvor och bidrag redovisas på separata rader i resultaträkningen.
8. Nettoomsättning och övriga verksamhetsintäkter redovisas på separata rader.
9. Uppskattningar och bedömningar som har betydande effekt på redovisade belopp ska redovisas i not 2.
10. Ekonomiska arrangemang med betydande risker eller fördelar, som inte redovisats i balansräkningen, ska redovisas i not 3.
11. Noten om begravningsverksamhet har genomgått förändringar.
12. Ny definition av begreppet Ändamålsbestämda medel.
13. Ny definition av gåvor, bidrag och offentliga bidrag samt utökade upplysningskrav.
14. Upplysningskravet i noten om leasing har utökats och omfattar både de fall där församlingen själv leasar men också uppgifter om när församlingen är leasegivare, exempelvis hyr ut bostäder och lokaler.
15. Ny grund för beräkning av löner och andra ersättningar i personalnoten.
16. Obligatorisk not avseende skatt på resultat i skattepliktig verksamhet.
17. Krav på upplysningar om förvaltningsfastigheter.
18. Ny not om anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen.
19. Obligatorisk not avseende förändringen av eget kapital.
20. Utökade upplysningskrav avseende avsättningar.
21. Bidrag och offentliga bidrag specificeras i noterna Byggnader och mark samt Inventarier, verktyg och installationer.

¹ Större församlingar enligt 1:3 ÄRL.

2 Årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för regelverket och formalia i och kring årsredovisningen för Svenska kyrkans församlingar.

2.1 Regelverket

Lagstiftning och kyrkoordningen

Svenska kyrkans församlingar ska följa bokföringslagens (1999:1078), BFL, och årsredovisningslagens (1995:1554), ÅRL, bestämmelser. Det innebär att Svenska kyrkan tillämpar samma redovisningsregler som flertalet övriga organisationer och företag i Sverige.

Allmänna råd och god redovisningssed i övrigt

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed (2:2 ÅRL). BFN har enligt bokföringslagen ansvaret för att utveckla denna sed. Detta sker genom att de utfärdar allmänna råd och rekommendationer. Vid sidan av BFN finns även föreningen FAR som utfärdar olika typer av redovisningsrelaterade rekommendationer.

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) beskriver den goda redovisningsseden ur ett kyrkligt perspektiv. KRED ska informera om hur god redovisningssed ska tillämpas inom Svenska kyrkan. Kommitténs verksamhetsområde är redovisningsfrågor som är av allmänt intresse för Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar. Målsättningen är en enhetlig redovisning som beaktar ett brett intresseperspektiv. Kommittén svarar under kyrkostyrelsen som också utser ledamöterna. Minst en ledamot ska vara eller ha varit auktoriserad revisor.

Information från KRED samt annan information med koppling till redovisningsområdet finns tillgänglig på KREDs hemsida.

2.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp

Syftet med en årsredovisning är att ge en rättvisande bild av organisationens resultat och ställning. Med detta förstås att intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder ska beskrivas så att läsaren får en god uppfattning om det gångna årets ekonomiska utfall, men även om de ekonomiska förutsättningarna för framtiden.

Årsredovisningen vänder sig till olika målgrupper, t.ex. anställda, massmedia, andra församlingar, begravningsombud och kreditgivare. Eftersom olika intressenter har olika kunskap om Svenska kyrkan är det viktigt att informationen presenteras på ett sådant sätt att så många som möjligt kan tillgodogöra sig innehållet i årsredovisningen. Årsredovisningen har en viktig roll att informera intressenter om hur kyrkoavgiften och andra medel används i verksamheten.

2.3 Årsredovisningens delar enligt K3

Årsredovisningens form och innehåll regleras i ÅRL. Årsredovisningen består av:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Tilläggsupplysningar/noter

I enlighet med K3 (p. 3.10) ska årsredovisningens delar komma i samma ordning som ovan. Därutöver är det vanligt att till årsredovisningen även foga revisionsberättelsen (8:14 ÅRL).

Enligt ÅRL ska årsredovisningen vara överskådlig (2:2 ÅRL). Exempelvis bör posterna i resultaträkning och balansräkning avrundas till tusentals kronor så att läsaren lätt ska kunna se trender i materialet. Ett annat exempel på överskådlighet är att årsredovisningen inte ska innehålla allt för mycket "bra att ha"-information. Det väsentliga ska framgå. I normalfallet bör därför inte mer information lämnas än vad som framgår av denna branschanpassning.

Av årsredovisningen ska församlingens namn och organisationsnummer framgå. Det är även lämpligt att årsredovisningen har en innehållsförteckning.

2.4 Upprättande och undertecknande

Årsredovisningen är kyrkorådets ekonomiska beskrivning över det gångna året där de informerar kyrkofullmäktige och intressenter om hur ekonomi och verksamhet har utvecklats under året.

Samtliga ordinarie kyrkorådsledamöter ska underteckna årsredovisningen oavsett om de är närvarande vid sammanträdet när årsredovisningen behandlas eller inte. Om någon ledamot inte kan vara närvarande vid sammanträdet ska undertecknandet ske i nära anslutning till sammanträdet och senast den 30 april.

En ledamot kan inte vägra att underteckna årsredovisningen. Ledamöter som ifrågasätter årsredovisningens riktighet har istället möjlighet att anmäla en avvikande mening. Utnyttjandet av denna rättighet ska ses som en extraordinär åtgärd. Den avvikande meningen utgör en del av årsredovisningsdokumentet (2:7 ÅRL).

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång (8:2 ÅRL). Årsredovisningen ska därmed vara färdigbehandlad och undertecknad av kyrkorådet senast den 30 april året efter räkenskapsåret. Uppgift ska lämnas om vilken dag årsredovisningen undertecknades (2:7 ÅRL).

Trossamfund

2.5 Fastställande

Kyrkofullmäktige är det organ som fastställer resultat- och balansräkningen (KO 3:6). Detta ska ske senast den 30 juni året efter räkenskapsåret (8:3 ÅRL). På kyrkofullmäktiges sammanträde är en god ordning att ärendena föredras i nedan angiven ordning:

1. Behandling av verksamhetsuppföljningen
2. Kyrkorådets genomgång av årsredovisningen
3. Uppläsning av revisionsberättelsen
4. Fastställelse av årsredovisningens resultat- och balansräkning
5. Beslut om ansvarsfrihet

2.6 Publicering av årsredovisningen

När årsredovisningen publiceras ska det göras i den form och med det innehåll som legat till grund för revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen ska alltid bifogas årsredovisningen.

Större församlingar ska även inrapportera årsredovisningen till Bolagsverket. Mer utförliga rekommendationer finns i bilaga 2.

2.7 Revision

Bestämmelser om revision inom Svenska kyrkans finns i revisionslagen (2001:1079) och i kyrkoordningens kapitel 48. Revisorernas uppgifter är att granska årsredovisning och bokföring samt ledningens förvaltning. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver (5 § revisionslagen).

Revisionen ska utföras i enlighet med god revisionssed vilket för den auktoriserade revisorn innebär att den ska utföras enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Revisorerna ska lämna sin revisionsberättelse till kyrkofullmäktige. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med ÅRL samt ett uttalande huruvida resultat- och balansräkningarna bör fastställas. Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande angående ansvarsfrihet. Om revisorerna vid granskningen har funnit att en ledamot i kyrkorådet företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet, ska detta anges i revisionsberättelsen (29 § revisionslagen). Revisorerna ska på årsredovisningen teckna en hänvisning till revisionsberättelsen.

Vid sidan av revisionsberättelsen är det vanligt att revisorerna lämnar en revisionsrapport till kyrkorådet där de presenterar iakttagelser som gjorts i samband med revisionen.

I de fall revisorerna lämnar en revisionsberättelse som innehåller anmärkning, ett modifierat uttalande eller upplysningar av särskild betydelse ska kopia av revisionsberättelsen överlämnas till stiftet (KO 48:6).

Ny lagstiftning för revisorer från den 1 juli 2013

Sedan den 1 juli 2013 finns inte längre begreppet godkänd revisor med revisorsexamen. Dessa revisorer benämns numera auktoriserade revisorer.

Nya bestämmelser i kyrkoordningen från 2013

Valbarhetskrav för revisorer infördes den 1 januari 2013 innebärande att revisorer måste uppfylla följande krav (KO 48:3):

- vara medlem i Svenska kyrkan,
- vara döpt, och
- vara minst 18 år vid valtillfället.

De nya bestämmelserna gäller inte för auktoriserad revisor.

Det finns inga krav på att revisor ska vara folkbokförd i församlingen.

Vald revisor kan hädanefter inte samtidigt sitta i kyrkofullmäktige, varken som ordinarie eller ersättare.

2.8 Verksamhetsuppföljning

Årsredovisningens innehåll regleras i lag och syftar primärt till att ge information till organisationens olika externa intressenter. Inom Svenska kyrkan finns behov av mer verksamhetsnära och detaljerad information än vad som framgår av årsredovisningen. Genom kyrkoordningens krav på att församlingar i budgeten ska upprätta en plan för verksamhet och ekonomi förutsätts även att planen följs upp, det vill säga att det sker en verksamhetsuppföljning. Den verksamhetsplanering som kommer till uttryck i budgeten och den uppföljning som sker under och efter budgetårets utgång, utgör kärnan i Svenska kyrkans verksamhetsstyrning. Verksamhetsuppföljningen är således ett självständigt dokument, vid sidan av årsredovisningen, med syfte att utvärdera det gångna året utifrån de intentioner som funnits i budgeten. KRED har i januari 2001 publicerat skriften *KRED informerar: Årsredovisning och verksamhetsuppföljning* där innehållet i de två dokumenten beskrivs.

2.9 Ekonomisk redogörelse

De sista stegen i den ekonomiska uppföljningen av föregående räkenskapsår är den årliga inrapporteringen av ekonomisk redogörelse till kyrkostyrelsen, via Statistiska Centralbyrån (SCB), samt inkomstdeklaration och eventuell mervärdesskattedeklaration till Skatteverket.

3 Branschanpassning av årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för innehållet i förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och tilläggsupplysningar/noter.

3.1 Förvaltningsberättelsen (6:1–4 ÅRL, K3 3 kap.)

Förvaltningsberättelsen avges av kyrkorådet och ska utformas så att den kompletterar informationen i resultaträkning, balansräkning och i noter. Målet är att den ska spegla församlingens verkliga förhållanden och tillsammans med övrig information i årsredovisningen ge en så rättvisande och allsidig bild som möjligt. Nedan beskrivs de områden som ska behandlas i förvaltningsberättelsen.

K3 innehåller inga föreskrifter om förvaltningsberättelsens disposition, såsom rubriker, ordningsföljd eller liknande. Varje församling måste göra en egen bedömning av hur innehållet i förvaltningsberättelsen bör presenteras för att ge tydlig och överskådlig information till läsaren.

Samtliga rubriker i föreslagen förvaltningsberättelsen nedan ska kommenteras. Om exempelvis inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång ska det anges under rubriken.

Särskilt om namnbyte

Vid namnbyte bör följande princip följas. Vid upprättandet av årsredovisningen benämns enheten med sitt nya namn med det gamla namnet inom parentes, t.ex. X pastorat (f.d. X kyrkliga samfällighet). Samma sak gäller om en samfällighet ombildats till församling.

Information om verksamheten (K3 p. 3.7, 3.9, 37.2)

I förvaltningsberättelsen ska församlingen upplysa om sådana förhållanden som inte redovisas i resultaträkning, balansräkning eller noter, men som är viktiga för att bedöma utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat. Upplysningar ska t.ex. lämnas om verksamhetens art och inriktning. Det är även lämpligt att i inledning upplysa om att uppgifterna lämnas i tusentals kronor (tkr) där ej särskilt anges.

Här ska upplysningar lämnas om verksamheten och dess inriktning och förutsättningar samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden. Församlingens organisationsnummer ska anges i förvaltningsberättelsen.

I punkterna nedan ges exempel på uppgifter som ska finnas med.

- *Organisationsnummer:* Organisationsnummer ska alltid framgå – även för de församlingar som ingår i ett pastorat.
- *Uppgift och verksamhet:* Beskrivning av församlingens huvuduppgifter samt verksamhetens inriktning och förutsättningar.

Exempel

Uppgift och verksamhet

Exempel för församling: X församlings (xxxx-xxxx) grundläggande uppgift är, enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan, att "föra gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Förutom denna grundläggande uppgift ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

I församlingens årsredovisning anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Exempel för pastorat: I X pastorat (xxxxx-xxxx) samverkar Y församling (yyyyy-yyyy) och Z församling (zzzzz-zzzz) och utgör en kyrklig samfällighet enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan. Församlingarnas grundläggande uppgift är "föra gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission". Syftet är att människor ska komma till tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Varje församling har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen.

I pastoratets årsredovisning anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

- *Den kyrkliga indelningen:* I pastorat beskrivs t.ex. rollfördelning pastorat kontra församling samt en beskrivning av pastoratets respektive församlingens uppgifter enligt kyrkoordningen.

Exempel – särskilt för pastorat

Den kyrkliga indelningen

Pastoratet har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingarna fullgör sin grundläggande uppgift, och

- har det ekonomiska ansvaret för alla församlingens uppgifter,
- ska anställa och avlöna den personal som behövs,
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs,
- får lämna bidrag till internationell diakoni och mission,
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften, och
- har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen.

Trossamfund

- **Organisation:** I församlingar beskrivs kyrkorådets arbetssätt och arbetsfördelning med eventuella utskott. I pastorat beskrivs både kyrkorådets och församlingsrådets arbetssätt samt arbetsfördelning. Här redovisas även kyrkospecifika styrdokument och andra verktyg väsentliga för styrning.

Exempel

Organisation

Exempel för församling: Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är församlingens verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder XX gånger per år.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar församlingen inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet.

Exempel för pastorat: Kyrkofullmäktige är pastoratets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Kyrkorådet är pastoratets verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har utsett ett arbetsutskott som förbereder kyrkorådets sammanträde och ärenden till kyrkorådet. Kyrkorådet sammanträder XX gånger per år. I respektive församling inom pastoratet finns ett församlingsråd vars huvudsakliga uppgifter avser gudstjänstlivet och församlingens kristna gemenskap.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar pastoratet inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar pastoratet Svenska kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet.

- **Främjande av ändamål:** För ideella föreningar och registrerade trossamfund har det i K3 (p. 37.2) införts en ny upplysning i förvaltningsberättelsen om "hur föreningens ändamål har främjats under räkenskapsåret". Hittills har årsredovisningen enbart fokuserat på redovisat resultat och ställning i resultat- och balansräkningarna.

I K3 ges inte någon närmare vägledning om hur man tänker sig att redovisningen av "hur föreningens ändamål har främjats" ska se ut. Ett exempel är att församlingen beskriver sin verksamhet och sina prioriterade satsningar/utvecklingsområden eftersom detta generellt sett inte återspeglas i resultaträkningen.

Observera att uppgifterna i förvaltningsberättelsen ska vara kortfattade och möjliga för revisorn att kontrollera och revidera.

Två frågor som kan vara en hjälp i sambandet med redovisningen av hur församlingens syfte uppfyllts:

- Vad vill församlingen uppnå?
- Vad har församlingen uppnått?

Jämförelsetalen ska i normalfallet omfatta en femårsperiod. Om jämförelsetalen är tidskrävande att sammanställa är det, vid övergången, möjligt att starta med de senaste tre åren för att under kommande år utöka till fem år.

Exempel att fylla på med eget innehåll, relevanta nyckeltal och/eller exempel på verksamhet

Verksamhetsinformation

Ändamålet främjas genom att det i församlingen firas gudstjänst minst en gång i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, leva vidare-grupper, besöksverksamhet och själavårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften. Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen.

	2014	2013	2012	2011	2010
Antal gudstjänstbesökare					
Antal besökare i kyrkliga handlingar					
Antal döpta					
Antal konfirmander					
Antal deltagare i barn- och ungdomsverksamhet					
Antal deltagare i vuxenverksamhet					
Antal aktiva inträden					
Antal aktiva utträden					

Resultat och ställning (K3 p. 3.6)

För att ge läsaren en god inblick i församlingen och dess utveckling ska förvaltningsberättelsen innehålla en rättvisande översikt över utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat. När det behövs för förståelsen av årsredovisningen ska översikten innehålla hänvisningar till och ytterligare upplysningar om de belopp som tas upp i andra delar av årsredovisningen. Behovet av hänvisningar och ytterligare upplysningar bedöms från fall till fall. Kompletterande uppgifter ska lämnas när det krävs för att innebörden av en beloppsuppgift som lämnas i räkningarna eller noterna ska kunna förstås fullt ut.

Trossamfund

Även om tyngdpunkten läggs vid det gångna räkenskapsåret, bör det också finnas översiktsinformation som, i text och/eller med hjälp av nyckeltal, visar utvecklingen över en längre period, normalt fyra till fem år.

I kommentarerna om resultatet bör uppgift lämnas om hur årets resultat överensstämmer med det budgeterade och väsentliga avvikelser ska kommenteras. Exempelvis ska större avvikelser mellan budgeterade och faktiska kostnader för fastighetsunderhåll, personalkostnader etc. kommenteras. Även avvikelser mot ett eventuellt åtgärdsprogram, med syfte att uppnå målsatt kapital, bör kortfattat kommenteras.

Målsatt kapital

Kyrkoordningen innehåller regler om målsatt kapital (KO 47:5). Uppgift ska lämnas om fastställt mål för det egna kapitalets storlek och hur målet förhåller sig till eget kapital. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalets storlek har fastställts till xx tkr (yy tkr). Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med xx tkr (yy tkr).

I de fall församlingens egna kapital understiger målsatt kapital ska uppgift lämnas om att fullmäktige har fastställt ett, av kyrkorådet utarbetat, åtgärdsprogram (KO 47:5). Åtgärdsprogrammet ska även innehålla en tidsplan. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalet har fastställts till xx tkr (yy tkr). Eget kapital understiger fastställt målsatt kapital med xx tkr (yy tkr). Fullmäktige har därför fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Flerårsöversikt

Beskrivningen över resultat och ställning ska även innehålla en ekonomisk flerårsöversikt. Följande exempel beskriver den information som ska ingå i den ekonomiska flerårsöversikten.

Den ekonomiska flerårsöversikten kan behöva kommenteras även i de delar som inte är direkt ekonomi, t.ex. uppgifterna om tillhöriga både i fasta tal och i procent av befolkningen.

Exempel

	2014	2013	2012	2011	2010
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	92.861	93.642	93.353	93.024	93.205
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	89,7	90,1	90,0	89,8	89,9
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift (%)	1,20	1,20	1,20	1,20	1,50
Begravningsavgift (%)	0,20	0,23	0,23	0,23	0,23
Medelantalet anställda	145	144	143	142	141
Resultat (tkr)*			*	*	*
Verksamhetens intäkter	137.966	133.297	136.018	130.789	125.750
Verksamhetens resultat	1.680	939	8.768	7.857	3.276
Resultat från finansiella investeringar	766	2.105	1.104	303	212
Årets resultat	2.441	3.032	9.863	8.154	3.485
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavgift (tkr)	101.056	107.537	100.178	106.679	102.190
– varav slutavräkning (tkr)	5.860	– 3.141	1.232	– 2.583	1.794
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	61,0	59,0	55,0	61,0	62,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	11,3	10,0	11,7	11,3	11,0
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	100.000	120.000	120.000	120.000	120.000
Eget kapital (tkr)	153.743	151.804	148.775	139.516	131.367
Soliditet (%)	94,8	95,3	94,4	89,1	85,2
Värdesäkring av eget kapital (%)	1,3	2,0	6,6	6,2	3,0
Likviditet (%)	349,6	403,3	401,0	395,4	380,1

*Församlingen har, i enlighet med reglerna i K3, valt att inte räkna om Resultatet för åren 2010–2012.

Definitioner

- *Kyrko- och begravningsavgift (%)* – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.
- *Varav slutavräkning* – För förklaring, se redovisningsprinciper.
- *Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%)* – Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- *Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)* – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.
- *Soliditet (%)* – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).
- *Värdesäkring av eget kapital (%)* – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.
- *Likviditet (%)* – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret (K3 p. 3.7)

I redovisningsberättelsen ska församlingen upplysa om sådana förhållanden som inte redovisas i resultaträkningen, balansräkningen eller noterna, men som är viktiga för att bedöma utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat. Upplysningar ska lämnas om sådana händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under eller efter räkenskapsåret.

Förvaltningsberättelsen ska bl.a. innehålla upplysningar om:

- Viktiga förändringar i verksamheten.
- Speciella omständigheter som i särskild grad berör församlingen (t.ex. leasing av anläggningstillgångar och/eller offentliga bidrag).

Bedömning av vad som är "väsentliga händelse" görs i huvudsak utifrån händelsernas betydelse för församlingens ekonomiska resultat och ställning. Det behöver dock inte vara fråga om direkta ekonomiska konsekvenser för att upplysning ska vara motiverad.

Beskrivning av väsentliga händelser är t.ex.:

- Indelningsändringar.
- Större verksamhetsförändringar (nya verksamheter, nedläggning av verksamheter).
- Större genomförda eller beslutade organisationsförändringar.
- Större genomförda eller beslutade investeringar eller försäljningar.
- Större gåvor och bidrag.
- Större samverkansprojekt med stift, andra församlingar, t.ex. gemensam IT-plattform (GIP) eller gemensamt administrativt stöd (GAS).
- Andra viktiga händelser som intressenterna bör få kännedom om.

Trossamfund

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång (K3 p. 32.4)

Det är viktigt att årsredovisningen är så aktuell som möjligt när den fastställs. Därför finns krav på att även väsentliga händelser som inträffar efter räkenskapsårets utgång ska beskrivas. Vad som är väsentliga händelser beskrivs i stycket ovan.

Finansiella instrument (6:1 ÅRL, K3 p. 3.9)

Om det är väsentligt för bedömningen av församlingens ställning och resultat ska följande upplysningar om användningen av finansiella instrument lämnas i förvaltningsberättelsen:

1. Mål och tillämpade principer för finansiell riskstyrning.
2. Tillämpade principer för säkring, för varje viktig typ av planerad affärshändelse där säkringsredovisning används.
3. Exponering för prisrisker, kreditrisker, likviditetsrisker och kassafödesrisker.

I församlingar är det i huvudsak punkt 1 som är aktuell. Punkterna 2 och 3 är i de flesta fall inte av väsentlig betydelse då dessa delar avser en liten del av församlingens resultat och ställning.

Enligt kyrkoordningen (KO 47:2) ska fullmäktige utfärda bestämmelser om hur församlingens medel ska förvaltas i ett så kallat medelsförvaltningsreglemente. Uppgift om detta lämnas för att uppfylla punkt 1.

Exempel

Finansiella instrument

Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under år xx och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2014 hade församlingens långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om xx tkr (yy tkr) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till xx tkr (yy tkr), totalt xx tkr (yy tkr). Församlingen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument.

Framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer (6:1 ÅRL, K3 p. 3.8)

Upplysningarna ska beskriva både sådant som är faktiskt känt om framtiden och de förväntningar som finns och som är baserade på konkreta, kända förhållanden som berör församlingen direkt eller indirekt.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som församlingen står inför ska beskrivas.

Ett exempel på information som, vid tiden för upprättandet av årsredovisningen, är känd är den huvudsakliga intäkten, kyrkoavgiften samt den ekonomiska utjämningen för kommande år. Dessa uppgifter ska därför lämnas under denna rubrik. Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer kan vara stora framtida kostnader enligt upprättade vård- och underhållsplaner eller minskande framtida intäkter på grund av en negativ utveckling av avgiftsunderlaget eller kraftig ökning/minskning av medlemsantalet.

Faktorer som har varit centrala vid bedömningen av församlingens förväntade utveckling ska alltid beskrivas.

Nedan följer ett exempel. Fyll i de prognostiserade intäkterna tre år framåt. Uppgifter-na bör vid behov kommenteras av kyrkorådet och kompletteras med övrig information enligt ovan.

Exempel

(tkr)	Plan 2017	Plan 2016	Beslutade för 2015	Utfall 2014	Förändring mellan 2014 och 2015 (%)
Kyrkoavgift	xx	xx	xx	xx	xx
Ekonomisk utjämning	xx	xx	xx	xx	xx
	xx	xx	xx	xx	xx

Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

- Under de närmaste tre åren kommer två av församlingens kyrkor att genomgå totalrenoveringar beräknade till xx tkr. På grund av kyrkornas ålder finns risk för att oförutsedda kostnader kan tillkomma.
- Antalet personer som lämnat församlingen har under de senaste åren ökat och förväntas fortsätta så. Utträderna innebär att kyrkoavgiften årligen bedöms minska med xx tkr.
- Församlingen har en stor andel äldre medlemmar och därtill låga födelsetal. Generationsväxlingen i församlingen gör att antalet medlemmar och kyrkoavgiften minskar över tiden.
- Församlingen verkar i en utflyttningsbygd och befolkningen minskar årligen och därmed minskar kyrkoavgiftsintäkterna över tiden.

Miljöinformation (K3 p. 3.12–13)

Församlingar som bedriver verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig, ska lämna upplysningar om verksamhetens påverkan på den yttre miljön. Upplysningarna får begränsas till i detta hänseende viktiga tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter.

Utöver ovanstående ställs i K3 (p. 3.12–13) ytterligare krav på upplysningar om tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

En juridisk person som bedriver tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet ska upplysa om:

- a) att sådan verksamhet bedrivs,
- b) vilken verksamhet som avses,
- c) tillstånd eller godkänd anmälan ännu inte finns och anledningen till det, och
- d) hur beroende företaget är av den tillstånds- respektive anmälningspliktiga verksamheten.

Förelägganden enligt miljöbalken som är väsentliga för företaget ska kommenteras.

En juridisk person som bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken ska lämna upplysningar om:

- a) om påverkan på miljön i huvudsak sker genom utsläpp till luft, vatten eller mark eller genom avfall eller buller, och
- b) tillstånd som är väsentliga för företaget behöver förnyas eller revideras det kommande räkenskapsåret och anledningen till det.

Krematorieverksamheten är ett av de ytterst få exempel på sådana verksamheter inom Svenska kyrkan. De församlingar som inte har krematorieverksamhet eller annan starkt miljöpåverkande verksamhet ska ange detta (se exempel nedan).

Exempel: Församling med krematorium

Församlingen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser krematorieverksamhet. Den tillståndspliktiga verksamheten motsvarar xx % (yy) av församlingens intäkter.

Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp av rökgaser och stoft i luften. Under år 20XX kommer tillståndet att behöva förnyas eftersom rökgasrening installeras.

Exempel: Församling utan anmälningspliktig eller tillståndspliktig verksamhet

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

I Bokföringsnämndens uttalande (BFN U 98:2) *Miljöinformation i förvaltningsberättelsen* finns ytterligare information om hur miljöinformationen kan redovisas.

Kollekter

Kollekter är viktiga för Svenska kyrkans verksamhet. Därför ska uppgift lämnas om upptagna kollekter fördelat enligt nedan.

Trossamfund

Exempel

Kollekter (tkr)	2014	2013	2012	2011	2010
Förmedlade rikskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade stiftskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade församlingsskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Församlingsskollekter till egen verksamhet	xx	xx	xx	xx	xx
Summa kollekter	xx	xx	xx	xx	xx

Kollekter tas upp i samband med offentlig gudstjänst eller andaktsstund. En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av kyrkostyrelsen respektive domkapitlet.

Församlingsskollekter beslutas i församlingen. Församlingsskollekt kan tas upp till förmån för en annan juridisk person. Sådana förmedlade kollekter tas inte upp i församlingens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser (K3 p. 37.2)

Församlingen ska lämna uppgifter om förvaltade stiftelser. Uppgifterna ska avse antalet stiftelser och stiftelsernas totala egna kapital vid räkenskapsårets utgång för innevarande och föregående år. Under rubriken ska även kommenteras om stiftelser saknas.

Exempel

Församlingen förvaltar x (y) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om xx tkr (yy tkr).

3.2 Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Not	2014	2013	BAS-konto ²
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Kyrkoavgift		xx	xx	3110
Begravningsavgift	4	xx	xx	3120, 3129
Ekonomisk utjämning	5	xx	xx	3130
Utdelning från prästlönetillgångar	6	xx	xx	3140
Erhållna gåvor	7	xx	xx	3240–3249
Erhållna bidrag	8	xx	xx	3210–3239, 3250–3299
Nettoomsättning	9, 10	xx	xx	3400–3899
Övriga verksamhetsintäkter		xx	xx	3900–3999
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		xx	xx	49xx
Summa verksamhetens intäkter		xx	xx	
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster	9	xx	xx	4000–4699
Övriga externa kostnader	11	xx	xx	5000–6999
Personalkostnader	12	xx	xx	7000–7699
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	13	xx	xx	7700–7899
Övriga verksamhetskostnader		xx	xx	7970–7979
Summa verksamhetens kostnader		xx	xx	
Verksamhetens resultat		xx	xx	
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>				
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	14	xx	xx	82xx
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		xx	xx	83xx
Räntekostnader och liknande resultatposter		xx	xx	84xx
Resultat efter finansiella poster		xx	xx	
Bokslutsdispositioner	15	xx	xx	881x
Skatt på näringsverksamhet	16	xx	xx	8910
ÅRETS RESULTAT		xx	xx	8999

² Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

3.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR (tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31	BAS-konto ³
<i>Anläggningstillgångar</i>	17			
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark	13, 18, 19	xx	xx	1100-1179, 1190-1199
Inventarier, verktyg och installationer	13, 20	xx	xx	1200-1279, 1290-1299
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	21	xx	xx	1180-1189, 1280-1289
		xx	xx	
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i koncernföretag	22	xx	xx	1310-1319
Fordringar hos koncernföretag	22	xx	xx	1320-1329
Andelar i intresseföretag	22	xx	xx	1330-1339
Fordringar hos intresseföretag	22	xx	xx	1340-1349
Långfristiga värdepappersinnehav	14, 23	xx	xx	1350-1379
Långfristiga fordringar	14, 24	xx	xx	1380-1389
		xx	xx	
Summa anläggningstillgångar		xx	xx	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Varulager	25	xx	xx	1400-1499
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar		xx	xx	15xx
Fordran på begravningsverksamheten	4	xx	xx	1670
Övriga fordringar		xx	xx	1600-1669, 1680-1699
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	26	xx	xx	17xx
		xx	xx	
Kortfristiga placeringar	23	xx	xx	18xx
Kassa och bank	27	xx	xx	19xx
Summa omsättningstillgångar		xx	xx	
Summa tillgångar		xx	xx	

Trossamfund

³ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

EGET KAPITAL OCH SKULDER (tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31	BAS-konto⁴
<i>Eget kapital</i>	28			
Balanserat resultat		XX	XX	2067
Församlingskyrkans fastighetsfond		XX	XX	2064
Årets resultat		XX	XX	2069
Summa eget kapital		XX	XX	
Obeskattade reserver	29	XX	XX	2100–2199
Avsättningar	30	XX	XX	22xx
<i>Långfristiga skulder</i>	31			
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2300–2329, 2350–2359
Checkräkningskredit	32	XX	XX	2330–2349
Gravskötselskuld	33	XX	XX	238x
Övriga skulder		XX	XX	239x
Summa långfristiga skulder		XX	XX	
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2400–2419
Skuld till begravningsverksamheten	4	XX	XX	2880
Leverantörsskulder		XX	XX	244x
Gravskötselskuld	33	XX	XX	248x
Skulder till koncernföretag	22			28xx
Skulder till intresseföretag	22			28xx
Skatteskulder		XX	XX	25xx
Övriga skulder	34	XX	XX	242x, 249x, 26xx–2869, 289x
Villkorade bidrag	35	XX	XX	2975
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36	XX	XX	29xx
Summa kortfristiga skulder		XX	XX	
Summa eget kapital och skulder		XX	XX	
Ställda säkerheter	37	XX	XX	
Ansvarsförbindelser	39, 40, 41	XX	XX	

⁴ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

3.4 Kassaflödesanalys

Församlingar som är skyldiga att tillämpa K3 ska upprätta kassaflödesanalys. Kassaflödesanalysen utgör en branschanpassning av kassaflödesanalysen i K3, kapitel 7. Kommentarer till kassaflödesanalysen finns i bilaga 1.

Belopp i tkr	2014	2013	*	**
<i>Den löpande verksamheten</i>				
Resultat efter finansiella poster	xx	xx	+/-	1
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet				2
Av- och nedskrivningar	xx	xx	+	2 a
Ökning/minskning av avsättningar	xx	xx	+/-	2 b
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	xx	xx	+/-	2 c
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	xx	xx	+/-	
	xx	xx	=	
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	xx	xx	-	3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	xx	xx	=	
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld</i>				
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	xx	xx	+/-	4
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	xx	xx	+/-	5
Ökning/minskning av långfristig gravskötselskuld	xx	xx	+/-	6
Kassaflöde från den löpande verksamheten	xx	xx	=	
<i>Investeringsverksamheten</i>				
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	-	7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	+	8
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	-	9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	+	10
Kassaflöde från investeringsverksamheten	xx	xx	=	
<i>Finansieringsverksamheten</i>				
Upptagna lån	xx	xx	+	11
Amortering av lån	xx	xx	-	12
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	xx	xx	=	
Årets kassaflöde	xx	xx	=	
Likvida medel vid årets början	xx	xx	+	13
Likvida medel vid årets slut	xx	xx	=	14

* Hjälpkolumn vid upprättande av kassaflödesanalysen.

** Hänvisning till anvisningar i bilaga 1.

Trossam-
fund

3.5 Tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar i årsredovisningen syftar till att skapa en tydlig och korrekt bild av det ekonomiska resultatet och ställningen. Tilläggsupplysningar ska lämnas i not, med hänvisning vid de poster i resultat- och balansräkningarna som upplysningarna hänförs till.

I vissa fall utgör tilläggsupplysningen en specifikation av en resultat- eller balanspost, och i andra fall ger den kompletterande informationen. Tilläggsupplysningarna ska presenteras som noter till resultat- och balansräkning. Noterna ska innehålla jämförelsetal med föregående räkenskapsår. De noter som anges i denna branschanpassning är obligatoriska enligt god redovisningssed, K3 och KREDs *Branschanpassning av årsredovisningen enligt K3*. I det fall det som behandlas i en not saknas i församlingen ska noten utelämnas.

Enligt reglerna i K3, kapitel 8, ska noterna normalt presenteras i följande ordning:

1. Redovisnings- och värderingsprinciper
2. Uppskattningar och bedömningar
3. Tilläggsupplysningar till poster i den ordning respektive post redovisas
4. Övriga upplysningar

För att ge en överskådlig och rättvisande bild görs det i två fall avsteg från denna princip eftersom två tilläggsupplysningar är kopplade både till resultat och till balansräkningen.

- Begravningsverksamheten
- Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

Nedan följer kommentarer till tilläggsupplysningarna. De färgade fälten innehåller exempel på tilläggsupplysningar.

Rättvisande bild – poster som stör jämförelsen mellan åren

En jämförelsestörande post är en intäkt eller kostnad som är av väsentligt belopp och av engångskaraktär. Sådana poster är viktiga att uppmärksamma när periodens resultat jämförs med andra perioder. Exempel på händelser och transaktioner vilkas resultat effekter kan vara viktiga att uppmärksamma är nedskrivningar, realisationsresultat vid försäljning av betydande anläggningstillgångar, avgångsvederlag, förändringar i uppskattningar/bedömningar och större gåvor och bidrag. Jämförelsestörande poster kan förekomma bland alla poster i resultaträkningen. Större poster som redovisas som jämförelsestörande post bör även kommenteras under Resultat och ställning.

Upplysningar om jämförelsestörande poster ska lämnas i not till berörd rad i resultaträkningen. Om raden redan har en obligatorisk not ska informationen infogas och lämnas i denna not. Detta innebär t.ex. att avgångsvederlag ska beskrivas i personalnoten.

Exempel

Not XZ Personal

	2014	2013
Avgångsvederlag	xx	xx
	xx	xx

Nedan ges exempel på not om raden saknar obligatorisk not.

Exempel

Not X Övriga verksamhetskostnader

	2014	2013
Realisationsförlust vid försäljning av fastighet	xx	xx
	xx	xx

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper (5:2 ÅRL, K3 p. 1.4, 8.3)

K3 ska tillämpas i sin helhet (K3 p. 1.4). Den finansiella rapporten får inte anges vara upprättad enligt K3 om inte det allmänna rådet tillämpas i sin helhet (K3 p. 1.6).

Som första tilläggsupplysning ska församlingens redovisningsprinciper redovisas. Uppgifterna ska beskriva de tillämpade principerna vid värdering av tillgångar, avsättning och skulder. Nedan ges först ett exempel med de vanligast förekommande principerna och därefter följer exempel på principer som kan vara tillämpliga i vissa församlingar. Om församlingen har andra poster än de som ingår i exemplen ska även redovisningsprinciperna för dessa poster redovisas.

Exempel**Redovisnings- och värderingsprinciper**

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagens (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Övergången från tidigare regelverk har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3s kapitel 35, vilket bland annat innebär att jämförelsetalen för 2013 har räknats om och att omräknade jämförelsetal presenteras i resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys och noter. Förändringarna och effekterna i samband med övergången visas i not XZ.

Församlingens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagens (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudentäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när församlingen är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Kommentar

Används vid upprättande av den första årsredovisningen enligt K3.

Se bilaga 3 och 4.

OBS!

Används från och med andra årsredovisningen enligt K3.

Trossamfund

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet efter- som den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under X% av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark, med undantag av begravningsplatsens mark har, obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Begravningsplatsens mark skrivs av på 50 år.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	X–Y år
Byggnader	X–Y år
Bilar	X–Y år
Datautrustning	X–Y år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	X–Y år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Trossamfund

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

Se Redovisningsprinciper – att användas vid behov, välj tillämplig text.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelse på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar församlingens in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificerar församlingen, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- a) en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- b) när det finns en möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Redovisnings- och värderingsprinciper – att användas vid behov

Skattepliktig näringsverksamhet

Församlingen bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredo visas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

I samband med övergången till K3 delades vissa av församlingens materiella anläggningstillgångar upp i komponenter.

Församlingen har använt den förenklingsmodell som Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED) tagit fram, KRED 2014:3 *Materiella anläggningstillgångar enligt K3*, för kyrkobyggnader, uppförda före år 2000 och med ett redovisat värde per den 31 december 2013 som understiger 5 miljoner kronor.

Förenklingsmodellen innebär kortfattat att ingående redovisat värde per den 1 januari 2013 fastställs som Övergångspost. Övergångsposten skrivs av med 4 % per år med en linjär avskrivning dvs. den är helt avskriven efter 25 år. Tillkommande komponenter på kyrkobyggnaden aktiveras och skrivs av utifrån bedömd nyttjadetid.

Finansiella instrument

Långfristiga värdepappersinnehav – post för postvärdering
Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt till anskaffningsvärde, dock med avdrag för nedskrivning när värdenedgången bedöms vara bestående och av väsentligt belopp.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Kommentar

Används när församlingen, förutom sin ideella verksamhet, bedriver näringsverksamhet som är skattepliktig.

Tas med när förenklingsmodellen använts helt eller delvis på kyrkobyggnaderna. I de fall båda metoderna använts bör det anges på hur många som respektive metod använts.

OBS!

Förenklingsmodellen får bara användas i samband med övergången till K3.

Används vid värdering av varje post för sig – grundregel.

Nedskrivning för tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, t.ex. så kallade nollkupongsobligationer, beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av ledningens uppskattning av de framtida kassaflödena, diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta. För tillgångar med rörlig ränta används den på balansdagen aktuella räntan som diskonteringsränta.

Långfristiga värdepappersinnehav – post för postvärdering
Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Används vid värdering av varje post för sig – lägsta värdets princip.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Trossamfund

Långfristiga värdepappersinnehav – portföljvärdering
Församlingen har definierat en värdepappersportfölj. Portföljen ingår i posten Andra långfristiga värdepappersinnehav i balansräkningen. För de instrument som ingår i tillämpas värderingsprincipen på portföljen som helhet. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Används vid portföljredovisning av värdepapper i kombination med redovisningsprincipen enligt grundregeln eller lägsta värdets princip ovan.

Nedskrivningsprövning av finansiella anläggningstillgångar
När det finns en indikation på att en finansiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Används när nedskrivningar har gjorts.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-, först-ut-metoden (FIFU). För varulagret ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet.

Används i de fall lagerredovisning finns.

Offentligt bidrag till omsättningstillgångar

Offentligt bidrag till omsättningstillgång har minskat tillgångens anskaffningsvärde.

Används när offentligt bidrag erhållits för förvärv av omsättningstillgång.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Används när omräkning av utländsk valuta har gjorts.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar (K3 p. 8.4–5)

Upplysning ska lämnas om bedömningar som har betydande effekt på de redovisade beloppen i den finansiella rapporten.

Upplysning ska lämnas om antaganden om framtiden och andra viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen som innebär en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår. Om så är fallet ska upplysning lämnas om tillgångarnas och skuldernas karaktär och deras redovisade värde på balansdagen.

Not 3 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen (5:11 a ÅRL)

Om församlingen har ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen och riskerna eller fördelarna med arrangemangen är betydande ska uppgift lämnas om

- inriktningen på och det kommersiella syftet med arrangemangen, och
- den ekonomiska inverkan arrangemangen har på församlingen.

Arrangemang som församlingen ska upplysa om kan, i de fall risker eller fördelar är betydande, exempelvis avse avtal om risk- och vinstdelning vid samarbetsprojekt.

Exempel

Församlingen tecknade 2014 ett avtal med stiftet om samverkan i projekt Läger för unga i kyrkan. Läget ska genomföras om tre år och finansieras av deltagaravgifter från de förväntade ca 1.000 deltagarna. Avtalet medför att i det fall kostnaderna blir större än intäkterna kommer underskottet att delas mellan församlingen och stiftet.

Not 4 Begravningsverksamhet (Begravningslagen (1990:1144), K3 p. 2.8)

Av begravningslagen framgår att begravningsavgiften endast får användas till den i lagen definierade begravningsverksamheten. Användningen redovisas i en särskild resultatsammanställning. Resultatsammanställning beskrivs i publikationen *Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader* (2008).

En nyhet för året är att raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat utgår ur resultaträkningen. Elimineringsposten redovisas istället som en intäktsjustering av erhållen begravningsavgift. Effekten av detta blir att den i resultaträkningen redovisade begravningsavgiften är den summa som erfordrats för att bedriva årets begravningsverksamhet. I begravningsverksamhetens resultatsammanställning redovisas som tidigare den under året erhållna begravningsavgiften.

Huvudprincipen är att begravningsverksamhetens intäkter ska täcka kostnaderna. Större avvikelser både mot denna princip och mot budget ska kommenteras i resultatsammanställningen under Resultat och ställning. Noten är kopplad både till resultat- och balansräkningen.

I noten ska kyrkorådet kommentera begravningsverksamhetens resultat. I förvaltningsberättelsen kommenteras begravningsverksamhetens resultat och ställning på en mer övergripande nivå än i noten.

Exempel*Begravningsverksamheten*

X församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

Begravningsverksamhetens resultatsammanställning

	2014	2013	BAS-konto ⁵
<i>Verksamhetens intäkter</i>			
Begravningsavgift – erhållet under året	xx	xx	3120
Övriga intäkter	xx	xx	32xx–3999, 9210, 9310, 9710
Summa verksamhetens intäkter	xx	xx	
<i>Verksamhetens kostnader</i>			
Personalkostnader	xx	xx	7000–7699, 9220
Övriga kostnader	xx	xx	5000–6990, 7970, 9120, 9320, 9720
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	7700–7899
Summa verksamhetens kostnader	xx	xx	
<i>Finansiella poster</i>			
Ränteutgifter	xx	xx	9812, 9813
Räntekostnader	xx	xx	9821, 9823
Begravningsverksamhetens överskott/ underskott	xx	xx	3129

Trossam-
fund**Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen**

	2014	2013
Begravningsavgift – erhållet under året	xx	xx
Avgående överskott/tillkommande underskott enligt resultatsammanställningen	xx	xx
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	xx	xx

Kommentarer till årets verksamhet

Väsentliga avvikelser i jämförelse mellan åren respektive mot budgeten kommenteras här.

Församlingens fordran på/skuld till begravningsverksamheten

	2014	2013
Ingående fordran/skuld	+/- yy	+/- zz
Begravningsverksamhetens överskott/under- skott	+/- xx	+/- xx
Utgående fordran/skuld	+/- ww	+/- yy

Kommentar till väsentlig fordran på/skuld till begravningsverksamheten

Exempel:

- Församlingens fordran kommer att regleras kommande år genom beslutad höjning av begravningsavgiften.
- Församlingens skuld kommer att regleras kommande år genom ökade underhållskostnader för kyrkogårdsmur och parkeringsplatser.

⁵ Kontonummer avser Kyrk-BAS 2006.

Not 5 Ekonomisk utjämning (K3 p. 2.8, KO 44 kap.)

I noten ges en kort beskrivning av utjämningsystemet.

Exempel

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 6 Utdelning från prästlönetillgångar (K3 p. 2.8, 10 § lag (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan)

I noten anges det antal andelar som församlingen har i prästlönetillgångarnas avkastning. Det är även lämpligt att ge en kort beskrivning av prästlönetillgångarna.

Exempel

Församlingen har x (y) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsrelaterade förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 7 Erhållna gåvor (K3 p. 37.29–30)

I K3 regleras vilka uppgifter avseende gåvor som ska redovisas i not. För ytterligare information om gåvor se KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3*.

Noten ska innehålla tre olika upplysningar om under året erhållna gåvor

- a) En specifikation av karaktären och omfattningen av gåvor som redovisats i resultaträkningen.

Gåvor redovisade i resultaträkningen

Exempel

	2014	2013
Församlingskollekt till egen verksamhet	xx	xx
Gåva till församlingens verksamhet	xx	xx
	xx	xx

- b) Upplysningar ska lämnas om gåvor som inte har redovisats i balansräkningen och resultaträkningen.

Gåvor som inte redovisats i resultat- och balansräkningen

Exempel på gåvor som ska redovisas i denna del av noten är sådana som inte väntas ge ekonomiska fördelar och värdet inte kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Ett exempel på detta är att församlingen får en tavla föreställande församlingens kyrka utförd av en okänd konstnär.

Exempel

Församlingen har under året erhållit en gåva i form av xx.

- c) Består gåvan av en tjänst i form av ideellt arbete ska omfattningen av ideellt arbete framgå.

Gåvor i form av tjänster

Exempel

Församlingens verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har ca xx (yy) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis. Församlingen har under året fått en gåva från X företag i form av att de har xx. Enligt församlingens uppskattning omfattar gåvan ca xx timmars arbete under räkenskapsåret.

Jämförelsevärden för 2013 har inte tagits med eftersom det inte är möjligt att återskapa uppgifterna i efterhand.

Observera att det inte finns något generellt undantag från att redovisa jämförelsevärden i noterna. I samband med övergången till K3 kan det i vissa fall vara förknippat med stora svårigheter eller rent av omöjligt att ta fram jämförelsevärdena. I sådana fall är det lämpligt att upplysa om detta i noten.

Församlingen kan välja att lägga in ytterligare uppgifter t.ex. kring ideella arbetsinsatser: "Tillsammans har de arbetat i församlingens verksamhet ca xx (yy) timmar under året."

Not 8 Erhållna bidrag (K3 p. 37.29, 37.31, 24 kap.)

I K3 finns tre olika begrepp avseende bidrag

- Bidrag
- Offentligt bidrag
- Vidareförmedlat bidrag

För ytterligare information om bidrag, se KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3*.

Upplysningar ska lämnas om karaktären på och omfattningen av erhållna bidrag som har redovisats i resultaträkningen.

Vidareförmedlade bidrag avser inkomna bidrag till annan juridisk person och redovisas som skuld i balansräkningen.

Trossamfund

Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen

Exempel	2014	2013
Kyrkoantikvarisk ersättning	xx	xx
Kyrkobyggnadsbidrag	xx	xx
Övriga bidrag från stiftet	xx	xx
Driftbidrag till kyrkans förskola	xx	xx
Arbetsmarknadsbidrag	xx	xx
Övriga bidrag	xx	xx
Summa	xx	xx

Not 9 Nettoomsättning (5:6 ÅRL)

Tidigare har nettoomsättning och övriga verksamhetskostnader redovisats på samma rad i resultaträkningen. Enligt K3 ska dessa uppgifter finnas på separata rader i resultaträkningen.

De intäkter som redovisas på raden Nettoomsättning motsvarar de intäkter som intäktsförs på baskonto 3400–3899 såsom exempelvis hyresintäkter, gravskötselintäkter, deltagaravgifter och skattepliktiga intäkter. De mest väsentliga posterna ska specificeras i not.

Exempel

	2014	2013
Gravskötselintäkter	xx	xx
Hyresintäkter	xx	xx
Deltagaravgifter	xx	xx
Intäkter från näringsverksamhet	xx	xx
Övriga intäkter	xx	xx
Summa	xx	xx

Not 10 Operationella leasingavtal (K3 p. 20.14, 20.25)

Upplysningskravet avseende leasing har utökats i K3. Numera omfattas även lokal- och bostadshyror. Innebörden av detta ger två effekter för församlingar:

- a) Beloppen i noten ska även innehålla uppgifter som avser hyra av lokal eller bostad.
- b) Församlingen kommer även att vara leasegivare i de fall när exempelvis tjänstebostad hyrs ut till kyrkoherde eller komminister eller när lokal hyrs ut.

I K3 ska alla leasingavtal klassificeras som finansiell eller operationell leasing. I regelverket finns ett undantag för juridisk person (K3 p.20.29) som innebär att all leasing får redovisas som operationell leasing.

Upplysningar ska lämnas om operationella leasingavtal redovisat dels som lease-tagare, dels som leasegivare:

- a) Summan av framtida minimileaseavgifter per balansdagen avseende icke uppsägningbara operationella leasingavtal
 1. inom ett år,
 2. senare än ett år men inom fem år, och
 3. senare än fem år.
- b) Summan av räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter.
- c) En allmän beskrivning av ingångna väsentliga leasingavtal.

Den allmänna beskrivningen kan t.ex. innehålla uppgift om variabla avgifter, villkor som ger möjlighet att förvärva tillgången eller att förlänga avtalet, förekomsten av indexklausuler i avtalet, vidareuthyrning och eventuella restriktioner enligt avtalet. För församlingens del är det viktigt att poängtera de specifika förhållanden som gäller för tjänstebostäder med uppsägningstidens koppling till tjänstens uppsägningstid.

Det framgår inte i K3 om det är nominella värden eller nuvärden som ska anges utan det förefaller finnas ett fritt val. Det är av vikt att i noten ange om det är nominellt eller nuvärdesberäknat belopp. I de flesta fall är leasing inte någon väsentlig intäkt eller kostnad i församlingar varför det kan vara lämpligt att använda sig av nominella belopp.

Not avseende uppgifter som leasetagare

	2014	2013
<i>Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningbara leasingavtal:</i>		
Förfaller till betalning inom ett år	xx	xx
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	xx	xx
Förfaller till betalning senare än fem år	xx	xx
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	xx	xx

Exempel på text för den allmänna beskrivningen

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Avtalet om hyra av lokalerna för församlingshemmet löper på fem år med möjlighet till förlängning. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominellt belopp. Variabla avgifter förekommer inte. Inventarier leasas på fem år med möjlighet till utköp. Bilar leasas på tre år med möjlighet till utköp.

Not avseende uppgifter som leasegivare

	2014	2013
<i>Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningbara leasingavtal:</i>		
Förfaller till betalning inom ett år	xx	xx
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem 5 år	xx	xx
Förfaller till betalning senare än fem år	xx	xx
Under perioden erhållna leasingavgifter	xx	xx

Exempel på text för den allmänna beskrivningen

Församlingen har en fastighet som hyrs ut som tjänstebostad för kyrkoherden. Hyresförhållandet är reglerat enligt kyrkoordinationen och kollektivavtal som innebär att när kyrkoherden lämnar sin tjänst ska bostaden frånträdas.

Observera att det är hyresavtalets uppsägningstid som avgör hur hyresavtalen sorteras i ovanstående tilläggsupplysning.

Not 11 Arvode och kostnadsersättning till revisorer (2:3, 5:21 ÅRL, K3 p. 8.6)

I noten ska uppges den sammanlagda kostnaden för revisorerna och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Dessutom ska uppgift lämnas om hur stor del av ersättningen som avser revisionsuppdraget, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, skatterådgivning respektive övriga tjänster.

Revisionsuppdraget innefattar ersättning för granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, ersättning för övriga arbetsuppgifter som det ankommer på församlingens revisor att utföra samt ersättning för rådgivning eller annat biträde som föränleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Notera att noten kopplas till raden Övriga externa kostnader.

Exempel

	2014	2013
<i>Kvalificerade revisorer</i>		
ABC revisionsbyrå AB		
Revisionsuppdrag	xx	xx
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	xx	xx
Skatterådgivning	xx	xx
Övriga tjänster	xx	xx
<i>Övriga valda revisorer</i>		
Revisionsuppdrag	xx	xx
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	xx	xx
Övriga tjänster	xx	xx
	xx	xx

Trossamfund

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föränleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 12 Personal (2:3, 5:18–20, 5:22–25 ÅRL, K3 p. 8.7, 8.9–11, 37.33, BFNAR 2006:11)

Noten innehåller samtliga upplysningar som ska lämnas avseende personal.

- Medelantalet anställda beräknas utifrån regelverket i BFNAR 2006:11 *Gränsvärden*. Av dessa regler framgår bl.a. att sådana anställda som under året uppburit högst ett halvt prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring (nu socialförsäkringsbalken) inte ska räknas med.
- Könsfördelning i kyrkorådet

I K3 har tagits in två förtydliganden avseende könsfördelningen i kyrkorådet:

- En verkställande direktör som även är styrelseledamot ska ingå både i gruppen styrelseledamöter och i gruppen övriga befattningshavare när uppgift om fördelning mellan kvinnor och män lämnas (K3 p. 8.9).
- Vid tillämpningen av punkten ovan ska med verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare anses sådan anställd i en förening som har samma eller i huvudsak samma befogenheter som en verkställande direktör i ett aktieföretag (K3 p. 37.33).

Innebörden av detta är att kyrkoherden ska räknas med i uppgiften både avseende styrelsen/kyrkorådet samt verkställande direktör och andra ledande befattningshavare/kyrkoherden. Kyrkoherden är att jämställa med verkställande direktör enligt kyrkoordningens regel (KO 2:9) att "kyrkoherden leder all verksamhet".

- Löner, arvoden och andra ersättningar fördelat mellan ledamöter i verkställande organ och anställda (5:19–20 ÅRL).

Tidigare särregleringen för ideella sektorn om hur uppgiften om löner och andra ersättningar ska redovisas har tagits bort. I K3 tillämpar samtliga associationsformer reglerna i punkterna 8.10 och 8.13.

Med löner och andra ersättningar (5:19 p. 1 ÅRL) avses:

- skattepliktiga ersättningar till samtliga anställda som har redovisats som kostnad under räkenskapsåret, och
- årets förändring av semesterlöneskuld och andra lönerelaterade reserveringar. Upplysningen avser de löner och ersättningar som kostnadsförts under räkenskapsåret. I begreppet ersättning ingår lön och arvode men också provision, bonus, semesterersättning och liknande.

Uppgifterna om löner och andra ersättningar ska enligt 5:20 ÅRL delas upp på:

- ledamöter i kyrkoråd och verkställande direktör/motsvarande, samt
- anställda som inte omfattas av punkt 1.

Kyrkoherden ska i detta sammanhang räknas in i raden Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde.

- Enligt Kyrk-BAS 2006 ska arvoden till förtroendevalda bokföras i kontogrupp 7, Personalkostnader. Upplysning ska lämnas om att arvoden redovisas som personalkostnad.
- Uppgift ska lämnas om lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, dvs. kyrkorådets ordförande. Beloppet kan hämtas från kontrolluppgiften. Vid behov kan uppgiften kompletteras med beskrivning av uppdragets omfattning eller liknande.
- Pensionskostnader och andra sociala avgifter ska redovisas i noten uppdelat på två rader. Uppgifterna ska enligt K3 p. 8.11 innehålla följande uppgifter

Med sociala kostnader (5:19 p. 1 ÅRL) avses

- årets kostnad för arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980),
- allmän löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
- årets sociala avgifter till följd av avtal,
- pensionskostnader, samt
- årets skatter på pensionskostnader och pensionsmedel.

Punkt a–c och e redovisas som Andra sociala avgifter enligt lag och avtal och punkt d redovisas som Pensionskostnader. Observera att löneskatt ska ingå i specifikationen för Andra sociala avgifter enligt lag och avtal. Har församlingen valt att redovisa både pension och särskild löneskatt i samma post i balansräkningen får den särskilda löneskatten ingå i förändringen av avsättningar för pensionsförpliktelser.

I de fall fakturan på förmånsbestämd ålderspension intjänad t.o.m. den 31 december för aktuellt år erhållits innan årsredovisningen är färdigställd, och skillnaden mellan fakturerat och beräknat belopp är väsentlig och årets pensionskostnad därmed är betydligt högre eller lägre än ett normalår, bör detta kommenteras i noten.

- I de fall församlingen har avtalat med personer i ledningsgruppen om avgångsvederlag som kompensation för förtida avgång från en befattning ska upplysning lämnas om detta.
- I församlingen kan finnas en eller flera medarbetare som församlingen erhåller olika typer av arbetsmarknadsbidrag för. Arbetsmarknadsbidrag redovisas som intäkt under Erhållna bidrag. I de fall det rör sig om väsentligt belopp är det lämpligt att ta in en uppgift om storleken på erhållna arbetsmarknadsbidrag i noten.

Exempel

Medelantalet anställda	2014	2013
Kvinnor	xx	xx
Män	xx	xx
Totalt medelantal anställda	xx	xx

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22.200 kr (22.250 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i kyrkorådet och bland ledande befattningshavare	2014			2013		
	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt Kyrkorådsledamöter	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Ledande befattningshavare	xx	xx	xx	xx	xx	xx
Löner, arvoden och andra ersättningar tkr				2014	2013	
Ledamöter i kyrkoråd samt kyrkoherde*				xx	xx	
Anställda				xx	xx	
				xx	xx	
Arbetsmarknadsbidrag (uppgiften lämnas endast om det är väsentligt belopp) tkr				2014	2013	
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag				xx	xx	
Ersättning till ordföranden i kyrkoråd tkr				2014	2013	
Till ordföranden i kyrkorådet har ersättning utgått med				xx	xx	
Pensionskostnader och andra sociala avgifter tkr				2014	2013	
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt				xx	xx	
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal				xx	xx	
				xx	xx	

*Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkorådet, församlingsrådet m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Trossamfund

Exempel på text (uppgift ska alltid finnas med)

Alt 1. Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Alt 2. Församlingen har träffat avtal med kyrkoherden/kanslichefen om en uppsägningstid utan arbetsplikt på sex månader vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Not 13 Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar (K3 27 kap., p. 37.22–27)

När församlingen har gjort nedskrivningar på sina materiella anläggningstillgångar ska det i not beskrivas vilken metod som använts för beräkning av nedskrivningsbehovet då det finns tre olika regler att tillämpa beroende på vilken typ av materiell anläggningstillgång som skrivits ned.

Materiella anläggningstillgångar som används för att generera kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3 kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel.

I noten anges det om det rör sig om materiella tillgångar som används i näringsverksamheten eller för det ideella ändamålet samt regeln för hur nedskrivningen beräknats.

Exempel

- Nedskrivningar har gjorts av materiella anläggningstillgångar vars syfte är att generera kassaflöde (bedriva näringsverksamhet). Nedskrivning har gjorts när återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet.
- Nedskrivningar har gjorts på materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet. Nedskrivning har gjorts när förlustvärdet är lägre än det redovisade värdet.
- Nedskrivningar har gjorts på materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet. Vid beräkning av förlustvärdet har K3s förenklingsregel använts vilket innebär att det högsta värde som det går att försäkra anläggningstillgången för har använts som förlustvärde.

Not 14 Resultat från finansiella investeringar (ÅRL bilaga 1 och 2, RedR 1 p. 4.6 [10] och [11])

I not ska väsentliga delposter specificeras. Summan av nedskrivningar och återföring av nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar ska alltid anges.

Exempel

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2014	2013
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsresultat vid försäljning	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2014	2013
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsresultat vid försäljning	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Not 15 Bokslutsdispositioner (ÅRL bilaga 1–3, RedR 1 p. 4.6 [14])

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten till skattemässiga bokslutsdispositioner ska specificera dessa i not.

Exempel

	2014	2013
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Förändring av periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 16 Skatt på näringsverksamhet (5:16 ÅRL, K3 p. 29.33, 29.35, RedR 1 p. 4.6 [15])

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet ska lämna upplysningar om aktuell skatt och uppskjuten skatt avseende den skattepliktiga näringsverksamheten. För att kunna upprätta noten krävs det en resultatrapport för den skattepliktiga näringsverksamheten. Notens ska enbart avse den skattepliktiga näringsverksamheten.

Upplysningskravet avser endast skatt som redovisas i resultaträkningen.

Upplysning ska lämnas om hur stor del av skatten i resultaträkningen som är aktuell respektive uppskjuten.

Sambandet mellan redovisat resultat, för den skattepliktiga näringsverksamheten, före skatt och årets skattekostnad/-intäkt ska visas (K3 p. 29.36). Denna avstämning kan göras enligt ett av eller båda följande alternativ:

- En avstämning mellan redovisat resultat för den skattepliktiga näringsverksamheten före skatt, multiplicerat med gällande skattesatser och räkenskapsårets skattekostnad eller skatteintäkt.
- En avstämning mellan den gällande skattesatsen och den genomsnittliga effektiva skattesatsen.

Exempel

	2014	2013
Aktuell skatt	xx	xx
Uppskjuten skatt	xx	xx
Skatt på årets resultat	xx	xx
Redovisat resultat, i skattepliktig verksamhet, före skatt	xx	xx
Skatt beräknad enligt gällande skattesats (x %)	xx	xx
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader i den skattepliktiga näringsverksamheten	xx	xx
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	xx	xx
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	xx	xx
Redovisad skattekostnad	xx	xx

I de fall församlingen har en deklarerad uppskjuten skattefordran som inte kommer att kunna utnyttjas under överskådlig tid och därför inte redovisats i balansräkningen ska följande text tas med i noten.

Trossamfund

Exempel

Församlingen har enligt upprättad deklARATION en uppskjuten skattefordran på xx tkr som inte tagits upp som en fordran i balansräkningen eftersom den sannolikt inte kommer att kunna utnyttjas inom överskådlig tid.

Not 17 Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen (K3 p. 2:18, 37.28)

I de fall församlingen har tillgångar som enligt K3 p. 2.18 inte får redovisas i balansräkningen ska upplysningar lämnas om detta.

”Följande krävs för att tillgångar ska få redovisas i balansräkningen

- de ekonomiska fördelar som är förknippade med posten sannolikt kommer att tillfalla eller lämna företaget i framtiden, samt
- postens anskaffningsvärde eller värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.” (K3 p. 2.18)

I församlingar finns ett antal kulturhistoriskt värdefulla inventarier som skyddas enligt kulturmiljölagen (1988:950) och som inte kan redovisas i balansräkningen då de inte uppfyller ovanstående villkor. Dessa tillgångar är inte direkt förknippade med ekonomiska fördelar i framtiden, de genererar inte några intäkter och det är svårt eller omöjligt att mäta deras värde på ett tillförlitligt sätt, det finns ingen marknad för denna typ av tillgångar.

Noten ska redovisa

- vad för slag av tillgångar som inte redovisats, och
- skälen till detta.

Exempel på text i noten

Församlingen innehar tillgångar som enligt 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 18 Byggnader och mark (4:3–5, 5:3–4 ÅRL, K3 p. 17.23, 20.12, 24.2, 24.8, 25.6–7, 37.9)

I not ska anges nedanstående uppgifter om byggnader och mark.

Exempel

		2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	+	XX	XX
Inköp	+	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	-	XX	XX
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	=	XX	XX
Ingående bidrag och offentliga bidrag	-	XX	XX
Årets bidrag och offentliga bidrag	-	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	=	XX	XX
Netto anskaffningsvärde	=	XX	XX
Ingående avskrivningar	-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Årets avskrivningar	-	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Utgående ackumulerade avskrivningar	=	XX	XX
Ingående nedskrivningar	-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Årets nedskrivningar	-	XX	XX
Återföringar av nedskrivningar	+	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Utgående ackumulerade nedskrivningar	=	XX	XX
Utgående redovisat värde	=	XX	XX

I de fall församlingen erhållit bidrag och/eller offentliga bidrag för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet bidrag ska upplysningar om erhållet bidrag lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för bidrag och/eller offentliga bidrag. Bidraget och/eller det offentliga bidraget redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen.

Enligt KRED bör inte församlingen utnyttja möjligheten att låta ränteutgifter för lånat kapital, som är hänförligt till tillverkningsperioden, inräknas i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar.

Not 19 Förvaltningsfastigheter (K3 p. 16.2–4)

En förvaltningsfastighet är en fastighet som innehas av en ägare eller en leasetagare enligt ett leasingavtal i syfte att generera hyresinkomster eller värdestegring. En fastighet som delvis är förvaltningsfastighet (blandad användning) ska delas upp på förvaltningsfastighet respektive byggnad och mark. Observera att fastighet eller lokal som används av anställda ej är att betrakta som förvaltningsfastighet.

Upplysningar för förvaltningsfastigheter ska lämnas enligt följande:

- Redovisat värde.
- Verkligt värde.
- Metoder och betydande antaganden som använts för att fastställa verkligt värde.
- I vilken utsträckning verkligt värde baserats på en värdering utförd av en oberoende värderingsman. Ska göras regelbundet.
- Om det finns begränsningar i rätten att avyttra förvaltningsfastigheterna eller att disponera hyresinkomst eller försäljningslikvid.
- Väsentliga åtaganden att köpa, uppföra, reparera, underhålla eller förbättra förvaltningsfastigheterna.

Trossamfund

Upplysningar för förvaltningsfastigheter ska, förutom att de finns redovisade i noten Byggnader och mark, lämnas åtminstone på aggregerad nivå, vilket kan vara hela församlingen.

Enligt K3-regelverket behöver jämförelsevärde inte lämnas första året K3 tillämpas (K3 p. 35.4).

OBS! Fastighet som används/hyrs av anställda är aldrig en förvaltningsfastighet även om marknadshyra erläggs.

Exempel

	2014	2013
Redovisat värde	xx	–
Verkligt värde	xx	–

Exempel på text

En av församlingens fastigheter är en bostadsfastighet och används för uthyrning. Inför 2014 års bokslut gjordes en extern värdering för att bedöma fastighetens verkliga värde. Det verkliga värdet utgörs av ett marknadsvärde baserat på priser på en aktiv marknad, justerade, om så krävs, för eventuella avvikelser avseende den aktuella tillgångens typ, läge eller skick. Extern värdering görs när förutsättningarna har förändrats på ett sätt som kan antas väsentligt påverka fastighetens verkliga värde, dock minst var tredje år.

De år då extern värdering inte skett har verkligt värde räknats upp med utgångspunkt i SCB-statistik för prisutvecklingen på orten, avseende fastighetstypen.

Enligt K3 behöver jämförelsevärde inte lämnas första året K3 tillämpas. Församlingen har valt att inte lämna jämförelsevärde 2013.

Not 20 Inventarier, verktyg och installationer (4:3, 5:3 ÅRL, K3 p. 17.23, 20.12, 24.2, 24.8, 25.6–7, 37.9)

I not ska anges nedanstående uppgifter om inventarier, verktyg och installationer.

Exempel

		2014	2013
Ingående anskaffningsvärde	+	XX	XX
Inköp	+	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	-	XX	XX
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	=	XX	XX
Ingående bidrag och offentliga bidrag	-	XX	XX
Årets bidrag och offentliga bidrag	-	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	=	XX	XX
Netto anskaffningsvärde	=	XX	XX
Ingående avskrivningar	-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Årets avskrivningar	-	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Utgående ackumulerade avskrivningar	=	XX	XX
Ingående nedskrivningar	-	XX	XX
Försäljningar och utrangeringar	+	XX	XX
Årets nedskrivningar	-	XX	XX
Återföringar av nedskrivningar	+	XX	XX
Omklassificeringar	+/-	XX	XX
Utgående ackumulerade nedskrivningar	=	XX	XX
Utgående redovisat värde	=	XX	XX

I de fall församlingen erhållit bidrag och/eller offentliga bidrag för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet bidrag ska upplysningar om erhållet bidrag lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för bidrag och/eller offentliga bidrag. Bidraget och/eller det offentliga bidraget redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen.

Not 21 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar (5:3 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

Exempel

		2014	2013
Ingående balans		XX	XX
Utgifter under året		XX	XX
Under året erhållna bidrag och/eller offentliga bidrag		- XX	- XX
Under året färdigställda tillgångar		- XX	- XX
Utgående balans		XX	XX

Exempel

Pågående nyanläggning avser xx (t.ex. tillbyggnad av begravningskapell) och beräknas vara färdigställd under 20XX. Under året har xx färdigställts.

Not 22 Andelar i koncernföretag/intresseföretag samt fordringar på/skulder till koncernföretag/intresseföretag (5:3, 5:8–9 ÅRL, K3 p. 33.2)

En församling som innehar andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag samt fordringar på och/eller skulder till sådana företag ska redovisa detta på egna rader i balansräkningen.

Innehav av andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag medför utökade krav på information i årsredovisningen. Där församling är moderföretag i en koncern ska också, i normalfallet, en koncernredovisning upprättas.

Innehav av andelar i koncernföretag och/eller intresseföretag är sällan förekommande för församlingar inom Svenska kyrkan. Av den anledningen behandlar denna bransch-anpassning inte upplysningskrav och redovisningsregler kring sådana innehav. Hänvisning sker i stället till gällande regler i K3 och ÅRL.

Not 23 Värdepappersinnehav (5:3 ÅRL, KO 47:10)

Noten utgör en specifikation av långfristiga värdepappersinnehav och kortfristiga placeringar. Börsnoterade värdepapper ska redovisas som antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper. I de fall församlingen har värdepapper som utgör en blandning av både aktier och räntebärande värdepapper ska en huvudsaklighetsbedömning göras och därefter ska hela värdepappersinnehavet hänföras till antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper.

Värdepapper som är onoterade anges på egen rad (exempelvis aktier i Kyrkans Försäkring AB, bostadsrättsinnehav och/eller andelar i vindkraftspark).

Trossam-
fund

Exempel

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdagen
<i>Långfristiga värdepappersinnehav</i>			
Noterade aktier	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade långfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga långfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Noterade aktier	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Summa värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på x tkr (y tkr) i xx (exempelvis Oikocredit). Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som xx (ett långfristigt värdepappersinnehav/en kortfristig placering). Avkastningen på den ideella placeringen var x tkr för räkenskapsåret (y tkr).

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2014	2013
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Investeringar under året	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

Långfristiga värdepappersinnehav får skrivas ned om värdet på balansdagen är lägre än bokfört värde även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående (lägsta värdets princip) (4:5 ÅRL). Är värdenedgången bestående ska den skrivas ned. KRED rekommenderar att nedskrivning sker om värdenedgången är väsentlig även om nedgången inte kan antas vara bestående.

I det fall en sådan nedskrivning inte görs, och det bokförda värdet därmed är högre än det verkliga värdet, ska upplysningar lämnas om skälen till att det bokförda värdet inte har skrivits ned och det stöd som finns för antagandet att det bokförda värdet kommer att återvinnas.

Återföring av tidigare nedskrivning ska ske om marknadsvärdet, på balansdagen, överstiger det bokförda värdet. Värdet får dock aldrig överstiga anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument får i vissa fall tas upp till sitt verkliga värde (4:14 a ÅRL) i stället för till anskaffningsvärdet, dvs. värderas över anskaffningsvärdet (4:14 ÅRL). Enligt KRED bör församlingen inte utnyttja denna möjlighet till verkligt värde-värdering.

Not 24 Långfristiga fordringar (5:3 ÅRL)

I not ska anges nedanstående uppgifter om långfristiga fordringar.

Exempel

	2014	2013
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Tillkommande fordringar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

I de fall församlingen har fordringar på koncern- eller intresseföretag ska dessa redovisas på egen rad i balansräkningen med specifikation i not enligt ovan.

Not 25 Offentliga bidrag till omsättningstillgångar (K3 p. 37.32, 37.36)

I juridisk person får ett offentligt bidrag som avser förvärv av en omsättningstillgång minska tillgångens anskaffningsvärde.

Har tillgångar anskaffats med erhållna offentliga bidrag ska not lämnas med följande uppgifter:

- Anskaffningsvärde (5:3 p. 1 ÅRL).
- Uppgift om bidragets storlek under samtliga år som församlingen nyttjar tillgången.

Exempel

	2014	2013
Ingående ackumulerat värde på lagret*	xx	xx
Årets bidrag	xx	xx
Inköp	xx	xx
Försäljningar	xx	xx
Nedskrivning för inkurans	xx	xx
Valutakursdifferenser	xx	xx
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde på lager	xx	xx

*Ingående ackumulerat anskaffningsvärde har reducerats med xx kr (yy kr) (ackumulerat) för offentliga bidrag på kvarvarande lager.

Trossamfund

Not 26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (3:8 ÅRL, K3 p. 8.6)

Specifikation ska lämnas för större poster som ingår i balansposten Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Exempel

	2014	2013
Förutbetalda hyror	xx	xx
Försäkringspremier	xx	xx
Upplupna ränteintäkter	xx	xx
Övriga poster	xx	xx
	xx	xx

Not 27 Kassa och bank (2:3 ÅRL, RedR 1 p. 7.2 Y)

KRED rekommenderar att behållningen på kyrkkontot redovisas som bankmedel i årsredovisningen. I not ska anges att behållningen i juridisk mening utgör en fordran.

Exempel

Av behållningen på kassa och bank utgör x tkr (y tkr) behållning på det s.k. kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som utnyttjar krediten ska ange kreditens storlek i not till posten Checkräkningskredit (not 33). Gäller även kredit på kyrkkontot.

Exempel

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 28 Eget kapital (K3 p. 6.2–3)

Församlingen ska lämna en specifikation som ska visa dels räkenskapsårets förändringar i varje post i eget kapital, dels följande uppgifter:

- Räkenskapsårets resultat.
- Effekterna av retroaktiv tillämpning och effekten av rättelse av fel enligt K3 kapitel 10.
- Förändringar i redovisade värden på tillgångar och skulder som redovisats direkt mot Eget kapital med varje slag av förändring separat specificerad.
- Omföringar mellan poster inom Eget kapital.

Församlingskyrkas fastighetsfond är en stiftelselik förmögenhetsmassa med ändamål att tillgodose församlingskyrkas behov. Fastighetsfonden består i regel av medel från försäljning av församlingskyrkas fastighet. Församlingskyrkas fastighet är fast egendom eller tomträtt vars avkastning tidigare var avsedd för bestämd församlingskyrkas behov.

Exempel

	Balanserat resultat	Försam- lingskyrkas fastighets- fond	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2013-12-31	x	x	x	x
Omföring av föregående års resultat	+x		-x	
Rättelse av fel före räkenskapsårets början	+/-x			+/-x
Ianspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	+x	-x		x
Årets resultat			x	x
Eget kapital 2014-12-31	x	x	x	x

Exempel

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråktagits ur fonden för xxx (exempelvis drift och underhåll av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

För förslag till nottext vid upprättande av den första årsredovisningen enligt K3, se bilaga 4.

Not 29 Obeskattade reserver

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten att skapa obeskattade reserver ska specificera dessa i not.

Exempel

	2014	2013
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 30 Avsättningar (3:9–10 ÅRL, K3 p. 21.16)

Församlingen ska specificera större avsättningar i not.

En väsentlig avsättning är ofta avsättning för förmånsbestämd ålderspension (inkl. särskild löneskatt).

Om fakturan för årets förmånsbestämda tjänstepension har inkommit före upprättandet av årsredovisningen ska kostnaderna istället redovisas som Kortfristig skuld och inte som Avsättning (K3 p. 32.3).

I de fall församlingen även har avsättningar för skatter (uppskjuten skatt) ska Uppskjuten skatt och Övriga avsättningar framgå av egna rader i balansräkningen under Avsättningar. Rubriken på noten ska i detta fall vara Övriga avsättningar.

Exempel

Förmånsbestämd ålderspension	2014	2013
Avsättning vid årets början	xx	xx
Nya avsättningar	xx	xx
Justeringar till följd av förändringar av nuvärden	xx	xx
lanspråktaget belopp	xx	xx
Återfört outnyttjat belopp	xx	xx
Avsättning vid årets slut	xx	xx

Trossamfund

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 36 tkr (2014) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2014 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Not 31 Långfristig skuld (5:10 ÅRL)

För varje långfristig skuldpost ska anges den del som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen. I de fall gravskötselskulden är den enda långfristiga skulden kan uppgiften istället lämnas i not 33 Gravskötselskuld.

Exempel

Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2014	2013
Skulder till kreditinstitut	xx	xx
Gravskötselskuld	xx	xx
Övriga skulder	xx	xx
	xx	xx

Not 32 Checkräkningskredit (RedR 1 p. 7.2.29)

Församlingar som använder checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad kredit ska ange kreditens storlek i not till posten Kassa och bank (not 27).

Exempel

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 33 Gravskötselskuld (begravningslagen, 2:3 ÅRL, K3 p. 2.8)

Gravskötselskuldens sammansättning ska anges i not uppdelad mellan begravningsverksamhetens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats före år 2000) och församlingens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats från och med år 2000). Den del av gravskötselskulden som förfaller senare än fem år efter balansdagen ska anges särskilt.

Exempel

	2014	2013
<i>Långfristig gravskötselskuld</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
<i>Kortfristig gravskötselskuld</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
<i>Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen</i>		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör kyrklig verksamhet (serviceverksamhet).

Not 34 Vidareförmedlade bidrag

Här redovisas omfattningen på de bidrag och offentliga bidrag som under året har mottagits med uppdraget att vidareförmedla dem och hur mycket som har förmedlats. Dessa bidrag bokförs enbart i balansräkningen under kortfristiga skulder i avvaktan på att de ska förmedlas.

Exempel

	2014	2013
Ingående skuld	xx	xx
Under året mottagna bidrag	xx	xx
Under året förmedlade bidrag	-xx	-xx
Under året mottagna offentliga bidrag	xx	xx
Under året förmedlade offentliga bidrag	-xx	-xx
Utgående skuld	xx	xx

Not 35 Villkorade bidrag (K3 p. 37.29, 37.31)

I K3 finns två olika begrepp avseende bidrag till egen verksamhet:

- Bidrag
- Offentligt bidrag

För ytterligare information om bidrag se KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3*.

Noten ska innehålla olika upplysningar avseende bidrag och offentliga bidrag.

Upplysningar ska lämnas om

- karaktären på och omfattningen av erhållna bidrag som har redovisats i balansräkningen,
- villkor som inte uppfyllts avseende offentliga bidrag som har redovisats som skuld, samt
- ansvarsförbindelser och eventualtillgångar som är förknippade med erhållna bidrag som inte har redovisats som intäkt.

Bidrag och offentliga bidrag redovisade i balansräkningen – villkorade bidrag

I balansposten Villkorade bidrag redovisas värdet av ännu ej använda bidrag och offentliga bidrag. I not till dessa poster lämnas upplysningar enligt tabellen nedan. Enskilda ändamål ska specificeras om de uppgår till väsentliga belopp.

Trossamfund

Exempel

	2014	2013
Ingående balans	xx	xx
Erhållet under året	xx	xx
lansspråktaget under året	xx	xx
Summa utgående balans	xx	xx

Exempel

Specifikation av utgående balans	2014	2013
Bidrag till anläggningstillgångar	xx	xx
Offentliga bidrag till anläggningstillgångar	xx	xx
Offentliga bidrag till omsättningstillgångar	xx	xx
Skuldförda bidrag till verksamheten	xx	xx
Skuldförda offentliga bidrag till verksamheten	xx	xx
Summa	xx	xx

Exempel på text i noten

Följande villkor har ännu inte uppfyllts avseende skuldförda offentliga bidrag: XXX.

Avseende bidrag som inte intäktsförts finns följande ansvarsförbindelser och eventualtillgångar knutna: XXX.

Not 36 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (3:8 ÅRL)

Specifikation ska lämnas för större poster som ingår i balansposten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Exempel

	2014	2013
Upplupna semesterlöner	xx	xx
Upplupna sociala avgifter	xx	xx
Upplupna pensionskostnader	xx	xx
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	xx	xx
	xx	xx

Not 37 Ställda säkerheter (5:11 ÅRL, K3 p. 4.13)

I de fall säkerhet har ställts för skuldposter ska uppgift lämnas om säkerhetens omfattning, art och form.

Exempel

Ställda säkerheter för skuld till kreditinstitut:	2014	2013
Fastighetsinteckningar	xx	xx
	xx	xx

Fastighetsinteckningen avser församlingshemmet Liljan (Liljan 3:3).

Not 38 Likvida medel (K3 p. 7.18–19)

Upplysning ska lämnas om sammansättningen av likvida medel. Upplysning ska också lämnas om likvida medel som är av betydande omfattning och inte är tillgängliga för användningen för organisationens räkning samt skälen för detta.

Exempel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2014	2013
Kassa	xx	xx
Bank	xx	xx
Kortfristiga placeringar	xx	xx
	xx	xx

Not 39 Ansvarsförbindelser (5:11 ÅRL, K3 p. 21.17, 21.20)

Om församlingen har ansvarsförbindelser ska uppgifter lämnas om ingångna ansvarsförbindelsers karaktär och finansiella effekter.

I de fall församlingen har fattat beslut om att lämna bidrag men det är villkorat till att det ska lämnas från kommande års avkastning, t.ex. att det i verksamhetsplan och budget framgår till vilka organisationer och med vilka belopp som bidrag ska betalas ut nästa räkenskapsår, ska bidraget redovisas i årsredovisningen som en ansvarsförbindelse.

I de fall det budgeterats ett belopp för hjälp till behövande men det inte framgår vem som ska få bidraget eller hur mycket, omfattas inte det budgeterade beloppet av upplysningskravet.

Exempel

	2014	2013
Borgensåtagande	xx	xx
Tvist	xx	xx
I budgeten beslutade bidrag till utomstående	xx	xx
Summa	xx	xx

Not 40 Eventualtillgångar (K3 p. 21.15, 21.18–20)

Eventualtillgång definieras som en möjlig tillgång till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.

Upplysning ska lämnas om karaktären på eventualtillgångar om ett inflöde av resurser är sannolikt. Den finansiella effekten av eventualtillgångar ska anges om detta kan göras utan oskälig kostnad.

Exempel

Församlingen har erhållit ett legat i ett testamente där församlingen står som ensam arvinge. Testamentet har inte godkänts av släktingar till den avlidne och ärendet ligger hos domstol. Församlingens aktuella bedömning är att arvet kommer att uppgå till mellan x och y tkr.

Not 41 Transaktioner med närstående (5:12 a–b ÅRL, K3 p. 33.1)

Upplysningar ska lämnas om betydande transaktioner som på andra än marknads-mässiga villkor har genomförts med motparter som tillhör någon av de tolv kategorier av närstående som lagen identifierar. Närståendetransaktioner är inte lika vanliga i församlingar som inom den privata sektorn men kan i sällsynta fall förekomma.

ÅRL (5:12 a–b) anger vilka fysiska och juridiska personer som betraktas som närstående och därmed omfattas av upplysningskraven.

De närstående som oftast kan förekomma för församlingar, med undantag för punkterna 1–5 koncern- och intresseföretag, är

6. en fysisk person som utövar ett betydande inflytande över företaget,
7. en styrelseledamot, verkställande direktör eller någon annan ledande befattningshavare i företaget eller dess moderföretag eller i ett motsvarande utländskt rätts- subjekt,
8. den som är gift eller sambo med eller förälder, barn eller styvbarn till en person som avses i 6 eller 7,
9. annan person som ingår i samma familj som en person som avses i 6 eller 7 och som kan förväntas påverka den senare personen i hans eller hennes kontakter med företaget eller som kan förväntas påverkas av en person som avses i 6 eller 7 i sina egna kontakter med företaget,
10. en person som är ekonomiskt eller på annat sätt beroende av en person som avses i 6 eller 7 eller dennes make eller sambo,
11. en juridisk person över vilken en person som avses i 6, 7, 8, 9 eller 10 har ett betydande inflytande, eller
12. en juridisk person vars huvudsakliga verksamhet är att förvalta tillgångar som företaget har avsatt för ersättningar till personer som avslutat sin anställning i företaget eller i en sådan juridisk person som avses i 1, 2, 3, 4, 5 eller 11.

Trossam-
fund

Transaktioner med närstående som genomförts på andra än marknads-mässiga villkor

Upplysningarna ska omfatta:

- uppgift om transaktionernas art och det totala belopp som de omfattar,
- uppgift om vilket slags närståendeförhållande som föreligger, och
- andra uppgifter om transaktionerna som är nödvändiga för att bedöma företagets ställning.

Lån, ställda säkerheter och ansvarsförbindelser till förmån för ledande befattningshavare

Upplysningar ska lämnas om lån, ställda säkerheter och ansvarsförbindelser till förmån för styrelseledamöter, VD och motsvarande befattningshavare.

Exempel

Transaktioner med närstående

Under året har församlingen sålt prästgården till kyrkoherden för x tkr. Köpeskillingen utgör 90 % av ett bedömt marknadsvärde för fastigheten. Konsekvenser av underprisöverlåtelsen har beaktats.

Undertecknande (2:7 ÅRL, K3 p. 3.4)

Årsredovisningen ska skrivas under av samtliga ordinarie ledamöter i kyrkorådet. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats i kyrkorådets protokoll, ska yttrandet fogas till redovisningen. Årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.

Exempel

Ort 2015-0X-XX

Svanhild Pettersson,
kyrkorådets ordförande

Ceasar Ceasarsson

Elsa Elsasdotter

Berit Blid,
kyrkoherde

Bertil Bertilsson

David Davidsson

Fredrika Fredriksson

Revisorspåteckning (27 § 2 st revisionslagen)

Exempel

Vår revisionsberättelse har avgivits 2015-0X-XX

Arvid Arvidsson

Agneta Ask,
auktoriserad revisor

Bodil Bengtsson

Bilaga 1 Anvisningar till kassaflödesanalysen

Den löpande verksamheten

1 Resultat efter finansiella poster

Utgångspunkten för kassaflödesanalysen är resultaträkningens Resultat efter finansiella poster. Med denna utgångspunkt kommer justeringar göras för att identifiera kassaflödet från den löpande verksamheten.

2 Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Kassaflödesanalysen mäter likviditetsflöden och därför måste alla poster som inte innebär in- eller utbetalning rensas bort från årets resultat. Exempel på poster som ska justeras är:

- a) *Av- och nedskrivningar*
Av- och nedskrivningar ska återföras (läggas till) eftersom de inte innebär någon utbetalning, trots att de påverkat resultatet.
- b) *Ökning/minskning av avsättningar (balansräkningen)*
En ökning av avsättningarna (t.ex. avsättningar för pensioner) ska återföras (läggas till) eftersom detta är en kostnad i resultatet, men inte innebär någon utbetalning. En minskning av avsättningarna innebär att kassaflödet blir mindre.
- c) *Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar*
Resultat vid försäljning av materiella och finansiella anläggningstillgångar ska justeras. Hela försäljningsbeloppet (överenskommen betalning) ska följaktligen redovisas under rubriken Investeringsverksamhet, posterna Försäljning av materiella anläggningstillgångar eller Försäljning av finansiella anläggningstillgångar.

En förlust innebär att kassaflödet ska ökas i den löpande verksamheten, genom en uppjustering. Detta beror på att förlusten dragit ner resultatet, men ökat kassaflödet i Investeringsverksamheten. Motsatsvis innebär en vinst en nedjustering av kassaflödet i den löpande verksamheten.

Justeringspost	+/-
Av- och nedskrivningar	+
Ökning av avsättningarna	+
Minskning av avsättningarna	-
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	+

3 Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet

Här dras under året utbetald inkomstskatt avseende näringsverksamhet av från kassaflödet.

4 Minskning/ökning av kortfristiga fordringar

Här redovisas förändringen av kortfristiga fordringar inklusive förändringen av varulager. Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En minskning av kortfristiga fordringar innebär att man frigjort likvida medel. En ökning av kortfristiga fordringar innebär att församlingen bundit likvida medel.

5 Ökning/minskning av kortfristiga skulder

Här redovisas förändringen av kortfristiga skulder inklusive förändring av kortfristig gravskötselsskuld och villkorade bidrag.

Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av kortfristiga skulder innebär en ökad likviditet. En minskning av kortfristiga skulder innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

Trossam-
fund

6 Ökning/minskning av långfristig gravskötselsskuld

Här redovisas förändringen av den långfristiga gravskötselsskulden.

Raden kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av gravskötselsskulden innebär ökad likviditet medan en minskning av gravskötselsskulden innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

Investeringsverksamhet

7 Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar med avdrag för eventuella bidrag och offentliga bidrag till anläggningstillgångar.

8 Försäljning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas den totala försäljningssumman från försäljning av materiella anläggningstillgångar. I posten Justering för poster som inte ingår i kassaflödet har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte påverkar kassaflödet i den löpande verksamheten.

9 Förvärv av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv av finansiella anläggningstillgångar.

10 Försäljning av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas den totala försäljningssumman från försäljning av finansiella anläggningstillgångar. I posten Justering för poster som inte ingår i kassaflödet har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte har påverkat kassaflödet i den löpande verksamheten.

Finansieringsverksamhet

11 Upptagna lån

Här redovisas de lån som tagits under räkenskapsåret.

12 Amortering av lån

Här redovisas årets amorteringar på lån.

13 Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början avser årets ingående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

14 Likvida medel vid årets slut

Likvida medel vid årets slut avser årets utgående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

Observera att specifikation av likvida medel nu redovisas i not till kassaflödesanalysen.

Bilaga 2 Inrapportering till Bolagsverket

Större församlingar ska utan uppmaning sända in årsredovisningen till Bolagsverket senast 30 juni året efter räkenskapsåret. Ett elektroniskt original jämföras vid tillämpningen av årsredovisningslagen med en bestyrkt kopia (8:3 ÅRL). Bolagsverket har beslutat att elektroniska årsredovisningar och revisionsberättelser ska upprättas i den internationella rapporteringsstandarden XBRL. För att kunna skicka in dessa krävs en giltig e-legitimation. Information finns tillgänglig på webbplatsen www.e-legitimation.se.

Ingen rapportering sker till Kammarkollegiet. Utöver eventuell extern rapportering till Bolagsverket krävs ingen ytterligare distribution av årsredovisningen mer än till den ekonomiska redogörelsen.

Viktigt att tänka på vid rapportering till Bolagsverket

- Räkenskapsperioden bör tydligt framgå (2014-01-01–2014-12-31).
- Tydligt vilken enhet som används (kr, tkr etc.).
- Församlingens fulla namn, postadress samt organisationsnummer i sidhuvudets högra sida.
- Undvik färg, tonade eller skuggade fält då Bolagsverket skannar samtliga dokument. Av samma anledning föredras lösa ark framför bundet exemplar.

Trossam-
fund

Bilaga 3 Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergången

Reglerna för gåvor och bidrag har förändrats i K3 och bl.a. har, förutom gåvor och offentliga bidrag, tagits in begreppet bidrag. Förändringarna gör att justeringar kan behöva göras i samband med övergången av jämförelseåret i den första årsredovisningen som görs enligt K3. Här beskrivs kort definitionerna av begreppen, redovisningsprinciper, förberedelser inför övergången, arbetsgång och ett exempel på vad som ska justeras och hur det görs. För fullständig information om gåvor, bidrag och offentliga bidrag hänvisas till K3 kapitel 37 samt till KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3*.

Definitioner

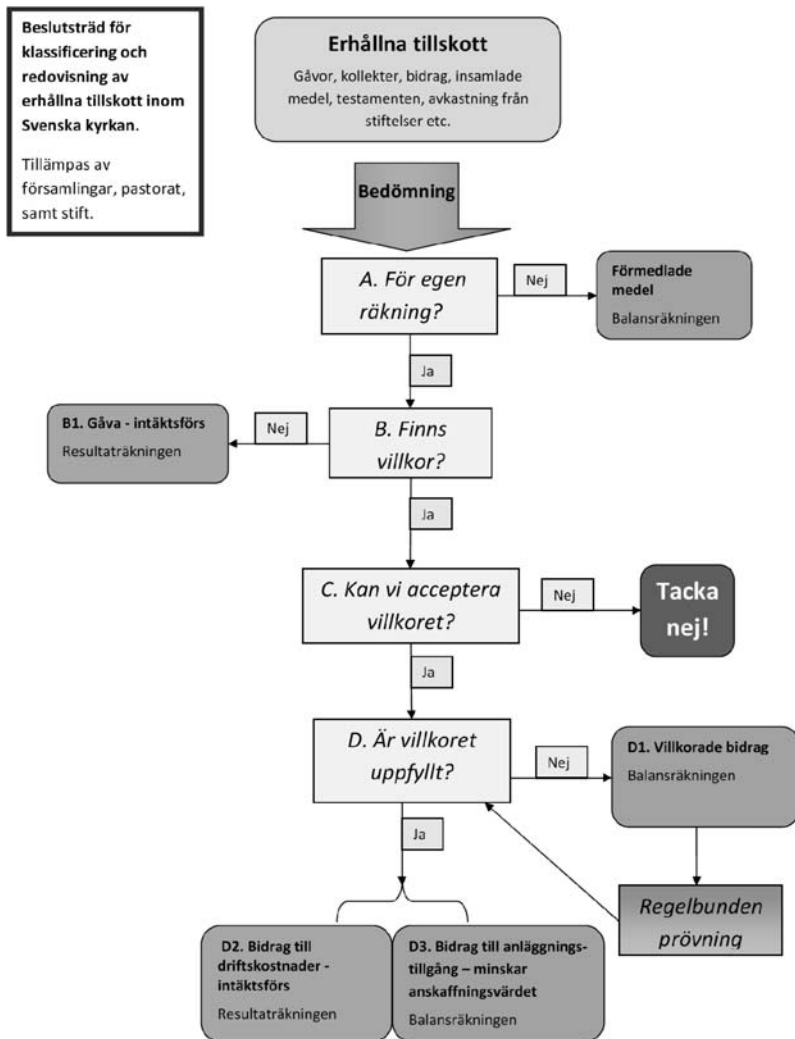
Gåva och bidrag (K3 p. 37.9) är en transaktion i vilken en församling tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag.

Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att församlingen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa, av givaren ställda villkor och om församlingen har en skuld till motparten, om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag.

Offentliga bidrag (K3 p. 24.2) är stöd från EU, staten, kommuner och formellt fristående organ som bildats av dessa och som lämnas i form av överföringar av resurser till ett företag i utbyte mot att företaget uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet.

I publikationen KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3* finns ett beslutsträd som hjälpmedel för klassificering av tillskott till församlingen. För kommentarer till de olika delarna i beslutsträdet hänvisas till publikationen.

Bild 1 Beslutsträd för klassificering och redovisning av erhållna tillskott i Svenska kyrkan

Redovisning

Gåva respektive bidrag och offentligt bidrag redovisas på olika sätt. Gåvor redovisas alltid som intäkt när de erhålls medan bidrag och offentligt bidrag intäktsförs efter hand som villkoren uppfylls och fram till dess redovisas de som Villkorade bidrag under kortfristiga skulder. När villkor finns men är allmänt hållet och avser den normala verksamheten inom Svenska kyrkan betraktas tillskottet som ett bidrag där villkoret redan är uppfyllt vilket innebär att bidraget ska intäktsredovisas i sin helhet när det erhålls.

I resultaträkningen ska erhållna gåvor och bidrag redovisas på separata rader. Dessa förändringar föranleder justeringar i jämförelsevärdena för 2013.

Förberedelser inför övergången till K3

Förändringen innebär att i samband med övergången till K3 måste

- posten Ändamålsbestämda medel i balansräkningen (konto 2190) analyseras före övergången för att se till att det inte finns några gåvor (tillskott utan villkor från givare) redovisade i posten,
- posten Erhållna gåvor och bidrag (konto 3200–3299) delas upp i Erhållna gåvor (konto 3240–3249) samt Erhållna bidrag (konto 3210–3239, 3250–3299) (K3 p. 37.4).

Som hjälpmedel i samband med analysen av ingående posterna är det lämpligt att använda Beslutsträd för klassificering av erhållna tillskott inom Svenska kyrkan.

Ändamålsbestämda medel

För att säkerställa att ingående poster i raden Ändamålsbestämda medel är rätt redovisade måste dessa analyseras. Endast de poster som uppfyller K3s och KREDs definition av bidrag och offentliga bidrag får föras över till posten Villkorade bidrag (konto 2975) under rubrikraden Kortfristiga skulder. De poster som är gåvor ska föras över till balanserat resultat (konto 2067) under Eget kapital.

För de materiella tillgångar som fram till och med 2013 helt eller delvis finansierats med ändamålsbestämda medel sker ingen förändring av redovisningsprincipen i samband med övergången till K3. Ändamålsbestämda medel för sådana ändamål ska föras över till Villkorade bidrag (konto 2975) och intäktsföras, som tidigare, i takt med avskrivningarna.

Förändring av ändamålsbestämda medel

Raden Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen kommer att utgå. För jämförelseåret 2013 i årsredovisning för 2014 ska denna rad ingå i raderna Erhållna gåvor (konto 3240–3249) och Erhållna bidrag (konto 3210–3239, 3250–3299).

Observera att posten ska rensas från rörelser som tillhör den löpande redovisningen 2013!

Arbetsgång

Åtgärderna nedan utförs i sidoordnat dokument (t.ex. i ett Excel-ark) men all bokföring av justeringarna sker 2014.

1 Arbetsgång vid analysen av Ändamålsbestämda medel i ingångsbalansräkningen 2013-01-01

1. Ta fram urkunderna, gåvobrev eller testamenten för de poster som finns redovisade som Ändamålsbestämda medel.
2. Testa alla ingående poster i IB 2013 med hjälp av beslutsträdet.
3. Flytta de poster som uppfyller kraven på att vara bidrag till Villkorade bidrag i balansräkningsarket.
4. Flytta de poster som inte uppfyller kraven för Villkorade bidrag till Balanserat resultat.
5. Bokför förändringarna i punkt 3 och 4, som förändring av IB, i redovisningen för 2014.

2 Arbetsgång vid analysen av Erhållna gåvor och bidrag som erhållits under 2013 samt Förändring av ändamålsbestämda medel

1. Ta fram urkunderna, gåvobrev eller testamenten för de tillskott som erhållits under 2013 och som redovisats som erhållna gåvor och bidrag.
2. Testa posterna med hjälp av beslutsträdet.
3. Flytta gåvor som uppfyller krav för gåvor från Erhållna gåvor och bidrag till Erhållna gåvor i resultaträkningen.
4. Flytta bidrag där villkoren uppfyllts under 2013 från Erhållna gåvor och bidrag till Erhållna bidrag i resultaträkningen.

5. Bidrag erhållna under 2013 där villkoren ännu inte uppfyllts minskar Erhållna gåvor och bidrag och Förändring av ändamålsbestämda medel ändras med motsvarande belopp. I balansräkningen sker motsvarande omflyttning från Ändamålsbestämda medel till Villkorade bidrag.
6. Flytta upplösta (använda) medel från tidigare år från Förändring av ändamålsbestämda medel till intäktsraden Bidrag i resultaträkningen 2013.
7. Bokför förändringar av balansposterna i redovisningen för 2014.

Exempel på hur X-by församling gjort sina justeringar

Justering av ingående balans

X-by församling har i sin ingående balans för 2013 redovisat 2.300 tkr avseende Ändamålsbestämda medel. Posten består av fem delposter enligt följande:

Tabell 1 Ingående balans 2013 konto Ändamålsbestämda medel

	Belopp tkr	Åtgärd – till Villkorade bidrag	Åtgärd – till Balanserat resultat
1. Anna Perssons testamente där det stadgas att kvarlåtenskapen ska gå till X-by församling. Villkor saknas. Belopp 550 tkr.	550		550
2. Sven Karlssons testamente som stadgar att först ska ett legat på 500 tkr utgå till X-by församling. Villkor saknas.	500		500
3. Gåvobrev från Ella och Teodor Almlöv som skänker 100 tkr till firandet av 1000-årsjubileet av församlingens kyrka år 2019.	100	100	
4. Gåvobrev från syskonen Siv, Agda, Jöns och Paul af Klockensköld på 1.000 tkr för tillbyggnad av församlingshemmet i X-by	1.000	1.000	
5. Testamente från bröderna Alfred och Jan-Erik Söderman på 150 tkr till inköp av blommor vid kyrkans jubileum år 2019.	150	150	
	2.300	1.250	1.050

Innebörden av detta är att 1.050 tkr (Tabell 1, p. 1–2) ska föras över till Balanserat resultat och 1.250 tkr (Tabell 1, p. 3–5) förs om till Villkorade bidrag.

Balansräkningen 2013-01-01 (tkr)	IB 2013	Justering av IB 2013 – bokförs 2014	Justerad IB 2013
Ändamålsbestämda medel	2.300	– 2.300	0
Villkorade bidrag	0	+ 1.250	1.250
Balanserat resultat	47.450	+ 1.050	48.500
Summa	49.750	0	49.750

Rörelser under 2013 som ska justeras

Under 2013 har församlingen erhållit fyra tillskott som redovisats som Ändamålsbestämda medel i 2013 års löpande redovisning. I samband med analysen av tillskott under 2013 konstateras att:

- tillskottet under punkt 1 är en gåva som ska intäktsföras
- tillskotten under punkt 2 och 3 är bidrag som ska redovisas som skuld under villkorade bidrag
- tillskottet under punkt 4 är ett bidrag där villkoret har uppfyllts och ska redovisas som erhållna bidrag

Trossamfund

Tabell 2 Transaktioner 2013 konto Ändamålsbestämda medel

	Belopp tkr	Resultaträkningen 2013			Balansräkningen 2013	Bokföring 2014
		Redovisning enligt tidigare regelverk	Redovisning enligt K3 efter test i besluts-trädet	Justering av jämförelsevärdena i årsredovisning 2014 avseende 2013 års resultaträkning (bokförs inte)	Justering av jämförelsevärdena i årsredovisning 2014 avseende 2013 års balansräkning (bokförs inte)	
1. Testamentariskt tillskott utan villkor till församlingen på 500 tkr.	500	intäkt Erhållna gåvor och bidrag Förändring av ändamålsbestämda medel (felaktigt redovisat 2013*)	intäkt Erhållen gåva	Erhållna gåvor + 500 Erhållna gåvor och bidrag – 500 Förändring av ändamålsbestämda medel + 500	Debet – Ändamålsbestämda medel 500 Kredit – Årets resultat 500	Debet – Ändamålsbestämda medel 500 Kredit – Balanserat resultat 500
2. Tillskott till församlingen för anskaffande av en ljusbärare på 300 tkr. Ljusbäraren ska invigas i samband med påsknattsmässan 2014.	300	intäkt Erhållna gåvor och bidrag Förändring av ändamålsbestämda medel	<i>Ej med i resultaträkningen endast skuld Villkorade bidrag</i>	Förändring av ändamålsbestämda medel + 300 intäkt Erhållna gåvor och bidrag – 300	Debet – Ändamålsbestämda medel 300 Kredit – Villkorade bidrag 300	Debet – Ändamålsbestämda medel 300 Kredit – Villkorade bidrag 300
3. Testamentariskt tillskott till församlingen för diakonins sommarläger för ensamstående med barn 2014. Tillskottet uppgår till 150 tkr.	150	intäkt Erhållna gåvor och bidrag Förändring av ändamålsbestämda medel	<i>Ej med i resultaträkningen endast skuld Villkorade bidrag</i>	Förändring av ändamålsbestämda medel + 150 intäkt Erhållna gåvor och bidrag – 150	Debet – Ändamålsbestämda medel 150 Kredit – Villkorade bidrag 150	Debet – Ändamålsbestämda medel 150 Kredit – Villkorade bidrag 150
4. Tillskott till församlingens musikverksamhet med 10 tkr.	10	intäkt Erhållna gåvor och bidrag Förändring av ändamålsbestämda medel (felaktigt redovisat 2013*)	intäkt Erhållna bidrag	Erhållna bidrag + 10 Erhållna gåvor och bidrag – 10 Förändring av ändamålsbestämda medel + 10	Debet – Ändamålsbestämda medel 10 Kredit – Årets resultat 10	Debet – Ändamålsbestämda medel 10 Kredit – Balanserat resultat 10
	960					

* Posterna har blivit felaktigt klassificerade under 2013. Efter publicering av KRED 2014:2 *Gåvor och bidrag enligt K3* har bedömningskriterierna förtydligats och tidigare klassificering har omprövats.

Under året har församlingen använt 100 tkr av de villkorade bidrag som fanns i ingående balans i samband med förberedelserna inför firandet av församlingens kyrkans 1000-årsjubileum 2019.

Tabell 3 Under 2013 ianspråktagna ändamålsbestämda medel

	Belopp tkr	Redovisning enligt tidigare regelverk	Redovisning enligt K3 efter test i besluts-trädet	Justering av jämförelsevärdena i årsredovisning 2014 avseende 2013 års resultat-räkning (bokförs inte)	Bokning i 2014 års redovisning
Användning tidigare erhållet tillskott till firandet av församlingens kyrkas 1000-årsjubileum – förberedelser	100	intäkt Förändring av ändamålsbestämda medel minskning av Ändamålsbestämda medel	intäkt Erhållet bidrag minskning av Villkorade bidrag	Förändring av ändamålsbestämda medel – Erhållna bidrag +	Debet – Villkorade bidrag Kredit – Ändamålsbestämda medel

Trossamfund

Konsekvensen av justeringarna enligt tabell 2 och 3 är att redovisningen 2013 ska justeras i bokföringen 2014 enligt följande:

Balansräkningen 2013 (tkr)	Justerad IB 2013	Bokfört under 2013	Justering bokförs i 2014 års redovisning	Ny UB 2013 – IB 2014	
Ändamålsbestämda medel	0	+ 960 – 100	– 960 + 100	0	Tab. 2 och 3
Villkorade bidrag	1.250	0	+ 450 – 100	1.600	Tab. 2, p. 2–3
Balanserat resultat	48.500	0	+ 510	49.010	Tab. 2, p. 1, 4

0

Församlingen har förutom ovanstående tillskott erhållit följande under året som intäktsförts och förbrukats under 2013:

1. Församlingskollekt till den löpande verksamheten med 20 tkr
2. Bidrag till förskoleverksamhet med 14.000 tkr
3. Kyrkoantikvarisk ersättning till kyrkans målning med 8.000 tkr
4. En gåva till församlingens verksamhet på 10 tkr

Tabell 4 Under 2013 erhållna och förbrukade tillskott

	Belopp tkr	Redovisning enligt tidigare regelverk	Redovisning enligt K3
1. Församlingskollekt till den löpande verksamheten med 20 tkr	20	intäkt Erhållna gåvor och bidrag	intäkt Erhållen gåva
2. Bidrag till förskoleverksamheten med 14.000 tkr	14.000	intäkt Erhållna gåvor och bidrag	intäkt Erhålllet bidrag
3. Kyrkoantikvarisk ersättning till kyrkans målning med 8.000 tkr	8.000	intäkt Erhållna gåvor och bidrag	intäkt Erhålllet bidrag
4. Gåva till till församlingens verksamhet på 10 tkr	10	intäkt Erhållna gåvor och bidrag	intäkt Erhållen gåva
	22.030		

Dessutom ska jämförelsevärdena i resultaträkningen justeras enligt följande:

Justering av jämförelsevärdena i resultaträkningen	Värde i RR 2013	Justering	Jämförelsevärde i årsredovisning 2014	
Erhållna gåvor och bidrag	22.990	- 960 - 22.030	0	Tab. 2 Tab. 4
Erhållna gåvor	0	+ 500 + 30	530	Tab. 2, p. 1 Tab. 4, p. 1, 4
Erhållna bidrag		+ 10 + 22.000 + 100	22.110	Tab. 2, p. 4 Tab. 4, p. 2-3 Tab. 3
Förändring av ändamålsbestämda medel	- 860	+ 960 - 100	0	

Bilaga 4 Övergång till redovisning enligt K3 – vägledning och exempel

4.1 Inledning

Detta exempel behandlar de åtgärder som vidtas av en församling/pastorat som går över till att tillämpa BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning*, de så kallade K3-reglerna, i sin årsredovisning och hur detta kan presenteras.

En förstagångsanvändare av K3 ska i not

- upplysa om vilka redovisningsprinciper som ändrats, och
- presentera en avstämning genom att specificera förändringar vilka har redovisats direkt mot eget kapital i ingångsbalansräkningen med varje korrigeringspost på egen rad.

Utformningen av exemplet har gjorts för X-by församling i enlighet med K3-reglernas kapitel 35 första gången detta allmänna råd tillämpas.

Förutsättningarna för X-by församling vid övergången framgår dels av bilaga 3 *Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergång*, och dels av uppgifter i detta dokument.

Exemplet består av två delar.

Under punkt 4.2 Tillvägagångssätt beskrivs en metod som kan användas vid övergång till K3. Här visas församlingens arbetspapper, som sedan kan ligga till grund för presentationen i årsredovisningen.

Punkt 4.3 Presentation i årsredovisningen, visar hur övergångsinformationen kan utformas i den första årsredovisning som upprättas enligt K3-reglerna.

Exemplet belyser bara de vanligaste poster som kan behöva hanteras vid en övergång, och är endast avsett att generellt belysa åtgärder och presentation.

Varje församling som går över till K3 måste utreda vilka poster i den egna redovisningen som påverkas av övergången.

Som framgår i det följande dokumentet leder övergången till K3 för X-by församling sammanfattningsvis till den förändring av eget kapital som presenteras i noten nedan.

Not ZZ Eget kapital

Församlingens eget kapital har påverkats på följande sätt av övergången till K3.

		Not	
Eget kapital 2013-01-01 enligt tidigare tillämpade principer			48.377
Justeringar i ingångsbalansräkningen:			
Villkorade bidrag (Åndamålsbestämda medel)	A	+	1.050
Eget kapital 2013-01-01 enligt K3			49.427
Redovisat resultat 2013 enligt tidigare tillämpade principer			2.932
Justeringar under 2013:			
Komponentavskrivning av materiella anläggningstillgångar	B	–	401
Omräkning enligt K3 av begravningsverksamhetens resultat	C		258
Erhållna gåvor	D		500
Erhållna bidrag	D		10
Redovisat resultat 2013 enligt K3			3.299
Eget kapital 2013-12-31 enligt K3			52.726

4.2 Tillvägagångssätt

Retroaktiv tillämpning

Vid övergång till K3 är huvudregeln att de nya reglerna ska tillämpas retroaktivt – som om K3 tillämpats sedan församlingens start. För ytterligare information se K3 kapitel 35.

Ingångsbalansräkning ska upprättas per tidpunkten för övergång. För ett större företag är tidpunkten för övergång den första dagen på jämförelseåret. I detta exempel antas att kalenderåret 2014 är det första år som årsredovisning upprättas enligt K3-reglerna. Tidpunkten för övergång är då den 1 januari 2013.

Trossamfund

Arbetsgång

För att åstadkomma en korrekt övergång till K3 bör församlingen genomföra de steg som anges nedan.

1. Årsredovisning för 2013 ska upprättas, fastställas och publiceras enligt de tidigare reglerna.
2. Kartläggning ska göras av vilka skillnader mellan K3 och tidigare regler som påverkar församlingen. Då klargörs även vilka justeringar som ska göras retroaktivt, alltså enligt huvudregeln, och vilka poster som inte får justeras retroaktivt, samt val görs beträffande sådana poster som får undantas från retroaktiv tillämpning.
3. Ingångsbalansräkning ska upprättas per den 1 januari 2013. Det innebär att utgående balans per den 31 december 2012 justeras så att alla skillnader enligt punkt 2 beaktas och att alla värden beräknas enligt K3.
4. Resultaträkning för 2013 ska beräknas enligt K3-reglerna.
5. Utgående balansräkning per den 31 december 2013 enligt K3 ska upprättas. Detta görs genom att den utgående balansen 2013 enligt tidigare regler justeras så att den beaktar justeringarna i ingångsbalansen och så att de transaktioner som redovisats under 2013 redovisas enligt K3.
6. Kassaflödesanalys och noter för 2013 ska beräknas enligt K3-reglerna.
7. I årsredovisningen för 2014 redovisas alla transaktioner och görs all utformning helt enligt K3. De justerade posterna (enligt punkterna 4–6) ska utgöra jämförelsetal. Effekterna av övergången ska presenteras i not.
8. I juridisk person ska 2014 års bokföring kompletteras med skillnaderna mellan utgående balans 2013 enligt tidigare regler och enligt K3, så att även bokföringen innehåller de poster och värden som ska redovisas enligt K3. Det innebär att en bokföringsorder upprättas och bokföring sker i huvudboken 2014. Det gamla året 2013 öppnas inte upp igen för bokföring.

Exempel på övergång till K3

Församlingen börjar tillämpa K3 för 2014. Nedan belyses arbetsgången för stegen 1–5 ovan.

Steg 1 Årsredovisning för 2013

Steg 1 klaras av i och med att kyrkofullmäktige fastställer resultat- och balansräkningen för 2013 senast den 30 juni 2014. Detta är den officiella årsredovisningen för 2013.

Steg 2 Kartläggning skillnader K3 mot tidigare regelverk

Kartläggningen nedan beskriver de vanligast förekommande förändringarna som ikraftträdandet av K3 innebär för församlingar inom Svenska kyrkan. Genomgången av skillnader mellan K3 och tidigare regler i församlingens årsredovisning resulterar i följande:

- a) Reglerna i K3 har två olika definitioner på anläggningstillgångar, dels den allmänna i kapitel 17 (K3 p. 17.2) och dels i den särskilda för ideella föreningar i kapitel 37 (K3 p. 37.21).

I de fall det finns anläggningstillgångar, som på grund av ändrad användning eller beslut om avyttring/utrangering, inte längre uppfyller kraven för att vara materiella anläggningstillgångar ska prövning göras av eventuellt nedskrivningsbehov.

- b) Enligt K3 ska komponentuppdelning göras av de anläggningstillgångar som består av betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandetid (K3 p. 17.4). De förändrade avskrivningar som komponentuppdelningen medför får ofta följd effekter på begravningsverksamhetens kostnader och då måste också omräkning ske av begravningsverksamhetens resultat.

- c) Enligt K3 ska en tilläggsupplysning lämnas avseende marknadsvärdet på förvaltningsfastigheter. Församlingen behöver identifiera i vilken utsträckning den innehar förvaltningsfastigheter (K3 p. 16.2) och i not redovisa marknadsvärdet för dessa.
- d) Reglerna i K3 avseende inventarier av mindre värde och korttidsinventarier gäller endast för skattepliktig verksamhet. Församlingen behöver fastställa väsentligt belopp för att inventarier ska klassificeras som anläggningstillgång eftersom församlingen i huvudsak bedriver skattebefriad verksamhet.
- e) Redovisningsreglerna för leasing har ändrats och K3 trycker på uppdelningen mellan operationell och finansiell leasing. I regelverket finns dock en lätttnadsregel (K3 p. 20.29) för juridisk person (t.ex. församling) som innebär att man kan välja att redovisa all leasing som operationell. Församlingen behöver avgöra om man ska tillämpa finansiell leasing för den leasing som uppfyller K3s krav på finansiell leasing, eller tillämpa lätttnadsregeln för juridisk person, dvs. operationell leasing för alla leasingkontrakt.
- f) I K3 finns en ny definition av vad som är gåvor och bidrag enligt reglerna i kapitel 37 (K3 p. 37.7). Förutom de nya definitionerna ska resultaträkningen redovisa gåvor och bidrag på separata rader. Resultaträkningens rad Gåvor och bidrag analyseras och delas upp i raderna Erhållna gåvor respektive Erhållna bidrag (K3 p. 37.4).
- g) Raden Förändring av ändamålsbestämda medel försvinner ur resultaträkningen. Saldot ska fördelas och redovisas på raderna Erhållna bidrag i resultaträkningen respektive Villkorade bidrag i balansräkningen. Även omklassificering till Erhållna gåvor som påverkar redovisat resultat kan förekomma vilket framgår av kommande exempel.
- h) K3 har en definition av begreppet Ändamålsbestämda medel, som skiljer sig från den som KRED tidigare tillämpat, vilket gör att raden Ändamålsbestämda medel i församlingens balansräkning utgår. Det som församlingen redovisat som Ändamålsbestämda medel i balansräkningen ska efter analys föras över till Villkorade bidrag och i förekommande fall till Balanserat resultat i ingångsbalansräkningen 2013.
- i) Raden Elimineringen av begravningsverksamhetens resultat utgår ur resultaträkningen. Elimineringssposten redovisas istället som intäktsjustering i raden Begravningsavgift. Åtgärden påverkar inte balansräkningens post Fordran på begravningsverksamheten respektive Skuld till begravningsverksamheten.
- j) I K3 stadgas att församlingens intäkter ska särredovisas enligt följande (K3 p. 37.4):
- Medlemsavgifter
 - Gåvor
 - Bidrag
 - Nettoomsättning
 - Övriga intäkter

Trossamfund

Förändringen innebär att raden Övriga verksamhetsintäkter måste delas upp i Nettoomsättning och Övriga verksamhetsintäkter (se kontoanvisning i branschanpassningens resultaträkning).

Steg 3 Ingångsbalansräkning enligt K3 upprättas

Församlingen ska upprätta sin ingångsbalansräkning per den 1 januari 2013. Justering ska då göras för alla de skillnader som församlingen identifierat. I församlingens fall finns följande poster som kan behöva justeras.

Se h i steg 2: X-by församling har i sin ingående balans för 2013 redovisat 2.300 tkr avseende ändamålsbestämda medel. Posten består av 5 delposter enligt följande. (Förutsättningarna presenteras mer ingående i bilaga 3 *Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergången*).

	Belopp tkr	Åtgärd – till Villkorade bidrag	Åtgärd – till Balanserat resultat
1. Anna Perssons testamente där det stadgas att kvarlåtenskapen ska gå till X-by församling. Villkor saknas. Belopp 550 tkr.	550		550
2. Sven Karlssons testamente som stadgar att först ska ett legat på 500 tkr utgå till X-by församling. Villkor saknas.	500		500
3. Gåvobrev från Ella och Teodor Almlöv som skänker 100 tkr till firandet av 1000-årsjubileet av församlingens kyrka år 2019.	100	100	
4. Gåvobrev från syskonen Siv, Agda, Jöns och Paul af Klockensköld på 1.000 tkr för tillbyggnaden av församlingshemmet i X-by.	1.000	1.000	
5. Testamente från bröderna Alfred och Jan-Erik Söderman på 150 tkr till inköp av blommor vid kyrkans jubileum år 2019.	150	150	
	2.300	1.250	1.050

Innebörden av detta är att 1.050 tkr (p. 1–2) ska föras över till Balanserat resultat och 1.250 tkr (p. 3–5) förs om till Villkorade bidrag.

Balansräkningen 2013-01-01 (tkr)	IB 2013	Justering av IB 2013 – bokförs 2014	Justerad IB 2013
Ändamålsbestämda medel	2.300	– 2.300	0
Villkorade bidrag	0	+ 1.250	1.250
Balanserat resultat	47.450	+ 1.050	48.500
Summa	49.750	0	49.750

Ingångsbalansräkning 2013-01-01 enligt K3

En sammanställning av justeringarna ovan ger den färdiga ingångsbalansräkningen.

	Utgående balans 2012 enligt tidi- gare princi- per	Justering	Ingående balans 2013 enligt K3
<i>Anläggningstillgångar</i>			
Materiella anläggningstillgångar	22.390	0	22.390
Långfristiga värdepappersinnehav	25.800	0	25.800
Summa anläggningstillgångar	48.190	0	48.190
<i>Omsättningstillgångar</i>			
Kundfordringar	100	0	100
Fordran på begravningsverksamheten			
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	50	0	50
Kassa och bank	7.865	0	7.865
Summa omsättningstillgångar	8.015	0	8.015
Summa tillgångar	56.205	0	56.205
<i>Eget kapital</i>			
Balanserat resultat	47.450	+ 1.050	48.500
Årets resultat	927	0	927
Summa eget kapital	48.377	+ 1.050	49.427
Ändamålsbestämda medel	2.300	- 2.300	0
Avsättningar	800	0	800
<i>Långfristiga skulder</i>			
Gravskötselskuld	3.750	0	3.750
Summa långfristiga skulder	3.750	0	3.750
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skuld till begravningsverksamheten	123	0	123
Leverantörsskulder	280	0	280
Gravskötselskuld	195	0	195
Villkorade bidrag	0	+ 1.250	1.250
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	380	0	380
Summa kortfristiga skulder	978	+ 1.250	2.228
Summa eget kapital och skulder	56.205	0	56.205

Trossam-
fund

Steg 4 Resultaträkning enligt K3 för 2013 upprättas

Resultaträkning för 2013 enligt K3 upprättas genom att de punkter som påverkar resultatet beaktas.

Se b i steg 2: Regler i K3 om komponentuppdelning av anläggningstillgångar och avskrivning per komponent innebär för X-by församling att avskrivningskostnaderna ökar från 440 tkr till 841 tkr i resultaträkningen för 2013, fördelat enligt nedan.

	UB 2012	Juste- ring av IB	Avskriv- ning 2013 en- ligt års- redovis- ningen	Avskriv- ningstid 2013	Kompo- nentupp- delning av UB 2012 ef- ter juste- ring	Avskriv- ningstid år	Återstå- ende av- skriv- ningstid år	Avskriv- ning 2013 – kompo- nentav- skrivning	UB 2013
<i>Materiella anläggningst- illgångar</i>									
Kyrkan*	3.000	0	60	50 år	3.000	25	25	120	2.880
Summa kyrkan	3.000	0	60		3.000			120	2.880
<i>Församlingshemmet, byggt 2004</i>	8.500	0	180	50 år					
Mark					1.000	0	0	0	1.000
Stomme					6.000	50	43	140	5.860
Tak					700	25	18	39	661
Värmeanläggning					250	20	13	19	231
Ventilation					250	15	8	31	219
Hissar					300	30	23	13	287
Summa församlings- hemmet	8.500	0	180		8.500			242	8.258
<i>Begravningsplatsen anlagd 2000</i>	9.890	0	170						
Mark					3.500	50	38	92	3.408
Markanläggningar					1.500	25	13	115	1.385
<i>Ekonomibyggnaden inkl. verkstad byggd 2000</i>									
Stomme					3.940	50	38	104	3.836
Tak					600	25	13	46	554
Värmeanläggning					250	20	8	31	219
Ventilation					100	15	3	33	67
Summa begravnings- platsen	9.890	0	170		9.890			422	9.468
<i>F.d. prästgården (används inte), anlagd 1994</i>	1.000		30	50 år				0	0
Mark					300	0	0		300
Stomme					500	50	30	17	483
Tak					200	25	5	40	160
Värmeanläggning					0	20	0		0
Summa f.d. prästgår- den	1.000		30		1.000			57	943
Summa anläggningst- illgångar	22.390	0	440		22.390			841	21.549

* För kyrkan har förenklingsmodellen i KRED 2014:3 *Materiella tillgångar enligt K3* tillämpats.

En ytterligare konsekvens av detta blir bl.a. att begravningsverksamhetens avskrivningskostnader ökar vilket medför att avslutet av begravningsverksamheten och resultatssammanställningen måste göras om. I begravningsverksamheten påverkas följande poster: avskrivningar, internränta på anläggningstillgångar, gemensam administration och ränta på ackumulerat resultat.

Begravningsverksamhetens resultatsammanställning för 2013 enligt K3

	Resultat- poster 2013 enligt tidigare principer	Effekter av K3 2013	Resultat- poster 2013 enligt K3	Punkt som påverkar
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Begravningsavgift	12.700	- 12.700	0	
Begravningsavgift – erhållet under året	0	12.700	12.700	
Övriga intäkter	88	0	88	
Summa verksamhetens intäkter	12.788	0	12.788	
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Personalkostnader	- 9.500	0	- 9.500	
Övriga kostnader	- 2.978	- 3	- 2.981	
Av- och nedskrivningar	- 170	- 252	- 422	
Summa verksamhetens kostnader	- 12.648	- 255	- 12.903	
<i>Finansiella poster</i>				
Ränteintäkter	3	- 3	0	
Räntekostnader	0	0	0	
Begravningsverksamhetens resultat	143	- 258	- 115	

Trossamfund

Se f och g under steg 2: Den nya uppdelningen i gåvor och bidrag gör att raden Erhållna gåvor och bidrag ska delas upp på Erhållna gåvor respektive Erhållna bidrag och i förekommande fall även som Villkorade bidrag i balansräkningen. De poster som under året har bokförts som Förändring av ändamålsbestämda medel förs över till Erhållna bidrag i resultaträkningen respektive Villkorade bidrag i balansräkningen (se steg 5). Även omklassificering till Erhållna gåvor förekommer i exemplet, se förutsättningar i bilaga 3 *Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergången*.

Justering av jämförelsevärdena i resultaträkningen	Värde i RR 2013	Justering	Jämförelse- värde i årsredovis- ning 2014	Se bilaga 3
Erhållna gåvor och bidrag	22.990	- 960 - 22.030	0	Tab. 2 Tab. 4
Erhållna gåvor	0	+ 500* + 30	530	Tab. 2, p. 1 Tab. 4, p. 1, 4
Erhållna bidrag		+ 10* + 22.000 + 100	22.110	Tab. 2, p. 4 Tab. 4, p. 2-3 Tab. 3
Förändring av ändamålsbestämda medel	- 860	+ 960 - 100	0	

*Posten påverkar redovisat resultat.

Se b och i i steg 2: Komponentuppdelning ger upphov till förändrade kostnader i begravningsverksamheten och begravningsverksamhetens resultat räknas om, se tabell under resultaträkning, steg 4.

Värdet som redovisats på raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat flyttas upp till raden Begravningsavgift. Under året erhållen begravningsavgift redovisas i begravningsverksamhetens resultatsammanställning.

Se j i steg 2: Resultaträkningens rad Övriga verksamhetsintäkter delas upp i Nettoomsättning (BAS-konto 3400–3899) och Övriga verksamhetsintäkter (BAS-konto 3900–3999).

	2013 enligt tidigare principer	Effekter av K3 2013	Resultatposter 2013 enligt K3	Punkt som påverkar
Nettoomsättning	0	350	350	j
Övriga verksamhetsintäkter	400	– 350	50	j

Resultaträkning för 2013 enligt K3

	Resultatposter 2013 enligt tidigare principer	Effekter av K3 2013	Resultatposter 2013 enligt K3	Punkt som påverkar
<i>Verksamhetens intäkter</i>				
Kyrkoavgift	27.100	0	27.100	
Begravningsavgift	12.700	115	12.815	b, i
Ekonomisk utjämning	– 200	0	– 200	
Utdelning från prästlönetillgångar	450	0	450	
Erhållna gåvor och bidrag	22.990	– 22.990	0	f, g
Erhållna gåvor	0	530	530	f, g
Erhållna bidrag	0	22.110	22.110	f, g
Nettoomsättning	0	350	350	j
Övriga verksamhetsintäkter	400	– 350	50	j
Summa verksamhetens intäkter	63.440	– 235	63.205	
<i>Verksamhetens kostnader</i>				
Övriga externa kostnader	– 24.180	0	– 24.180	
Personalkostnader	– 35.875	0	– 35.875	
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	– 440	– 401	– 841	b
Summa verksamhetens kostnader	– 60.495	– 401	– 60.896	
Förändring av ändamålsbestämda medel	– 860	860	0	
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat	– 143	143	0	i
Verksamhetsresultat	1.942	367	2.309	
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>				
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	985	0	985	
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	15	0	15	
Räntekostnader och liknande resultatposter	0	0	0	
Summa resultat från finansiella investeringar	1.000	0	1.000	
Resultat efter finansiella poster	2.942	367	3.309	
Skatt på resultat från näringsverksamhet	– 10	0	– 10	
Årets resultat	2.932	367	3.299	

Steg 5 Utgående balansräkning enligt K3 2013-12-31

Utgående balansräkning för 2013 ska upprättas enligt K3-reglerna. Den utgående balansräkningen för 2013, enligt de tidigare reglerna, används då som utgångspunkt.

Den justeras med:

- De justeringar som gjordes för att fastställa ingångsbalansräkningen.
- Effekter under 2013 avseende de poster som justerats i ingångsbalansräkningen och de följd effekter i balansräkningen som den omräknade resultaträkningen medför som bl.a. komponentavskrivningar och förändringar av begravningsverksamhetens resultat.
- Poster som tillkommit under 2013 och som ska redovisas på ett annat sätt enligt K3 än vad som gjorts enligt de tidigare reglerna.

Justeringsposterna i steg 2–4 ger upphov till följande effekter under 2013.

Se b i steg 2: Komponentuppdelningen som gjorts av de materiella anläggningstillgångarna påverkar utgående värdet på de materiella anläggningstillgångarna eftersom avskrivningarna ökar.

	UB 2012	Juste- ring av IB	Avskriv- ning 2013 en- ligt års- redovis- ningen	Avskriv- ningstid 2013	Kompo- nentupp- delning av UB 2012 ef- ter juste- ring	Avskriv- ningstid år	Återstå- ende av- skriv- ningstid år	Avskriv- ning 2013 – kompo- nentav- skrivning	UB 2013
<i>Materiella anläggnings- tillgångar</i>									
Kyrkan*	3.000	0	60	50 år	3.000	25	25	120	2.880
Summa kyrkan	3.000	0	60		3.000			120	2.880
<i>Församlingshemmet, byggd 2004</i>									
Mark	8.500	0	180	50 år	1.000	0	0	0	1.000
Stomme					6.000	50	43	140	5.860
Tak					700	25	18	39	661
Värmeanläggning					250	20	13	19	231
Ventilation					250	15	8	31	219
Hissar					300	30	23	13	287
Summa församlings- hemmet	8.500	0	180		8.500			242	8.258
<i>Begravningsplatsen, anlagd 2000</i>									
Mark	9.890	0	170		3.500	50	38	92	3.408
Markanläggningar					1.500	25	13	115	1.385
<i>Ekonomibyggnaden inkl. verkstad, byggd 2000</i>									
Stomme					3.940	50	38	104	3.836
Tak					600	25	13	46	554
Värmeanläggning					250	20	8	31	219
Ventilation					100	15	3	33	67
Summa begravnings- platsen	9.890	0	170		9.890			422	9.468
<i>F.d. prästgården (an- vänds inte), anlagd 1994</i>									
Mark	1.000		30	50 år	300	0	0	0	0
Stomme					500	50	30	17	483
Tak					200	25	5	40	160
Värmeanläggning					0	20	0	0	0
Summa f.d. prästgår- den	1.000		30		1.000			57	943
Summa anläggnings- tillgångar	22.390	0	440		22.390			841	21.549

* För kyrkan har förenklingsmodellen i KRED 2014:3 *Materiella tillgångar enligt K3* tillämpats.

Se f i steg 2: Den nya uppdelningen i gåvor och bidrag gör att under året redovisade gåvor och bidrag ska delas upp på gåvor respektive bidrag och redovisas som intäkter respektive som Villkorade bidrag i balansräkningen.

Förutsättningarna presenteras mer ingående i bilaga 3 *Gåvor, bidrag och offentliga bidrag – åtgärder i samband med övergången.*

Balansräkningen 2013 (tkr)	Justerad IB 2013	Bokfört under 2013	Justering bokförs i 2014 års redovisning	Ny UB 2013–IB 2014
Ändamålsbestämda medel	0	+ 960 – 100	– 960 + 100	0
Villkorade bidrag	1.250	0	+ 450 – 100	1.600

Utgående balansräkning 2013-12-31 enligt K3

	Utgående balans 2013 enligt tidigare principer	Justering som gjorts i ingångsbalansen 2013	Effekter under 2013 avseende poster som justerats	Utgående balans 2013 enligt K3
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Materiella anläggningstillgångar	21.950	0	– 401	21.549
Långfristiga värdepappersinnehav	25.800	0	0	25.800
Summa anläggningstillgångar	47.750	0	– 401	47.349
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kundfordringar	100	0	0	100
Fordran på begravningsverksamheten	0	0	0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	50	0	0	50
Kassa och bank	12.240	0	0	12.240
Summa omsättningstillgångar	12.390	0	0	12.390
Summa tillgångar	60.140	0	– 401	59.739
<i>Eget kapital</i>				
Balanserat resultat	48.377	1.050	0	49.427
Årets resultat	2.932	0	367	3.299
Summa eget kapital	51.309	1.050	367	52.726
Ändamålsbestämda medel	3.160	– 2.300	– 860	0
Avsättningar	800	0	0	800
<i>Långfristiga skulder</i>				
Gravskötselskuld	3.750	0	0	3.750
Summa långfristiga skulder	3.750	0	0	3.750
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Skuld till begravningsverksamheten	266	0	– 258	8
Leverantörsskulder	280	0	0	280
Gravskötselskuld	195	0	0	195
Villkorade bidrag	0	1.250	350	1.600
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	380	0	0	380
Summa kortfristiga skulder	1.121	1.250	92	2.463
Summa eget kapital och skulder	60.140	0	– 401	59.739

4.3 Presentation i årsredovisningen

Utformning av årsredovisningen

I alla räkningar och noter ska uppgifterna för 2014 vara framtagna i enlighet med K3 (K3 p. 35.2).

Upplysningar om övergång till K3

En församling som går över till K3 ska i sin årsredovisning upplysa om detta förhållande och om effekterna av övergången (K3 p.p. 35.31–35.33).

Upplysningar ska lämnas om

- att det är första gången K3 tillämpas,
- vilka lätttnadsregler som har tillämpats,
- vilka uppgifter i flerårsöversikten som inte räknats om,
- det varit praktiskt ogenomförbart att räkna om en post i ingångsbalansräkningen,
- vilka redovisningsprinciper som har ändrats, och
- effekter av övergången, genom att presentera en avstämning som specificerar förändringar som redovisats direkt mot eget kapital i ingångsbalansräkningen.

Trossam-
fund

I årsredovisningens not om redovisningsprinciper ska de nya redovisningsprinciperna anges. För beskrivning av redovisningsprinciper hänvisar vi till *Branschanpassning enligt K3*. Där presenteras också textförslag till en del av upplysningskraven ovan.

Var och hur presenteras effekterna?

K3 ger inga entydiga besked om hur omfattande upplysningar om övergången som behöver lämnas, hur upplysningarna ska utformas eller var i notpaketet de ska finnas. K3 anger endast att effekter av övergången till K3 ska visas med en avstämning av eget kapital, med varje justering på egen rad (K3 p. 35.33).

För församlingar där övergången endast ger upphov till någon enstaka justering räcker det därmed att presentera en avstämning som börjar med utgående eget kapital året före övergången till K3 (den 31 december 2012 i detta exempel). Därefter visas var och en av de justeringar som gjorts för att ta fram ingångsbalansräkningen och var och en av de justeringar som gjorts avseende jämförelseåret. Posterna summeras sedan till det egna kapital som finns i jämförelseårets utgående balansräkning enligt K3. Exempel på en sådan avstämning finns nedan i exemplet på utformning av församlingens notupplysningar.

Effekter av förändrade redovisningsprinciper vid övergången till K3 kan med fördel presenteras i en separat not.

Exempel på utformning av upplysningar om övergång till K3

Nedan illustreras hur övergången till K3 kan presenteras avseende årsredovisningen.

Utformningen av presentationen ska betraktas som ett exempel. Presentationen är relativt kortfattad och kan i en del fall, vid mera komplexa förändringar, behöva utvecklas vidare.

Noter

Förutom not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper som hämtas från *Branschanpassningen enligt K3* ska förstagångsanvändare även lämna upplysningar i enlighet med not XZ nedan, som förslagsvis får notnummer 2 i församlingens redovisning. I noten ZZ Eget kapital som därefter följer presenteras en avstämning av de effekter på eget kapital som övergången till K3 medfört.

Not XZ Förändrade redovisningsprinciper vid övergång till K3

Detta är den första årsredovisning för X-by församling som upprättas enligt BFNs allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* (K3). De redovisningsprinciper som återfinns i not 1 har tillämpats när årsredovisningen upprättats per

den 31 december 2014 och för den jämförande information som presenteras för räkenskapsåret 2013.

Vid övergången till K3 har följande väsentliga förändringar av redovisningsprinciper påverkat församlingen:

- Komponentuppdelning har gjorts av de anläggningstillgångar som består av betydande komponenter med väsentlig skillnad i nyttjandetid, vilket resulterat i ökade årliga avskrivningar.
- Komponentuppdelningen har som följd effekt medfört omräkning av begravningsverksamhetens resultat.
- Raden Eliminering av begravningsverksamhetens resultat har tagits bort ur resultaträkningen. Elimineringen redovisas istället som en intäktsjustering på raden Begravningsavgift.
- Gåvor och bidrag redovisas på separata rader i resultaträkningen.
- Raden Förändring av ändamålsbestämda medel har tagits bort i resultaträkningen.
- Den i tidigare årsredovisningar tillämpade balansposten Ändamålsbestämda medel motsvaras i K3 av posten Villkorade bidrag.

De beloppsmässiga effekterna på eget kapital framgår av not ZZ.

Not ZZ Eget kapital

Församlingens eget kapital har påverkats på följande sätt av övergången till K3.

		Not	
Eget kapital 2013-01-01 enligt tidigare tillämpade principer		48.377	
Justeringar i ingångsbalansräkningen:			
Villkorade bidrag (Ändamålsbestämda medel)	A	+	1.050
Eget kapital 2013-01-01 enligt K3		49.427	
Redovisat resultat 2013 enligt tidigare tillämpade principer		2.932	
Justeringar under 2013:			
Komponentavskrivning av materiella anläggningstillgångar	B	-	401
Omräkning enligt K3 av begravningsverksamhetens resultat	C		258
Erhållna gåvor	D		500
Erhållna bidrag	D		10
Redovisat resultat 2013 enligt K3		3.299	
Eget kapital 2013-12-31 enligt K3		52.726	

- A Vid upprättandet av ingångsbalansräkningen 2013-01-01 analyserades raden Ändamålsbestämda medel utifrån K3s regelverk för Villkorade bidrag. I samband med detta konstaterades att i Ändamålsbestämda medel fanns tillskott på tillsammans 1.050 tkr som inte uppfyllde kraven för Villkorade bidrag. Detta belopp har förts över till balanserade medel.
- B Anläggningstillgångarnas uppdelning i komponenter har resulterat i att avskrivningarna under 2013 ökade med 401 tkr.
- C Begravningsverksamhetens andel av de ökade avskrivningarna och följd effekter på fördelning av gemensam administration samt korrigerad ränteberäkning resulterar i att det omräknade resultatet för begravningsverksamheten är 258 tkr lägre än det som redovisades för 2013. Detta ger motsvarande positiva resultat effekt för församlingen.
- D I samband med analys av Erhållna gåvor och bidrag samt Förändring av ändamålsbestämda medel för 2013 har rättelser skett av tidigare felaktig klassificering. Omklassificeringen från Ändamålsbestämda medel till Erhållna gåvor och Erhållna bidrag ökar det redovisade resultatet för 2013 med 510 tkr.

Exempel

	Balanserat resultat	Försam- lingskyrkas fastighets- fond	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2013-12-31	x	x	x	x
Omföring av föregående års resultat	+x		-x	
Rättelse av fel före räkenskapsårets början	+/-x			+/-x
lanspråktagande av församlingskyrkas fastighetsfond	+x	-x		x
Årets resultat			x	x
Eget kapital 2014-12-31	x	x	x	x

Exempel

Församlingskyrkas fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråktagits ur fonden för xxx (exempelvis drift och underhåll av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

Trossam-
fund

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITÉ

KRED 2014:2 Gåvor och bidrag enligt K3

1 Gåvor och bidrag enligt K3	328
1.1 Tillämpning och ikraftträdande	328
1.2 Om rekommendationen	328
2 Bakgrund	328
3 Implementering av K3	329
3.1 Ändamålsbestämda medel	329
3.2 Gåvor och bidrag	329
3.3 Värdering av erhållna gåvor och bidrag	329
3.4 Förändringar i redovisningen i samband med övergången till K3	330
3.5 Förberedelse K3 – genomgång Ändamålsbestämda medel	330
4 Redovisning av gåvor, bidrag etc. under löpande år	330
Bilaga Erhållna tillskott	331

1 Gåvor och bidrag enligt K3

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) har identifierat konsekvenser i redovisning och årsredovisning i samband med övergången till K3. I denna rekommendation behandlas redovisning av gåvor och bidrag.

1.1 Tillämpning och ikraftträdande

Denna rekommendation ska tillämpas av de församlingar, pastorat och stift inom Svenska kyrkan som tillämpar K3-regelverket. Rekommendationen träder i kraft den 1 januari 2014 och ska tillämpas första gången vid upprättandet av årsredovisning 2014. Årsredovisning för 2013 ska således upprättas i enlighet med tillämplig Branschpassning 2013.

Vilket regelverk som ska tillämpas för respektive enhet framgår av KREDs rekommendation 2014:1 *Redovisningsregler inom Svenska kyrkan*.

I rekommendationen används av förenklingskäl genomgående begreppet enhet för såväl församling, pastorat som stift.

1.2 Om rekommendationen

Denna rekommendation är ingen uttömmande handbok avseende K3. För fullständighet och fördjupning rekommenderas läsning av BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* med huvudsaklig inriktning på kapitel 2, 17, 35 samt 37. Ett flertal aktörer erbjuder därutöver handböcker och utbildningar inom K3.

2 Bakgrund

En stor del av de tillskott som ges till Svenska kyrkan består av gåvor och bidrag av olika slag. Det kan röra sig om gåvor, kollekter, bidrag till verksamhet, insamlingar med visst ändamål, avkastning från stiftelser m.m.

Sedan 2005 har Svenska kyrkan som helhet tillämpat KREDs rekommendation *Redovisning av ändamålsbestämda gåvor*. Denna rekommendation är en anpassning av regelverket kring redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund (BFNAR 2002:10). Den innebär i korthet att den del av en ändamålsbestämd gåva som inte används under året redovisas i särskild post Ändamålsbestämda medel i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att den årliga förändringen av denna post redovisas på egen rad i resultaträkningen.

KREDs rekommendation från 2005 ska fortsättningsvis endast tillämpas av Svenska kyrkans mindre enheter i avvaktan på framtagandet av ett K2-regelverk för ideella organisationer samt ett inomkyrkligt ställningstagande kring val av framtida redovisningsregelverk för de enheter som definieras som mindre företag.

Vid implementeringen av K3 krävs anpassningar av de uppställningsformer för balans- och resultaträkning som Svenska kyrkan hittills har tillämpat. Som exempel har begreppet Ändamålsbestämda medel i K3 en annan betydelse än den som finns i KREDs rekommendation.

3 Implementering av K3

I detta avsnitt redovisas hur ändamålsbestämda medel, gåvor och bidrag, ska hanteras i enlighet med K3. I rekommendationen används begreppet tillskott fram till dess att transaktionen har klassificerats.

I K3 har den i tidigare redovisningsregler tillämpade matchningsprincipen underordnats kraven på att alla tillgångar och skulder i första hand ska uppfylla definitionerna på tillgångar respektive skulder. Som regel uppnås även fortsättningsvis matchning av intäkter och kostnader under samma redovisningsperiod vid en korrekt redovisning men undantag kan förekomma.

Balans- och resultaträkningens nya uppställningar presenteras i Branschanpassningen av årsredovisningen för större enheter 2014.

Trossam-
fund

3.1 Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel är enligt K3 en del av eget kapital. Enligt KREDs tolkning är det endast Församlingskyrkas/Domkyrkas fastighetsfond som omfattas av denna definition.

3.2 Gåvor och bidrag

Tillskott i form av gåva förutsätts i K3 vara villkorslöst medan begreppet bidrag används då mottagaren har att uppfylla vissa, av givaren ställda, villkor för att erhålla och få behålla bidraget. Offentliga bidrag avser bidrag från stat, kommun, landsting eller EU-organ.

En stor del av de tillskott som Svenska kyrkan erhåller består av gåvor och bidrag av olika slag. Tillskott som ges utan villkor, gåva enligt K3, ska intäktsföras när det erhålls. Tillskott som ges med villkor är att betrakta som bidrag.

Erhållet bidrag betraktas enligt K3 som förutbetalad intäkt och redovisas som skuld tills dess att villkoret är uppfyllt. För att ett bidrag ska kunna hanteras som skuld i balansräkningen ska villkoret, enligt KREDs tolkning, avse annat än normal, löpande verksamhet samt vara så specificerat och avgränsat att det går att avgöra när villkoret är uppfyllt. Här kan också betonas bidragets rättsliga skydd som i princip innebär att mottagaren är skyldig att återlämna bidraget om villkoret inte uppfylls.

När villkor finns men är allmänt hållet och avser den normala verksamheten inom Svenska kyrkan betraktas tillskottet som ett bidrag där villkoret redan är uppfyllt vilket innebär att bidraget ska intäktsredovisas i sin helhet när det erhålls.

Offentliga bidrag redovisas på samma sätt som andra bidrag.

Ett erhållet bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång ska reducera tillgångens anskaffningsvärde eller redovisas som en förutbetalad intäkt och fördelas systematiskt i resultaträkningen över tillgångens nyttjandeperiod, alltså i samma takt som avskrivningarna, i enlighet med K3 p. 37.18.

Om tillskott erhålls som avser annan verksamhet än den som man själv bedriver är det redovisningsmässigt att betrakta som förmedlade medel och redovisas enbart via balansräkningen. Exempel på detta är riks- och stiftskollekter, insamlingar till Rädda Barnen etc.

3.3 Värdering av erhållna gåvor och bidrag

Gåvor ska redovisas till verkligt värde när de erhålls (K3 p. 37.13). Gåvor i form av tjänster får inte redovisas som intäkt (K3 p. 37.12).

Bidrag redovisas till verkligt värde för den tillgång som erhålls (K3 p. 37.16) och redovisas som intäkt när villkoret för att erhålla bidraget har uppfyllts (K3 p. 37.17).

Hur verkligt värde beräknas framgår av kapitel 2 i K3.

3.4 Förändringar i redovisningen i samband med övergången till K3

Begreppet bidrag motsvarar enligt KREDs tolkning innebörden i vad som hittills har definierats som ändamålsbestämda medel inom Svenska kyrkan. Vid övergången till K3 kommer posten Ändamålsbestämda medel i balansräkningen (konto 2190) att i sin helhet övergå till posten Villkorade bidrag (konto 2975) under rubrikraden Kortfristiga skulder. Raden Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen kommer att utgå. För jämförelseåret 2013 i årsredovisning för 2014 kommer denna rad att ingå i andra resultaträkningsposter i enlighet med instruktioner som ges i 2014 års branschanpassning av årsredovisning för större enheter.

För de materiella tillgångar som fram till och med 2013 helt eller delvis finansierats med ändamålsbestämda medel sker ingen förändring av redovisningsprincipen i samband med övergången till K3. Upplösning sker som tidigare i takt med avskrivningarna.

3.5 Förberedelse K3 – genomgång Ändamålsbestämda medel

De enheter som redovisar Ändamålsbestämda medel i sin balansräkning 2013-12-31 rekommenderas att göra en grundlig genomgång av dessa under 2014 för att säkerställa att den nya skuldposten Villkorade bidrag i årsredovisningen för 2014, i balansräkningen per den 2014-12-31 och för jämförelsevärden 2013-12-31, endast innehåller sådana tillskott som uppfyller samtliga uppställda krav för att kvalificera sig som bidrag enligt ruta D 1 i det bifogade beslutsträdet, se avsnitt 4.

Redovisade värden på balansposten Villkorade bidrag ska i årsredovisningen för 2014 fastställas utifrån uppställda kriterier i denna rekommendation. De eventuella effekter av ändrade bedömningar och/eller uppskattningar som genomgången ovan resulterar i kommer att vara av resultathöjande karaktär och ska redovisas i resultaträkningen för jämförelseåret 2013 och för 2014.

Enligt K3 ska upplysning lämnas i årsredovisningen om den ändrade uppskattningen eller bedömningen är väsentlig. I branschanpassning 2014 lämnas förtydliganden och textförslag för de olika tilläggsupplysningar som krävs enligt K3.

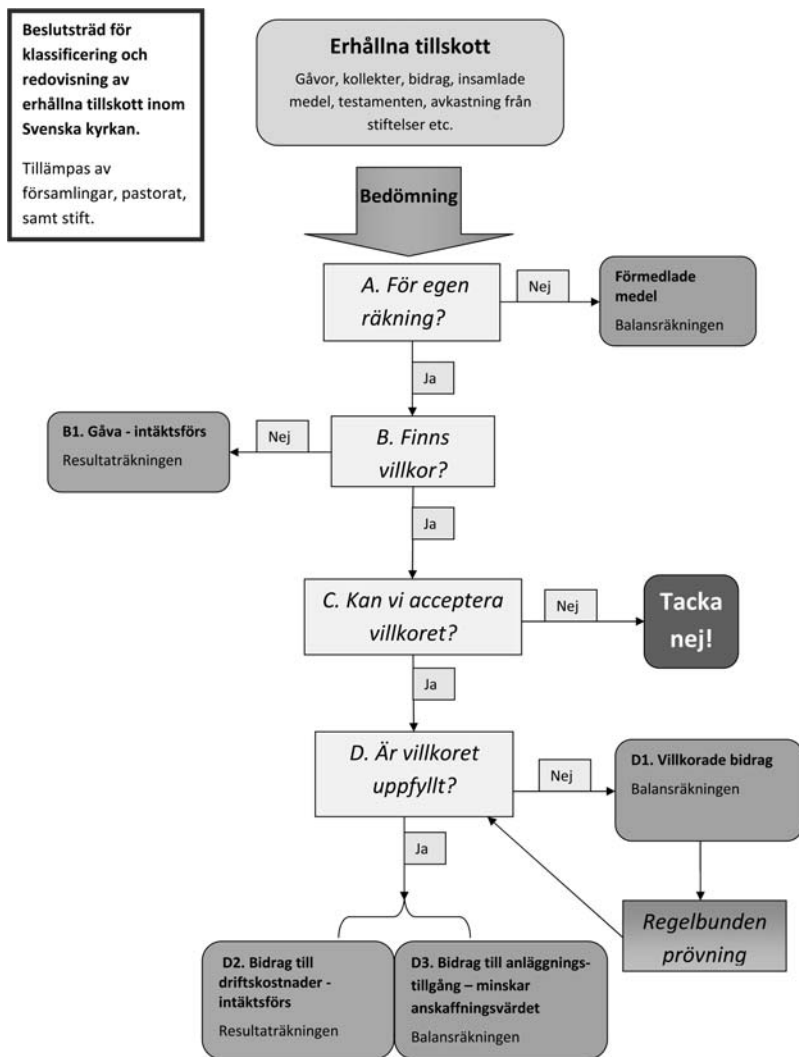
4 Redovisning av gåvor, bidrag etc. under löpande år

Huvudprincipen är att erhållna tillskott av olika slag ska användas snarast möjligt. Givarens avsikt är ytterst sällan att tillskottet ska bli en del av de finansiella tillgångarna utan syftet torde, i de allra flesta fall, vara att ekonomiskt stödja den bedrivna verksamheten inom Svenska kyrkan. Det är därför viktigt att tillskottet redovisas och hanteras korrekt och att det finns goda rutiner för att tillse att erhållna tillskott används för rätt ändamål inom skäligen tid.

I varje enskilt fall ska en bedömning göras utifrån tillskottets karaktär. För att denna process ska fungera smidigt bör interna regler finnas för vem som får ta emot en gåva eller ett bidrag, förslagsvis även kopplat till beloppsgränser. Om mottagandet innebär långvariga ekonomiska åtaganden ska fullmäktige ta det avgörande beslutet om tillskottet ska tas emot.

För att en korrekt bedömning av olika tillskott ska kunna göras rekommenderas att nedanstående beslutsträd används som underlag för att klassificera och redovisa de erhållna tillskotten.

Bilaga Erhållna tillskott

Trossamfund

A För egen räkning?

Den första frågan kring tillskottets karaktär är om det får användas för egen räkning, det vill säga för den egna verksamheten.

Om tillskottet avser annan verksamhet än den som bedrivs av mottagande enhet, såsom riks- och stiftskollekter, insamlingar till Svenska kyrkans internationella verksamhet, Röda korset, stiftsgården etc., är det redovisningsmässigt att betrakta som förmedlade medel och redovisas enbart via balansräkningen.

Händelse	Debet	Kredit
Redovisning av inbetalning av förmedlade medel	19XX	283X

Om tillskottet avser egen verksamhet, exempelvis ”till församlingen”, konfirmandverksamheten, kyrkans prydnade, insamling till den nya kyrkorgeln etc., är tillskottet för egen räkning och nästa fråga ska ställas.

B Finns villkor?

Beroende på om villkor saknas, är av allmän karaktär eller är specifikt uttryckta ska tillskottet redovisningsmässigt hanteras på olika sätt.

B 1 Villkor saknas

Om inget villkor finns kopplat till tillskottet är det, enligt K3s definition, att betrakta som gåva och ska intäktsföras i sin helhet. Oavsett påverkan på årets resultat och eget kapital är gåvan att betrakta som en (obudgeterad) delfinansiering av den löpande verksamheten.

Händelse	Debet	Kredit
Redovisning av inbetalning – gåva	19XX	32XX

I de fall givaren överlämnar ett tillskott som är förenat med villkor måste nedanstående analys göras.

C Kan vi acceptera villkoret?

Det är viktigt att ha goda rutiner för vem som får ta beslut om att acceptera ett erbjudet tillskott. Mindre tillskott i form av pengar torde kunna hanteras inom ramen för interna rutiner för kontanthantering, men för tillskott av större värde och/eller förenade med villkor bör det finnas särskilda rutiner. Exempel på detta är tillskott i form av konstverk, ljusstakar etc. där givaren villkorar tillskottet genom att det skänks under förutsättning att det ska användas för eller placeras i kyrkan, församlingshemmet eller liknande. Det kan också röra sig om betydande penninggåvor där det är uppenbart att enheten inte kommer att ha möjlighet att uppfylla villkor såsom ”till ett nytt församlingshem”. Svenska kyrkan erhåller emellanåt byggnader, exempelvis via testamenten, med villkor att byggnaden ska användas för viss specifik verksamhet, eller att byggnaden inte får säljas.

I dessa fall är det viktigt att veta att enheten inte har någon skyldighet att ta emot tillskottet – det är tillåtet att tacka nej. Skälet kan vara att församlingen inte, inom överskådlig tid, kommer att bygga något nytt församlingshem, att den tänkta verksamheten som enligt givaren skulle bedrivas i byggnaden inte kan garanteras eller att det inte är möjligt för enheten att ta på sig de driftskostnader som är förenade med en byggnad som man därefter inte har rätt att sälja.

I vissa fall finns möjlighet att ta kontakt med givaren och få till stånd en justering av villkoret men om detta inte går måste möjligheten att tacka nej övervägas. Uppställda villkor är rättsligt bindande vilket enligt KREDs mening innebär att skuld uppstår. Ändring av villkor kan under vissa förutsättningar ske genom permutation.

När villkoret är av sådan karaktär att tillskottet kan tas emot inträder nästa led i modellen.

D Är villkoret uppfyllt?

D 1 Villkoret har inte uppfyllts

Endast i de fall det inte är möjligt att omedelbart uppfylla gåvogivarens villkor får tillskottet redovisas som bidrag och skuldföras. Exempel på detta är när givare överlämnar tillskott med specifika villkor, exempelvis medel till nytt bårtäcke/ny kyrkorgel/kyrkans 200-årsjubileum etc., alltså ändamål som är tydligt specificerade och som inte avser normal, löpande verksamhet. KREDs tolkning är att en skuld till givaren föreligger tills villkoren är uppfyllda.

Det erhållna bidraget redovisas som förutbetalad intäkt (skuld) och redovisas som intäkt först när villkoret är uppfyllt.

Händelse	Debet	Kredit
Redovisning av inbetalning – bidrag	1XXX	2975 Villkorade bidrag

Regelbunden prövning ska ske av skuldbokförda bidrag under året. Upplösningen av skuld sker utifrån bidragets karaktär enligt nedan.

D 2 Villkoret har uppfyllts

Om bidraget avser att täcka kostnader i verksamheten ska bidraget intäktsredovisas så snart villkoret är uppfyllt för att möta den kostnad som uppstått – detta för att säkerställa en korrekt löpande resultatredovisning under året.

Enligt K3 redovisas bidraget som intäkt

- när villkoret är uppfyllt, alternativt
- i samma period som de kostnader som det bidraget ska täcka redovisas.

Som regel sammanfaller tidpunkten för redovisning för de två angivna alternativen ovan. Viktigt är dock att veta att ett aktivt val krävs när så inte är fallet.

Händelse	Debet	Kredit
(Redovisning av kostnad)	(5XXX)	(19XX)
Förändring av skuld – intäktsföring av bidraget	2975	32XX

I de fall då villkoret är allmänt hållet, exempelvis "till konfirmandverksamheten/musikverksamheten/ barnverksamheten/kyrkans prydande", alltså normal, löpande verksamhet som förutsätts ske även fortsättningsvis, betraktas alltid villkoret som uppfyllt. Bidraget i sin helhet ska intäktsföras direkt vid mottagandet, oavsett belopp. I de fall där bidraget inte förbrukas i sin helhet under året stärks det egna kapitalet och möjliggör fortsatt delfinansiering av verksamheten framöver. Bidraget ska inte till någon del skuldföras.

Händelse	Debet	Kredit
Redovisning av inbetalning – bidrag	1XXX	32XX

D 3 Bidrag för investering

När bidraget används som hel- eller delfinansiering av en investering såsom nytt bårtäcke eller en ny kyrkorgel rekommenderar KRED en hantering enligt nedan.

Hela bidraget reducerar anskaffningsvärdet och minskar därmed avskrivningsunderlaget.

Händelse	Debet	Kredit
Inbetalning av bidrag	19XX	2975
Anskaffning	1XXX	19XX
Reducering av anskaffningsvärde	2975	1XXX

Trossamfund

SVENSKA KYRKANS REDOVISNINGSKOMMITTÉ

KRED 2014:3 Materiella anläggningstillgångar enligt K3

1 Materiella anläggningstillgångar enligt K3	334
1.1 Tillämpning och ikraftträdande	334
1.2 Om rekommendationen	334
2 Avgränsning	334
3 Materiella anläggningstillgångar	335
3.1 Definitioner	335
3.2 Om materiella anläggningstillgångar	335
3.3 Tillkommande utgifter	336
3.4 Nyttjandeperiod och avskrivning	336
3.5 Nedskrivningar och återföringar	336
4 Hantering av befintliga anläggningstillgångar	336
4.1 Kyrkobyggnader med bokfört värde under 5 miljoner kronor	336
4.2 Övriga byggnader	337
5 Hantering av jämförelseår 2013 i 2014 års årsredovisning	338
Bilaga 1 Komponentredovisning av kyrkobyggnader med låga redovisade värden inom Svenska kyrkan – förenklingsmodell	339

1 Materiella anläggningstillgångar enligt K3

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) har identifierat konsekvenser i redovisning och årsredovisning i samband med övergången till K3. I denna rekommendation behandlas redovisning av materiella anläggningstillgångar som används i egen ideell verksamhet.

1.1 Tillämpning och ikraftträdande

Denna rekommendation ska tillämpas av de ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan som tillämpar K3-regelverket. Rekommendationen träder i kraft 1 januari 2014 och ska tillämpas första gången i upprättandet av årsredovisning 2014. Årsredovisning för 2013 ska således upprättas i enlighet med tillämplig Branschpassning 2013.

Vilket regelverk som ska tillämpas för respektive enhet framgår av KREDs rekommendation 2014:1 *Redovisningsregler inom Svenska kyrkan*.

I rekommendationen används av förenklingskäl genomgående begreppet enhet för såväl församling, pastorat som stift.

1.2 Om rekommendationen

Denna rekommendation är ingen uttömmande handbok avseende K3. För fullständighet och fördjupning rekommenderas läsning av BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* med huvudsaklig inriktning på kapitel 2, 17, 35 samt 37. Ett flertal aktörer erbjuder därutöver handböcker och utbildningar inom K3, exempelvis har Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO) gett ut en skrift om komponentredovisning av fastigheter.

2 Avgränsning

I denna rekommendation behandlas inte regler avseende materiella anläggningstillgångar som används i näringsverksamhet. Tillämpning av K3-regelverk för materiella anläggningstillgångar i näringsverksamhet återfinns i kapitlet 2, 17 och 27.

3 Materiella anläggningstillgångar

3.1 Definitioner

Avskrivning är en systematisk periodisering av en tillgångs avskrivningsbara belopp över dess nyttjandeperiod.

Avskrivningsbart belopp är en tillgångs anskaffningsvärde eller det belopp som används i stället för anskaffningsvärdet, efter avdrag för beräknat restvärde.

Nyttjandeperiod är den tid under vilken en tillgång förväntas bli utnyttjad för sitt ändamål av enheten. Nyttjandeperioden ska spegla den tidsperiod som enheten har för avsikt att använda tillgången, vilket inte ska förväxlas med teknisk eller ekonomisk livslängd.

Redovisat värde är det värde som en tillgång tas upp till i balansräkningen (anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar).

Restvärde är det belopp som enheten förväntas erhålla för en tillgång efter nyttjandeperiodens slut, efter avdrag för kostnader i samband med avyttringen. För att restvärdet ska fastställas ska företaget ha för avsikt att avyttra tillgången vid nyttjandeperiodens slut. Restvärdet ska uppskattas vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå.

Trossamfund

3.2 Om materiella anläggningstillgångar

3.2.1 Allmänt om materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar är fysiska tillgångar som är avsedda att användas i den egna verksamheten under mer än ett räkenskapsår. Enligt K3 ska en tillgång redovisas i balansräkningen om de ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillfalla organisationen i framtiden, samt om tillgångens anskaffningsvärde eller värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt (K3 p. 2.18).

Inom ideell sektor anskaffas normalt sett inte anläggningstillgångar för att ge upphov till "framtida ekonomiska fördelar". Därför finns i K3 (37 kap.) särskilda regler för ideella föreningar och trossamfund. Av dessa regler framgår att materiella anläggningar som innehas och används i verksamheten kan klassificeras som tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar som varken används i verksamheten eller hyrs ut (och på så sätt genererar kassaflöde) får som konsekvens av detta inte redovisas som tillgång i balansräkningen.

3.2.2 Olika typer av materiella anläggningstillgångar

De materiella anläggningstillgångarna består av:

- Byggnader
- Mark
- Markanläggningar
- Maskiner och inventarier

Byggnader, mark och markanläggningar ska redovisas var för sig. Mark har i normalfallet en obegränsad livslängd och ska då inte skrivas av, med undantag av kyrkogårdsmark.

3.2.3 Komponentredovisning

I K3 ska materiella anläggningstillgångar redovisas enligt komponentansatsen. Det medför att en tillgång som har betydande komponenter, där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, ska delas upp i dessa komponenter (K3 p. 17.4). En byggnad kan ofta delas upp på ett flertal komponenter såsom stomme, fasad, tak och liknande. Dessa komponenter har vanligtvis väsentligt olika nyttjandeperioder och byts ut med olika tidsintervall i takt med sin förbrukning.

Utgifter för utbyte av komponenterna räknas in i tillgångens redovisade värde. Detta gäller även för nya tillkommande komponenter. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Komponentmetoden utgår från att varje identifierad komponent är en separat tillgång som bedöms var för sig. Detta innebär att även utgifter för underhåll och/eller renoveringar, som enligt nuvarande regelverk ska kostnadsföras, kan komma att aktiveras.

3.3 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter avser utgifter hänförliga till befintliga materiella anläggningstillgångar som används i verksamheten. Löpande underhåll och reparationer ska, som tidigare, kostnadsföras.

Följande frågeställningar ska beaktas i samband med tillkommande utgifter:

- När en helt ny komponent anskaffas är grundregeln att denna ska aktiveras.
- När en tidigare särredovisad komponent byts ut aktiveras utgiften för den nya komponenten som en ny tillgång och den tidigare komponenten utranteras, det vill säga bokas bort från balansräkningen.

För att tillkommande utgifter ska redovisas rätt är det viktigt att det i enheten finns en rutinbeskrivning som säkerställer att samma typ av åtgärder behandlas lika över tid.

3.4 Nyttjandeperiod och avskrivning

Materiella anläggningstillgångar skrivs av enligt kapitel 17 i K3. K3 innehåller krav på komponentmetod vilket innebär att uppdelning i komponenter ska beaktas. Komponentuppdelningen ska utgå från varje komponents nyttjandeperiod det vill säga utifrån den regelbundenhet med vilka olika byggnadsdelar byts ut i den aktuella verksamheten. Avskrivning sker för varje komponent baserat på bedömd nyttjandeperiod som åsätts vid anskaffningstillfället.

I samband med övergång till K3 ska den kvarvarande bedömda nyttjandeperioden per identifierad komponents redovisade värde ligga till grund för avskrivningen.

Den kvarvarande nyttjandeperioden kan behöva omprövas efterhand som enheten nyttjar tillgången.

3.5 Nedskrivningar och återföringar

Lättnadsreglerna i kapitel 37 i K3 vid nedskrivningsbehov får användas för de materiella anläggningstillgångar som används i den ideella verksamheten. Finns det en indikation på en värdenedgång ska enheten beräkna tillgångens förlustvärde. Förlustvärdet är det lägsta av återanskaffningsvärdet och återvinningsvärdet (K3 p. 37.23). Om det bokförda värdet är högre än förlustvärdet ska nedskrivning ske till förlustvärdet (K3 p. 37.26).

Om de skäl som låg till grund för en nedskrivning inte längre föreligger ska nedskrivningen återföras. Det redovisade värdet efter återföringen får inte överstiga vad tillgången skulle varit redovisad till efter avskrivningar, om den inte varit nedskrivnen (K3 p. 37.27).

4 Hantering av befintliga anläggningstillgångar

Införande av komponentredovisning innebär att det redovisade värdet för befintliga anläggningstillgångar per den 1 januari 2013 delas upp i komponenter. Även åtgärder gjorda under 2013 måste analyseras ur ett komponentperspektiv. Redovisningsmässigt påverkas inte 2013 års bokföring, utan komponentuppdelningen syftar endast till att få relevanta jämförelsetal för 2013 i 2014 års årsredovisning.

Inom Svenska kyrkan är det i normalfallet endast byggnader och markanläggningar (parkeringsplatser, bevattningsanläggningar, dränering m.m.) som behöver delas upp i komponenter. För kyrkobyggnader har KRED fastställt en förenklingmodell, se avsnitt 4.1. För övriga byggnader tillämpas den modell som beskrivs i avsnitt 4.2.

4.1 Kyrkobyggnader med bokfört värde under 5 miljoner kronor

4.1.1 Förutsättningar för att tillämpa förenklingssmodellen

En förenklingssmodell får användas för kyrkobyggnader där komponentavskrivning inte har tillämpats historiskt. För att få tillämpa förenklingssmodellen krävs följande:

- kyrkobyggnaden är uppförd före år 2000, samt
- redovisat värde per den 31 december 2013 understiger 5 miljoner kronor.

De enheter som väljer att använda förenklingssmodellen ska inte utföra någon individuell bedömning av byggnadens befintliga komponenter eller värde. Alternativet till att tillämpa förenklingssmodellen är att göra enskilda utredningar för varje kyrkobyggnad.

Enligt K3 ska informationen i en finansiell rapport vara begriplig, tillförlitlig, relevant och väsentlig (K3 p 2.8). KRED bedömer att tillämpning av förenklingsmodellen i normalfallet uppfyller uppställda kvalitativa egenskaper i K3.

Förankring hos enhetens revisorer ska göras avseende tillämpning av förenklingsmodellen.

Vad gäller tillämpning av övergångsregler och omräkning av 2013 för framtagande av jämförelsetal, se avsnitt 5.

4.1.2 Förenklingsmodellen

Förenklingsmodellen innebär att ingående redovisat värde per den 1 januari 2013 fastställs för den aktuella kyrkobyggnaden. Detta värde benämns "Övergångspost". Övergångsposten skrivs av med 4 % per år med en linjär avskrivning. Modellen innebär att övergångsposten är helt avskriven efter 25 år.

I bilaga 1 finns en beskrivning av bakgrund och antaganden kring modellens utformning.

4.2 Övriga byggnader

Uppdelningen av byggnader och mark i komponenter är ett moment som oftast kräver samverkan av olika kompetenser, till exempel fastighetstekniker och ekonomer. En bedömning behöver göras per byggnad, vilka betydande komponenter den består av, fastställa nyttjandeperioden samt fördela redovisat värde på dessa komponenter.

Enligt K3 ska det redovisade värdet för materiella anläggningstillgångar delas upp på betydande komponenter. K3 ger inga anvisningar om hur redovisade värden ska fördelas på olika komponenter. Det finns flera olika metoder att använda. Uppdelningen i komponenter ger ingen skillnad i redovisningen men däremot i anläggningsregistret. Redovisade värden på anläggningstillgångar och ackumulerade av- och nedskrivningar påverkas inte av uppdelningen.

4.2.1 Tillvägagångssätt vid komponentuppdelning

För en enhet som redan specificerar olika komponenter i ett anläggningsregister som i allt väsentligt stödjer komponentmetoden, är det lämpligt att använda anläggningsregistret vid uppdelningen av byggnadens redovisade värde i komponenter.

I K3 finns inga anvisningar om vilka komponenter som ska tas upp eller vilka nyttjandeperioder som ska tillämpas. Detta måste avgöras från fall till fall för olika byggnader i olika enheter. Förslag till komponenter och avskrivningstider finns under hjälpdokument på Svenska kyrkans intranät.

Underhållsplanen är ett annat dokument som kan användas som underlag för i vilka komponenter byggnadens redovisade värde ska delas upp och vilken nyttjandeperiod respektive komponent kan antas ha kvar. Vid övergången kan en komponent som ska bytas ut inom en snar framtid tilldelas en låg andel av det redovisade värdet. En nyss utbytt komponent får en hög andel av det redovisade värdet.

Utgångspunkten är att det redovisade värdets uppdelning på olika komponenter ska reflektera det tekniska/fysiska skick fastigheten har vid övergång till K3. Grund för en sådan uppdelning är normalt en besiktning av fastigheten om inte motsvarande information finns i annan dokumentation.

Förslag till arbetsgång:

- Identifiera de betydande komponenter på vilka det redovisade värdet ska fördelas
- Bedöm varje komponents kvarvarande nyttjandeperiod
- Bedöm och fastställ varje betydande komponents andel av redovisat värde och fördela på komponenterna
- Fördela ackumulerade avskrivningar för respektive komponent (och gjorda nedskrivningar) i proportion till andel av redovisat värde

I K3 finns inget krav att man ska ta fram anskaffningsvärden och ackumulerade avskrivningar per komponent. Det är dock värdefullt att fördela de ackumulerade avskrivningarna för de olika komponenterna för att underlätta redovisningen vid framtida utrangeringar.

5 Hantering av jämförelseår 2013 i 2014 års årsredovisning

De ekonomiska enheter som omfattas av K3-regelverket börjar tillämpa regelverket under räkenskapsåret 2014. Dock finns krav på att jämförelseåret i 2014 års årsredovisning, det vill säga år 2013, ska anges enligt K3. Detta innebär således att bokslut och årsredovisning för 2013 genomförs i enlighet med 2013 års Bransch Anpassning av årsredovisning. 2013 års siffror behöver dock justeras i årsredovisningen för 2014 så att de motsvarar de belopp som hade gällt om K3 hade varit i kraft redan då.

För materiella anläggningstillgångar innebär detta att de materiella anläggningstillgångar som har ett redovisat värde per den 1 januari 2013 ska delas upp i betydande komponenter. De ska omräknas som om komponentmetoden hade tillämpats från den 1 januari 2013. Även åtgärder gjorda under 2013 måste analyseras ur ett komponentperspektiv. Redovisningsmässigt påverkas inte 2013 års bokföring utan komponentuppdelningen syftar endast till att få relevanta jämförelsetal för 2013 i 2014 års årsredovisning.

De enheter som väljer att tillämpa förenklingsmodellen ska göra detta även för 2013.

Omräkningen kan få effekter på följande poster:

- Resultaträkningen: Avskrivningar
- Resultaträkningen: Övriga kostnader (underhållskostnader)
- Resultaträkningen: Eliminering av begravningsverksamhetens resultat
- Balansräkningen: Materiella anläggningstillgångar (fastigheter/maskiner/inventarier)
- Balansräkningen: Begravningsverksamhetens fordran/skuld till begravningsverksamheten.
- Tilläggsupplysningar: Ändringar till följd av justerade värden i resultat- och balansräkningen
- Årets resultat
- Eget kapital

Notera att resultatet i begravningsverksamheten kan påverkas om det finns materiella anläggningstillgångar inom detta verksamhetsområde som berörs av införandet av komponentavskrivningar. I de fall omräknade värden väsentligt påverkar internräntorna bör internränteberäkningen justeras för 2013.

Bilaga 1 Komponentredovisning av kyrkobyggnader med låga redovisade värden inom Svenska kyrkan – förenklingsmodell

Inledning

För de enheter som ska tillämpa K3 har en förenklingsmodell tagits fram för att underlätta komponentredovisning av kyrkobyggnader med låga redovisade värden inom Svenska kyrkan. Förenklingsmodellen bygger på ett antal välgrundade förutsättningar som enligt KRED kan anses gälla för merparten av de kyrkobyggnader som kan komma i fråga för tillämpning av modellen, bl.a. följande:

- Bristfälliga historiska uppgifter om innehållet i bokförda värden
- Stora förbättringsåtgärder via resultaträkningen under 2000-talet
- Stor besparing i utredningsarbete vid övergången

Antagandet kring återstående livslängd för övergångsposten i modellen ger i de flesta fall högre avskrivningar jämfört med de avskrivningar som en strikt tillämpning av K3 skulle innebära. Å andra sidan ger inte modellen utrymme för att förändra övergångsposten när framtida utbyte av komponenter sker. Det framtida utbytet ska i sin helhet aktiveras och skrivas av under sin nyttjandeperiod.

I det principbaserade regelverket K3 saknas detaljregler och ingående vägledning kring hur regelverket ska tolkas. Ideell sektor skiljer sig också märkbart åt från näringsdrivande företag.

Enligt K3 ska informationen i en finansiell rapport vara begriplig, tillförlitlig, relevant och väsentlig. KRED bedömer att tillämpning av förenklingsmodellen i normalfallet uppfyller uppställda kvalitativa egenskaper i K3. Branschpassningen av årsredovisningen för större enheter 2014 kommer att innehålla textförslag till redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar avseende förenklingsmodellen.

Bakgrund kyrkobyggnader och redovisning

Enligt K3 är fastigheter en sådan typ av tillgång som lämpar sig för komponentuppdelning och inom Svenska kyrkan finns ett stort antal kyrkobyggnader där komponenter med väsentligt skilda nyttjandeperioder kan identifieras.

Från statistik inom Svenska kyrkan går att utläsa att det sammantaget finns drygt 3.300 kyrkobyggnader. I flertalet fall är kyrkobyggnaderna fristående men ibland är kyrka och församlingshem i gemensam byggnad.

Före år 2000 var äganderätten till äldre kyrkor, uppförda före år 1817 på landet eller före år 1843 i stad, inte uttryckligen församlingens egendom. I samband med relationsändringen kyrka/stat den 1 januari år 2000 lagstiftades att också de äldre kyrkorna skulle ägas av den församling där de var belägna. Före år 2000 var församlingen ett kyrkokommunalt organ och för historiska redovisningsregler och reglementen uppvisades stora skillnader inom Svenska kyrkans enheter kring efterlevnad och tillämpning. Bokförda värden i församlingarna per den 31 december 1999 utgjorde ingående balanser för de ekonomiska enheterna (församlingarna) i trossamfundet Svenska kyrkan den 1 januari 2000. De vid den tidpunkten upptagna värdena på kyrkobyggnader kan inte tillmätas någon högre grad av riktighet. Med nya redovisningsregler för Svenska kyrkan från år 2000 tillkom bland annat krav på avskrivningar på materiella anläggningstillgångar och först då har begrepp som nyttjandeperiod, nedskrivningsbehov m.m. implementerats inom Svenska kyrkan på bred front.

Förenklingsmodell

Behov av förenklingsmodell för komponentredovisning avseende kyrkobyggnader

Under 2000-talet har ett stort antal underhållsåtgärder vidtagits på kyrkobyggnader runt om i Sverige. Flertalet av insatserna har varit reparations- och underhållsinsatser av karaktär ”återställande till ursprungligt skick”. De byggnadsdelar som varit föremål för insatserna har i huvudsak varit tak, fasad och fönster. Även invändiga insatser har skett, bland annat med avseende på ökad tillgänglighet för handikappade. Ett annat område av

Trossamfund

mer märkbar förbättringskaraktär är åtgärder ur energisparsynpunkt med såväl utbyte av uppvärmningsmetod som installation av styr- och reglerutrustning för att kunna variera inomhustemperaturen efter verksamhetens behov.

De beskrivna åtgärderna är finansierade av enheten med egna besparingar över tiden och ofta i kombination med inomkyrkligt kyrkobyggnadsbidrag (KBB) och/eller statlig kyrkoantikvarisk ersättning (KAE).

De under 2000-talet genomförda insatserna på kyrkobyggnaderna är generellt, så långt regelverket tillåter, hanterade som verksamhetskostnader vilket också inneburit stora "hack" i resultaträkningarna, något som en fullt utvecklad komponentredovisning framåt ska kunna motverka. Sammanfattningsvis kan alltså inte utförda kyrkobyggnadsinsatser inom Svenska kyrkans församlingar under 2000-talet återspeglas i förändrade bokförda värden på tillgångarna under samma period.

Av de befintliga drygt 3.300 kyrkor som 2012 fanns inom Svenska kyrkan ägs knappt 700 stycken av enheter som är att betrakta som större företag och som har att tillämpa regelverket K3 och därmed komponentredovisning från och med år 2014.

Bristfälliga historiska data tillsammans med ett stort antal kyrkor till relativt låga bokförda värden har väckt frågan om en "förenklingsmodell" som ska kunna tillämpas som underlag för en uppdelning av kyrkobyggnader i komponenter för framtida hantering av avskrivningar i ingående bokfört värde per den 1 januari år 2014 samt för omräkning av jämförelseåret 2013. Ytterligare ett tungt argument för en förenklingsmodell är givetvis också den stora kostnaden för ett "regelrätt" införande som inte kan motiveras med motsvarande nytta.

Motiv till förenklingsmodellens utformning

Utgångspunkten vid utformningen av förenklingsmodellen är en ny kyrkobyggnad. I tabellen nedan framgår en bedömning av komponenter och avskrivningstider. Tabellen är baserad på ett arbete som genomförts med fastighetskompetens från ett antal ekonomiska enheter inom Svenska kyrkan. En vägd avskrivning utifrån komponenterna nedan ger en årlig avskrivning på 2,6 % vilket motsvarar en livslängd för samtliga ingående komponenter på 38,5 år. Vissa förenklingar har antagits. T.ex. kan fasader vara av olika slag, t.ex. har en träfasad kortare nyttjandeperiod jämfört med en stenfasad. Nyttjandeperioderna nedan kan därmed sägas utgöra ett genomsnitt för de olika utföranden som kan vara aktuella för varje komponent. Det kan också konstateras att en årlig avskrivning på 2,6 % ligger högre än de avskrivningar på kyrkobyggnader som tillämpas idag som ofta är 1–2 % årligen.

Tabell: Antagande om ny kyrkobyggnad

Anskaffningspris	50.000.000	Andel %	Nyttjande-period	Årlig avskrivn	
Markanläggning		5	2.500.000	30	83.333
Stomme		25	12.500.000	100	125.000
Stomkompletteringar/fönster		10	5.000.000	50	100.000
Tak		10	5.000.000	50	100.000
Fasad		10	5.000.000	50	100.000
Inre ytskikt (golv, väggar, innertak)		5	2.500.000	30	83.333
Fasta byggnadsinventarier		20	10.000.000	30	333.333
Byggnadsinstallationer		10	5.000.000	20	250.000
Övriga installationer (el, rör, ventilation, hiss)		5	2.500.000	20	125.000
		100	50.000.000		1.300.000
					2,60 %

I tabellen nedan har komponenterna ovan grupperats utifrån nyttjandeperiod.

Tabell: Ny kyrka komponenter summerade per nyttjandeperiod

Anskaffningspris	50.000.000	Andel %	Nyttjandeperiod	Årlig avskrivn	
Byggnad 100 år		25	12.500.000	100	125.000
Byggnad 50 år		30	15.000.000	50	300.000
Byggnad 30 år		30	15.000.000	30	500.000
Byggnad 20 år		15	7.500.000	20	375.000
		100	50.000.000		1.300.000
					2,60 %

Kvarvarande nyttjandeperiod = 25 år

Enligt beräkningen ovan är den genomsnittliga livslängden på en ny kyrka ca 38,5 år vilket i sin tur inte innebär att det bokförda värdet på hela tillgången är noll efter den tidsperioden. Stommen skrivs av på 100 år och de komponenter som har kortare nyttjandeperiod förväntas bytas ut och nya anskaffningsvärden tillkommer därmed successivt i en fullt utvecklad komponentredovisning.

Till skillnad från en fullt utvecklad komponentredovisning är avsikten att komponentuppdelningen i denna förenklingsmodell ska bestå i sin helhet och inte vara föremål för förändringar när framtida utbyte av komponent sker. Det framtida utbytet ska i sin helhet aktiveras i anläggningsregistret som ny komponent och skrivas av under sin nyttjandeperiod.

Fleralet enheter har tillämpat årlig avskrivning på kyrkobyggnader från och med år 2000 och vid ikraftträdandet av K3 är avskrivningar i normalfallet gjorda under 13 år. Utifrån den i modellen genomsnittliga nyttjandeperiod för ingående komponenter på 38,5 år bestäms den kvarvarande nyttjandeperioden till 25 år, lika för alla som avser att nyttja modellen.

Krav: Individuellt beräknad årlig avskrivning avseende "övergångsposten"

Tillämpade historiska årliga avskrivningar varierar stort mellan enheterna. Varje enhet måste därför göra sin egen beräkning av vilken årlig avskrivning på anskaffningsvärdet som man ska göra för att "övergångsposten" ska ha en kvarvarande nyttjandeperiod på 25 år, där år 2013 är det första året. Storleken på den årliga avskrivningen blir beroende av vilka avskrivningar som är gjorda historiskt.

Exempel 1

		Andel %		Nyttjandeperiod	Årlig avskrivn
Anskaffningspris	5.000.000	100	5.000.000	100	50.000
Avskrivning 2000–2012	– 650.000				
Redovisat värde	4.350.000				

Om avskrivning på anskaffningsvärdet 5.000.000 kr har skett, som i exempel 1, med 1 % per år under 13 år så finns per den 1 januari 2013 ett redovisat värde (=övergångspost) på 4.350.000 kr. Avskrivningen under resterande 25 år behöver då vara 174.000 kr/år vilket motsvarar en avskrivning på 3,48 % på anskaffningsvärdet.

Trossamfund

Exempel 2

		Andel %		Nyttjande- period	Årlig av- skrivn
Anskaffningspris	5.000.000	100	5.000.000	50	100.000
Avskrivning 2000–2012	– 1.300.000				
Redovisat värde	3.700.000				

Om avskrivningen, som i exempel 2, istället har varit 2 % per år är övergångsposten 3.700.000 kr och den årliga avskrivning som krävs kan då beräknas till 148.000 kr, vilket motsvarar en avskrivning på 2,96 % på anskaffningsvärdet.

Notera att 2013 utgör det första året av övergångspostens kvarvarande nyttjandeperiod på 25 år. Omräkning av jämförelseåret 2013, i årsredovisningen för 2014, ska ske i enlighet med avsnitt 5.

Tillämpning: Kyrkor med redovisade värden < 5.000.000 kr

Förenklingsmodellen får tillämpas på kyrkobyggnader som har ett redovisat värde den 31 december 2013 understigande 5 miljoner kronor. För flera kyrkobyggnader uppförda under senare år tillämpas redan idag någon form av komponentredovisning. De som satsar på nybyggnationer är i regel större enheter med stark ekonomisk ställning och ofta finns också interna personalresurser inom ekonomi- och fastighetsområdet med hög kompetens.